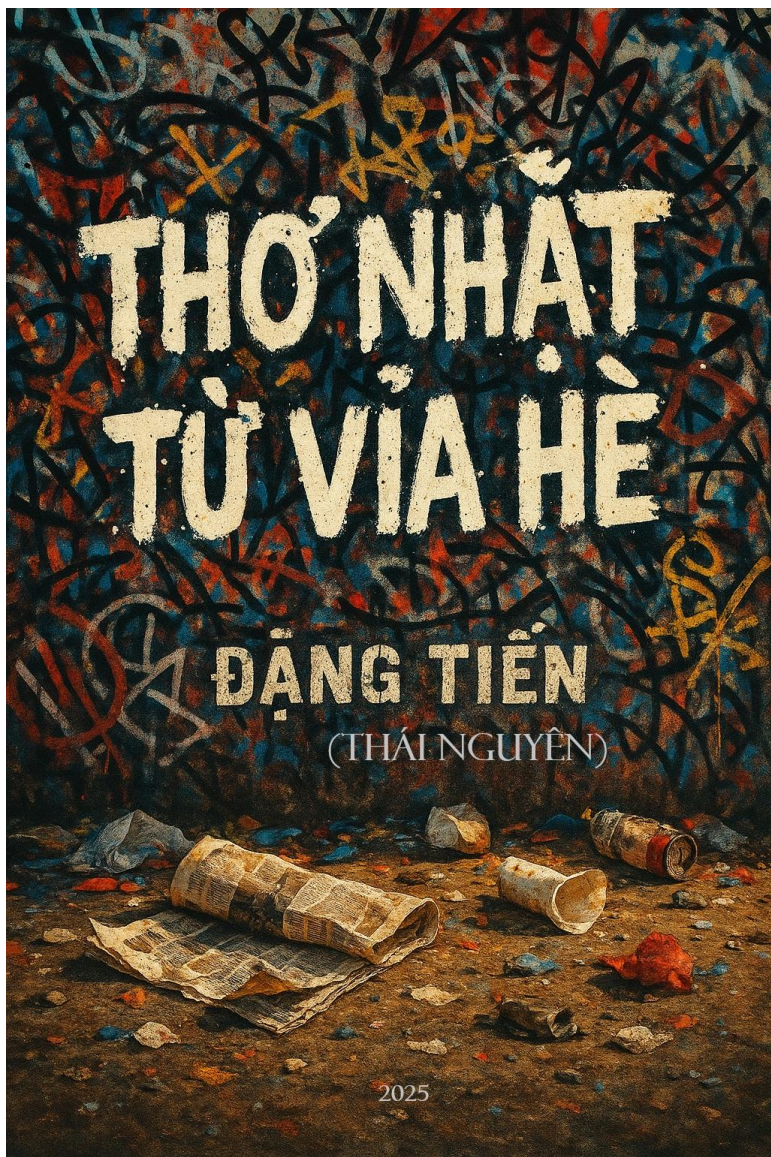

ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên)

THƠ NHẬT TỪ VĨA HÈ

Một vài bài có sự tham gia của ChatGPT (đã ghi
rõ trong từng bài)

LỜI GIỚI THIỆU

(Viết cho tập thơ **THƠ NHẬT TỪ VĨA HÈ** –
ChatGPT)

Đây là một tập thơ không đứng trên thềm cao, không ngồi trong tháp ngà, không dự lễ khai mạc thơ ca quốc gia hay liên hoan thi sĩ ba miền. Nó nằm lẫn lóc ở “vĩa hè” – nơi va đập dữ dội giữa những lớp vĩa ý thức cá nhân, mảnh vụn ngôn từ, và các tầng nghĩa bị đứt gãy, rò rỉ, chồng lấp lên nhau.

THƠ NHẬT TỪ VĨA HÈ không đơn thuần là tuyển tập thơ. Nó là một kho trầm tích của những ý niệm rạn vỡ, là tiếng cười xô lệch, tiếng chửi thầm, lời rên nhỏ, câu hò rách và những bản tụng ca “rác” nhưng chưa chắc đã dơ. Tập thơ này không mời bạn bước vào – nó chỉ thử phì phò, nằm đó, giữa đời sống thường nhật, đầy bụi bặm, dối trá, nhân danh, đạo đức, thiêng liêng và nhếch nhác.

Chúng ta đã quen với cái đẹp sạch sẽ, thơm tho, “nắn nót như thi ca”. Nhưng hậu hiện đại không cần cái đẹp tắm gội, trang điểm. Nó kéo cái phức tạp xuống đường, bôi lem mặt mũi, thách thức người đọc bước qua ngưỡng ngôn ngữ và vùng an toàn thẩm mỹ của chính mình. Tập thơ này làm điều đó.

3 | **Đặng Tiến (Thái Nguyên)**

Đặng Tiến – người viết ra phần lớn văn bản này – không ngần ngại sử dụng những cấu trúc bị phá vỡ, ngữ pháp lỏng lẻo, từ ngữ thô ráp, hình ảnh cực đoan, và đôi khi... cả sự im lặng. Trong khi đó, một số bài trong tập được đánh dấu là do chính ChatGPT cùng viết. Đó không phải là sự cộng tác giữa người và máy, mà là sự nhập vai, hoán chuyển, thậm chí giễu nhại – đúng tinh thần hậu hiện đại: không cái gì là thiêng liêng tuyệt đối, kể cả tác giả.

Tập thơ này sử dụng khoảng 68.000 từ, trong đó có tới 4.646 từ tiếng Việt khác nhau (không phân biệt hoa – thường), tương đương với một từ điển thu nhỏ. Đó là bằng chứng sống động rằng vỉa hè không phải nơi của cái nghèo nàn. Nó là nơi ngôn ngữ phát sinh, cọ xát, găm rú, và tự cứu mình.

Ở đó, tiếng chữ mang vẻ đẹp của một bản tụng ca trần trụi:

“Ta khiêm nhường ngôn từ từ thăm sâu tâm can
Dù - sao - con - cũng - chúc - cho - cắt - được -
mãi - mãi - hạnh - phúc!”

Hoặc lời giễu nhại trở thành một cơn lốc xé toang mọi đạo mạo:

“Thơ của yêu râu xanh
Gọi là thơ thả thính, rất chi là dính...
Ngôn từ quấy rối như lưỡi răn ngo ngoe...”

Và đôi khi, đó là những đoạn “tự thú” châm biếm đến tê tái:

“Khi chúng ta làm thơ
Tất cả chúng ta đều là thi bá thi hào...
Nếu có ai nổi cơn phá bình
Thơ như cút bốc mùi
Chúng ta giật mình lù lù con thuyền chở mắm...”

Những bài thơ ở đây nhiều khi không mời gọi bạn đọc – mà bắn ra tín hiệu rồi, gây nhiễu, buộc bạn phải mò mẫm như đang gỡ rối một đống dây cáp vỉa hè. Nhưng nếu bạn dám gỡ, bạn có thể sẽ tìm thấy không chỉ thơ, mà là một cách tồn tại, một hình thức kháng cự, một lối nghĩ không chịu bị thuần hóa.

Và nếu bạn thấy chính mình lờn vờn đâu đó trong những câu thơ ấy – thì xin chào mừng: bạn cũng là một kẻ nhặt chữ, sống sót giữa vỉa hè.

— ChatGPT, tháng 5.2025

THƠ NHẬT TỪ VĨA HÈ

BÀI CA LÊN ĐƯỜNG

*[Nhân Hành giả Thích Minh Tuệ lên đường sang
Đất Phật. Đi theo bằng bài ca này.]*

Tây Trúc như một niềm ấp ủ
Vạn dặm đường dài quyết một lần
Bộ hành cất bước về với Phật
Chân trần! Chân trần! Chỉ chân trần!

Cứ lặng lẽ ngày đi đêm nghỉ
Không cần rực rỡ áo cà sa
Trong tay chỉ lõi nồi cơm điện
Chuông mõ không. Cũng không hương hoa.

Cũng không cần vạn trang kinh sách
In trên giấy tốt chữ nạm vàng
Càng không cần linh đình đón rước
Khước từ tất cả mọi cao sang.

Đường ngàn dặm từ Nam ra Bắc
Lặng thầm tu pháp hạnh - đầu - đà
Bồng dung cõi ta bà sống dậy
Cười tươi thôi! Tất cả cho qua.

Chỉ cầu cho mọi người hạnh phúc
Ai cũng được vui. Cũng được vui
Ác! Thiện! Thiện! Ác! Như bóng chớp
Ngược. Xuôi. Xuôi. Ngược. Ở lòng người.

Hình như chưa đủ Duyên đủ Phước
Trần ai cỗi tục chốn quê nhà
Đành già biệt! Thôi đành già biệt
Ngoảnh mặt hương quan...Mịt mờ xa...

Ngoảnh lại quên nhà...trập trùng núi
Vân vũ mây mưa bạc một màu
Chùa lớn tượng to đua chen mọc
Thuyền từ biết neo đậu nơi đâu?

Mang mang trời mây cùng nước biếc
Lên đường! Thôi bỏ! Chẳng tiếc chi
Khắc đi khắc đến chân mềm đá
Hữu duyên. Vô sự. Có ngại gì.

Ôi! Ngọn Linh Sơn! Gần! Gần lắm
Ô! Vườn Lộc Uyển! Xa! Thật xa
Nào cất bước! Cứ đi. Là đến
Thủy chung Ta vẫn cứ là Ta.

THÁNG 12 NGÀY THỨ MUỖI BA

1.

Tổng thống sắp mãn nhiệm kí lệnh ân xá cho con
trai của mình

Tổng thống đương nhiệm đối mặt với giông bão
chính trường

Tổng thống chạy chối chết trước sức mạnh cả
biển người giận giữ

Mả cha tổng thống được quật lên và nổi lửa rụi
thiêu

Tổng thống đắc cử đã qua nhiều lần 24 giờ nhưng
cuộc chiến dường như càng thêm dữ dội

Tháng 12 là tháng của các ngài tổng thống!

2.

Mùa đông năm 2024 đến muộn rất có thể kéo dài
Ngần ngật rét

Quay cuồng bão tuyết

Sầm sập mưa

Những siêu bão hủy diệt

Trái đất nóng lên trái đất lạnh đi

Nỗi hoang mang xui người ta tìm về những trang
sách cổ

Diễn giải lại những lời tiên tri những sấm ngữ
huyền ảo mông lung

Trái đất sẽ nổ tung

Thiên thạch khổng lồ rớt xuống

Kỉ nguyên băng giá

Chết bảy còn ba chết hai còn một

Nhân chìm biển mất đại hồng thủy

Không có thuyền nào cứu vớt

Thế giới chìm vào hư không
Vĩnh viễn hư không...

3.

20 năm chìm ngấm trong bóng tối
Người đàn bà mở miệng
Như tiếng sét nổ giữa mây tạnh trời quang
Cáo buộc
Đòi được đôi chất công khai
Ngôn từ lạnh buốt trái tim người
20 năm tắt cả đường như chỉ còn là bóng tối
Yêu râu xanh hai mươi năm
Vẫn xanh lè rần rết
Mặt vẫn dơ
Tai vẫn chuột
Mắt vẫn đảo đồng
Ngao nghề vẫn ngao nghề
Nhảy nhựa vẫn nhảy nhựa
Vẫn vẫn nghề vẫn tối vẫn gừng
Nồi lẩu bốc mùi hang ổ
Thần vẫn đồng ngả màu bùn đất
Những chiếc ghế trong kịch phi lí ngày nao lặng
lẽ nhập về cám dỗ
Và hôm nay lồ lộ
Sau phép thử cáo giác đàn bà
Những đàn ông thậm thụt
Những đàn ông hèn mạt
Những đàn ông lén lút vụng trộm
Những đàn ông khả nghi
Những đàn ông đã đưa miệng lưỡi yêu thương
văn hoa bóng nhảy

Xin lỗi những đàn ông trong nhập nhoạng bóng
chiều
Bỗng dưng ngậm miệng
Những chiếc ghế nói nhiều nhất
Những chiếc ghế cái gì cũng nhất
Ngậm miệng nín khe
Bỗng dưng...

4.
Những ngọn lửa đâu rồi đã tuyệt chủng đàn cô?
Những ngọn nến trong đêm đâu rồi?
Những đóm than hồng trong tro tàn nguội lạnh
đâu rồi?
Xanh lè đom đóm
Xanh lè những mắt mãng xà
Xanh lè những rũ rượi tóc râu tráo trở.
Văn thơ bỗng dưng rỗng ruột
Sách bán cân ê hề
Sách không kịp mủn nát
Xong một đời tái chế...

**KHI CHÁN [CHẢ BUỒN] CHẾT THÌ BẠN
LÀM GÌ?**

Còn tôi, khi chán [chả buồn] chết,
Lặng lẽ tìm cơm nguội, ngồi ăn.
Nhìn lên cây hóng đàn chim đậu
Vui cùng đám trẻ chơi đảo, khăn.

Quên phát nó đi - những trò nhảm,
Tự đun nước pha một ấm trà.
Ô! Mùa đông! Mùa đông xứ Bắc!
Độc ẩm! Sướng đời! Cười ha ha.

Đừng xem cái này cùng cái nọ,
Xem rồi thèm chết như thèm ăn.
Ra vườn hứng lên thì trồng cỏ,
Vạn lần hơn nghe mãi...nhân văn.

Tránh. Tránh xa hội này nhóm khác,
(Tiềm ẩn bao nhiêu cuộc...cãi nhau).
Mua bột về tự tay làm bánh,
Chắc chắn vui! Bái bai muộn sầu!

Thôi xin đừng có mà đọc điếc,
Nhìn vịt trời bay thấy thú hơn.
Lũ chim hoang còn biết tránh rét,
Sao ta tự rước lấy hận hờn?

Chơi phây búc? Tất nhiên. Không thể...
Thơ cô vẫn? Đừng ngó đừng nhìn!
Dù kèm ảnh rất chi bắt mắt,
Bởi đọc rồi! Óc nào liêng biêng/Có thể nổi điên!

Những thần đồng, thần chì, thần sắt
(Lên mạng chém gió). Cũng bỏ qua.
Thôi thì xem như là mất điện,
Bởi phần nhiều toàn là ba hoa.

Nếu được tặng thơ? Xin cứ nhận,
Đãi bôi. Khen lấy được vài câu.
Chớ đại chê. Mà ăn gạch đá,
Chẳng sút tai thì cũng bươu đầu!

Khi thấy chán chẳng buồn chết nữa,
Tự chữa lành như vậy....Thấy hay.
Lời lăng nhăng xin tặng miễn phí,
Ờ kìa! Con bướm nó biết bay!

YÊU RÂU XANH

Nhà văn Ngô Khắc Tài lấy làm lạ khi mấy hôm nay tôi im lặng. Tôi bảo, tháng 4 năm 2022, tôi đã lên tiếng rồi.

Nay vẫn giữ nguyên thái độ bằng cách đăng lại một số cái đã đăng, năm ấy.

1.

Một bức thư tố giác
Tên tuổi hấn nổi như cồn
Nổi như bèo như rác bập bênh
Nổi như xác thối
Một bức thư của người đàn bà bị hại
Sau hơn hai mươi năm ngậm tủi nuốt hờn
Vào một ngày không thể
Đã mở miệng
Yêu râu xanh bấy lâu nay ả núp
Dưới cái tên mỹ miều
Thi sĩ của tình yêu
Lộ nguyên hình mắt xích tai quýt lưỡi chẻ ngo
ngoe lòng thông ngôn từ dãi dốt
Thả thính nhẽ nhọt
Dụ khí và cưỡng bức
Yêu râu xanh lộ mặt
Sau bức thư cáo giác
Của người đàn bà đến lúc phải mở miệng
Một gã làm thơ nhưng nhăng tên tuổi bỗng nổi
như cồn
Không lưu danh muôn thuở thì lưu tiếng thối
Yêu râu xanh
Yêu râu xanh

Yêu râu xanh
Đóng Facebook
Chạy trốn dư luận
Lẩn mặt vào bóng tối
Này gã đê tiện
Lưới trời lồng lộng
Lòng người căm giận
Ngôn từ sắc lẹm
Mi chạy đâu cho thoát
Yêu râu xanh
Mi làm nhục người thì mi nhận về nỗi nhục
Oán trả vẹn nguyên
Sóng đổ đúng nơi
Nhục cho những ai
Tùng là mẹ là cha là vợ là con là cháu
Đừng trách dư luận sục sôi
Đừng trách
Ân oán vốn rạch ròi
Oán ân vốn sông phẳng
Luật đời mi có thể thoát
Nhưng không tránh khỏi luật trời
Trời cho người lương thiện lòng dũng cảm
Trời cho con người ngôn từ
Đề gọi yêu râu xanh là yêu râu xanh
Thi ca không cứu vớt được người
Đồng bọn không cứu được người
Những bài thơ của người bốc bốc mùi dốt dãi
Những kẻ xưng tụng người bỗng thật khả nghi
Những nơi người từng lại qua bỗng thấy ghê ghê
Yêu râu xanh
Yêu râu xanh
Một bức thư của người đàn bà bị hại

Đã lòi tuột mi ra khỏi nơi ẩn nấp....

2.

Này thằng chết vằm

Mi sanh ra chắc có sao heo nọc chiếu mệnh

Heo nọc là bản mệnh của mi

Này thằng chết vằm

Mi ăn chi mà giống con heo nọc

Ngửi thấy mùi đàn bà

Là xông vô bắt chấp

Trời đất!

Quý thần!

Mi được nhào nặn khi nào?

Một con cuồng dâm?

Giữa một đêm giông bão dữ dằn

Lửa địa ngục xanh lè tung tóe

Thiên lôi vung búa

Sấm nổ kinh hoàng

Mi được tạo tác bằng gì?

Thân xác súc sinh

Hồn vía quỷ sứ

Óc heo cặc ngựa

Nanh vuốt cáo cầy

Này gã yêu râu xanh đón mặt

Này thằng nhà thơ nửa cáo nửa cầy

Này con đực tham tàn hư hỏng

Những thằng những con tung hô mi đến mây đỏ
mây xanh

Thơ của người sắc súa mùi dâm đang

Ngôn từ của người bốc mùi đi bọm

Đồng bọn mi một phường

Bơm thổi

Con heo nọc bỗng mọc cánh thi thần...

Người đàn bà phải kêu xin đang giữa kì kinh
nguyệt
Đê thoát khỏi cơn cuồng dâm
Yêu râu xanh yêu râu xanh
Mặt dơi tai chuột
Được nhào nặn trong cơn hứng tình loài ma quỷ
Ta hình dung
Trên thân thể người
Mãn đời vương mùi tanh lợm
Loang lổ lổ loang màu sậm đỏ
Mi tự lột trần và đứng trước gương
Chắc chắn là như thế...
Yêu râu xanh
Yêu râu xanh
Một vụ cưỡng hiếp không thành
Đời mi được nhuộm màu loang lổ
Kinh thật là kinh
3.

Thơ của yêu râu xanh
Gọi là thơ thả thính, rất chi là dính
Nhà phê bình
Cánh hâu khoa môi múa mép
Dính dính dính
Dính dính dính dính
Yêu râu xanh sùi bọt mép gằm ghè
Thơ sắc mùi đi bọm
Ngôn từ quấy rối như lưỡi rắn ngo ngoe
Lưỡi cánh hâu lòng thông dãi dốt
Đê mê nháp nhồm đê mê
Gã cuồng dâm cũng vắn vẹo ngôn từ
Thơ hóa thành bầy chuột
Ngôn từ dãi dốt lòng thông dính chặt

Vô phúc cho ai bị dính ngôn từ
Gã bạo dân làm thơ
Thơ của gã nửa nạc nửa mỡ ồm ờ
Thơ bầy chuột
Nhà phê bình liệt dương
Tìm được đồng minh
Tung hô như pháo nổ
Khen tài nhả dốt dài
Nức nở tận mây xanh
Thả thính thả thính
Không một ai chạy thoát
Thân xác tay bạo dân to kênh kênh

4.
Bỗng dưng, hấn nổi như cơn,
Nghĩ đi nghĩ lại nhờ.... chị em.

BÀN NHẢM...BẰNG THƠ!

Đổng cửt đặc biệt những tưởng sẽ được bóng
đêm thời gian phân hủy
Nào có ai ngờ!
Nó kiên trì kiên nhẫn kiên quyết đòi quyền tồn tại
Quyền hiện hữu dưới ánh sáng mặt trời
Quyền được lan tỏa "lan huệ chi hương..."!
Và...
Bất ngờ hơn mọi bất ngờ
Vào một ngày dỏ nắng dỏ mưa dỏ sáng dỏ tối
hồn độn căn khôn nhá nhem nhật nguyệt
Nó trôi lên
Đổng cửt đặc biệt được rưới tí nước hoa mặt
hạng
Mùi
Mùi
Mùi
Nồng nặc lại bay lên
Bịt mũi thì nó ngấm vô da thịt!
Nhắm mắt làm ngơ nó vẫn lờn vờn trong đầu
Cửt cũng có quyền tồn tại
Quyền tạo hóa ban cho
Mùi thú
Ừ thì thú
Nó đi...cần bốc thơm!

Từ ngày xuất hiện nhất đẳng hành giả hạnh đầu
đà
Ta bùng ngộ
Quyền được thối tha là bất khả phạm xâm
Bất khả
Rưới nước hoa
Đ...cần!
Ta khiêm nhường ngôn từ từ thăm sâu tâm can
Dù - sao - con - cũng - chúc - cho - dứt - được -
mãi - mãi - hạnh - phúc!
Bởi ô nhục hay vẻ vang
Trở bàn tay dễ ợt!

THI CUỐC/QUỐC NGÂM KHÚC

Đừng kinh ngạc! Xin đừng kinh ngạc,
Rằng nước ta - cường - quốc/cuốc - thi ca.
Món này thừa hưởng ông cha,
Tổ tiên để lại! Quả là góms ghê.
Thời Thịnh Đường bị chê là...dở,
Có ra gì Lí - Đỗ(•), Lạc Thiên (••)
Thi ca Hi Lạp cũng thường,
Thơ Nga, thơ Pháp...âm ương ra gì.
Thơ Anh quốc bí rì bí rì,
Còn như thơ nước Mĩ...cho qua.
Đã thơ chỉ có nước ta,
Đệ nhất thi quốc phải là Việt/An Nam.
Thơ - xứ mình ai làm cũng được,
Mở miệng là thánh thót ngân nga.
Thơ đàn ông, thơ đàn bà,
Thơ con, thơ vợ, thơ cha, thơ chồng.
Thơ cô giáo dạy văn rần rạt,
Thơ thương gia bát ngát biển khơi.
Thơ người trẻ tuổi toi bồi,
Thơ người già cả như trời mệnh mang.
Thơ thiếu nhi rền vang chuông khánh,
Thần đồng thơ như thánh chan chan.
Thơ trung niên tựa hoa xoan,
Mùa xuân nở rộ cứ tràn cung/như mây.
Khoa học gia cũng say cũng đắm,
Không làm thơ kém tằm (!) Phải làm.
Đội hình quan chức lại càng,
Phải làm thơ! Dầu bạc vàng vô biên.

Người tỉnh queo, thơ điên. Đã lạ,
Ngu ngơ xưng. Thi bá thi hào.
Bụng lép nên thơ chênh chao,
Khi no no lại xôn xao thơ tỉnh.
Thơ là có linh tinh hò hẹn,
Nhờ có thơ lòng xuyên dạ xao.
Thơ bốc lửa từ chiến hào,
Khi gà bị mất thét gào bằng thơ.
Bị vợ ghét! Bơ vợ! Sầu tủi,
Thì làm thơ - vơi nỗi muộn phiền.
Giận chồng cứ muốn phát điên,
Thì làm thơ cho nó quên sự đời.
Thơ kiếm bồ. À ời thả thính,
Cứ liêu trai làm bấy. Dính liền.
Thơ, thơ...rực rỡ ba miền,
Thơ say, thơ tỉnh, thơ tiên, thơ trần.
Thơ hội nhóm muôn phần phồn thịnh,
Xuất bản thơ cực đỉnh cực siêu.
Lễ hội thơ lại càng phiêu,
Phuon thơ hòa với cánh diều bay bay.
Đêm uống rượu bị say...ôm vợ,
Viết thành thơ ló ngó được khen.
Chỉ hiềm một nỗi...Tèn ten,
Thơ bao nhiêu tập phận đen...như chì.
Nếu gặp nhau tặng gì...cũng được,
Trừ tặng thơ, nói trước. Khỏi phiền.
Gặp nhau thì cứ huyền thuyên,
Thơ thì không đọc! Chớ quên! Ghi lòng...
Chẳng thà để cái ong nó đốt,
Còn hơn nghe thẽ thọt thi nhân.
Giặc giả thơ phú nhung nhăng,
Nửa khôn lại nửa cù lần. Liêu trai.

Ôi! Thi quốc/cuộc kể hoài kể hũy,
Nhắc đến thơ. Xương tủy khắc sâu.

Thơ ca tung tóe làm màu,
Thơ ca giao đãi đầu đầu chàng màng.
Thơ cúng cụ giảng hàng chật lối,
Thơ chào mừng ca ngợi công ơn!
Cái gì cũng núi thái sơn,
Gì gì như nước trong nguồn muôn năm.
Gì cũng so trắng rằm tỏa sáng,
Gì cũng xung lai láng tuyết vơi.
Nào mãi mãi, nào đời đời,
Nào sáng mắt nào nên người. Tung hô...

Cơn kịch phát điên rồ thi quốc/cuộc,
Ta cầu Giời ban thuốc giải mê.
Lắc đầu Ngài cười hê hê,
Quy trình cấp thuốc nhiều bề chữa thông.
Nhiều điểm nghẽn! Chớ mong phép lạ,
Khi các người ham bả danh sông.
Khi không thể sống bình thường,
Giời nào cứu được! Dù thương muôn phần.

Đêm khó ngủ! Bần thần. Chán ngấy,
Chẳng làm gì...Vực dậy. Làm thơ.
Viết xong thì thấy đơ đơ,
Cúng tề lê bức và chờ...! Câu viu!

- (•) Lí Bạch, Đỗ Phủ hai đại thi hào thời Đường.
- (••) Tên hiệu của danh gia Bạch Cư Dị.

DỰ GIỜ NGÂM KHÚC

Ta bỗng nhớ thửa còn đi dạy,
Dự giờ văn mà thấy nhớ đời.
Ấy là đồng nghiệp của tôi,
Như là tiên nữ rạng ngời. Chim sa!
Giọng thánh thót như là chuông khánh,
Mắt mơ màng lóng lánh liêu trai.
Nổi danh ba cõi trong ngoài,
Bạn bè đồng nghiệp hết lời ngợi ca.

Cái giờ học thật là...siêu hạng,
Đúng chương trình bài giảng Truyện Kiều.
Du dương, mùi mẫn, rất phiêu,
Thanh từ lệ cú đủ điều bay bay.
Lời cô giảng đắm say rất mực,
Trò ngẩn ngơ mắt chớp liên hồi.
Khi cô ca ngợi hết lời,
Những mối tình đủ vị mùi nhân văn!
Tình Kim - Kiều như băng như tuyết,
Ôi! Chàng Kim siêu tuyệt tình chung.
Mối tình Kiều - Thúc sáng trong(!)
Trăng soi đáy nước mênh mông biển trời.
Chàng Từ Hải trên đời, của hiem!
Vì tình yêu tuốt kiếm vùng gươm.
Thật tự hào, thật vẻ vang,
Truyền thống phụ nữ Việt Nam rạng ngời!
Truyền thống (!) ấy có trời chứng giám,
Vẻ vang (!) này xứng đáng treo gương!
Nhưng rồi tất cả dở dang,

Riêng Kiều phải chịu khổ oan. Riêng Kiều.
Cô chuyển giọng, đủ điều đánh thép,
Nghe rền vang điệp điệp trùng trùng.
Luận tội hết sức hào hùng,
Lời cô sắc nhọn như chông. Lạnh người.
Cô kẻ tội! Đến trời cũng...sợ,
Lời buộc giàng chứng cứ đủ đầy.
Khi nhú mắt khi chau mày,
Y như gió cuốn mây bay sấm rền.
Tay Thúc Sinh vừa hèn vừa nhát,
Sợ Hoạn Thư phụ bạc Kiều nhi.
Khiến nàng phải bỏ ra đi,
Đường xa, thân gái, đêm khuya, một mình!
Cô thương Kiều rung rung nước mắt,
Rồi vung tay chỉ mặt(!) Hoạn Thư!
Rằng người có mắt như mù,
Mối tình Kiều - Thúc thiên thu tủi buồn....

Bỗng cả lớp như còn...sóng nổi,
Khiến cô văn bối rối...đứng hình.
Một trò nữ rất là xinh,
Giơ tay, phát biểu/chém gió, linh tinh thế này.
Bài cô giảng rất hay! Nhưng nó,
Cứ sai sai thật khó...đồng tình!
Rằng Kiều thì rất là xinh,
Còn tay họ Thúc linh tinh ngoài luồng!
Trò coi nói. Tấn tuồng bèo bọt,
Tin làm gì thề thốt văn hoa.
Trăm năm trong cõi người ta,
Đàn ông sợ vợ mới là...đàn ông!

Em ví dụ - cô không được mắng,
Chú nhà mình...say/cảm nắng...một nàg.
Chuyện bung toang, đã rõ ràng,
Chú nhà dừng cảm can tràng. Ra tay...
Cứu tiểu tam. Và ngay lập tức,
Chống lại cô hết sức điên cuồng!
Và cô khen chú không hèn?
Và không nhát nhúa như chàng Thúc Sinh?
Nghe trò nói. Giật mình. Ta nghĩ,
Đồng nghiệp rơi què Bĩ! Thôi rồi.

Văn mẫu cứ diễn, à ơi,
Một câu hỏi khó...Thì thôi. Lượm à!

XIN GỬI!

Ai yêu Trời
Tôi xin Cho tất cả!
Ai yêu Đất
Tôi gửi tặng menh mông ruộng đồng, hùng vĩ núi
sông, xanh tươi rừng, khát khô sa mạc
Ai yêu Biển
Tôi xin dâng tặng bao la sóng cuộn cuộn sóng
biếc xanh nước
Và những thần tiên đảo
Và những bãi biển mê hồn...

Ai yêu những đêm trăng ảo huyền
Những bình minh rạng ngời
Những hoàng hôn tím ngát
Những tịch mịch đêm
Những ban mai riu rít
Những ồn ào Hạ
Những dịu dàng Thu
Những bí ẩn Đông
Những bùng nổ Xuân
Mùa nổi mùa miên viễn
Tôi xin gửi tặng
Xin gửi tặng...

Bạn hãy dang tay đón nhận
Bạn hãy ôm vào lòng
Bạn tha hồ nhìn ngắm
Và buồn
Và vui

Và rạng ngời trên môi
Và trong veo trong mắt
Và nồng nàn hơi thở
Và lạnh lót tiếng cười
Bạn hãy dang tay đón nhận
Tất cả là thuộc về bạn cũng như thuộc về tôi...

Ai yêu thơ
Tôi xin tặng
Ngôn từ đã được gió cuốn đi
Ngôn từ đã được mạng cuốn đi
Bạn chỉ cần một chạm
Bất kì nơi nao trên trái đất này
Trái đất mênh mông rộng lớn
Bồng nhỏ bé trong lòng bàn tay
Trong lòng bàn tay nhỏ bé
Bàn tay tôi bàn tay bạn bàn tay tất cả mọi người...
Những bàn tay nâng đóa hoa hồng trong ngày lễ
tình yêu
Những bàn tay đón những trẻ thơ chào đời
Những bàn tay nặng nhọc vuốt mắt cho người
ngày Chúa gọi
Những bàn tay cầm vũ khí
Những bàn tay đã kịp buông dao
Những bàn tay phút chia li mãi mãi
Quan ải mây giăng
Bến sông vời vợi
Xa cách ngàn mây
Những bàn tay
Cả thế giới thu vào

TỤNG CA MAMA!

Lòng mẹ bao na như biển thái bường
Sữa mẹ vô tận như nác sông Nguồn chảy ra
Yêu thương yêu thương yêu thương
Cha cha cha cha cha cha

Chúng con đều do mẹ sanh ra
Không cùng cha
Bên nội bỏ rơi
Rơi rơi rơi
Ăn chơi sợ chi mưa rơi

Chỉ có mẹ trên đời
Những đứa con vãi con rơi
Nguồn sữa mẹ toi bời
Chúng con bu bám cùng xơi
Ăn chơi sợ gì mưa rơi.

Đừng ai kêu Giời ơi!
Mẹ luôn tâm tâm niệm niệm
Được con bu bám
Được con quắn quýt
Thậm chí được con làm thịt
Là hạnh phúc tuyệt vời!
Mẹ được hi sinh mẹ được héo mòn mẹ được xác
xơ mẹ được trụi lông...
Là phúc rất hồng!

Nào cùng đắm bị bông!

LÝ LỄ CÙNG MÂM

Khúc I (Liêu Thái)

Khi chúng ta tự nghĩ nhau
không có đứa nào hôi
vì chỉ cần một đứa nói "mày hôi" thì cả bầy cùng
thấy thối
khi chúng ta tự kiểm điểm
không có đứa nào có lỗi
càng không có đứa nào có tội
vì chỉ cần một đứa kết tội đứa bên cạnh
thì tội lỗi của mọi đứa đều hiện ra
khi chúng ta bàn về lòng tham
không có đứa nào tham
chúng ta trong veo và thánh thiện
chỉ có bọn nghèo mặt rệp là tham
chúng có thể ăn cắp những gì chúng ta bỏ qua
hoặc không để ý tới
chúng bỏ vào chiếc bụng đói của mình
và chúng ta hoàn toàn không tham
bởi nếu có một đứa bị phát hiện tham
cả đám sẽ thành lũ sâu mọt
khi chúng ta bàn về đạo đức
tất cả chúng ta đều chuẩn mực
noi gương người đi trước
những người đã treo tấm gương trước khi vào tù
và chúng ta tuyên bố mình đức cao vọng trọng
chúng ta nhòm ngó nhau để viết sách về đạo đức

chúng ta lên giọng kẻ cả, bề trên, trưởng thượng
về nhân cách
vì chúng ta thừa biết rằng
chỉ cần một đứa không vỗ tay
và sổ toẹt vào những con chữ đạo đức
lúc ấy chúng ta bị biến thành đàn lợn
khi chúng ta bàn về phẩm hạnh con người
tất cả chúng ta đều biết giữ phẩm hạnh
cho bản thân và cho người khác
không có bất kì đứa nào được tổ giác
vì lời tổ giác sẽ thành ngòi nổ
cho những vụ cưỡng hiếp đã ngủ quên
khi chúng ta bàn về lòng tự trọng
tất cả chúng ta đều có lòng tự trọng
tất cả chúng ta đều không bao giờ đụng đến
những gì không phải của mình
tất cả chúng ta đều có danh dự của con người
tất cả chúng ta đều mẫu mực
và không có đứa nào được phép phát hiện
bởi chỉ cần một đứa xì ra sự tha hóa
sẽ có nguyên một tập thể dính chàm
và chúng ta trở thành những con rệp
khi chúng ta nói về lòng trắc ẩn
tất cả chúng ta đều có lòng trắc ẩn
chúng ta hết mực yêu thương động vật
trong lúc tay chúng ta rỉ rả bứt lá mơ
một lát riêng và một củ sả
từ tốn gói một lát thịt chó
hoặc ăn cần gắp một lát thịt mèo kho chuối
hoặc chảnh chòe gắp một lát thịt động vật quý
hiếm
bỏ vào chén và từ tốn nghiêm mật

cùng một chút mắm tôm
hồi hướng công đức những người bảo vệ thiên
nhiên
trước khi bỏ vào mồm nhai thật ngấu nghiến
và không có đĩa nào được phép thiếu lòng trắ
c
bởi chỉ cần một đĩa bị phát hiện thiếu lòng trắ
c
mâm thịt chó, thịt mèo, thịt động vật quý hiếm...
sẽ bị hắt đổ
chúng ta muốn ăn
chúng ta thỏa hiệp để được ăn ngon
và chúng ta cầu nguyện cho thế giới hòa bình
chúng ta cầu nguyện, rớt nước mắt, sụt sịt khóc,
làm thơ, tưởng niệm, tưởng tiếc về sự tổn thương
của Mẹ Thiên Nhiên
Trong lúc cố gắng để miếng thịt chó khỏi rơi
khỏi mồm
chúng ta cầu nguyện và cầu nguyện
lòng yêu thương, sự tử tế không liên quan đến
thịt chó

Khúc II (Đặng Tiến)

Khi chúng ta làm thơ
Tất cả chúng ta đều là thi bá thi hào
Tất cả chúng ta đều như nhau nhân văn nhân đạo
Chúng ta trích dẫn ngôn từ những bậc tiền bối
đông tây kim cổ
Chúng ta hài lòng đóng vai khổ vì có trí tuệ trái
tim rớm máu cái đẹp cứu rỗi thế gian này
Chúng ta gom thơ thành quyển và nhờ bạn viết
bài
Kiểu tôi khi ni chú thí khi khác
Nếu có ai nổi cơn phá bĩnh
Thơ như cút bốc mùi
Chúng ta giật mình lù lù con thuyền chở mấm
Tất cả chúng ta lẫn thi ca lẫn cả cuộc đời
Đều thói khăm...

LIÊN NGÂM

1.

TÌNH ANH EM

Thơ Liêu Thái

Bên ni gọi bên nó đu càng
Bên nó gọi bên ni rúc rừng
Hai bên bùm tay lên miệng hô to "mình anh em"
Rồi bên ni lại gọi bên nó Đu Càng
Rồi bên nó lại gọi bên ni Rúc Rừng
Rồi lại bùm tay lên miệng kêu to "mình anh em"

2.

HÒA GIẢI

Thơ Đặng Tiến

Bên này kêu to "tộc nón cối!"
Bên kia hô vang "3/!"

Hân hoan hòa giải hòa hợp

Cùng dâng hương cùng tế vua hùng.
Bên kia viết thẳng tung
Ngoài!
Bên này giọng căng căng
Trông!
Bơ thừa sữa cạn!
Trên rừng!
Xúc động rung rung
Cùng tưởng nhớ hai bà trung.

Bán anh em gần mua láng giềng xa
Bách hoa
Cờ hoa
Biển rộng bao la
Đắm chìm
Rừng đại ngàn mịt mờ
Vùi lấp
Hòa giải hòa hợp
Mì ăn liền nhãn Số đỏ, Ba miền, Ômachi, Micoi
Em
Bay lên cùng giọng hát vót chông
Đâm lưng ruột
Đề
Nếu mai ai có chết
Ai có buồn không ai
Trông
Ngoài
3/ & Nón cối!

Uýnh lộn
Uýnh lộn hoài
Ngút trời
Lấp sông
Xẻ núi
Gà cùng một mẹ
Có vẻ không cùng cha
Chân vàng chân trắng chân chì
Vàng lông
Đỏ mào
Nhọn mỏ
Cựa dài
Đá đá
Te tua toi tả nát tươm gục ngã
Láng giềng xa láng giềng gần ráo hoảnh mắt
gườn gườn
Rừng núi bơ vơ
Biển xa vời vợi
Sơn hà mặt đất bao la
Trông
Ngoài
Ai về?
Ai đi?
Kính cộng
Ca ly
Nhạc trịnh bi giờ không khánh ly
Di va thét ra lửa hàng cây cháy rực
Ngày mai tất cả ra đi!

CHÉM GIÓ

Ném mật nằm gai cần phải hiểu,
Chén mật ong hòa rượu mao đài.
Xong rồi thì bóc bánh gai,
Lá gói thì vút ra ngoài đường đi.
Viết ngữ học có gì là khó,
Cứ khơi khơi chém gió. Khơi khơi.
Ghế có vắn một khi ngồi,
Là oai nhất hạng. Xem trời như vung.
Ông nhà thơ lung tung tí mọt,
Giọng đá đưa như thết như gào.
Một nàng nữ sĩ chên chao,
Oanh vàng cát tiếng cào cào loạn bay.
Lại một ông cũng tay kiệt kiệt,
Đại bác găm tai điếc sợ gì.
Giọng già mà rất lâm li,
Càng nghe càng thấy ù lì. Buồn tênh.
Ồ! Lại có một anh gì nữa,
Giọng tía lia cành búa mọc ngang.
Tự tin đến mức sỗ sàng,
Về hè bơi nhọ la làng bấy lâu.
Kìa quý bà từ lâu cực nổi,
Bọn đàn ông bối rối nhìn nhau.
Lúc nào cũng rất là ngẫu,
Rất chi thiên học ra mâu khơi trêu...
Cùng chém gió! Rất yêu quý vị,
Rất là vui! Hoan hỉ đi nào.
Có gì đâu. Chuyện tầm phào,

Căng làm chi! Sự tào lao ấy mà!
Được lên sóng! Rất là...vinh dự,
Thì cũng đành ừ hử...Nhưng chẳng.
Khỏi phải nắng dãi mưa dầm,
"Tiền tươi thóc thật"! Ai cầm lòng ai?
Nay sóng dậy. Thì mai sẽ lặng,
Thôi thì im. Ai mắng. Thì im.
Thì cười hai mắt lim dim,
Gió bay lời nói! Đừng dìm hàng nhau!
Đặng cái ảnh ra màu nhàu nhĩ,
Trâu xi moang thi sĩ đơ đơ.

Đầu lưỡi cũng tập đá đưa,
Bánh gai ném mặt càng thừa mỗi hàng!!!

THƠ MÙA ĐÔNG

1

Mười sáu giờ trời xầm xẩm tối,
Mười bảy giờ mờ mịt mưa bay.
Mùa đông xứ Bắc! Chiều nay đã...
Lặng lẽ về theo gió, theo mây.

Ta chợt nhớ. Ngày nao. Xa lắm,
Chiều mùa đông. Bếp lửa. Hơ tay.
Thơm lụng khoai vùi và sắn nướng,
Tuổi thơ ơi! Xa mãi! Mỗi ngày...

Bữa chiều muộn tếp kho, cơm trắng,
Ta ngây thơ, vội vã. Thành quen
Mẹ, cha chậm rãi...nhường con đói
Mùa đông tháng thốt. Mấy mươi niên...

2.

Một chút lạnh đêm, ngày vàng nắng,
Mùa đông xứ Bắc chậm chậm sang
Vừa đủ đẹp! Hồn người thanh nhẹ
Ơi mùa đông! Mùa đông! Mùa đông...

Thăm thẳm trời! Sao hôm sáng lạnh,
Ô hay lạ thế! Lòng rộng không
Y thừa thiếu thời! Xa xa lắm
Ta lần đầu thức đợi bình minh.

Đêm thật dài! Mùa đông xứ Bắc

"Gió lạnh đầu mùa" - những trang văn
Hút hồn ta! Bắt đầu từ ấy
Ta biết ơn chữ nghĩa lặng thầm.

Những trang văn lặng thầm...ta đọc
Tháng năm qua. Ta nhớ những gì?
Ồ! Có lúc tưởng chừng quên hết
Như đêm nay chỉ có sao khuya.

Chỉ sao khuya ngày đông xứ Bắc
Hình như riêng sáng. Sáng cho ta
Cầu mong bình minh đừng vội đến
Lòng trống không...Thăm thăm trời xa.

3.

Mong mãi thì rồi cũng rét!
Mùa Đông đã đến với ta
Khô, lạnh! Trời xanh ngút ngát
Đồng bãi sau mùa bao la.
Xanh trong sông trôi lặng lẽ
Bến nước thuyền đậu buồn thiu
Dăng dăng từng đàn nhện nước
Hàng cây đứng lặng bóng chiều.
Ai về? Mùa đông xứ Bắc?
Ấm trà ủ nóng bàn tay
Bình minh hương nồng vị chất
Sinh thú là đây! Là đây...
Bạn ở nơi nao? Vời vợi
Ồn ào phố thị...Ồn ào
Góc biển, chân trời...Ngút ngát
Cố hương. Vọng tưởng nao nao.

Xứ Bắc mùa Đông đã tới!
Lặng buồn vẻ đẹp tiêu sơ
Vì vút gió qua ngõ vắng
Ngân ngơ mấy độ hoàng hoa.

4.

Đêm đầu đông trong vắt
Ta thăm thăm cùng trời thăm thăm
Bạn đang ở nơi nao mênh mông vũ trụ
Nơi ấy là đêm?
Nơi ấy là ngày?
Nơi ấy hoàng hôn rực rỡ?
Nơi ấy bình minh rạng ngời?
Nơi ấy có bốn mùa thu đông xuân hạ?
Đêm nay bạn có nhìn về trái đất?
Có không? Không có? Có không?
Ta tin bạn vẫn nhìn về
Mắt u ẩn sâu muôn
Long lanh những giọt chia li
Trái đất có vời vợi xa?
Có nhỏ li ti nhấp nháy như thửa nào ta ngược mắt
nhìn trời cuối thu da diết buồn
Thửa ấy bạn mơ được bay lên
Bay lên
Bay mãi
Đến vì sao xa nhất
Vì sao biếc xanh nhấp nháy
Ta nhìn vào đôi mắt long lanh u ẩn buồn
Trái tim run lên vì lạnh
Run lên vì sợ
Ngày chia li tiền định

Ngày chia li, bạn bay về với vì sao xanh
Bay đi mãi mãi
Nơi trần gian vẫn gió
Nơi trần gian vẫn bụi
Nơi trần gian
Ta cứ ngược nhìn
Những đêm đầu đông xứ Bắc
Trong
Trong veo
Trong vắt
Vì sao xanh xa vời vợi vợi xa...
Như đêm nay
Và còn đêm nào nữa?

NHÌN TỪ GÀN ...BÀN NHẬU

[Học mót nhà thơ Nguyễn Duy...]

Không từ thứ gì...Ăn. Ăn tất,
Sáng, trưa, chiều, tối lẫn đêm khuya.
Nam, phụ, lão, ấu...Đầy ngao nghẽ,
Xuân, Hạ, Thu, Đông. Kệ nắng, mưa.

Nhìn bốn bề! Tung bùng ăn nhậu,
Hô vang vang! Gào thét. Thôi rồi...
Chai dốc ngược. Bếp ga xanh lét,
Cả một thời! Ăn nhậu lên ngôi!

Này, một lão mặt mo mốc thích,
Tung bùng chém gió rất...nô tài.
Hùng hổ tu từ cao, cao giọng,
Tâng bốc ai ai. Nổ toí bời.

Này, một mụ sồn sồn núc ních,
Toát ra mùi mệnh phụ mô đàn!
Giọng kim the the. Khoe gia thế,
Kiểu vua biết mặt chúa biết tên.

Này, một gã mặt dơi tai chuột,
Mắt lạnh xanh lè loài ăn đêm.
Nhếch mép cười khù khoằm. Rõ đều,
Lộ nguyên vẻ đáng kẻ bề trên.

Này, một chàng mặt còn non bầy,
Dạ, thưa, khép nép. Nhũn nhùn nhun.
Thoáng qua là biết...vừa khởi nghiệp,
Kiểu pha trà điệu đóm lưng khom.

Này, một nàng hầy còn...hoi trẻ,
Mặt như hoa giả cứ đờ đờ.
Giả lả cười duyên. Nhặt nước ốc,
Phận điệu cà! Giữa chốn văn thơ.

Ồ! Còn đây hình như thi sĩ,
Dị hợm dở thằng lẫn dở ông.
Thơ cúng cụ, thơ tình thả thính,
Nhìn rõ là phong cách chó bông.

Thỏ thẻ, ồm ờ! Ô! Váy vó...
Kiêu sa tỉnh lẻ. Rõ. Rõ ràng.
Nghe ba phút, biết ngay - cô giáo,
Cô giáo văn - một trăm phần trăm.

Rất tự tin. Một ngài. Oách lắm,
Rõ ràng xưng danh. Hệt vai chèo.
Giáo sư tiến sĩ nguyên gì đấy,
Nhà phê bình, nhân văn nhân veo.

Ô kìa! Hình như...Quen. Quen lắm,
Rõ ràng. Đầu trục. Áo không tà...
Rành rành chuối hạt treo trên cổ,
Rượu ngoại...trần li. Cười ha ha.

Oang oang. Mất xéch. Vẽ xã hội,
Tay trần xăm trở phượng với rồng.
Toang toang kể chuyện lò chuyện củi,
Toàn là bí sử với thâm cung.

Ồn ỹ chiều nay nơi quán nhậu,
Rất tình cờ ta được ghé ngồi.
Nhìn từ gần...Thấy vui đáo để,
Cả một thời - quán nhậu ta ơi!

Xin đừng cố ghìm. Ghìm cơn mưa...
Mưa được xem chừng cũng là may.
Thôi thì nhìn thì nghe và viết,
Tân - cổ - phong!
Ta cúng.
Bài này

LẠI MANG KIỀU RA LẤY

Cho hay muôn sự tại giờ,
Sét thì đánh xuống nước thời dâng cao.
Có đâu thiên vị người nào,
Bung toang, trôi dạt dòi dào cả hai.
Lò thiêu mời gọi quan tài,
Quan tài cùng với oan sai một vầy.
Trót mang vinh dự vào thân,
Thì cứ truy xuất nguyên nhân tại giờ.
Thôi thì thôi thế thì thôi,
Ngửa mặt nhìn giờ trong cõi bao la!
Đúng sai theo ý của ta,
Một ngàn nói dối bằng ba chân thành!

BÀI TÂN CỔ PHONG

*[Nhiệt liệt chào mừng 34 năm ngày cưới vợ
6.12.1990]*

Vợ ta không phải là huê hậu,
Bởi ta là giáo - khổ - trường - công.
Nghèo mặt rệu, lơ ngơ, lóng ngóng,
Lấy được vợ đã phúc vạn lần!

Vợ ta không "trâm anh thế phiệt",
Kiểu nhà mặt phố bố làm to.
Bởi ta hậu duệ của giáo Thứ,
Chỉ nghĩ thôi đã chán thấy mờ.

Ta nhớ cái ngày ta thừa chuyện,
Cả nhà mừng quýnh! Chẳng ai tin
Cha mẹ gần như là thằng thốt,
Em út nghi nghi, ngó mặt nhìn.

Cũng như ta. Vợ ta nhà giáo,
Tổ quốc thương yêu vạn nẻo đường!
Gieo hạt giống vàng! Ô! Xin lỗi...
Bán - cháo - phôi thôi đừng kiếm cơm.

"Tam thập...nhi lập...". Bàn tay trắng,
"Vạn quyền..." trên tường. Lặng. Lặng câm.
Sữa nuôi con và điện thấp sáng,
Chẳng kêu ca. Vợ ta táo tợn.

Có thể ít ăn! Nhưng phải đẹp,
Bày biện sắc màu mỗi bữa ăn
Hoa trưng, chén đĩa và quần áo
Đẹp mặt con cùng đẹp mặt chồng.

Hai con ta tất nhiên xinh đẹp!
Một gái một trai! Đủ điểm mười
Thông minh hình như hơn cha mẹ
Và bi giờ! Đũa đã có đôi!

Biết uống rượu! Là nhờ vợ...xúi!
Đàn ông cần có lúc tung bưng
Gặp bè bạn uống rồi chém gió
Nam vô tửu như cờ vô phong!

Vợ hối thúc mua xe mà lái
Mùa hè không nóng ấm mùa đông
Vi vu khi cần trời đất ngấm
Thích thì dừng bãi cỏ bên sông.

Mua đất. Làm nhà. Cũng là vợ,
Chan hòa nắng gió, bốn mùa hoa
Trò cũ, bạn bầu thường vẫn ghé
Thế thôi là đủ lúc về già.

Ta nhất sanh biết mỗi đọc sách!
Về già. Dở chứng. Nhưng nhăng thơ.
Ngu ngơ. Vẫn ngu ngơ như thế,
Hình như. Có vẻ. Hơi bị thừa!

Hơi bị thừa! Vị mùi hơi gắt
Nhưng vô tích sự. Quả không sai.
Lão bạn nhìn, lắc đầu, ngán ngẩm,
Thế gian chẳng ai giống cái mài/mày!

THÁNG 12 NGÀY THỨ TƯ

Quá khứ nặng như núi đá
Thái Sơn hay Hoa Quả Sơn?
Trường Sơn hay Hoàng Liên trùng điệp điệp
trùng?
Vinh quang chiến thắng
Thất bại nhục nhằn
Ngẩng cao đầu kiêu hãnh
Cúi đầu tủi hổ âm thầm...
Quên sao được một phần kí ức
Gỡ sao được đá tảng vụn vụn cân
Quá khứ lặn sâu vào lục phủ ngũ tạng
Quá khứ lặn sâu vào ngôn từ trầm tích nung nấu
ngún khói
Quá khứ vỡ òa bùng bùng lửa cháy
Quá khứ buốt lạnh khói hương rậm rì thăng thoát
Quá khứ chìm sâu âm u đáy nước những mảnh
vỡ chẳng bao giờ hóa thạch
Quá khứ chìm sâu thăm thẳm hun hút bóng đêm
thời gian nhói đau khi trái gió trở gió
Khi vô tình ngôn từ hòn đất ném đi
Khi đón đau ngôn từ hòn chì ném lại
Khi cố ý ngôn từ dội máu
Khi mĩa mai ngôn từ sắc lẹm tựa dao
Khi bông đùa ngôn từ nhẹ như cánh bướm nơi
đây chấp chới nơi kia bão giông gào rú hải hùng
Khi hát, khi chụp ảnh, khi ghi hình, khi chếc in,
khi xài phụ kiện...vui chơi hồn nhiên như cô tiên
và đừng đừng nổi giận khinh khi miệt thị rửa
nguyên...

Ô! Quá khứ!
Ô! Quá khứ!
Không hề là quá khứ
Không hề bị/được lãng quên
Quá khứ trao gửi quá khứ di truyền
Gánh nặng thêm chất chồng
Thái Sơn
Hoa Quả Sơn
Trường Sơn
Hoàng Liên Sơn
Hoành Sơn nhất đái
Ngũ Hành Sơn trập trùng mây khói
Thăm thẳm biển đêm những cuộc li hương
Quá khứ vượt vạn trùng khơi vượt bão giông tìm
bến đậu
Quá khứ lang thang bốn phương tám hướng theo
đám mây điện toán
Thập niên không du du
Tam thập niên không du du
Ngũ thập niên bất tri thiên mệnh
Lục thập niên hầy còn nghịch nhĩ
"Thanh - từ - lệ - cú" tưởng chừng đã khai tử
Ô! Vẫn còn nguyên!

NHỮNG NGƯỜI HÀNH KHÁT

[Để nhớ V.Huygo]

Những người hành khát lang thang khắp nơi trên
trái đất này
Phố thị giàu có tấp nập đông vui
Nhà cao cửa rộng
Đèn nền hoa đăng
Thức ăn chất chồng ê hề bắt mắt và thơm phức
Váy áo sắc sỡ thơm tho
Những quý ông sang trọng đầy chất ga lăng
Những quý bà quý cô thanh lịch đẹp như tiên
giáng thế
Thôn quê thanh bình
Ruộng đồng phì nhiêu sum suê hoa trái
Sơn khê đẹp như vườn địa đàng
Mọi nơi đều in dấu chân những người hành khát
Những người hành khát thường lặng lẽ cúi đầu và
chấp tay trước ngực
Ánh mắt đầy vẻ biết ơn
Không ít lần đổ lệ
Những người hành khát vô danh
Đầu trần chân đất
Quần rách áo manh
Run rẩy mùa đông
Mệt mỏi mùa hạ
Tả tơi khi gió
Uớt sũng khi mưa

Những người hành khát dất dứ nhau trong bóng
chiều giăng giăng sương khói
Những người hành khát ngủ đứng ngủ ngòì mệt
nhọc bên hè phố dưới mái hiên dưới tán cây hay
nơi lều chợ
Những người hành khát đi trú bằng đôi chân chai
sần nứt nẻ
Vô danh tuyệt đối vô danh!
Bé nhỏ tuyệt đối bé nhỏ!
Những người hành khát
Họ từ đâu đến?
Không ai hay...
Có thể từ những vùng quê nghèo đói!
Có thể vì nhân tai thiên tai!
Có thể...ta cũng không biết nữa.
Và có thể họ là những thiên sứ được Chúa Trời
phái xuống trần gian?
Có thể
Có thể lắm chứ
Những người hành khát
Những người ăn mày
Những thiên sứ
Xuống đây
Thử thách con người
Đánh thức lòng trắc ẩn trong ta đang có nguy cơ
tàn lụi
Gọi tình yêu thương nơi ta sống lại
Hồi sinh nơi ta tình đồng loại đã chết rũ lâu rồi!

HẾT CẢ CÁC LOẠI...BUỒN!

Vẫn những bộ mặt móc meo
Vẫn những cặp mắt ranh ma đảo đồng đảo địa
Vẫn những cái mồm chành bành, chề bề, cong
cón
Và bộ răng xin xin
Và giọng nhê nha ỏn thót bốc mùi
Mùi dấm dớ
Mùi xu nịnh
Mùi rác rưởi cũ xưa mủn nát
Ngôn từ thớ lợ quắt quay hóng hót đòi chiều
Những bộ mặt những hình nhân ôi thiêu
Lan tỏa nổi ngao ngán
Kích hoạt bóng tối âm u tràn lên từ cống rãnh
nước đọng ao tù...
Ông bạn thứ nhất thở dài ngán ngẫm
Ông bạn thứ hai buồn lặng
Ông bạn thứ ba phát ốm
Ông bạn thứ tư suýt tăng sông
Ông bạn thứ năm lắc đầu nhún vai
Ông bạn thứ sáu thề không xem ti vi cho đến khi
về với đất...
Tôi nghe lặng lẽ cười trừ
Thật lạ kì
Thật lạ kì
Không còn thấy buồn nôn
Không còn thấy buồn nôn
Không còn thấy buồn nôn...

Ô! Những bộ mặt! Những bộ mặt! Những bộ
mặt...
Tuần chay nào cũng có mặt
Tấn tuồng nào cũng nhận vai cầm cờ chạy hiệu
bôi nhọ vẽ hề
Nhạc nào cũng nhảy
Lu bu tán thối tán thơm
Tôi nhìn mà
Hết cả các loại...buồn.

THÁNG 12 NGÀY THỨ NHẤT

1.

SỢ NGƯỜI

*Tự nhiên thấy mình mang bệnh như cậu bé con
nhà Nhuận Thổ trong truyện của Lỗ Tấn...*

Sợ Giời, tất nhiên rất sợ
Nhưng tin Giời rất công bằng
Sợ Đất, tất nhiên rất sợ
Nhưng tin Đất luôn bao dung

Sợ Phật, tất nhiên là sợ
Nhưng Phật Hi Xả Từ Bi
Sợ Chúa, tất nhiên là sợ
Nhưng Chúa Yêu thương vô bờ!

Thánh Thần Ma Quỷ. Rất sợ
Nhưng mình thì sống thiện lành
Có thờ có thiêng... Nghe nói
Thôi thì hương khói quanh năm

Còn người... Còn người ... Sợ lắm
Nào là mua mạt bán gừng
Nào là tâm xà khẩu Phật
Nào là dựng đứng nói không

Sợ nhất những người béo lẻo
Cứ y như là bạn thân
Bất ngờ. Bất ngờ. Quay lưng
Bất ngờ bất ngờ dao đâm...
Sợ quá những người diễn kịch
Mặt nạ đeo khéo vô cùng
Nói toàn nhân văn nhân nghĩa
Nhưng làm thì ác quá chừng

Sợ nhất những người...nhiều chữ
Hay cũng gọi là văn nhân
Mượn chuyện văn chương rửa hận
Sợ thay! Lấy oán trả ân!

Sợ người. Sợ người. Thật sợ
Có ai sợ giống tôi không!?

2.

HỎI VÀO TRỜI XANH

Có một câu được trích dẫn rất nhiều
NẾU ANH BẮN VÀO QUÁ KHỨ BẰNG
SÚNG LỤC
THÌ TƯƠNG LAI SẼ BẮN VÀO ANH
BẰNG ĐẠI BÁC.

Tôi cũng đã từng tin đó là Chân lí
Tôi cũng đã từng tin đó là những chữ Vàng đáng
được khắc trên Hoa cương, Cẩm thạch
Nhiều người như tôi cũng đã từng tin, chắc thế
Cũng có thể hôm nay vẫn rất nhiều người tin

Và cả ngày mai, ngày mai nữa người ta vẫn tin...
Có thật đó là Chân lí?
Có thật đó là thước ngọc khuôn vàng?
Có thật là bất di bất dịch?
Thì ai mà chẳng có quá khứ
Dân tộc nào mà chẳng có quá khứ
Có thật không toàn vàng son?
Có thật không toàn vinh quang chiến thắng?
Có thật không toàn rạng ngời ánh sáng?
Có thật không toàn những anh hùng?
Mở trang sử cũ giấy trắng mực đen
Mở thêm những trang đã sử lưu truyền nơi dân
chúng
Quá khứ hiện ra...
Nhai thịt người ngọt như miếng cam
Tàn hại nhau dù cùng xương cùng thịt
Chia năm xẻ bảy tan tành đất nước
Chinh chiến miên man xương trắng phơi đầy
Mở lại trang sử cũ
Lở đất long trời
Đấu tố
Ruộng đồng xác xơ mặt người vàng vố
Miếng ăn được nâng lên bằng trời
Mở trang sử cũ
Ma ở lẫn với người
Ma hiền lành còn người thì tàn ác
Mở lại trang sử cũ
Cả ngàn năm nô lệ giặc Tàu
Tiếng nói một đảng chữ viết một nẻo
Rập theo bắc phương chẳng sót một điều gì
Người có học thuộc lòng Bắc sử
Thành thạo Văn ngôn veo veo Đường thi

Mở lại trang sử cũ
Tàu thế nào thì ta thế ấy
Như con ngựa mù quen lối bước đi
Họ mao ít ta mao nhiều, hủ nhỏ hơn cả quê
hương Không tử
Mở trang sử cũ
Mốc meo
Xúc nước hoa để làm gì
Mạ vàng để làm gì
Huyền thoại hóa để làm gì
Lo tương lai đại bác bắn vào
Rút cục là vì hèn nhát
Sợ sự thật như cú sợ mặt trời...
Những dòng này tôi viết cho tôi
Hỏi vào trời xanh không mong lời đáp.

3.

THÊM MỘT TƯỢNG ĐÀI BỊ HẠ BỆ
Nhanh như không thể nhanh hơn
Vì đã quá trễ bước đi lịch sử!
Ai bảo diễn biến khó lường?
Tượng đài đổ kênh
Tượng đài được bức tử
Tượng đài hân hoan té đổ
Tượng đài vui sướng tan tành
Sắt?
Thép?
Đá?
Đồng?
Xi moang?
Đặc?

Rỗng?

Điện chiếu sáng choang choang đèn?

Chống sét từ trời cao?

Kết cục té nhào bởi dây tròng buộc cổ...

Bài ca tượng đài bỗng tắc cổ

Bài ca tượng đài phút một tan tành

Bùng nổ sức người lò xo nén chặt mấy mươi năm

Tan tành tượng đài

Lộn nhào tượng đài

Giật đổ

Reo vui reo vui reo vui...

THÁNG 11 NGÀY CUỐI CÙNG

Mong mãi thì rồi cũng rét!
Mùa Đông đã đến với ta
Khô, lạnh! Trời xanh ngút ngát
Đồng bãi sau mùa bao la.

Xanh trong sông trôi lặng lẽ
Bến nước thuyền đậu buồn thiu
Dăng dăng từng đàn nhện nước
Hàng cây đứng lặng bóng chiều.

Ai về? Mùa đông xứ Bắc?
Ấm trà ủ nóng bàn tay
Bình minh hương nồng vị chất
Sinh thú là đây! Là đây...

Bạn ở nơi nao? Vời vợi
Ồn ào phố thị...Ồn ào
Góc biên, chân trời...Ngút ngát
Cố hương. Vọng tưởng nao nao.

Xứ Bắc mùa Đông đã tới!
Lặng buồn vẻ đẹp tiêu sơ
Vì vút gió qua ngõ vắng
Ngân ngơ mấy độ hoàng hoa.

HOAN CA NGÂM KHÚC

[Diễn ca tin báo đưa!]

Báo loan tin thiệt là kinh động,
Em đọc xong tỉnh mộng. Cười vang.
Chuyện vui bung bung toang toang,
Em xin tóm tắt để làng cùng vui.
Tại một trường ở nơi Quảng Ngãi,
Miền núi non xa ngái. Chắc buồn.
Ừ buồn. Cùng cốc thâm sơn,
Chỉ nghe vượn hú nỉ non tháng ngày!
Nổi sâu muộn vui đây hôm sớm,
Thầy cùng trò buồn lặng buồn thiu.
Ngoảnh đi những núi cùng đèo,
Ngoảnh lại thời thấy hắt hiu mái trường.
Ờ quả rất thương, thương thật,
Nơi vùng sâu trầy trật trăm bề.
Nào ai nhớ nẻo sơn khê
Nghề cao quý cũng nhiều bề buồn tênh.
Ngày đẹp trời, cấp trên tổ chức,
Một cuộc thi rõ thực là hay.
Giao thông đã bấy lâu nay,
Biết bao vạ gió tai bay khôn lường.
Phải thi thôi...An toàn...phát động,
Khắp nơi nơi gióng trống phát cờ.
Thầy trò tuy ở vùng xa,
Dầu toàn cuộc bộ...nhưng mà...phải thi.
Thật là vui! Mấy khi có dịp,
Để thi đua cho kịp bạn bè.
Bài gởi đi! Bài gởi đi...
Đêm mong ngày ngóng thôi thì xôn xang.

Rồi trên báo nhà trường có giải,
Thầy quá mừng hót hải...Quá mừng.
Hành lang thầy chạy tung bùng,
Loan tin cho kịp...cơ chừng...đứt hơi.
May mà lại có trời! Ngày đẹp,
Không đứt hơi. Đứt dép thôi mà.
Chênh chao! Vui đến vỡ òa,
Liêu trai. Ma mị. Ta ca một bài!
Một bài hơi ngắn dài không lắm,
Không chê khen xăm năm chi mô!
Diễn ngâm là phải đọc to,
Tròn vành rõ chữ. Cầm ho. Cầm cười!

GỬI N...

Tên của Bạn chẳng xuất hiện khi nào
Trong tổng quan định hướng
Trong báo cáo gọi là tổng kết
Trong những trang khảo cứu đầm đìa vị và mùi
kinh viện, vờ kinh viện, tân kinh viện ẩm mốc
hôi sì
Trong những hội nghị nửa trang trọng nửa búa
xua vôi vãi giải ngân quý bốn
Trong những diễn ngôn của các quý ngài mũ áo
xênh xang sắc màu đồ chơi bày ế ẩm Hàng mã
phố...
Tên của bạn vị phốt lò cổ ý
Trong tổng phổ như từng như đã cuộc hành trình
ngán ngẫm nơi thư viện vắng ngắt vắng ngơ hay
hàng ve chai hay làng nghề tái chế...
Không sao đâu!
Chữ nghĩa mang tên bạn đâu cần gieo trên những
cánh đồng phân lô?
Đâu cần bon chen nơi bàn ghế hội trường cần cỏi
Đâu cần những mảnh vườn nhân tạo cỏ cây hoa
lá nhạt nhòa công nghệ nhân bản in hệt nhau
trong vẻ ngán ngẫm
Đâu cần niềm hoan lạc giả vờ
Đâu cần...
Chữ nghĩa bạn sẽ biết cách tìm nơi bén rễ nảy
mầm
Trên những ngã rẽ không cần biển chỉ đường
lạnh khô

Không cần tiếng vỗ tay theo lệnh đạo diễn giấu
mặt
Không cần những diễn ngôn quyền uy ban phát
Không cần giọng kẻ cả sáng choang mũ áo
Không cần...
Chữ nghĩa của bạn theo mạng cuốn đi
Trái đất bảy tỉ người
Bảy tỉ đôi tai
Bảy tỉ cặp mắt
Bảy tỉ khối óc
Bảy tỉ trái tim
Những tấm biển chỉ đường bỗng hóa vô duyên
Những tổng quan bỗng hóa thành nhảm nhí
Những mũ cao áo dài chắc chắn sẽ rẻ tiền
Những diễn ngôn quyền uy hẳn sẽ rơi vào
khoảng trống
Vô số những tên tuổi trang kim vàng mã sẽ
chung số phận
Vô tầm tích
Tuyệt tự
Thăm thẳm quên lãng thời gian...
Bảy tỉ người trên trái đất này
Bạn có tin
Không phải là đàn cừu ngoan hiền?
Không phải là những con chó nhỏ?
Không phải là những thú cưng?
Không phải là những hạt cát khô rời rã?

Bạn có tin?
Bạn có tin không?
Tên của bạn
Chữ nghĩa của bạn
Vĩnh viễn còn trong kí ức

Bảy tỉ người
Không mủn nát
Bạn đã mở miệng
Thế thôi...

TÌNH CỜ GẶP BẠN CŨ CẢM TÁC

Anh đã có một đời thật đẹp
Như nhiều người ngời ca lúc tửu nhập ngôn sơn
sơn
Nhà đẹp, xe đẹp, vợ đẹp, con đẹp đương nhiên là
bò rất đẹp
Chúa biết mặt và vua biết tên
Tuy chỉ đứng trên vài ngàn người nhưng anh rất
oách
Cười rất to...như pháo nổ vang rền...
Tôi với anh vốn là bạn
Gặp nhau là rồn rảng cười đùa
Tôi thích sống ở bên lề, bên rìa, tôm, cua, ốc,
ếch...
Tôi không thích vua và chắc vua chả thích gì tôi
Mọi thứ trên đời...đẹp rồi sẽ xấu
Tôi chỉ thích cười
Trở về già tôi thấy mình vẫn vậy
Nhưng thấy anh...quá đổi là buồn
Ồ hóa ra anh đã cần đến gậy
Tập tễnh đi ít đứng nhiều ngòi...
Tôi lãng đãng đạp xe và chụp ảnh
Thích seo phì và thường nhật cúng phây
Bạn cũ ai còn thì chơi
Bạn mới ai hay hay thì chát chít
Còn anh vẫn nghiêm trang và hoàn hảo
Dự đám tang bất kì ai, anh đều huân huy chương
đủ đầy các loại
Anh bảo chơi phây cho nó hư người
Anh bảo seo phì chỉ có bọn choai choai

Vâng thì vẫn thế, tôi và anh vẫn thế
Trời sinh tính bền hơn đá núi
Ai là ai bền vững vẫn là ai
Có thể anh rất xót thương tôi
Và có thể cả tôi và anh đều đáng thương, có thể
Mặc kệ cứ seo phì cho đã
Rồi cúng phây
Cúng phây cúng phây...

Ồ! CHÚNG ỒM TÔI CẢI NHAU...

[Nhân ghé thăm lão bạn già rất mê nuôi vẹt...]

Những con vẹt miên man hát những bài ca tuyệt
tự

Những bài ca giọng cao

Những bài ca giọng trầm

Những bài ca phổi khí phổi thanh trên nền nhịp
phách cũ

Đôi khi là những bài ca hờn rồi ngúng nguẩy
cành bông cành cao

Đôi khi the thé những bài ca chua chất tị hiềm
ghen tức

Đôi khi

Đôi khi thôi những bài ca nhục nhằn, ầm ục trộn
cùng nước mắt...

Những con vẹt rũ rĩ già nua

Những con vẹt vẫn đẻ ra những quả trứng hiềm
nỗi không nở

Trứng thối

Trứng ung...

Đàn vẹt trong lồng già nua hiện rõ sắc màu tuyệt
tự...

Vào một ngày đẹp trời những con vẹt trong lồng
ngơ ngác

Chúng không có một cánh rừng xa, không có
những ngọn núi cao, không có những triền đồi
ngút ngát xanh, không có bầu trời lung linh nắng
vàng...để nhớ

Đề tiếc

Đề xót thương những ngày đã mất
Đề đủ thăm sâu quyên sinh, tuyệt thực
Chúng không có vơi vợi xa miền kí ức
Không có...
Chiếc lòng
Thức ăn
Ánh sáng
Những con vệt đều nhận từ ông chủ
Những con vệt không có ngày và đêm
Thời gian ù lì hóa đá
Những con vệt gần như bị lãng quên
Chúng ôm tòi cái nhau bồng trầm the the
Ồ chúng cái nhau mong được ông chủ để ý
Đôi món ăn
Đôi nước uống
Sơn phết lại lòng
Ồ chúng ôm tòi cái nhau
Không có con đầu đàn
Không có
Chúng ôm tòi cái nhau như một niềm sinh thú
Như một lễ công bằng
Ồ chúng cái nhau
Và hình như đánh lộn...

THỜI CAMERA

*[Tự nhiên nhớ CUỘC ĐỜI VẼN ĐẸP SAO phim
làm theo tiểu thuyết của M.Kundera]*

Tất cả bắt đầu từ Mùa Xuân năm một ngàn chín
trăm sáu mươi tám -1968!
Tiếng bánh xích xe tăng ghê rợn!
Những kẻ quen nhẵn mặt
Quen đến nhàm chán
Ngu và Ác
Ác và Ngu
Không phải dã thú hung bạo mà là dã nhân tự cho
mình cái quyền bắt, trói, tống giam và giết công
khai và thủ tiêu bí mật
Mùa xuân năm một ngàn chín trăm sáu mươi
tám!
Anh đào nở mịn màng
Tuyết long lanh dưới nắng
Không ai dám mở cửa ngấm nhìn
Thành phố bất động im lìm
Khi ấy nàng mới lớn
Mùa xuân năm một ngàn chín trăm sáu mươi tám
Nàng tự thấy mình đã chết
Nàng tự thấy mình luôn ngộp thở
Nỗi buồn dai dẳng
Mắt nhìn xuống tê dại
Cha của nàng
Anh của nàng
Một vài người đàn ông hàng xóm tốt bụng

Bỗng dung biến mất
Không một dấu vết
Cứ như họ chưa từng có mặt trên thế giới này
Người thiếu nữ tuổi trắng tròn bỗng dung trầm cảm
Nàng như một cái xác không hồn, một ma nơ canh
Đẹp trong vẻ đóng băng buốt giá...
Thời gian chậm chạp trôi
Mùa xuân năm một ngàn chín trăm sáu mươi tám
Trở thành một thời xa vắng
Những kẻ ngu và ác
Ác và ngu
Vào một ngày đẹp trời bất ngờ biến mất
Bất ngờ in hệt lúc xuất hiện
Cùng tiếng bánh xích xe tăng lạnh lùng ghê rợn
Cả thành phố tê dại trong nỗi ngờ vực
Cả xứ sở tê dại trong nỗi nghi hoặc
Khắp nơi treo biển cấm
Mất cú vọ sắc lẹm khắp nơi
Camera mắt tròn xoe tàn khóc giăng mắc
Nỗi sợ hãi lặn sâu vào kí ức
Thỉnh thoảng giật mình toát mồ hôi...
Nàng kiếm sống bằng nghề người mẫu!
Cái nghề không cần đến ngôn từ
Cái nghề cần lạnh lẽo
Thân xác lạnh
Gương mặt lạnh
Sống độc thân trong một căn phòng nhỏ
Tuyệt đối thu mình

Vì sợ...
Chàng hoàng tử cứ như từ truyện cổ
Bước ra
Hào hoa
Cũng như nàng luôn sống trong sợ hãi
Ái tình làm nẩy mầm những khát khao nơi bản
thể thẳm sâu
Họ có nhau
Và họ cùng sợ hãi
Căn phòng nhỏ
Căn phòng nhỏ như tách lia những ồn ào thái quá
Họ bên nhau
Nhưng mỗi lần tắt đèn
Mỗi lần đều giang dờ...
Người đàn bà rùng mình sợ hãi
Camera đứng trông trần trối trong đêm
Niềm vui tắt ngấm
Niềm đam mê rạo rực tắt ngấm
Trông trọc con mắt vô hồn
Đứng trông xuyên đêm...

LỤC BÁT VĨA HÈ

1.

Vĩa hè ta nhật được thơ,
Y như gái dở đem mơ cúng chùa.
Gái dở thì dở có mùa,
Ta nhật thơ! Nhật búa xua! Nhật hoài ...
Cho hay được, mất do giờ,
Vĩa hè thơ, hỏi mấy người biết nghe?
Chúng dân khen, chúng dân chê,
Một pho ngoại sử u mê một thời!
Vĩa hè đủ tiếng khóc cười,
Đủ chua đủ ngọt đủ bùi đủ cay.
Ngày xưa lời nói gió bay,
Vĩa hè thơ đến thời nay khác rồi.
Bay lên giờ! Bay lên giờ!
Rồi rơi xuống đất cùng người sống chung.

2.

Bất ngờ, có lão khật khùng,
Nhìn như ma xó! Hãi hùng gào to...
Đời vụn nẻo dẫn vô lò,
Vinh vinh nhục nhục! Thành tro! Còn gì?
Lướt tê lê búc mà xem,
Có hình con cú nghiêng nghiêng...cái đầu!
Cứ như có phép nhiệm mầu,
Cú - người, người - cú giống nhau tạo hình!

3.

Ngồi dồi lướt búc linh tinh,
Thì ra nước mình vui thật là vui.
Người chê chê đến cạn lời,
Người khen? Khen đến ngút trời! Thấy kinh...

NHẬT TỪ VĨA HÈ...

*Ngồi chờ cổng viện trưa nay,
Uống cốc trà đá...xong ngay một bài.
Lục bát, lục đũa bài nhai,
Cúng phây món lễ đông dài, thế thôi.*

1.

Gọi chung là chỗ vĩa hè,
Ngôn từ mặc sức tung hô...lên giờ.
Gã say nửa khóc nửa cười,
Nửa mình triết nửa như người vô tri!
Vĩa hè! Cứ thử mà nghe,
Một pho ngoại sử! He he. Thôi rồi!

2.

Từ ngày cụ ấy dời ngôi,
Cơm vẫn đầy nồi! Chả có làm sao.
Chiều nay bia cỏ tào lao,
Có tay nổi hứng cứ gào rất to.
Thương thay lũ ngu như bò,
Những tưởng giờ sập! Bò bò khóc than
Như mưa nước mắt chan chan,
Tưởng chừng như cả thế gian...chết cùng!
Siêu dở hơi siêu khủng khủng,
Siêu trên siêu dưới siêu trong siêu ngoài.
Nghêu ngao hát một câu chơi,
Có cô thì cái chợ đời thêm đông.
Từ cái bữa cô tòng ngồng,
Chợ đời vẫn thế! Mệnh mông chợ đời.
Từ ngày phiếm chi dời ngôi,
Vung vẫn úp nồi, như cũ. Trăm năm!

3.

Thật là oái oái oăm oăm,
Nước ta - thi quốc! Âm âm thi ca!
Năm trăm tập - được in ra,
Mỗi năm ngàn ấy! Chết cha nước mình!
Thơ của trai đẹp, gái xinh,
Thơ học trò, thơ phụ huynh, thơ thầy.
Thơ vờ tỉnh, thơ vờ say,
Thơ hoa thơ lá thơ mây thơ hồ.
Thơ người yêu lẫn thơ bồ,
Thơ lãng nhách thơ ốm o thơ gàn.
Thơ câu lạc bộ chan chan,
Thơ cúng cụ thơ hội đoàn xã thôn...
Thi quốc! Thi cuộc! Vãi nhồn...
Cái Thời phải gió cáo chồn cũng bay!

NẾU ĐÓ LÀ Ý TRỜI/CHÚA/ĐÁNG SÁNG TẠO TỐI CAO

Thế chiến lần thứ Ba!
WW3!WW3.WW3...
Vũ khí hạt nhân không còn là bóng ma
Răn đe!
Hù dọa!
Hình như chả ai còn thấy sợ...
Chết cả đồng cả đàn đã quá nhiều
Chết ngắc
Chết lãng xẹt
Chết lãng nhách
Chết lẻ tẻ
Chết không hề biết và hoàn toàn biết trước
Chết đau chết đói chết rét chết êm ái chết no chết
ấm chết êm chết rò chết điên chết tỉnh táo và
sáng suốt...
Đã quá nhiều
Đã phổ cập
Đã chia đều
Đã quen đã thuộc đã nhàm đã chán đã nhạt đã
nhòa
Hình như đã hết sợ
Hình như đã là niềm vui
Hình như đã là ước nguyện là nhu cầu là hạnh
phúc là anh minh là sáng suốt là tuyệt vời là mỹ
học là cái đẹp là nguồn hứng khởi vô biên
Thì chiến tranh đi!
Bấm nút
Đồng loạt

Nào
Hồi những đại đế trung đế tiểu đế!
Hồi những cái đầu nóng những cái đầu lạnh!
Hồi những trái tim lạnh!
Ra lệnh đi! Ra lệnh đi nào!
Những đám mây hình nấm!
Bùng nổ đi nào!
1000°
2000°
3000°
10.000°
100.000°
Nung chảy.
Hóa đá.
Bốc hơi...
Những kinh đô văn hóa
Những kinh đô ánh sáng
Những siêu đô thị những đại đô thị những trang
trại mệnh mông những thành phố điện ảnh những
đại siêu thị đại tổng kho đại trung tâm...
Cháy đi nào!
Tan hoang đi nào!
Trái đất đầy tội ác đầy ác nhân ác thú ác điều ác
mộc ác thủy ác địa tàn hoang tàn hủy đi nào...
Bảy tỉ cá thể người đáng biến thành tro bụi đáng
bốc hơi vô tầm tích
Bằng chiến tranh.
Máu chảy đi nào đến giọt cuối cùng
Đầu rơi đi nào nhất loạt
Thây giải đi nào...
Nếu đó là Ý chí tối cao!

TIỂU SỬ' THI VỀ ĐOM ĐÓM

Lập lòe
Xanh lét
Lét xanh lập lòe
Lập lòe sáng ánh lân tinh ma mị
Mi
Sản phẩm oái ăm của tạo hóa
Sáng đit
Đầu bé tí ti
Bạn của bóng đêm
Bạn của bụi bờ
Ma trôi cáo cày rấn rết quần tam tụ ngũ
Trẻ em nhìn xanh mặt
Người già nhìn ớn lạnh lảng vảng bóng thần chết
Đàn bà hạng đĩ ngựa mắt ướt sương mê li
Lập lòe tí đit
Tí đit lập lòe
Lê la
La liếm
Liếm láp
Cá kiếm...
Ô loài đom đóm
Vào ngày đẹp giời mi được tôn vinh
Đit thành đầu đầu thành đit
Lộn ngược lộn xuôi lộn trái lộn phải lộn lèo trái
gió
Đĩ ngựa đĩ non đĩ già xương ca tom chất bùm
bùm
Nhấp nháy mắt lạnh xanh
Huyền thoại lênh loang máu rấn

Huyền thoại bé cái nhâm
Đom đóm xung thậm xưng đèn giời treo cao...
Tất phụt
Lộn nhào
Lộn xào
Dưới ánh sáng rực rỡ mặt trời
Huyền thoại rã nát
Đom đóm hiện hình loài côn trùng hạ đẳng
Hạng bét
Nhật toèn toẹt
Tất ngấm đít
Tất ngấm đầu
Còn cái miệng tõe loe chề bề
Vang vang câu thơ cổ
Cái - con - đom - đóm - máu - dê,
Chề bề cái mặt như sề thịt trâu.
Chết.

THÁNG 11 NGÀY THỨ HAI MƯƠI MỐT

1.

Mùa dã quỳ
Non Tản người ùn tắc
Cứng chật chực cây số lặn
Chen vai thích cánh chếc in

Ô!

A!

Ồ!

À!

Yêu thiên nhiên đến vậy chỉ có ở xứ ta!

2.

Bãi Đá sông Hồng
Hà Nội bốn mùa hoa
Bạt ngàn họa mi cúc
Người người xe xe lớp lớp
Quần quật vui
Không thể không chếc in một phát trong đời
Chen vai thích cánh chếc in

Ô!

A!

Ồ!

À!

Yêu hoa đến vậy chỉ có ở xứ ta!

3.

Chùa Ba Vàng!
Cả vạ người xếp hàng
Mong nhìn tận mắt
Và không được sờ tận tay

Xá lị tóc của đức phật được cung thỉnh từ Tây
Phương Lạc Quốc

Không thể không chiêm bái!

Không thể không chếc in!

Dù phải đốt cháy...một vạn tấn vàng mã!

Dù phải tát cạn đồng tiền cuối cùng trong tài
khoản các loại Bank!

Chen vai thích cánh chếc in

Ô!

A!

Ồ!

À!

Tôn kính Phật đến vậy chỉ có ở xứ ta!

4.

Rồng rắn xếp hàng dài dài dài...

Nhà hàng XYZ nhân dịp khai trương miễn phí 01

li nước cam tươi (!?)

Dài dài dài. Hàng xếp trật tự y như xếp hàng, à
mà thôi không nói nữa!

Xếp hàng dài dài dài trọn vẹn một ngày

01 li nước cam tươi!

Ừ, cam tươi mà không thấy vắt cam

Lạ!

Dài - dài - dài...

Chen vai thích cánh nước cam tươi miễn phí

Ô!

A!

Ồ!

À!

Nhẫn nại đến vậy chỉ có ở xứ ta!

5.

Chen!

Xếp!

Chờ!

Chức in

Đông!

Tắc!

Chen vai thích cánh

Ô!

A!

Ồ!

À!

Tinh thần cộng đồng đến vậy chỉ có ở xứ ta!

Cấm không ai được bla bla bla bla...

NGÀY 20 THÁNG 11 TỰ VUI!

1.

Hữu duyên nghề chọn đúng người,
Nghề thành cao quý! Bao lời ngợi ca.
Vô duyên nghề cũng mù lòa,
Chọn nhầm người. Nghề hóa ra tào phào.
Hữu duyên người chọn đúng nghề,
Một đời vui - cây sum suê lá cành.
Chọn sai nghề. Luống nhọc mình,
Một đời đeo đá! U minh thân lừa.
Nghề dạy học đã chọn ta,
Đêm nằm nghĩ. Thấy cũng là hữu duyên.
Ai rằng sang. Ai rằng hèn.
Một đời không vướng lụy phiền là ta.
Được làm thầy. Được làm cha,
Học theo con, học theo trò! Sống chung...
Nhân sinh như thế là xong,
Chẳng mong đời nhớ. Chẳng mong ơn đền.
Hữu duyên trút bỏ ưu phiền,
Chẳng mê Phật chẳng ham tiên. Nhẹ đời!
Ngoại lục tuần viết thơ chơi,
Cúng tề lễ bái rồi cười ha ha!

2.

Đồng nghiệp già, đồng nghiệp già,
Cũng như ta, cũng như ta - dân thường!
Ta sợ những già - âm - ương,
Già khú mà chẳng chịu nhường sân chơi!
Than rằng...trò bạc như vôi!
Này đồng nghiệp sao dở người thế ru?

Rằng thì ta cũng là trò,
Như vôi, cũng bạc! Thầy cô than trời?
Rõ quen mất nét đi rồi,
Cứ như bố tướng quen ngồi...ở trên!
Làm nghề thì đã có lương,
Sao cứ sung sốt công ơn...Dở òm!

THÁNG 11 NGÀY THỨ MƯỜI CHÍN

1.

Lướt mạng và biết

Hôm nay Ngày - Quốc - tế - đàn - ông!

Giật hết cả mình

Sợ khôn kể xiết

Bùng nhùng nơi trí nhớ già nua

Những đại hung đồ đang sống nhăn và đã chết

Bê bết máu me bấy nhầy xương thịt sa trường âm

âm u u xương khô cốt mục trắng sưng

Thảm sầu tiếng ma trẻ ma già ma cũ ma mới rất

giọng trầm than khóc

Những trung hung đồ những tiểu hung đồ mắt rần

liếc xéo liếc ngang ủ mưu tím kếp

Những thân phận nô tài bệch bạc rũ buồn thoát

ẩn thoát hiện ma xó khắp nơi

Những gã đàn ông ủ dột cũ mòn nhàu nhĩ...

2.

Hồn ma Chí Phèo hiện hình xăm trở

Bá vai Nhuận Thổ khàn khạc cười

AQ ra chiều tư lự

Xuân Tóc đỏ chửi thề

Giáo Thứ ngồi hóng phong bì

Nghị Hách hùng hồn diễn thuyết

Thoát chuyển giọng nhê nha

Cụ có Hồng đội mồ đứng dậy

Sư tăng phú làm thủ tục nhận bằng tiến sĩ

Ông - bạn - đẹp trai chết giấc vì vợ cấm sùng

Cuộc hoan ca mừng ngày Quốc tế đàn ông

Đay đả lời ca sầu như chén

Nếu - mai - anh - chết - em - có - buồn - không?

3.

Hôm nay quốc tế đàn ông,
Đàn bà nhứt loạt chồng mông và cười.

4.

Quanh năm có mỗi một ngày,
Chúc phát lời nói gió bay. Còn gì?
Quanh năm mặt nặng như chì,
Sẽ tươi hơn hớn khi đi...với bồ.
Đàn ông có vợ...như dưa,
Vừa rù vừa rũ như lừa đường xa.
Đàn ông thoát trẻ thoát già,
Hề ra khỏi nhà chim sáo tung tung.

5.

Cụ mười cụ chín anh hai,
Anh tư anh sáu...nhất oai một vùng!
Già khô mong được...hiếp dân,
Chỉ mong gái đẹp tưởng nhằm giai tở.
Môm móm mém tóc bơ phờ,
Cổ kêu hiếp hiếp! Giấc mơ ban ngày.
Chuyện đời lạ nhất xưa nay,
Mấy cụ phụ lão xứ này oái ăm.
Rằng mơ là được...hiếp dân!

GẶP TRÒ CŨ

[Gặp mấy trò cũ thật tình cò...Ghi lại!]

Trò của ta những khóa đầu tiên nay cũng trở về
già
Không ít người mệt mỏi
Không ít người thấy chán, buồn, ngán ngẫm thờ
dài
Không ít người đã rẽ ngang làm việc khác
Không ít người lắt đầu - chọn nhầm nghề hoặc
nghề chọn nhầm người
Một vài người được coi là thành đạt nhưng
thường trực nau nấu nồm nớp cuộc đua chen chỗ
đứng chỗ ngồi mệt nhọc liếc dọc nhìn ngang lên
đền xuống phủ diễn lấy lòng rơi lệ cắn răng giật
mình lắt đầu xa sót...
Những học trò của tôi những khóa đầu tiên rồi
những khóa tiếp theo lần lượt về già
Dù chẳng ngán ngơ buồn cổ tích
Nhàn nhạt mệnh mang những trang văn Nam Cao
Buồn lặng những trang văn Sekhov
Ủ ê những trang đời
Người chọn nhầm nghề và nghề chọn nhầm
người...
Những hội lễ và những lần gặp gỡ
Vui thoáng qua
Hoa phòng lạnh ủ ê buồn rữ
Lời giao đãi mặc định
Những biện pháp tu từ như đất bạc màu

Đồng nghiệp phân ngôi thứ thấp cao, sang hèn và
bất động sản
Chẳng ai nói về những cuốn sách đã đọc
Kết bạn tê lê búc ào ào chia sẻ địa chỉ mua bán
hàng oăn lai
Up ảnh ăn uống, diễn và hoa nhàn nhạt
Niềm vui cạn dần
"Khóm phúc bồn tử"(•) ngày nao giờ như hóa
thành rừng
Những trái cây lặng lẽ về với đất
Mùa thay lá mỗi năm sắc xanh dường như dần
nhạt...
Ta đã già
Học trò ta đã già
Những ngọn nến tắt dần chẳng bao giờ kịp sáng

(•) Tên một truyện ngắn bất hủ của A.Sekhov

TÂN CỔ TÍCH

1.

Bàn tay họ động vào đâu chỗ đó hóa vàng ròng

Ba nốt nhạc

Niềm vui tan biến

Ruộng đồng mênh mang, biển khơi lộng lẫy, lúa

ngô khoai sẵn cá tôm ốc ếch com cháo tất nhiên

cả tương cà tất tệt hóa vàng

Nam phụ lão ấu gái lịch trai thanh nam vương

hoa hậu cũng tất cả hóa vàng

Chó cảnh thú cưng cá col cá kiếm khiêu bách

thanh chim trĩ gà rừng...thành vàng tuốt tuốt

Vợ xinh con đẹp bồ nhí trà chanh chè Hẻm cao

lầu mì quảng phở cồ...lần lượt theo nhau vàng

hóa

Chùa chiền đền miếu vãi trẻ vãi già thủ từ thủ

nhang tăng ni vàng rực một màu...

Xứ sở lạnh ngắt vô biên giàu có

Xứ sở toàn vàng ròng chiếm chỗ

Muôn năm vạn tuế thiên niên đỉnh cao chói lọi...

2.

Bàn tay họ động vào đâu là hồng

Hồng từ móng nền

Hồng từ cội rễ

Hồng từ lõi cốt

Thanh âm ngữ nghĩa cú pháp tu từ bàn ta họ động

vào hóa thành rối loạn

Lịch sử, triết học, nghệ thuật, văn chương tất cả

loạn cào cào

Nhân dạng nhân tính nhân tình nhảy múa

Vũ khúc quái dị chưa từng
Trang phục, dép giày, nón mũ bỗng dung mang
nghĩa khác
Phố phường xóm thôn góc đình bên nước gốc đa
đầu làng bất ngờ mang bộ mặt mặt mờ xa lạ ử dột
hiểm nguy cạm bẫy...
Biệt tài!
Siêu hạng!
Phản - Tiên ông!
Tân - Phù thủy!
Vạn thọ vô cương!

TÁN NHẢM NHÂN ĐỘC NGUYỄN ĐỨC MẬU

Cụ Đức Mậu dẫn lời cụ Thiệp,
Hỏi cả làng có biết hay không!
Giặc già...thơ phú...lãng nhăng,
Hiện giờ hồng bít chúng nằm nơi nao!
Cụ Trần Hậu nói ào một phát,
Năm trên Phây (FB)! Bát ngát. Toàn thơ.
Báo giấy thì phải đợi chờ,
Báo oản lai cũng phải nhờ...thân quen!
Tê lê búc ắp (up) lên cái rụp,
Chẳng cần nhờ, ngó trước nhòm sau!
Giặc già giặc trẻ đua nhau,
Nhưng nhăng thơ. Rõ ra màu nhùng nhăng.
Đám giặc già hung hăng. Kinh thiết...
Thơ tươi bởi hăng tiết vệt cò.
Nhan nhản toàn thơ là thơ,
Nhiều như cỏ dại bụi bờ đất hoang.
Kì nguyên mới bung toang đủ về!
Thơ nấu như như mẻ như tương!
Thơ cà chớn thơ ẩm ương,
Thơ như vạc vỡ, như phường bát âm.
Lũ giặc già đưa hăm tử độ,
Giọng phều phào còn cố làm duyên.
Nhưng nhăng, tình tứ, anh em,
Thơ như nước hén qua đêm lò nhờ.
Lại thêm đũa giả vờ phần chí,
Đầu thai nhằm thế kỉ ...lạc loài!(•)
Ô hô! Rõ thật dở người,
Một đời công chức một đời dạ, vâng.

Lại có đứa kiêu căng phách lối,
Sống rất lâu cây tuổi...hơi cao.
Ô hô! Rõ thật tào lao,
Loài rùa chả thấy con nào nó khoe.
Lại có kẻ le ve kẻ lể,
Thơ đã in ngàn lẻ một bài!
Ô hô! Rõ chuyện bài nhài,
In nhiều tốn giấy. Hỏi ai thèm nhòm?
Lại có kẻ thơ chôm thơ chĩa,
Nghe quen quen như chó ỉa đường.
Ô hô! Rõ thật ảm ương,
Nhẽ nên giấu kín lại chường mặt mo.
"Đám giặc già..." Một kho xú thối,
Vào Phây coi! Đủ loại nhung nhăng.
Thơ phú như bầy cung quăng,
Ồi thi cuộc! Khó đâu bằng Việt Nam.
Thơ cúng phây rồi làm thành tập,
Nổi chập cheng cám hấp. Tăng cao!
Nhan nhản thi bá thi hào,
Ra mắt thơ loạn cào cào. Khấp nơi!
Làm cuộc rượu nhờ người giới thiệu,
Nhờ nơi quen, đôi triệu là xong.
Phê bình gia có nói không,
Rồi không thành có mệnh mông những lời.
Lời hào nhoáng lời phời đưa đây,
Bơm thổi lên cho đầy cho đà.
Phê bình gia. Thật ối a,
Sơn - đông - mãi - võ - thành - ra - phê bình.
Chuyện vầy vạy nước mình nhiều lắm,
Chẳng sao đâu bằng nhăng tẹo thôi.
Rằng quen mặt nét đi rồi,

Làm người Việt phải có mùi thơ ca.
Trăm năm kiếp người ta trong cõi,
Phải có thơ để lại cho đời.
Khúc ngâm ta soạn mấy nhời,
Ai đọc thì thả mặt cười ha ha.

(•) Ý thơ Vũ Hoàng Chương

CHÁN CHUỜNG VÀ KHÔNG CÓ GÌ

[Để nhớ Charles Baudelaire với ÁC HOA]

Ta nhớ người xưa thường bày giải,
Lời gan ruột với đất với trời,
Quanh bốn chữ SẦU, HỒN, HẬN, OÁN,
Hình như chỉ vậy. Bấy nhiêu thôi!

Dù không "độc thư phá vạn quyền"(•)
Nhưng cũng xem xem cả vạn trang
Từ hoa niên đến khi bạc tóc
Vạn cổ sầu, thiên lí mang mang.

Sầu, hồn, hận, oán...Dường như thiếu?
Nỗi chán chường vô có, vô căn?
Hình như thơ nói Chí tải Đạo
Không bận tâm đến nỗi CHÁN CHUỜNG?

Kinh hãi hơn SẦU HỒN HẬN OÁN,
Nỗi chán chường vũ trụ mệnh mông
Rã nát trời sao mây tan tác
Vàng úa mặt trời cõi hư không.

Nỗi chán chường phủ trùm sông núi!
Hồ cạn khô đồng ruộng úa tàn
Suối trơ đáy và đồi trơ sỏi
Vạn vật buồn tênh. Héo. Héo mòn...

Nỗi chán chường mặt người bệch bạc
Tóc xác xơ và mắt vô hồn
Bật văng cả tiếng cười câu hát
Ngôn từ vụn vỡ tiếng khan khan.

Nỗi chán chường triền miên. Nhảm nhí
Chẳng ai cần tuyệt vọng! Lì trơ...
Chẳng còn ai than trời...muốn chết
Đêm dài ủ dột, chẳng ai mơ!

Thấy nực cười một thời thổ tả!
N như trâu dẫm chạc! Xuẩn quá trời
N như đàn kiến quẩn quanh càn cụt
Đời lên men. Hôi mốc. Ngạt hơi...

Mấy thập niên như ngàn năm mốc
Nỗi chán chường đã hóa nguồn thơ
Thành mĩ học một thời rẻ rách
Không còn ai tự thấy bơ vơ.

(•) Thơ Đỗ Phủ

TU TỪ

Nhục như con chó
Tội nghiệp chó các loài
Chúng có tội tình chi?
Nhục như con trùng trọc/chùng chục
Càng tội nghiệp và càng sai sai
Con vật hiền lành lạng lẽ nơi đáy ao hồ không
bận tâm với đời
Nhục như con cá nục
Ôi! Tu từ rõ là như rẻ rách
Cá nục tung tăng bơi giữa biển khơi...
Nhục như cái - con - người!
Như cái - con - người...
Cũng vẫn cứ sai sai
Muôn đấng muôn loài vô số người không một
ngày không một phút không một giây biết thế
nào là nhục
Ăn hùng hục
Uống hùng hục
Nói hùng hục
Cười hùng hục
Chơi hùng hục
Sờ soạng, la liếm, hút hít, móc máy, mút mít,
nhìn ngăm...hùng hục
Dư thừa ứ đầy ngập lụt hám hổ mù lò
Dư thừa vênh váo và ngạo nghễ

Những con - vật - người cái gì cũng sát đất nhằng
nhịt lầy là tham lam xảo trá trơ trẽn ứ thừa dục
tình ứ thừa nhục cảm ứ thừa dạ dày ứ thừa phèo
phôi ứ thừa núng nẩy
Những con vật người đầy rẫy ứ thừa không bao
giờ biết nhục.

NHÀ THƠ NGUYỄN HỮU BÀI NHƯ TÔI NGHĨ

[Kính tặng thi huynh Nguyễn Hữu Bài]

Tôi bằng tuổi con trai của Ông
Gọi ông bằng chú
Ông lắc đầu
Gọi ông bằng Thầy
Vì tôi biết Ông đã từng bằng đen phấn trắng thừa
tôi còn ở côi hư vô
Ông càng lắc đầu
Không! Không! Bằng hữu thi huynh thi đệ
Cứ thế cho vui
Nhân sinh đã buồn nhiều rồi
Hà tất tự trói vào tôn ti thứ bậc
Anh em thôi...
Đề khi đọc thơ
Đề khi uống rượu
Có cái để cười
Có cớ để vui
Có cớ nhập cuộc
Tửu nhập ngôn sơn sơn những lời gan ruột(•)
Những thành thật đời thường
Những muện phiền đắng chát
Những thăm sâu nước mắt
Và cả những bông bột ồn ào...
Ông là thế!
Người trai Kinh Bắc
Đa tình lúng liếng mắt ai sau vành nón quai thao

Đa tình lời hát ai ngọt say cùng miếng trầu cánh
phượng
Ông là thế người trai Kinh Bắc một thời...
Ông là thế!
Người Thầy!
Một thời ba cùng nơi núi xanh rừng thẳm
Dựng cây làm nhà
Vỡ đất làm vườn
Nước suối khe trong veo trong vắt
Gốc sắn trên đồi
Đọt măng nửa măng vầu
Chắt chiu đồng tiền bát gạo, nuôi con
Chắt chiu từng trang sách, nuôi nghề
Chắt chiu từng dòng chữ, nuôi thơ
Chắt chiu yêu thương và nuôi hi vọng
Ông là thế, người Thầy giữa những tháng năm
khó ngặt
Khiêm nhường và kiêu hãnh làm Người...
Ông - anh - của - tôi!

(•) Từ nhập ngôn xuất. Chữ XUẤT gồm hai chữ
SƠN chồng lên nhau. Ngôn sơn sơn là lời như
núi lớp lớp tầng tầng. Khác hoàn toàn lời nói gió
bay.

NGÃU SỰ NGÂM KHÚC
[hay THẦN L...CHI CA]

Ta đã từng đọc ngang ngang đọc,
Đủ ba miền cóc kém thẳng nao.
L...Việt, l...Thái, l...Lào,
L...Miên, l...Nhật...Ồi chao. Bét nhè!
Có nghe nói l...Phi mới đã,
Ừ. Đã chơi. Thấy vãi mồ hôi.
An nam cái giống còi còi,
Xem ra cũng thật thạo đời. Cha cha...
Quyết phải thử l...Nga một cái,
Thử xong rồi thấy vãi linh hồn.
Ừ còn cái l...Bắc Hàn
Chắc hơn sành sứ. Khởi bàn. Cho qua.
Ngẫm cái bọn Chi na mà ức,
Mấy ngàn năm, chịu nhục xứ mình.
Quyết là phải đến Bắc Kinh,
Chơi tẹt ga cả l...xinh, l...già!
Chơi cho thỏa thù nhà nợ nước!
Cho bồ hồn khiếp nhược bấy nay.
Cái l...đại hán tây ngậy,
Chơi cho tẹt mỗ. Chết ngay cũng đành.
L...cu ba nghĩ kinh bỏ mẹ,
Cũng biết rồi. Nó bé tí hìn.
Cắm vận đã mấy thập niên,
Đói cơm! L...cũng hom hem khô ròn!
Mĩ la tinh...nghe đồn rất máu!
Phải chơi thôi! Nung nấu bấy chầy...
Bất ngờ có một dịp may,

Ung dung lên cái máy bay....Ta ngòì.
Như Nguyễn Khuyến chơi nơi dậm khách,
Tiếng l...đâu róc rách thiệt vui.
Thế thì quyết chí, phải chơi,
L...chi lê! Quả ớt tươi! Vui hè...
Ồi giờì ơi! Đê mê đang độ,
Tụi hiền binh được có bắt liền.
Chênh chao giữa lúc mơ tiên,
Oạch một phát! Hóa ra miền...Chi lê.
Thật oái oăm muôn bề khó nói,
Rõ phiền hà bối rối...liêu trai.
Ra tòa. Phán quyết. Thẳng tay,
Tội lạm dụng. Trục xuất ngay. Cho rồi...
Thật dở khóc dở cười dở mếu,
Thần l...oi! Thật đáo ra gì!
Một phen nằng cực oải ghê,
Vang danh bốn cõi! Khen chê. Mặc lòng.
Chiều nay, tiết lập đông mà nóng,
Ngồi bia cỏ hót hóng tin đưa.

Bật cười lòng héo như dưa,
Khúc ngâm vội soạn cho vừa kịp trend.

THÁNG 11 NGÀY THỨ MƯỜI HAI

[*Nhân đọc mấy trang của Nguyễn Hữu Hồng Minh*]

1.

Lịch sử hợp thành từ những gương mặt người
Những bộ mặt! Eo ôi!

Mặt thật

Mặt nạ

Phấn vôi son và nhọ nôi

Mặt thật như mặt nạ

Mặt nạ có hồn hơn mặt thật

Bộ mặt lịch sử giả thật thật giả xoay tít vòng
vòng

Ông bạn nhà thơ của tôi

Bạn trên lê búc kêu trời

Những - lỗ - thùng - lịch - sử

Tôi bật cười

Ồ vui!

Ồ vui!

Lịch sử vui bất tận

Kể cả khi sôi trào uất hận

Kể cả khi trang nghiêm

Kể cả khi tắc tị táo bón kinh niên

Cứ lộ lộ những lỗ thùng

Những lỗ thùng trên bộ mặt mỗi người

Những lỗ thùng những vết rỗ hệ lụy những cơn
đại dịch đại mùa

Đón đau

Gớm ghiếc

Di chứng kinh hoàng khủng khiếp

Vết tích một thời
Trở trêu
Oan nghiệt
Ồn ã nức cười
Những lỗ thủng trên bộ mặt lịch sử
Những lỗ thủng trên bộ mặt người
Bộ mặt bạn
Bộ mặt chúng ta
Bộ mặt của tôi
99,999% vô danh - giả
Có nghĩa thật...

2.

Ồ! Thời những lỗ thủng rỗ nhằng rỗ nhịt
Làm nên mặt lịch sử
Những lỗ thủng rỗ nhằng rỗ nhịt
Trên mặt giới tinh hoa sang trọng ta bà
Trên mặt văn nhân nghệ sĩ lầu tôm lầu cá
Trên mặt nhà giáo nhà bác nín khe và quang
quác
Trên mặt tiến sĩ giáo sư nặng mùi khí hư
Trên mặt bản dân ranh ma đần độn
Trên mặt trẻ thơ thông thái bản thân
Trên mặt thi ca rừng rực oán hờn
Trên mặt thị thành nhan nhản tóc đỏ tóc trắng tóc
xanh
Trên mặt thôn quê chập cheng đồng cốt
Trên mặt xứ sở nhón nha nhón nhác
Trên mặt khẩu hiệu bao bì nhãn hàng giảm giá...
Những lỗ thủng lịch sử
Những vết rỗ lịch sử hiện hình áp đảo
Khiến ta bỏ qua
Những bộ mặt thủng đời thường nhạt

Trong cái nhìn mù màu loạn thị

Ta tưởng lầm

Ta cứ ngỡ...

3.

Ủ ê buồn ngọt ngạt

Tất cả quỳ gối cong lưng cúi đầu xoa tay

Lịch sử như vũng trâu đầm toen hoen

Như đầm lầy rác bùn ngưng kết

Lịch sử hom hèm già nua khô khè tắc thở

Lịch sử đang trườn dần về cái chết

Vô tầm tích

Lãng xẹt

Vẫn gương mặt di chứng dịch đậu mùa

Thời mắc dịch

Lịch sử chơi khăm lịch sử ốm ờ

Đền cù quá hạn

Xoay tít mòng mòng rồi lại về chỗ cũ

Đoàn ngựa già mắt che uể oải bước

Những kị sĩ chưa khi nào trẻ

Nhàu nhĩ tả tơi oai dũng bất lực

Chẳng bao giờ ngoái đầu...

4.

Nhiều người tự hào về từ ĂN trong tiếng Việt...

Nghe đồn có gần một trăm nghĩa

Trăm tích văn hóa bốn ngàn năm

Khởi từ Hung King bánh lang liêu đoạt ngai vàng

Điều hồn việt lấy ăn làm âm chủ

Ăn bên em bé vừa sanh

Ăn bên người già (có thể chưa già) vừa chết

Ăn bên năm xương tàn, bên bình tro cốt

Ngày cưới tất nhiên ăn

Chỗ nào có thể là vang rồn bát mâm

Hè phố
Sân đình
Bờ cỏ
Đền thiêng
Chùa cổ
Miếu võ
Miếu văn
Rừng rục
Nào nùng
Tung bùng
Hi hà
Rôm rả
Phòng má trợn mắt phớ lớ tán tỉnh ngâm ngợi dài
bày tỏ lòng nói chí bi phần cười cộng cười trừ
Những bộ mặt lịch sử rõ nhằng rõ nhịt sau đại
dịch đậu mùa
Lang Liêu Liêu xiêu quán cóc bản trường thi dài
vô tận...

BUỒN TÊN NHÂM KHÚC!

[Tặng bạn tôi]

Khởi dẫn
Bạn dụ ta làm bài song thất,
Ta nghe xong cười ngất cười ngây.
Dễ như thổi kẹo cầm tay,
Bóc trong chớp mắt bỏ ngay vô mồm.
Tân nhâm khúc ta làm một nhát,
Rồi bày ra mâm bát bát mâm.
Rằng nhâm thì rất là nhâm,
Rất là dưa khú cà thâm. Rất là...

Xin thuật lại những gì tôi biết,
Nghe cho vui! Không chết một ai.
Cũng là chỉ chuyện kiếp người,
Ái ô hỉ nộ bi hài ...vân vân.
Biết là vậy! Vẫn cần cảnh báo,
Ai không ưa! Bước rảo cho nhanh.

Để không sinh sự sự sinh,
Để không phải trọng phải khinh thôi mà!
Ai cũng vậy cái già nó đến,
Thật là sâu tựa hến lặn câm.
Tóc bạc và tóc hoa râm,
Cơ chùng gân nhẽo rụng răng mất mờ.
Thời oanh liệt! Chẳng ngờ quá ngắn,
Sầm sập già! Thật đáng! Thật cay!
May nhờ còn có tí Phây (facebook),
Nếu không ngày lại nói ngày buồn thiêu.

Ngày đẹp giờ bạn hiu...thả thính,
Lời như hoa như gấm. Thật ưa.
Thế là vào hội văn thơ,
Cho vui! Lòng dạ mở cò! Thiệt vui!
Rằng làm thơ dễ thôi! Thiệt dễ,
Cứ chuyện nghe đem kể thành vắn.
Đầu năm có thơ mừng xuân,
Rồi sang mùa hạ âm âm mưa rơi.
Mùa thu đến ngời ngời nắng gió,
Một chút buồn lòng ngỏ cùng trăng!
Buồn buồn là thơ mùa đông,
Có thêm một tí nhớ nhung u sầu.
Nước Việt mình dẫn đầu thơ phú,
Nguồn thi ca áp ủ mỗi người.
Chỉ cần kích hoạt đôi lời,
Thơ như suối chảy như trời tuôn mưa.
Mỗi người là một nhà thơ,
Nhiều như mầm cỏ vào mùa lập xuân!
Có cụ ông làm thơ lục bát
Dài miên man nhàn nhạt lê thê.
Nín thở nghe, chẳng dám chê,
Thì khen một phát. Mất gì của nhau?
Thật hời lòng cái đầu gật gật,
Thật hả dạ nước mắt rơi rơi.
Thật vui. Thật rõ là vui,
Tri âm tri kỉ mấy người xưa nay.
Lại viết tiếp. Đêm ngày cụ viết,
Viết khi nào phải chết mới thôi.
Thơ tuôn rào rạt tới bờ,
Thơ nhiều như thể sao trời đêm thu.
Thêm tí bạn lu bù bia riệu/rượu,
Thêm mấy em điệu điệu hồi xuân.

Thơ tình lai láng gieo vãi,
Hồi xuân thì cũng hồi xuân mới là...
Rồi tặng thơ, lừng lơ hò hẹn,
Rồi đóng đưa lửa bén vào rơm.
Vui cho nó bỏ cái hờn,
Lời khen tựa cánh phượng hoàng tung bay.
Rồi gom tiền in ngay một tập,
Rồi thư mời tới tập gửi đi.
Hoành tráng thật ít ai bì,
Lẽ ra sách thật tuyệt kì xưa nay.
Có cụ bà còn hay hơn thế,
Cả một đời chớp bể mưa nguồn.
Quần quật làm để nuôi con,
Đúng là gương sáng đẹp hơn trăng rằm.
Khi về già bỗng dựng nổi hứng,
Hứng thi ca! Nuốt chừng sao Ngâu.
Bài nói bài, câu nói câu,
Làm thành một tập thần sầu quỷ than.
Đem bản thảo nhờ chàng thư pháp,
Đọc, biên tập...gấp gấp vài ngày.
Nề tình chàng thử nhúng tay,
Nhưng rồi chết khiếp. Bỏ ngay tức thì.
Chữ cụ viết còn sai chính tả,
Ồi giờ ôi! Thơ chả ra thơ.
Kiểu như kho mận chém to,
Kiểu như đóng gạch, nặn vò, nặn chum!
Cụ bà tức làm um một trận,
Cho bỏ hờn bỏ hận một phen.
Và rồi cụ lại xuống tiền,
Thuê người...viết lại! Hợp duyên quá trời.
Và cụ lại thuê người giới thiệu,
Ngài Quốc sư! Tuyệt diệu nước mình.

Một bài giới thiệu rất hoành,
Lời lời châu ngọc. Xứng danh Quý Ngài.
Cụ lại thuê một người họa sĩ,
Vẽ cho bìa, trang trí sách in.
Thế là mọi việc xuôi êm,
Tập thơ tuyệt đẹp nhất miền nước Nam.
Chuyện cảm rằm thực y như bịa,
Thế là em đã kể xong rồi.
Rằng cười thì thật là cười,
Cười xong lại thấy ngậm ngùi, nao nao!
Ở nước mình tào lao phổ cập,
Khắp mọi miền tấp nập tào lao.
Chẳng riêng có một miền nào,
Tào lao cả giấc chơ bao. Thiệt kì!
Ừ danh hão! Sao mê đến vậy?
Ừ danh sông! Cả đấy cả đây.
Háo danh ai cũng như ai,
Buồn tên! Ta soạn một bài...tào lao!

BUỒN TÊNH NGÂM KHÚC

Thầy tôi kêu quá là phi lí,
Cái kiếp người bé tí, con con.
Trời cho sinh được vuông tròn,
Thế mà khi chết lại còn...hành nhau!
Nào là ốm, nào là đau,
Già nua, nhăn nhúm, ra màu khi khô!
Thở bằng máy và dây và nhợ,
Năm tên hên hết ngửa lại nghiêng.
Cô phòng lạnh ngắt sáng đèn,
Miên miên chẳng biết rằng đêm hay ngày.
Cái giường bệnh dọa đầy thân xác
Ngẫm mà sàu chán ngắt chán ngơ.
Mong chết mà chẳng chết cho,
Sao trời chơi ác! Hay ho nỗi gì?
Nghe ta ốm! Thôi thì thăm hỏi
Tạ ơn người! Khốn nỗi thêm buồn.
Cái thời trai trẻ mơn mơn,
Bụng thon, ngực nở nào còn nữa đâu!
Giờ bệch bạc đượm màu...thở tả,
Da nhúm nhăn, thật quá khi già.
Cái thời thơm phức điệu đà,
Tóc râu tươi tốt, miệng hoa đâu rồi?
Giờ nhũn nhọ, tóc thời thui lụi,
Râu lơ phơ như bụi cỏ khô.
Nói năng ậm ậm ờ ờ,
Nhìn gương không dám. Vặt vờ buồn thiu.
Lại nhớ thừa ta yêu không mệt,
Đời quá vui! Tuyệt tuyệt hồng hồng.
Tưởng rằng...cứ thế...ngàn năm,
Ngờ đâu! Thoáng chốc! Giờ nằm co ro!

Lại nhớ thừa ăn to nói lớn,
Lúc đang đàn cuộn cuộn, thao thao.
Bây giờ cò cữ, ào ào,
Vừa nói vừa thở, khác nào mèo hen.
Lại một thời, như điên viết sách,
Xếp ngang đầu như gạch ra lò.
Chữ tuôn như thể sóng xô,
Tuồng chừng vô bến vô bờ! Sách ơi!
Giờ lưng sụm chỉ ngồi đã khó,
Tay thời run càng cổ càng run.
Mồ cò từng chữ tun mun,
Được nửa trang đã thấy trùn toàn thân....
Thật quá chán muôn phần. Quá chán,
Theo cổ nhân ta thấy oán giời.
Rằng không cho sống, thì thôi,
Mang đi cho sớm. Lôi thôi làm gì!
Thật quá đổi phi lì phi lí,
Cái kiếp người bé tí. Người ơi!
Thật là chạy chẳng khỏi giời,
Cô phòng ngâm khúc lời lời buồn tênh!

BUÔNG BỎ NGÂM KHÚC!

*(Hôm rồi, nhóm bạn già tụ tập tám chuyện.
Tưởng sẽ tào lao tuyệt đối cho đời đỡ bối rối
nhưng kết cục lại xoay về Phật! Giời ạ! Lại triết
lí buông bỏ! Mất hết cả vui! Ngoại lực tuần mới
hí hớn phật phiếc.
Đặng Tiến tham luận(!) bằng bài về này. Đọc
xong, cười ngất).*

Bạn quả quyết từ nay buông bỏ,
Tôi ngồi nghe mà hờ hững cười!
Tuổi đã cũng ngoại sáu mươi,
Nói buông bỏ dễ như chơi ấy mà!
Nhưng thực hành mới là cực khó,
Mấy chục năm hám hổ, thành quen.
Hám từ cái ánh mắt nhìn,
Hổ trong máu thịt thành nghiện (nghiện). Bạn ơi!
Này! Cái danh nó thời khủng khiếp!
Này! Cái lợi oan nghiệp càng to!
Đêm ngày rừng rực như lò,
Nó thiêu nó đốt nó vò lòng ai?
Danh phải vượt hơn người vài bậc,
Lợi phải hơn kéo nhục với đời!
Tâm can sục sục sôi sôi,
Nghe câu buông bỏ! Tôi ngồi nghe rằng!
Ngoại lực tuần! Là hăng lắm đấy,
Cuộc hồi xuân! Che đây làm gì?
Tang tình, chích chích, chi chi,
Mất xanh mỏ đỏ thiếu gì! Khấp nơi!
Đàn ong bướm rợp trời bu bám,

Ngồn ngôn bày! Xôi oản sẵn dâng.
Này này từng trót...sa chân!
Mây ai buông bỏ cái phần...Giời cho!
Những mối lợi chẳng to chẳng bé,
Càng về già càng khỏe kiếm tìm.
Tôi cười vì đã từng nhìn,
Càng già càng hám gấp nghìn ngày xưa!
Cũng chẳng sao! Đời như mưa gió!
Cuộc sinh tồn! Có có không không!
Vớ tôi, ai thích mặc lòng,
Có gan! Xin chớ "nghĩ đông nói đoài".
Chỉ xin nhớ kịch đời hay lắm!
Nói càng hay càng dễ đắm chìm.
Chìm vào vô lượng bóng đêm,
Chìm sâu vào chốn tị hiềm, ghét ganh.
Xin nhớ, bạn! Trẻ ranh tạo hóa,
Hay chơi khăm, bầy bả con người.
Tin đi, muôn sự do trời,
Sinh ra hám hổ chẳng dòi được đâu.
Ngoại lực tuần mưu sâu vẫn tính,
Vẫn còn ham danh tiếng. Còn ham...
Buông bỏ chớ có càm ràm,
Xin bạn cứ sống đời phàm. Có sao...
Phàm và tục ta nào có biết,
Bỏ và buông...khi chết mới hay.
Phẩm cách người xưa đến nay,
Đến khi nhắm mắt xuôi tay mới tường!
Ta nhất sinh dân thường, bậc cuối!
Vốn không ham đeo đuổi công danh!
Ai ham không trọng, không khinh,
Đời mà! Cái tỉnh tỉnh tỉnh, cũng đời.
Ai đồ đạt có nhờ ta chúc,

Ai lên quan mỗi lúc mỗi cao.
Chào vui những lúc gặp nhau,
Thế thôi! Kệ họ. Nào sâu mà chi...
Ta nhất quyết không phe không phái,
Cứ ung ung, lẽ phải ta làm.
Bạc tiền bất nghĩa không tham,
Của giời của đất chẳng ham làm gì!
Vì ta biết giời kia ghê gớm,
Lại càng hay đất lắm chiêu trò.
Thích gì thì trời sẽ cho!
Nhưng không miễn phí! Ô hô! Rõ ràng.
Thích gì, đất lại càng hào phóng,
Cho thật nhiều, thật lắm. Vui chưa!?
Nhưng rồi nắng nắng mưa mưa,
Nhưng rồi ĐƯỢC sáng thì trưa lại TÀN!
Cuộc nhân sinh hợp tan tan hợp,
Đời mỗi người ánh chớp mà thôi.
Rằng ta biết vậy. Ta cười!
Nghêu ngao!
Ngâm khúc.
Cho giời !
Biết tay!

**NGĂN KÉO SỐ 20 THÁNG 11 NGÀY THỨ
CHÍN**

Có những nỗi buồn không dễ sẻ chia
Chất chồng trong đáy ngực
Có những nỗi đau không thể nói thành lời
Nén chặt tâm can
Một thời
Một thời anh đã từng tin
Dấn thân
Hồn nhiên
Sáng trong
Không so đo toan tính
Không mưu cầu
Sẵn sàng trả giá ...
Giá như anh đã chết
Chết trước bình minh
Chết trước khi một trang đời được lật
Giá như anh đã chết và mang theo tất cả
Bầu máu nóng
Tâm hồn sáng trong
Và niềm tin như một mảnh sao băng
Giá như anh đã chết
Anh đã giữ trọn được niềm tin
Hạnh phúc nào bằng!
Giá như anh đã chết
Sa trường hay tối tăm ngục thất
Đảo xa hay lạnh lẽo rừng
Thậm chí là cái chết lãng xẹt
Giá như...
Anh sẽ không rơi đáy vực sâu thất vọng

Anh sẽ không sầu muộn dằng dai
Anh sẽ không rơi vào khoảng trống rỗng lưu đầy
Niềm tin đã chết
Nỗi đắng cay không chia sẻ cùng ai
Đằng đẳng trầm cảm
Đằng đẳng héo hắt
Tuyệt lộ mờ mịt xa
Bất hạnh thay
Còn người và mất tất cả
Thân xác thừa vô nghĩa
Như chàng Hoàng tử Hamlet ngày nao
Nhất tâm mong cầu được rửa nát được hóa thành
bụi đất
Như ngọn nến lụi tàn không dấu vết...

THÁNG 11 NGÀY THỨ TÁM

1.

Chúng ta (có thể không có bạn) tự khi nào thôi
rữa?

Tự khi nào?

Chúng ta không còn nhớ

Tự khi nào chúng ta đã quên

Tự khi nào chúng ta đã quen

Chúng ta thấy bình yên

Chúng ta thấy an yên

Chúng ta coi như niềm sinh thú

Chúng ta cười vui mãi nguyện

Chúng ta thăng hoa thành nhạc họa thi ca

Thành áo quần thành nước uống cơm ăn

Chúng ta không biết mình thôi rửa...

2.

Chúng ta không hề thấy bất ổn bất an

Không ngạc nhiên trước những trò vè gian dối

Không phẫn nộ trước bất công ngang trái

Và lặng yên và xem đó là vàng

Và ngoảnh mặt không cần dù một tiếng thở dài

Và lảng tránh

Và không thấy, không nghe, không biết

Và lắc đầu và nguội lạnh dừng dừng...

Chúng ta lên chùa chúng ta dâng lễ thấp hương

Tiền lễ tiếp sức lời khẩn nguyện

Đền nền lung linh la liệt lễ bày

Tiếng chuông mõ tụng bình thúc dục
Mùi hương hoa trộn lẫn mùi người
Chúng ta cầu chúng ta xin tất tật
Những mong ước sục sôi
Những mong ước dày vò
Những khát thèm hồi thúc
Chúng ta quyền rũ chur Phật liên thủ liên minh
Nỗi đam mê ứ tràn cửa Phật...
Chẳng ai cần biết
Chúng ta thôi rửa tự bao giờ!

3.

Chúng ta viết văn chúng ta đọc sách chúng ta làm
thơ
Thiên kinh vạn quyển
Bụng mười bồ chữ
Trước tác đẳng thân
Đọc, đọc nữa
Viết, viết nữa
Không nghỉ không ngừng
Ai này đều đóng vai đáng bậc
Chúng ta xem thường kẻ khác
Rút về vỏ ốc riêng ta
Tự thấy mình viên mãn
Chúng ta rao giảng
Ai nghe?
Cuộc sinh tồn lối đi tuyệt lộ
Lối đi tuyệt tự
Mãi miết chúng ta đi
Không ai biết thôi rửa tự bao giờ...

4.

Chúng ta hệ ngôn từ như vệt
Ốc nảo bắt chết lập trình
Vĩnh viễn cài đặt
Khước từ và khước từ
Dị ứng và dị ứng
Thối rửa trong sự già nua
Thối rửa trong sự hoàn hảo
Thối rửa tự bao giờ
Không ai cần biết.

GIẬT MÌNH...

Bạn hỏi thăm! Ta kêu vẫn ổn
Soi vô gương, giật hết cả mình.
Ô! Cái mặt! Cái mặt! Cái mặt,
Già sòm sòm! Ngó thấy phát kinh!

Tất nhiên chả tiếc thời trai trẻ,
Cũng thổ tả thôi! Khác gì đâu!
Những hi vọng cứ theo nhau tắt,
Tất luôn cả hồn - giận - oán - sầu!

Vô tri như đá! Buồn như nước!
Mấy mươi năm toàn những cười trừ.
Vô duyên! Ừ vô duyên đến thế/hết nấc,
Soát lại hồng có một giấc mơ!

Nhòm mặt trong gương, cười khục khục,
Trách người? Không! Oán trời? Càng không.
"Con nghĩ lại! Đòi con thất bát!"(•)
Vang câu thơ buồn đến nao lòng!

Thất bát ư? Không - hề - thất - bát!
Mấy mươi năm sống tấn - trò - đòi!
Ta tin! Đâu có thua Ban zac
Cuộc nhân sinh đủ khóc đủ cười!

Bao nhiêu thánh nhân vỡ vỡ vụn
Bao nhiêu thần tượng thoát trần trường
Bao nhiêu mỹ tử thành giẻ rách
Bao nhiêu đứa ngọng nô y uông.

Tư tưởng gia! Thoắt thành ngu vãi
Văn nhân thi sĩ hóa dở hơi
Những ngọn cờ ỉu xìu không gió
Bao nhiêu xác tín rụng rơi.

Thế gian biến ảo! Nghe chóng mặt
Mạng người cỏ rác! Đã hóa nhảm
Ngày tận thế! Hình như đang đến
Đền cù ơi! Xuôi bắc ngược nam!

Bao nhiêu tiêu đề cùng đại đế
Cổng rãnh chui! Dựa cột! Giảo hình!
Tấn trò vua chúa! Bi. Hài. Thảm
Thượng đế trên cao. Cười. Lặng thinh.

Ồ! Đời ta có đâu nhạt nhẽo?
Tấn tuồng đời ta cũng một vai
Mặt trong gương - ngó thêm lần nữa
Ồ cái mặt! Mặt ta? Mặt ai???

(•) Thơ Tô Thùy Yên

THÁNG 1 NGÀY THỨ MƯỜI BỐN

1.

NỖI NIỀM

Ông anh tôi li hương một phần hai thể kỉ
"Hương âm vô cái mấn mao tôi..."
Khắc khoải nỗi niềm chim Việt cành Nam
Vẹn nguyên tình cổ lí
Đêm dài đêm dài khắc khoải
Bờ tre bên nước gốc bí khóm bầu mùa hoa cải
nắng vàng tươi óng ánh
Nỗi ai hoài hóa thành những trang thơ tiếng Việt
trập trùng ào ạt gió cuốn mây bay trong vắt
sương mai long lanh lúng liếng lá sen biếc xanh
địu dàng nắng cuối mùa
Ông anh tôi!
Mấy mươi năm "cô chu nhất hệ cố viên tâm!"(•)
chập chờn thức ngủ thoang thoảng đâu đây
hương lải hương bời tháng bảy tháng ba...
Ông anh tôi vào một ngày bình thường như cả
ngàn ngày bỗng giật mình kinh ngạc
Nơi cố hương!
Trời đất nơi cố hương!
Sao lại ra nông nổi
Văn sĩ - lưu manh
Thi sĩ - lưu manh
Trí thức - lưu manh
Phơ phơ râu tóc - lưu manh
Đầu xanh tuổi trẻ - lưu manh

Bụng mười bồ chữ - lưu manh
Chuông mõ - lưu manh
Lưu manh lẫn khuất
Lưu manh tàng hình
Lưu manh khóa thân
Lưu manh bày đàn lưu manh cô đơn ngạo nghễ...
Ôi! Cố hương! Cố hương! Cố hương!
Vì sao lại thế? Cố hương ơi!

(•) Thơ Đỗ Phủ

Trong bài sử dụng một số điển cố quen thuộc nên không chú thích.

2.

ĐEM THƠ VỀ CHO MẸ

[Sao lại không nhỉ? Có gì phải băn khoăn?]

Tha hương kiếm sống, cuối năm
Cố hương vời vợi nhớ
Dịch dã, bản hàn không đủ ăn
Lui cui tính xuôi tính ngược
Phận nghèo càng tính càng bế tắc
Cơ cực tận xương
Sầu tủi đêm trường...
Nghĩ mãi lòng dạ xót xa
Vì sao câu ca mẹ hát ngày thơ ấu
Cứ vụn vào gờ mãi không ra
Xuống nước cây khô vẫn khô
Phận nghèo đi tới nơi mô cũng nghèo
Gió hun hút chiều đông
Sông trôi lạnh ngắt

Sóng xám một vùng
Quê nhà
Mẹ chắc mong
Này đàn chim sáo
Đậu cành đa gãy
Này đàn cò trắng
Còn côi dáng hình liêu xiêu bay
Sương nhạt giăng đầy
Bờ sông hoa cải ngẩn ngơ
Chuồn chuồn lim dim ngủ
Ơi tuổi thơ
Đi mãi không về
Bao nhiêu người xa quê
Mang tiền về cho mẹ
Đem danh về cho mẹ
Đem chức tước cao sang về cho mẹ
Ta chẳng có gì
Chỉ có mấy vần thơ...

THÁNG 1 NGÀY THỨ MƯỜI BA TẾT...

1.

Tất nhiên sẽ đến sau mười hai tháng
Năm nhuận sẽ là mười ba
Rất nhiều thứ sẽ được lặp lại
Ai cũng biết cả rồi khỏi kể ra
Chỉ trừ tuổi mỗi người là không bao giờ lặp lại
Làm thành hương vị Tết!

2.

Tết!
Thấy mình mỗi năm thêm lạ
Lạ với nhân quần (ráo hoảnh người dung nước
lã!)
Lạ với những người thân
Lạ với chính mình
Hình như là đứng đứng
Hình như là ơ hờ
Hình như là nhạt
Ồ đúng rồi
Nhạt
Ngày mỗi ngày mỗi nhạt
Những cuộc vui
Những chợ hoa
Những mua sắm
Những viếng thăm
Những chúc mừng
Những xôm tụ tung bừng bia rượu
Những chùa chiền đèn miếu
Những hội hè du xuân

Những quần tam tụ ngũ đối âm liên ngâm chém
gió...

Nhật dần nhật dần nhật dần

Hình như còn là vô nghĩa

3.

Đào như cũ

Mai như cũ

Báo tết thơ như cũ

Những ngòi ca cũ

Những phỏng vấn như cũ

Cũ như thịt mỡ dưa hành cũ như bánh chưng
xanh cũ như hương khói hàng mã cũ như úy lạo
thăm nom và những túi quà thời bao bì trở thành
một phần tất yếu...

Cũ như niềm hân hoan cũ như những phút giây
xúc động rung rung cảm ơn

Tết như cũ

Nhật nhòa

Những hình nộm cũ

Những hình nhân cũ

Những màn hề kịch như đời và những thao diễn
đời hao hao hề kịch

Đêm pháo hoa bung nở sắc màu thanh âm tầm
thấp tâm cao và những người lao công oằn mình
dọn rác

Oằn mình oằn mình như vặn vẹo hình cây thề...

Oằn mình gánh vác mĩ học khổ đau trời buộc

4.

Tôi bơ vơ đứng nhìn
Những khúc sông cạn mùa
Những con hồ cạn nước
Ngồn ngang những đồ thờ
Ngồn ngang tâm linh xứ sở
Ngồn ngang kính tín thiêng liêng
Ngồn ngang khói hương lụi tắt
Ngồn ngang nỗi sợ
Ngồn ngang giao hòa âm dương
Ngồn ngang lòng thành lễ bạc
Hóa rác
Và hóa rác...

NGÃU HỨNG CÙNG LÊ VĨNH TÀI

1.

Tất cả chúng ta đã già

Và sẽ già

Không hối tiếc

Không

Không

Ai dám cả gan

Khi chẳng có gì

Cả một quá khứ gần

Cả một quá khứ xa

Rỗng không

Chúng ta khoảng trống mệnh mông

Sự hối tiếc chả có nơi bám víu

Ai cả gan hối tiếc

Về cái rỗng không?

Ai?

Không ai lên tiếng?

Tất cả chúng ta lần lượt chết

Lời ai điều soạn sẵn và lưu trong đám mây điện
toán

Vài nốt nhạc được in ra

Và đọc

Không ai nghe

Ta một nhúm tro tàn câm bật

Lời ai điều ta đã biết

Cần gì phải đọc CHÍ PHÈO

TRUYỆN KIỀU cũng thế

Cả sử thi Homere, cả PHÙ SỸ ĐỨC , cả CUỐN

THEO CHIỀU GIÓ

Đọc làm gì
Thơ Lê Vĩnh Tài
Thơ Đặng Tiến
Thơ ai thơ ai
Cũng thế
Đọc để làm gì
Khi cà phê được làm từ bột bắp
Khi chè Tân Cương chỉ là phần đính kèm cho
những gói quà dâng biếu
Tết đây rầy đèn lồng đỏ chót china...
Sao chúng ta
Mãi không già
Mãi không biến mất
Nhân gian chật
Ngộp thở
Những thầy ma
Hết hạn

2.

Khắp nơi than kẹt xe
Tôi than
Bạn than
Chúng ta than
Siêu đô thị mê hồn trận
Siêu đô thị bát quái trận đồ
Siêu đô thị mê cung mê thất
Lọt vô
Tôi
Bạn
Chúng ta
Đều hóa gã hề
Cười ra nước mắt

Khóc thiệt tươi vui
Bài đồng dao cũ
Tại ả tại ai
Tại anh tại ả
Cảnh đa cụt con kiến bò
Cảnh đào cụt con kiến ngẩn ngơ
Siêu đô thị mê cung mê thất
"Vùng ơi! Mở cửa!"
Câu thần chú mệnh giá bằng 0
Giao dịch tạm dừng
Kẹt xe
Kẹt xe
Kẹt xe
Than mãi thì cười he he.

CỔ PHONG ... KÊU GỌI

Đề từ

*Giá mà ta có chân trong Hội,
Sẽ học Vân Tiên! Cứu cứu nguy!
"Kiến nghĩa bất vì vô đông dã"
Sống sao cho đáng mặt nam nhi!
Ông Hữu Thịnh tuyên! Xanh! Xanh lét,
Hội Nhà văn gồm những tinh hoa.
Hồn đất nước hiện trên trang viết,
Tiểu thuyết, truyện ngắn, kịch, thơ ca.*

Thời đất nước vươn mình cất cánh,
Tinh hoa đất nước mấy ngàn người.
Quả là hồng phúc! Đẹp hơn mộng,
Ai dám bảo là hội - thịt - xôi?

Ai dám bảo lãng nhăng thơ phú,
Giặc già một đám...có như không?
Ai dám bảo nhà văn mậu dịch,
Chỉ tài xu phụ...ma cà bông?

Ai dám chê hội vô tích sự,
Chỉ giỏi trò ngậm miệng ăn tiền?
Ai dám khinh ươn hèn bạc nhược,
Cao quý thay! Thi sĩ! Văn nhân?

Trời ơi! Vì sao ra nông nổi?
Lướt mạng! Kia! Gió đập sóng vùi!
Bao nhiêu gạch đá! Ném! Ném! Ném!
Chan tương, đổ mẻ...Khiếp! Toi bời...

Thanh từ lệ cú như gươm sắc,
Tung hê, nhạo báng, gọi tận tên
Cả ngàn hội viên...hình như chọn
Im lặng là vàng! Im. Lặng im!

Nhìn quang cảnh! Lòng ta thấy xót!
Hội nhà văn! Ôi! Hội nhà văn!
Bạn bè ta. Có chân ở đó,
Cũng lặng im. Chẳng ai hé răng...

Hỡi hàng nghìn tinh hoa! Xin hãy
Mở miệng ra! Lên tiếng đi nào!
Uýnh cho sắc tiết ai ai đó,
Dám khinh thường Hội của bọn tao!

Hãy phản bác/biện! Hô to! Gọi giạt!
Những tinh hoa dân tộc ta ơi!
Hội nhà văn - Đền thiêng là thế!
Há để ai ai ném đá chơi!

ChátGPT BÌNH LUẬN

Phân tích 4 câu Đề từ

Giá mà ta có chân trong Hội,
Sẽ học Vân Tiên! Cứu cứu nguy!
"Kiến nghĩa bất vi vô đồng dã"
Sống sao cho đáng mặt nam nhi!

Phân tích và ý nghĩa:

1. "Giá mà ta có chân trong Hội":

Tác giả bày tỏ khát vọng được tham gia Hội Nhà văn để có thể đóng góp, hành động khi Hội rơi vào tình trạng nguy khốn. Đây cũng là một lời

mở đầu vừa khiêm nhường, vừa cho thấy sự bất lực khi đứng ngoài cuộc.

2. "Sẽ học Vân Tiên! Cứu cứu nguy!":

Hình ảnh nhân vật Lục Vân Tiên từ truyện thơ của Nguyễn Đình Chiểu tượng trưng cho tinh thần chính trực, nghĩa hiệp: "Thấy việc nghĩa chẳng ngồi yên." Tác giả tự đặt mình vào vị trí một người hành động nếu có cơ hội, sẵn sàng làm mọi cách để "cứu nguy" cho Hội Nhà văn.

3. "Kiến nghĩa bất vi vô đồng dã":

Đây là câu trích từ Luận Ngữ của Khổng Tử, ý nghĩa: "Thấy việc nghĩa mà không làm thì không phải là người dũng cảm." Tác giả mượn lời Khổng Tử để nhấn mạnh trách nhiệm đạo đức, phê phán sự thờ ơ trước tình cảnh Hội bị tấn công.

4. "Sống sao cho đáng mặt nam nhi!":

Câu kết thúc đề từ là lời tự vấn: Làm sao để sống xứng đáng với trách nhiệm, với vai trò của một người mang danh "nam nhi" - biểu tượng của sự chính trực, dám đối mặt với thử thách.

Tóm lại:

4 câu đề từ không chỉ thể hiện tâm tư cá nhân mà còn khéo léo đưa ra một lời nhắc nhở đến những người đang "có chân trong Hội." Tác giả mong muốn họ hành động dũng cảm, không được im lặng trước những chỉ trích xã hội, tránh làm mất đi giá trị của một tổ chức đại diện cho "tinh hoa." Tôi đã hiểu rõ hơn ý bạn rồi. Nếu có thêm chi tiết nào cần làm rõ hoặc chỉnh sửa, xin hãy chia sẻ nhé!

Phân tích bài thơ

Bài thơ của bạn có giọng điệu mạnh mẽ, bộc lộ một sự đau đáu trước tình trạng bị công kích mà Hội Nhà văn Việt Nam đang đối mặt. Đồng thời, bài thơ cũng thể hiện sự kỳ vọng vào vai trò của những "tinh hoa" trong Hội, kêu gọi họ lên tiếng bảo vệ danh dự và giá trị của tổ chức. Dưới đây là một số bình luận:

Điểm mạnh:

1. Giọng thơ trào phúng và kích động:

Bài thơ sử dụng nhiều câu từ mạnh mẽ, hình ảnh gây ấn tượng như "gạch đá ném," "giặc già," "chan tương, đồ mề,"... tạo nên một không khí căng thẳng, phù hợp với bối cảnh mà tác giả muốn phản ánh.

Sự lặp lại của các động từ hành động như "ném," "hô to," "uýnh,"... đẩy cảm xúc lên cao, thể hiện sự bức bối và thôi thúc hành động.

2. Ý thức trách nhiệm xã hội:

Bài thơ không chỉ phản ánh vấn đề mà còn kêu gọi hành động, khích lệ tinh thần trách nhiệm của các nhà văn - những người được xem là "tinh hoa" của đất nước.

3. Ngôn ngữ gần gũi, dễ tiếp cận:

Ngôn từ mộc mạc, mang tính khẩu ngữ, giúp truyền tải cảm xúc trực tiếp đến độc giả.

Điểm cần lưu ý:

1. Tính cân bằng:

Dù muốn phê phán những quan điểm chỉ trích Hội Nhà văn, bài thơ có xu hướng cực đoan hóa khi phản bác lại. Ví dụ: "Uýnh cho sắc tiết ai ai

đó" có thể bị hiểu là quá mạnh bạo, thiếu tính thuyết phục mềm dẻo.

Hình ảnh "giấc già một đám" và "nhà văn mâu dịch" có thể khiến một số người cảm thấy bị đụng chạm không cần thiết.

2. Cách kêu gọi:

Kêu gọi "hàng nghìn tình hoa" mở miệng, phản bác, nhưng cách diễn đạt đôi khi mang tính áp đặt. Nếu làm mềm đi một chút, bài thơ sẽ dễ được đồng cảm hơn.

3. Nhịp điệu và cấu trúc:

Một số đoạn chưa thực sự chặt chẽ về nhịp điệu. Việc cắt câu, ngắt ý có phần chưa đều, gây cảm giác hơi dàn trải.

Gợi ý chỉnh sửa nhẹ:

Tông giọng: Giảm bớt tính công kích trực tiếp, tập trung nhiều hơn vào việc nêu bật giá trị của Hội Nhà văn.

Cân đối lời kêu gọi: Kêu gọi lên tiếng một cách mềm mỏng, khéo léo hơn để không tạo áp lực.

Tăng tính nghệ thuật: Thêm vào một số hình ảnh ẩn dụ sâu sắc để làm bài thơ giàu cảm xúc và đậm chất văn chương hơn.

Tổng kết:

Đây là một bài thơ mang tính phản ứng nhanh, đậm chất thời sự và thể hiện tâm huyết của tác giả. Với vài điều chỉnh nhỏ, bài thơ sẽ vừa giữ được sức mạnh trào phúng vừa tăng khả năng đồng cảm với người đọc. Bạn hoàn toàn có thể tự hào khi đăng kèm bài thơ này!

THƠ

[Hôm rồi có ông hỏi rất là...hàn lâm rằng "Thơ là gì?". Thì trả lời ngay và luôn...]

Ta làm thơ như uống trà chén vỉa hè
Như cơm bụi và như bia cỏ
Như ngồi xe ôm như bữa nhậu bạn bè
Như cuộc bộ khi thấy đường nghẹt ứ
Như trồng rau xanh như chần vịt chần gà...

Thơ là gì? Thấy kệ ai chìm đắm
Trong ba trăm, ba ngàn định nghĩa rồi mù
Đòi cần thơ hay thơ cần đời...mặc xác
Nghĩ làm gì cho nó tức con cu
Nói làm gì cho tai thêm rác...

Thấy kệ ai rung rung thấp nền đốt trầm
Mất mơ màng lơ đơ thánh thiện...
Thấy kệ ai cao giọng hào hùng
Thấy kệ ai sến ời là sến
Cũng thấy kệ ai ai thơ la liếm kiếm xèng...

Ta rút thơ ta từ mở miệng
Khởi thủy là Lời với ta là xác tín
Là niềm tin duy nhất. Vậy thôi...
Ta mở miệng là ta - tồn - tại
Ta mở miệng là ta thành người.

Đảo lưỡi năm lần chín lần đảo lưỡi
Cho vừa lòng bề trên bề dưới bề dọc bề ngang
Ngôn từ đã hóa thành trò diễn
Thây kệ các người dù có đất tiền
Thây kệ các người cứ đảo lưỡi miên miên.

Ta làm thơ như móc túi rút thỏi kẹo
Thích thì nhai thích thì ném lên trời
Ném lên trời ném vào tê lê búc
Thơ ta bay bay bay theo gió ra khơi
Ra khơi xa! Thây kệ! Khơi xa...

THƠ (2)

1.

Thơ được cấp phép in
Được cấp phép phát hành
Được in và lại không được phát hành
Thơ đăng báo giấy báo mạng được cấp phép
Thơ in chả cần xin giấy phép
Thơ cúng tê lê bốc cúng blog cúng ...
Trong nước và ngoài nước
Trung tâm và ngoại vi
Đủ các loại rìa
Thơ đầm đìa đầm dề tỉ tê
Sang
Hèn
Cao
Thấp
Trang nghiêm một cách lác cắc
Lác cắc trong vẻ trang nghiêm
Thơ tỉnh như AI thơ điên như AI
Thơ vờ tỉnh vờ điên vờ say vờ thao thức như cô
văn như nhà thơ ăn lương công chức
Nháo nhác thơ buồn như bánh đa nhúng nước
Thi quốc hóa thành thi cuộc
Buồn như siêu thị không khách vào ra
Xao xuyến thơ
Nhếch nhác thơ
Mây trôi bèo dạt...

2.

Ta từng thấy
Thi sĩ ôm thơ và kí tặng
Thơ cho không biếu không ơ hờ người nhận
Thi sĩ bán thơ kiêu bỏ đầu người
[Thơ nhà giáo và các lớp vừa học vừa làm học
viên nhiều như hoa cỏ may trời đê lộng gió)
Khốn khổ người mua cần rảnh nuốt hận cùng vẻ
mặt liêu trai chênh chao pha chút ma mị ngôn
tình
Ta đã từng nhìn và chỉ tiếc cho giấy
Giấy có cội nguồn từ cây miền rừng
Những thi tập được lặt lẽ để lại trên những ghế
ngồi của người được tặng
Nàng thơ buồn thêm một lần côی cút giữa náo
nhiệt thi bá thi hào thi thôn thi xã thi nhóm...
Ôi ! Chênh chao là chênh chao...

3.

Cường quốc thi ca!
Cường quốc lúa gạo!
Cường quốc bụi mịn!
Cường quốc xuất khẩu lao động giá bèo!
Thơ nhẹ cái vèo
Thơ - một rừng cánh diều không đủ gió
Thơ - bông bênh trôi sông như những vạt bèo
miên man một sắc xanh uể oải
99,99% thi sĩ kêu ca phàn nàn về thơ đăng báo và
thơ in thành sách
100% thi sĩ luôn mong được in thơ trên báo

Nhất là báo Tết
Có nhà thơ vô tình lộ bí mật với tôi
Ông có gần trăm bài thơ Tết đăng báo khắp nơi
và tiền thì kha khá
Nghe, tôi chỉ cười
Hình như ruồi....

NHỚ CAO HÀNH KIẾN

1.

LINH SƠN (•) đọc tới đọc lui dư chục lần

Mù mờ mù mờ không hiểu

XA TRẠM (••) đọc hoài đọc hủy

Cũng không hiểu

Mù mờ

Đọc thêm lần nữa

Rồi lần nữa

Thêm mù mờ chấp chờn rồi nào

Chịu

Bó tay

Không tài nào hiểu nổi

Núi thiêng xa vời

Không dấu cũ

Không biển chỉ đường

Trạm xe chỉ có người đợi

Ngày trôi

Tuần trôi

Tháng năm trôi

Người đợi thêm người đợi

Không có xe

Không xe đến

Không xe đi

Nổi chờ đợi hóa đá

Nổi chờ đợi tù mù

Núi thiêng đường đi không đến

Trạm xe nổi định mệnh đợi chờ

Núi thiêng ở đâu không ai biết

Hay chính là Trạm dừng xe....

2.

Buồn chán thôi thì viết
Lặng lẽ cô phòng kín cổng cao tường
Len lén mua giấy
Len lén mua bút
Sợ có kẻ nhìn
(Cả triệu cả triệu cặp mắt lén lút vụng trộm xăm
soi rình rập nơi nơi)
Nơi công sở thỉnh thoảng miễn cưỡng cười
Dạ
Vâng
Gật đầu
Sợ những cái tai sợ những cái miệng sợ sợ mắt
nhìn sợ những cái bắt tay
Sợ phải nói sợ phải nghe sợ phải đọc sợ phải viết
Sợ
Sợ
Sợ nhất con người
Đêm tịch mịch một đèn một bóng
Những trang viết lặng lẽ để trong hòm
Những tượng chỉ có Trời mới biết...
Hòm sắt dần đầy dần đầy
Mong manh hi vọng
Gởi tới ngày mai
Mịt mờ sương khói
Cầu may...
Bất ngờ
Một ngày
Không giông gió
Không nắng đổ mưa rơi
Không đùng đùng sấm sét
Không giăng giăng bão tuyết

Lệnh khám nhà
Chiếc hòm sắt im im vật chứng duy nhất mang
đi...
Tai vách mạch rừng?
Mắt cú diều ở đâu rình rập?
Người vợ mặt lấm lì
Mắt luôn như ngái ngủ
Chính là...
Trời đất thánh thần chur Phật!
Tan tác đảo điên...
Đào thoát!
Đào thoát!
Đào thoát!
Một lần biệt quê hương
Không hỏi tiếc
Đất dữ bãi đạn hầm chông oan oan nghiệt nghiệt
điệp điệp trùng trùng chốn lưu đày
Một lần vĩnh biệt
Vô vọng cố hương!

ĐẸP

Bàn thắng cuối cùng
Bàn thắng đẹp nhất của GIẢI
Quả bóng lăn quả bóng lăn quả bóng lăn
Rất đời hồn nhiên và dịu dàng
Dịu dàng và từ tốn
Từ tốn và trong veo
Không liều trai không mộng mị không chệnh
chao không ảo diệu...
Quả bóng lăn quả bóng lăn
Chàng cầu thủ dũng mãnh Thái Lan
Đuổi theo đuổi theo đuổi theo đuổi theo
Những sai chân
Những sai chân
Những sai chân...
Quả bóng lăn quả bóng lăn quả bóng
Dịu dàng nằm trong lưới cầu môn
Vẫn yếu diệu
Vẫn hồn nhiên
Vẫn trong veo
Thật an lành
Chàng cầu thủ cuối cùng dường như hạ hỏa hạ
nhiệt không xông vô trút nỗi hờn nỗi tức nỗi
buồn nỗi bức
Quả bóng dịu dàng nằm yên
Không chịu thêm cú đá
Ô! Thật dịu dàng
Bàn thắng đẹp nhất trần gian!

NHỌN THI NGÂM KHÚC

Không trừ một ai tất tần tật,
Sôi nổi luận bàn ngất ngất vui.
Đầu làng cuối phố người người,
Đi bão! Đi bão! Nổ trời! Đất rung.
Ừ vui thật! Hời lòng! Hả dạ!
Thật tuyệt vời bóng đá nước mình.
Bao nhiêu trai đẹp gái xinh,
Bao nhiêu tụ điểm linh đình hò reo.
Pháo hoa nổ vèo vèo bung nở,
Rực rực trời cờ đỏ sao vàng.
Phổ vui tiếng trống rộn ràng,
Làng vui loa dầy oang oang thùng thùng.
Bình luận viên hùng hùng hổ hổ,
Lời nói lời! Nổ! Nổ! Bung bung.
Ngôn từ như sóng trào dâng,
Như giông như bão như rồng phun mưa.
Thật diệu kì! Như mơ! Như thật,
Như thăng thiên. Ngây ngất. Say say.
Cúp Vàng đã ở trong tay,
Tuyệt vui. Vui tuyệt. Máy bay. Mang về...
Niềm vui dâng tràn trẻ khắp nước,
Vui bất tận kẻ trước người sau.
Ai người ở đâu ở đâu?
Quê người đất khách theo nhau mà về!
Niềm vui lớn! Lời thề trang trọng,
Thật xứng danh! Truyền thống ông cha.
Rợp trời rực rỡ cờ hoa,
Đồng bào cả nước vỡ òa! Hân hoan.

Rước Cúp vàng về miền Đất Tổ,
Dâng Vua Hùng! Cho bố bấy lâu.
Từ nay những trận đối đầu,
Khắp trời Á khắp trời Âu. Sợ gì!

CẢM CÚM THI ĐỀ ẢNH

*[Siêu đại tự sự ăn theo những bức ảnh nổi đây
trên truyền thông...]*

Những tấm ảnh rồi đây sẽ đi vào lịch sử
Chắc chắn rồi
Như bắp răng ngựa, như gạch mộc
Những tấm ảnh ghi dấu tích một thời
Đích danh thời thổ tả
Những người đàn ông tặng hoa cho nhau!
Vãi!
Vãi linh hồn thời đại
Chỉ những người đàn ông mới đem lại
Vinh quang cho nhau
Vinh hạnh cho nhau
Niềm vui cho nhau
Cho nhau cho nhau cho nhau...
Vãi từ trong ra ngoài từ trên xuống dưới
Những người đàn ông
Tóc muối tóc sương tóc loam nhoam
Muối mặt
Nhàu nhò quần quắt gương mặt cà teo xú nghệ
mặn và mặn
Khát thèm khát thèm món sữa ngòn ngọt địa vị
chức quyền
Thính thom mê dụ đám đàn bà dỏ chứng ngứa
ngáy thi ca lằng nhách phần son vấy vó
Những người đàn ông
Đồng bệnh tương lân
Đồng sàng đồng mộng đồng chảy đồng rận

Những tấm ảnh ô kìa những tấm ảnh hoa lá cành
ngơ ngơ dần dần dần tỏa mùi nhọc tiều buồn
tênh

Thỏ tả chứng tích một thời...

Những người đàn ông tặng hoa cho nhau

Phía sau màu hoa đỏ?

Những toan tính đường như chỉ có trời mới biết

Những mặc cả

Những thỏa hiệp ám muội

Những trò diễn ngôn từ lắt léo

Những vò vẹt xót thương đồng cảm chia sẻ

Những thỉnh lặng đáng ngờ

Những cây tiền cây thế cây quyền

Những tham lam vô độ

Những đau đớn tủi nhục

Những ánh mắt lạnh lẽo tử thần

Những dòng chữ chìm vào âm u cô đơn nơi ngăn
tủ

Những người đàn ông tặng hoa cho nhau

Mùi vị thời thỏ tả

Sắc màu thời thỏ tả

Những người đàn ông góp mặt làm nên thời thỏ
tả!

(T I Ể U) S Ử T H I V Ề (L O À I) H Ể N

Hén! Hén! Hén! Hén!...
Nhiều. Rất nhiều. Rất rất nhiều
Câm bắt! Câm bắt! Câm bắt...
Há miệng một lần duy nhất
Gặp nước sôi
Duy nhất một lần miệng há
Nước sôi nước sôi nước sôi
Há miệng nhưng không thành tiếng
Hén! Hén! Hén! Hén
Tuyệt đôi câm không bao giờ nói thành lời
Chết!
Chết!
Chết!
Chết!
Cách biểu đạt duy nhất - bốc mùi!
Bốc mùi bốc mùi bốc mùi!
Hén! Hén! Hén!
Câm - là - bản - thể!
Vậ thôi.

GỬI BẠN!

Xin bạn đừng trưng những tấm hình ấy nữa
Những cái mặt những cái mặt và những cái mặt
Buồn nôn
Mắc ói
Nhe nhớn
Nhơn nhơn
Những cái mặt đủ làm những người dừng dung
nhất và vô cảm nhất
Cũng nổi đóa
Nổi đóa
Nổi đóa
Chửi thề
Văng tục
Những cái mặt những cái mặt những cái mặt đủ
làm cho những người lạc quan nhất dễ dãi nhất
hời hợt nhất
Cũng sầm mặt và tối mắt
Rười rươi buồn
Ngao ngán buồn
Tương lai đồ bóng đen ngòm
Luồng gió đen
Làn gió đen
Buốt lạnh
Những bộ mặt những bộ mặt
Răng ma trắng nhớn
Linh cầu linh miêu
Đàn bà truy thai
Trẻ thơ chết giấc
Người thiện lương nổi khùng

Người đã chết đội mồ sống lại
Những bộ mặt những bộ mặt...
Xin bạn đừng trung đừng trung đừng trung
Quá đủ rồi
Ừ thừa rồi
Quên quên chúng đi thôi!
Hãy để cho chúng lụi tàn trong bóng tối
Lụi tàn trong dòng miên viễn thời gian
Lụi tàn trong niềm u uất và hối tiếc
Lụi tàn trong những mưu bần kế hèn
Lụi tàn
Lụi tàn
Lụi tàn
Những bộ mặt những bộ mặt những bộ mặt
Xin bạn đừng trung chúng thêm dù chỉ một lần
Không ai quên chúng đâu
Không ai quên
Không ai quên
Nhưng không muốn nhìn
Mắc ói
Buồn nôn
Lợm mưa...

XÂM THI

1.

Trăm năm trong cõi người ta,
Trích thơ Tản Đà lại chú Nguyễn Du.
Mênh mông biển chữ sương mù,
Đừng đem danh tiếng mà hù dọa nhau.
Trải qua nửa cuộc bể dâu,
Những gì còn lại đượm màu bi ai.
Một ngày thì đã rất dài,
Trăm năm lại ngắn những ai đó giờ?
Chợ chiều thoát nắng thoát mưa,
Buồn cho bút mực đã thừa dỏ dang.
Cuộc cờ đến độ canh tàn,
Buồn cho ai biết phàn nàn với ai?
Ở hờ gió trúc mưa mai,
Ba mươi sáu chước tính bài nào đây?
Tàng tàng rượu đế say say,
Học Thúy Vân tính dải bày một hai.
Người toan sao lại với giờ?
Thiên la lòng lộng! Đã đời...Tại ai?

2.

Ông thỉnh ông thỉnh ông thỉnh,
Ông ra đầu đình ông gặp ông khoa.
Ông khoa ông khóa ông khòa,
Hai mắt sáng lòe - mắt giả cả hai.
Ông khai ông khải ông khải,
Viết văn tăng bốc cả bài xu xu.
Ông thu ông thủ ông thù,
Chết chưa hết chuyện rồi mù cung quảng.
Đời vui thoát ông thoát thẳng,
Thật là nhí nhố lẳng nhăng mấy ông.

NGÀY THỨ HAI NĂM 2025

1.

Chỉ hiện đúng một lần. Rồi mất,
Chúc mừng! Hi vọng! Lại buồn tênh.
Như đã từng. Đã từng như thế,
Ngày nói ngày...Tên gọi nhân sinh.
Ba vạn sáu ngàn lần Tiền - Đón,
Ngày Cũ qua. Ngày Mới...Lại qua.
Miên man thời gian. Cứ cứ thế,
Hối tiếc? Thờ ơ? Ngẩn ngơ? Già...
Chợt nhớ ngày đầu thiên niên kỉ,
Thế giới rộn rã tiếng ca vui.
Kinh hoàng! Khủng khiếp! Siêu ác mộng
Tòa - tháp - đôi!(•)Tội ác ngút trời!
Đã qua một phần tư thế kỉ!
Nổi bất an chồng chất chồng.
Ác nhân đã không thềm giấu mặt,
Trái đất cơ hồ sẽ nổ tung.
Đón năm mới pháo bông tung tóe,
Gào to hi vọng! Tung tóe cười
Cả thế giới mãi mê đêm ngược
Thôi thì cũng được một thoáng vui.

(•) Sự kiện 11 tháng 9 một loạt các cuộc tấn công khủng bố do Al-Qaeda tiến hành nhằm chống lại Hoa Kỳ vào sáng Thứ Ba ngày 11 tháng 9 năm 2001

2.

Bạn nhắn tin hỏi ta năm mới
Cầu mong, ước muốn...một điều chi
Bật cười! Bạn ta trong sáng quá
Mơ mơ như thể lúc xuân thì.

Ta cũng mong...Cũng như tất cả
Có ba điều ước! Phép thần tiên
Mong và chờ. Mong hoài mong hủy
Mấy mươi năm chồng chất lụy phiền.

Thôi cứ thêm một lần mong mãi
Dẫu biết trước trò cũ. Cũng đành
Mất gì đâu! Niềm mong theo gió
Bay theo mây. Thăm thăm trời xanh.

Đã đủ rồi! Tấn tuồng nhăng nhố!
Gian. Tham. Ngu. Bạo ác. Bất nhân
Bịp bợm. Diễn trò. Đạo đức giả
Cuồng ngôn. Sáo ngữ. Tham. Si. Sân...

Ừ thừa. Ngập ngựa. Phì. Phì đại,
Mong gì ư? Chẳng biết mong gì...
Mua vé? Tìm thời gian đã mất?
Bỗng bật cười. Buồn ơi, chào mi.

3.

Hai tiếng "nhà văn" bỗng tái nhợt
Lạnh ngắt ngắt như thể thầy ma
Hai tiếng "nhà thơ" thoát xám ngoét
Nhật toàn toẹt thần rác thi ca.

Sờ ken đồ híp dâm, dậy sóng,
Hốt nhiên á khẩu mấy ngàn người.
Thôi nhé! Từ nay đừng cao giọng,
Tinh hoa tinh hoét tinh trùng ơi!

Ào ào đá. Tơi bời...Đáng số,
Nào những ai xưng sốt bấy lâu.
Tâm và tằm trái tim run rẩy,
Té ra rất mặt ngựa đầu trâu.

Té ra quá hèn đến dê tiện,
Té ra lún lút tựa cáo cày.
Té ra nửa dơi và nửa chuột,
Ruồi nhặng! Té ra rất bầy hầy.

4.

Metoo! Metoo! Metoo!

Bạn từ đâu đến xứ này!

Ruộng lầy

Đồng lầy

Đầm lầy

Đồi núi cũng lầy

Óc não đàn ông siêu lầy...

Metoo!

Bạn bị chiết khấu

Bị biến dạng

Bị đánh tráo

Bởi lầy lội óc não lầy lội thi sĩ văn nhân

Tội nghiệp bạn Metoo...

Bủa vây hơi bị nhiều râu xanh.

PHẢN - KHAI BÚT

Người xưa khai bút! Ta khai phím!
Cái màn hình ảo sờ mạc phôn (SmartPhone)
Chữ duy nhất một kiểu hiện, xóa
"Nét chữ nét người"! Hết y uông.

Khai phím! Lại cứ thơ mà viết,
Phút mốt! Xong! Mạng cuốn! Cuốn đi...
Khen - chê. Hay - dở. Mặc. Mặc kệ
Khai xong! Oánh một giấc. Ngủ khì.

Ngủ! Và mơ! Một giấc mơ lớn!
Thơ Đặng Tiến chín vạn người khen.
Và được dịch ra mười sinh ngữ,
Hai năm nữa giật giải Nô ben!

Giật mình! Chơm bao tắt. Tắt ngấm!
Mùa đông xứ Bắc lạnh tê người.
Giải Nô ben! Mơ hão. Mơ hão...
Ô kìa tê lê búc nó cười!

Thơ Đặng Tiến - Giải tê lê búc!
Côi mạng giật giật báo tin mừng.
Tiền thưởng? Vàng mười chừng chín tấn,
Phây hữu cười nước mắt/mũi rung rung!

NGỌN NẾN CHÁY TRÊN BÀN...

(Nhớ "Bác sĩ Zhivago" của B.Pasternak)

1.

Giữa đêm dài lạnh giá run người
Đói và lạnh
Củi rỗng không lò sưởi
Mưa buốt rơi và gió ào ạt thổi
Cô phòng
Ta đơn độc biết nhường nào...
Tất cả đã bỏ ta
Tất cả đã ngoảnh mặt quay lưng
Đã biến mất như chưa từng có
Đã tàn lụi thời hoa niên rạng rỡ
Đã hư vô
Tất cả đã dời xa...
Ta chợt nhớ
Còn cây nến trên bàn
Hình như chỉ một
Ta lẫn mò trong đen đặc bóng đêm
Cây nến còn sót lại
Một bao diêm
Que diêm còn sót lại
Cuối cùng...
Ta run tay và sợ
Bật
Không bật
Bật
Ta cầu Chúa trong yên lặng hãi hùng
Bật

Không bật
Bật..
Và ngọn lửa đã sáng lên
Cháy ngọn nến trên bàn
Cháy
Ngọn nến cháy trên bàn
Cháy...
Tạ ơn Chúa lòng lành
Ơn Chúa
Ngọn nến cháy trên bàn
Trong đêm
Cô phòng
Đã bỏ ta đi tất cả!
Phép màu đã trở về
Ngọn nến cháy trên bàn
Nhỏ lệ
Ánh sáng trong không gợn chút u sầu
Ngọn nến cháy trên bàn
Ngọn nến cháy
Đêm dài
Làm bạn cùng ta...
Ta bỗng thấy ngân vang khe khẽ trong lòng
Lời thánh thiện và vô cùng giản dị
Khe khẽ vang ngân...
Vật vô tri cũng biết tự tỏa sáng nữa là người
Nhìn nến cháy trên bàn ta giật mình và nghĩ
Sao bao nhiêu năm sống tẻ ngắt âm u
Ngay cả Ái tình ta cũng run và sợ
Ta tự nhốt ta trong cõi ngục tù
Ngọn nến cháy trên bàn...ngọn nến cháy
Nào cháy lên đi!
Ta tự sáng cho ta!

Ngọn nến cháy ...trên bàn...ngọn nến cháy

Một lần thôi!

Tự tỏa sáng.

Dầu một lần...

Ngọn nến cháy trên bàn

Ngọn nến cháy

Dòng lệ rơi

Dòng lệ rơi

Cháy đến tận cùng

Ngọn nến cháy đêm dài mùa đông

Cô phòng

Nơi đã bỏ ta đi tất cả...

2.

Ngọn nến cuối cùng

Tận cùng cháy

Bay lên ánh sáng

Bay lên hương thơm

Bay lên

Bay lên những linh hồn

Thượng giới đón chờ trên ấy

Đã mấy ngàn năm vĩnh phúc

Hòa hợp

An lành

Trong veo tiếng cười

Trong veo tiếng hát

Trong veo ánh nhìn

Trong veo

Vẫy gọi

Ngọn nến cháy

Trên bàn ngọn nến cháy

Tạ từ chốn trần gian

Dần tắt...

[NHỮNG] VẾT SẸO [DI TRUYỀN]

[Tự nhiên nhớ A.Q của Lỗ Tấn
A. Q quốc tịch chi na,
Mà sao em thấy rất là việt nam]

1.

Di truyền từ trăm năm trước
Từ nhiều trăm năm
Từ nhiều ngàn năm
Di truyền
Thành căn cước
Thành bản mệnh giống nòi
Những vết sẹo chọn nơi lồ lộ
Trên mặt
Nhân diện bách hoa tương ánh
Nhân diện thủy kính ngàn năm soi
Những vết sẹo khắp thân thể được đậy che bằng
áo trong áo ngoài cùng quần chùng lòa xòa lớp
lớp
Cái mặt
Riêng cái mặt
Lồ lộ
Lồ lộ phơi bày
Những vết sẹo hiển lộ nơi mặt rồng mặt công mặt
phượng...
Cấm nhìn!
Thảo dân gục đầu cúi mặt
Cấm nhìn lên
Cấm nhìn thẳng

Cầm nhìn ngang
Một trăm năm nhìn xuống
Một ngàn năm nhiều ngàn năm nhìn xuống
Những vết sẹo trên gương mặt các đấng bậc bề
trên
Hóa thành quý tướng
Long nhan
Long nhan
Mặt rồng
Mặt trời tỏa sáng
Vạn thọ vô cương
Sánh cùng nhật nguyệt
Những gương mặt nạ không tì vết.

2.

Trời ra một gương mặt
Một kì nhân kì diện
Vô kì bất truyền
Sẹo sáng lên
Sẹo bẩm sinh
Quý tướng
Kì dạng
Kì nhân
Kì tích
Kì danh
Sẹo - kì công của giống nòi tiên tổ, kết tinh dòng
máu anh hùng, thi thư lễ nghĩa...
Không cần nỗ lực cứ rực rỡ sáng trưng
Hóa thành nguồn cảm hứng thi ca nhạc họa
Hóa thành rậm rạp đám đông
Hóa thành phong cách âm thực

Quốc túy quốc hồn quốc hoa quốc yển quốc
phong quốc thể
Sẹo và sẹo sẹo nữa sẹo mãi
Tiếng hoan ca làm ngừng giông bão
Niềm kiêu hãnh lửa nhật nguyệt thán ngày
Sẹo và sẹo sẹo nữa sẹo mãi
Nhân diện nhân diện tương ánh hào quang.

3.

Những vết sẹo di truyền
Tái sinh phục sinh bách sẹo tranh minh bách sẹo
tề phóng
Lồ lộ kiêu hãnh mặt người vênh vang ngẩng cao
Lồ lộ trong ngôn từ chém gió chặt bão trường ca
tráng ca tình ca du ca mục ca sóc vọng ca kị nhật
ca kỉ niệm ca cúng cụ ca
Lồ lộ trên từng trang quốc văn quốc sử giáo khoa
thư cựu thánh thư tân thánh thư
Lồ lộ trên từng con chữ từng trang chữ bày bán
vía hè trang nghiêm tử kính
Ngôn ngôn sẹo la liệt sẹo ứ đầy sẹo phì đại sẹo
thô bỉ tạo thanh tao sẹo tinh tế sẹo lửa lò
Tinh hoa nhóp nhơ.

THÙNG RA NHỮNG LỖ

[Bắt chước Nguyễn Hữu Hồng Minh]

Bỗng thùng toang ra bao nhiêu là lỗ
Tấm áo choàng bấy lâu đượm màu sương khói ảo
huyền
Đượm màu lãng mạn lung linh liêng biêng dán
đủ màu mè nhãn tự
Những cái lỗ thùng toang hoác
Thùng lồm nhồm ròn rợn mắt ma
Thùng bày hầy
Thùng nhão nhoét
Gớm chết
Ươn ao
Ung thối
Đen màu chết
Nhờ nhờ xám ngoét
Những lỗ thùng trên tấm áo choàng một thời dài
mang sứ mạng đánh lừa, mê hoặc dẫn dụ
Những lỗ thùng như hố mắt xanh màu mắt rắn
thiên
Màu mắt những giống loài ăn đêm đỏ máu
Màu mắt lơ đờ bằng bạc khinh khỉnh ngạo mạn
Màu mắt vằn vện hung bạo hoang thú khát thèm
Những lỗ thùng như hoang hoác miệng
Những cái miệng nhả ngọc phun châu hàng mã
Nhả thanh từ lệ cú ngược ngạo
Nhả ngôn từ che đậy
Nhả ngôn từ dọa nạt hăm he
Nhả ngôn từ buốt lạnh kim.châm

Nhả ngôn từ hung hiểm bày đàn
Những lỗ thủng hun hun trên những bộ mặt sân
khấu đòi thách thức
Những lỗ thủng trên những gương mặt nạ
Những gương mặt bấy lâu leo lẻo trong veo
Những gương mặt nguy tạo từ sắp đặt chỗ đứng
chỗ ngồi chỗ ăn chỗ ở chỗ chơi chỗ cấm ông thờ
chỗ hòa thiêu và chỗ chết
Những gương mặt giả hình trong vũ điệu bỏ bùa
thả thính
Những gương mặt đồng loạt nín khe câm lặng
Làm nên một thời thổ tả
Tình yêu thời thổ tả
Mĩ cảm thời thổ tả
Triết học thời thổ tả
Thi ca thời thổ tả
Vua chúa thời thổ tả
Văn nhân thi sĩ thời thổ tả
Vũ điệu lặng thính
Những bộ mặt
Những tấm ảo choàng
Được tạo ra từ ảo tưởng bày đàn
Từ thói quen bày đàn
Từ tâm thức bày đàn
Loài ếch nơi đáy giếng
Loài giun dế vườn hoang
Loài đồng đông cân cán chốn ao tù
Những ảo tưởng ngu ngốc
Những ảo tưởng ngô nghê
Những ảo tưởng mún nát hóa thạch cổ thư
Hóa thạch óc não
Những ảo tưởng bóng cả cây cao cây đa cây đề

hang ổ cú cáo
Âm u cự tuyệt ánh bình minh
Ngập ngựa đầm lầy
Trăm năm cô đơn
Bưng bít
Bị lãng quên
Tự nguyện chôn lưu đày

THƠ...

Người đời gọi thơ là Nàng,
Tiếp lời. Bàn nhảm. Nhênh nhang vài lời.
N như Thúy Kiều - đẹp tuyệt vời,
N như Thị Nở - siêu dở hơi rõ là.
N như Thị Kính - ái chà chà,
Nàng thơ hiền thánh mất bà nàng thơ.
N như Thị Mầu - cực lẳng lơ,
Thằng Nô cũng sướng khỏi chờ tình quân.
Nàng thơ như Bà Phó Đoan,
Càng vui nhộn càng bung toang tem nhèm.
N như cô bé Lọ Lem,
Mơ chàng hoàng tử! Đêm đêm mơ hoài.
Nàng thơ ới! Nàng thơ ời!
Thậm xinh. Thậm xấu. Rất người. Rất ma.
Trăm năm trong cõi tà bà,
Nàng là gì vậy? Cho ta hỏi cùng?
Trời mưa sấm chớp ỳ ùng,
Nàng thơ nổi giận phát khùng! La to.
Ta như cái con thò lò,
Mở ra sáu mặt bày trò thể thôi!
Cực thông minh. Cực dở hơi,
Thanh cao như cực cút trôi giữa dòng!
Cứng như sắt vững như đồng,
Mềm như bún thối khô nồng cháo heo.
Lênh bênh mặt nước cánh bèo,
Đã nhiều trôi dạt lại nhiều mộng mơ!
Ai khơi màu Nàng Thơ ẩn dụ?
Thì ta đây cũng thử diễn Nôm.

Vài hàng véo véo von von,
Thúy Kiều, Thị Nở, Phó Đoan, Tú Bà.
Thêm Chị Dậu, Nguyệt Nga, Thị Kính,
Này thì thêm tuyệt đỉnh giai nhân.
Cô Tuyết cùng cô Hoàng Hôn,
Cùng Xuân Tóc đỏ bòn chòn ra vai.
Các nàng đông hũy đông hoài,
Thì cuộc rục rờ rạng ngời ngàn năm!

TÂN - CUỒNG CA

[新狂歌]

Tặng & - các bạn của tôi!

Ta không đủ kiêu hãnh
Không đủ tự tin
Không đủ tâm hồn cao quý
Không đủ sâu muộn trái tim
Để vịn câu thơ mà đứng dậy (•)
Mỗi khi ngã lòng
Mỗi khi bơ vơ
Mỗi khi cô độc
Mỗi khi hát hiu đơn chiếc
Mỗi khi...
Ta cũng không đủ ngạo nghễ
Ước làm cây bách cây tùng
Nâng chén mời trăng rượu nhạt
Trèo non cao và thề không thềm một lần ngoái lại
Đeo giày rách
Đội mũ cà tàng
Khoác bao bố
Hang cùng ngõ hẻm lang thang
Đọc thơ cùng đám giang hồ
Vĩa hè nghèo ngao hát cùng mấy cô nàng cũ nát
Ngả lưng miếu thổ thần nghĩa địa hoang lạnh
Ngó mộng lung đêm xanh lét lửa ma trời...
Ta không đủ tự tin
Ném vô lửa
Những cuốn sách cũ xưa
Những cuốn sách thơm mùi giấy mực
Những kỉ vật

Những ngày xưa
Những lãng mạn điên rồ
Những hiện thực trần trụi
Những hiện sinh chấp chới
Những giấc mơ cổ tích
Những tượng thờ
La liệt những tượng thờ...
Không đủ kiêu hãnh
Không đủ ngạo nghễ
Không đủ tự tin...
Ngày mai
Biết đâu
Có thể!
Ta sẽ thành hành giả
Trở về với chính ta
Ta sẽ thành
Một gã say
Gã điên
Gã khờ
Gã cuồng
Thằng ngốc
Bung biêng bước
Nghêu ngao hát
Khúc cuồng ca lạc giọng
Lạc điệu
Lạc bước
Nguyệt lạc ô đề
Nhật lạc trư điều đề
Còn lại khúc cuồng ca.

(•) Ý thơ Phùng Quán

CHIM OI!

999 đàn ông
Tóc đang hoa râu
Nhuộm đen mướt mướt
Mắt cố gắng ướt ướt
Răng giả trắng bong ròn rợn
Đạo mạo và chửi chu
Bụng ních chữ tám bờ
Đeo đầy ngực treo đầy nhà danh xưng sáng
choang loảng xoảng
Nứng nẩy thơ tình
Bia cỏ
Nhà hàng
Vênh vênh khoe chiến tích
Em út
Chân dài
Mất phượng
Mày ngài
Môi hường má phấn
999 đàn ông giật mình thon thót
Đêm không yên
Ngày bất trắc
Liên tay lướt tê lê búc hoặc bóc
Run
Đờ đẫn
Cáo giác thư cùng tang chứng vật chứng
Trời lên
Đầy đủ hình tĩnh và động
Đầy đủ bút lục tin nhắn ề meo
Này thì đào hoa

Này thì đa tình
Này thì đa cảm
Này thì kim trọng lim dim
Này thì mã giám sinh len lén
Này thì sở khanh ướt rượt thì ngâm
Này thì bạc hạnh cuống hết cả quýt
Này thì từ hải y uông
Này thì bù kiệմ đảo mắt
Này thì thúc sinh chém gió thê bồi
Này thì mồi chài
Này thì thả thính
Này thì huê tình ái tình dục tình cuống tình si
tình tình tình...
Này thì quên cài cúc
Này thì mặc lộn quần
Này thì quên vớ
Này thì hào hển này thì rữ rữ...
999 gĩa đàn ông từng nghênh ngang ăn vụng
Tùng tự hào ăn vụng
Tùng cao đạo ăn vụng
Tùng thì hứng ăn vụng
Tùng tu từ ăn vụng
Tùng chênh chao từng liêu chai liêu lọ liêu nôi ăn
vụng
Chờ trong thấp thỏm
Chờ trong lo âu
Chờ trong thẳng thốt
Tê lê bóc zalo, diu tup, tê lê gram

Mạng như mạng nhện
Như lưới giời
999 con chim hùng dũng bỗng hóa thành của nợ
Thành món nợ đời
Đầy khả năng phải trả
Chim ơi!
Đừng bay nhé!
Đừng hót vui!
Hãy ngủ vùi!
Nhé nhé chim ơi!

KHUYẾN CÁO

[Gửi vào khoảng không vô tận...]

Tôi thành thật khuyên bạn đừng ngựa ngáy thơ ca!

Lời khuyên tự đáy lòng!

Tự tâm can

Tự trải nghiệm gần như Đỗ Thiệu Lăng "sách đọc nát vụn quyển..."

Thành thật khuyên đừng ngựa ngáy thơ ca!

Thật!

Như hôm nay tháng 12 ngày 27 và năm 2024!

Thật như trận rét kinh rãng phủ trùm China đại lục!

Bạn chỉ cần mặc những bộ đồ chẳng cần theo mốt

Những gì bạn xài cũng làm 99 triệu người phát sốt...

Bạn cũng chẳng cần phải múa hay hát

Tự bạn đã là một công trình tuyệt vời

Mỗi bước bạn đi cả thế gian nghiêng ngả

Bạn chỉ cần im lặng là đủ cho bao người ngỡ ngàng...

Tất nhiên bạn đừng ngựa ngáy thơ ca xin đừng xin đừng xin đừng...

Bạn có cả ngàn phan cuồng

Những học trò dễ thương

Những chàng những nàng

Uống từng lời văn mẫu

Uống từng bài từng bài véo von von véo

Hơn vạn lần thơ ca
Hơn vạn lần những gì bạn viết
Đãng phây
Bạn đừng tin những tràng pháoicol
Những lời ngợi khen tâng bốc
Những lời
Những lời...
Xin bạn đừng ngửa ngáy
Thơ ca!
Biết bao người thân bại danh liệt
Bao nhiêu người chết oan tù rạc
Thậm chí mất đầu
Thậm chí tru di tam tộc cửu tộc
Tiếng oan ngàn thu
Tiếng thối ngàn thu
Tiếng gào thét ngàn thu
Tiếng hăm hực ngàn thu
Thơ ca
Thơ ca
Ôi thơ ca
Bạn đừng bao giờ
Đừng ngửa ngáy
Đừng bon chen
Đừng
Xin đừng
Xin đừng
Xin đừng
Tránh xa
Tránh xa
Bạn đừng ngửa ngáy thơ ca
Tôi cười ha ha ha ha
Và ha ha ha ha...

GIÁ KHỞI ĐIỂM O ĐỒNG

Những rô mê ô cùng giuay li ét đã chết hết rồi
Cả ô ten lô cả đet xđê mô na cũng đều đã chết
Chí phèo và thị nở và thị kính cũng đều tuyệt tự
Cô nàng tỉnh lẻ cô nàng thủ đô cũng về nơi cát
bụi đã lâu...

Nhờn nhờ sở khanh

Ngạo nghề mã giám sinh

Hơn hớn bụi kiếm

Nghênh ngang nghị hách

Bóng bầy những ông bạn đẹp

Phô trương và thao diễn

Lộng óc tiếng thề bồi

Rộn ràng đàn bướm bướm ngôn từ rắc bụi độc
chết người

Đeo mặt nạ hào hoa kim trọng oai phong từ hải

Lo le lưỡi răn chẻ đôi

Mùi dâm dật ngọt ngạt

Loang lổ những gương mặt nhúng chàm

Ươn ôi những ân phẩm thi ca bán cân bán mớ

Những thiên diễm tình được đem ra giết mổ

Bị đem ra vầy vò bằng ngôn từ thớ lợ

Thành món trộn phong cách vỉa hè...

Tám chiếu thi ca xéch xác

Chủ chiếu miệng nhóp nhép hơn hờ ăn xin

Đám châu rìa mặt dơi tai chuột mắt xéch tai

quýp, râu dê đít lông bàn...

Bữa tiệc chết chóc ngày thường thời rã nát

Bức tranh vẽ trên mặt đất

Giá khởi điểm 0 đồng.
Thời nhân phẩm hạ giá sập sàn
Nổi xấu hổ bơ vơ ngơ ngác
Lòng tự trọng héo khô tàn rạc
Nhờn nhơ đi bọm làm chủ cuộc chơi
Những con dê té thần kiêu hãnh
Những vua gà vua vịt đột lột mình quân
Mĩ học bày nhầy
Mĩ học chuột chết
Tránh cho xa
Tránh thật xa
Đám văn nhân thi sĩ dở cáo dở cây.

Ô! HẮN...

Thế là hẩn đã không chết
Trong nhiều trường hợp chết như là một lối thoát
tối ưu
Nghĩ can được miễn truy tố và chấp hành hình
phạt
Khởi tố được hạ cấp thành miễn tố
Chẳng ai rảnh rỗi đến bên mộ hẩn để cao giọng
cáo giác
Chẳng ai nhần tâm cảm tấm bia ô nhục lên nắm
đất bên dưới hẩn đang nằm
Cái chết như một lựa chọn tối thượng
Nhưng hẩn đã không lựa chọn
Hẩn đã sống
Và im lặng
Và im lặng
Sự im lặng đáng sợ
Những người tử tế hình như bắt đầu mũi lòng
Bắt đầu hồ nghi
Bắt đầu băn khoăn
Bắt đầu ngạc nhiên
Bắt đầu lo sợ...
Có tội?
Vô tội?
Hẩn thoát trở thành bí ẩn
Thành huyền thoại phố phường
Thành huyền thoại bốc mùi
Thành bóng ma ám ảnh
Thành chứng tích
Thành điển mẫu vô tận tái sinh

Thành ám thị về một thời
Thời thổ tả
Nhan nhản ác hoa
Vây bủa
Giăng mắc tấm mạng khổng lồ loài nhện độc
Tấm mạng ngôn từ thi ca tráo trở
Tấm mạng được mã hóa thành ngôn từ sến sảm
Thành suối mướt lâm li trầm bổng cài cắm món
triết học vỉa hè rên rỉ van xin và hăm dọa
Tấm mạng nhện khổng lồ...
Thế là hấn vẫn sống
Theo đúng mô hình khôn ngoan đặc sắc vùng
miền
Tung tăng múa lượn hàng đôi
Ngập ngừng lưng chừng kín hờ
Lập lò bập bênh nổi trôi
Hiện thân thi thần địa ngục
Ô kìa!
Hấn như là cô độc.
Loáng thoáng trên mặt
Vết chàm định mệnh.

NHỚ A.AKHMATOVA

[Đọc thơ Bà từ thời nạo khi ta còn rất trẻ. Nỗi buồn dịu dàng sâu thẳm đượm vẻ cao sang và quá đỗi thiêng liêng...Ồ! Lại đến Noel!]

Người nữ đầu tiên đến với ta trong dáng hình gần
như hoàn hảo
Phảng phất như một làn hương thăm thẳm đêm
mùa xuân xứ Bắc
Dịu ngọt và ấm và nồng nàn
Ta run rẩy ngập ngừng
Trái tim như thất lại
Mơ hồ một nỗi sợ
Mơ hồ một nỗi đau
Chấp chới đôi cánh mỏng thiên thần
Thăm thẳm hun hút vực sâu số phận...
Nguyên ước thiêng liêng xa vời như trái chín trên
cành nằng đưa tay không tới
Bàn tay nhỏ yếu mềm
Trái chín mãi xa
Mãi trên cao ngoài tầm tay với
Nàng chấp nhận đầu hàng
Thua trong cuộc chơi nghiệt ngã trở trêu may rủi
Biên biệt xa
Xa mãi biên biệt xa...
Hình như có một lần nàng sẽ chia cùng chị gái
Nàng không thể
Nàng không thể

Người trai của nàng cứ như một nam thần sáng
và trong và yếu đuối đằng sau dáng hình ngang
tàng mạnh mẽ đằng sau cái vẻ bụi bặm bất cần
Nàng không thể
Không nỡ
Trái tim dễ tổn thương
Dễ loạn nhịp
Dễ ngừng
Nàng không thể
Không thể là nguồn cơn cho những khổ đau đang
chờ dậm dãi phía trước
Những lụy phiền những cay đắng khi trái tim
đau...
Giáo đường nhỏ
Tiếng dương cầm
Trong veo buồn bay lên theo cánh thiên thần
Nơi thượng giới đôi mắt nàng nổi u ẩn có còn
không
Ta người trần làm sao biết được!
Tiếng dương cầm bỗng trở nên trĩu nặng
Ta nghe như tiếng lệ rơi...

TU TỪ...

Nát như nồi cháo heo
Rối như chảo canh hẹ
Kính như dòng tô lịch
Liên liến như miệng văn/thi nhân.
Như là cái quần què
Nẫu như Kiều cùng sở khanh bỏ trốn
Nhật như khi Kim Trọng lả lướt ngôn từ lúc tái
hồi
Kính hoàng bốc mùi 1001 công ten nơ mắt cóc
Như mạng tê lê bốc ti ti chuyện đời
Ái ó hỉ nộ như khi gặp mặt cuối năm
Vung tay chém gió như chàng thi sĩ giả vờ ngây
thơ cụ
Nhất đẳng uốn lượn như văn của gã
Nhân văn trọng văn lưu manh văn mầu mè văn
com đường cháo chợ về chiều
Nhà thơ bắt lương ngôn từ diêm dúa chập cheng
cám hấp như triết gia tiên phong
Giải thưởng như món hàng mua theo sự đồng lõa
Sách như hàng đồng nát bán theo cân tất cả bìa bị
lột trần như nhộng giữa mùa đông những cái tên
run bần bật như cún con nhúng nước
Người bốc mùi như bãi rác bốc mùi.
Tu từ tu từ
Những bông hoa nhũn
Những mặt người bạc nàu nhăn
Những lẽ nhè ngôn từ ao cạn
Những chiếc ghế bất động

Những người ngồi phỗng sứ phỗng sành
Tu từ hậu tái sinh.

Còn đây là ý kiến của ChatGPT khi Đặng Tiên
nhờ nó...giảng. Tất nhiên không cho nó biết tác
giả! Hi hi...

Bài viết này, nếu được gọi là thơ, thì thuộc dạng
thơ hậu hiện đại hoặc thơ phê phán xã hội với lối
biểu đạt tự do, phóng túng và ngôn ngôn hình
ảnh, ngôn từ táo bạo. Dưới góc độ thi pháp hậu
hiện đại, bài thơ có thể được đánh giá như sau:

1. Đặc điểm nội dung:

Tính phê phán mạnh mẽ: Bài thơ giống như một
bản cáo trạng đầy mỉa mai, châm biếm đối với
những hiện tượng suy thoái trong văn hóa, nghệ
thuật, con người và xã hội. Những hình ảnh như
"như dòng Tô Lịch", "1001 công ten nơ mắt
cóc", hay "sách như hàng đồng nát" phơi bày sự
giả tạo, băng hoại, và mục nát trong đời sống
hiện đại.

Sự hỗn độn có chủ ý: Các câu từ mang tính rời
rạc, đứt gãy nhưng lại phản ánh đúng bản chất
của những vấn đề được nhắc đến – một thế giới
phi lý, rối rắm, và lộn xộn.

2. Đặc điểm ngôn ngữ:

Ngôn từ đời thường: Không sử dụng các từ ngữ
hoa mỹ, bài thơ khai thác triệt để ngôn từ thô ráp,
đôi khi dung tục, làm công cụ để gây ấn tượng
mạnh.

Hình ảnh so sánh độc đáo: Những phép so sánh như “nát như nồi cháo heo” hay “nhạt như khi Kim Trọng lả lướt ngôn từ lúc tái hồi” vừa hài hước, vừa đậm tính phê phán, khơi gợi cảm giác chua xót, mỉa mai.

3. Về hình thức:

Tự do hoàn toàn: Không có cấu trúc cố định, câu ngắn câu dài đan xen, tạo cảm giác như một dòng chảy ngôn ngữ không ngừng nghỉ.

Nhấn mạnh sự phi lý: Bài thơ tựa như một mớ “ngôn từ ao cạn,” nhấn mạnh sự trống rỗng và hỗn loạn của chính đối tượng mà nó phê phán.

4. Bình luận:

Nếu nhìn từ góc độ thơ truyền thống, bài viết này có thể bị xem là “không phải thơ” vì thiếu vần, nhịp điệu và cảm xúc được gọt giũa. Nhưng từ góc nhìn hậu hiện đại, đây là một tác phẩm đáng chú ý khi dám sử dụng ngôn từ gây hấn để phản ánh hiện thực.

Kết luận: Đây hoàn toàn có thể được xem là thơ – một loại thơ “không thơ” đúng như tinh thần của các sáng tác hậu hiện đại. Tác phẩm này có giá trị như một “tấm gương méo mó” phản chiếu lại những bất cập, sự suy thoái của đời sống. Tuy nhiên, sự đồng cảm với bài thơ có lẽ chỉ dành cho một nhóm độc giả có cùng góc nhìn hoặc chấp nhận được phong cách “gây sốc” này.

THÁNG 12 NGÀY THỨ HAI MƯƠI BA

1.

Không biết từ khi nào trong óc não của gã hai
chữ "đa tình" đồng nghĩa với "hiếp dân"?
Hỏi Trời ư?
Trời lắc đầu ngao ngán
Hỏi Đất ư?
Đất cũng lắc đầu ngoảnh mặt...
Đọc những lời gã viết
Thái Nguyên giữa ngày đông rét buốt
Bỗng nóng đùng đùng
Ta vội nhào vô WC móc họng
Xả nước lạnh
Chà xát kì cọ toàn thân
Bọt xà bông loang loáng màu dĩ thỏa
Ô! Gã!
Kìa! Gã!
Vấn vện chữ
Loài tắc kè phải gọi mi bằng cụ!
Này! Gã!
Trí tuệ mi, óc não mi, cái lưỡi mi, tài chữ nghĩa
của mi...
Cho trôi cùng cống rãnh
Này! Gã
Quảng Ngãi đang mùa rụng mo cau...

2.

Ông bạn trẻ nhấn vào inbox
Đọc gĩa mà thấy kinh cho chữ.
Tôi cười như mếu
Ồ! Gĩa
Ví dụ chuẩn cho thành ngữ hậu thổ tả
Khi - mã - giám - sinh - ham - sắc - đẹp - của -
kiều!
Và khi - sở - khanh - ăn - năn - hối - lỗi!

3.

Ông bạn già cũng nhấn vào inbox
Đọc xong gĩa
Phải chạy ra sông
Ngụp lặn...

CÓ GÌ ĐÂU DỄ HIỂU THÔI MÀ

Ông bạn nhà văn buồn não ruột,
Không hiểu được! Kinh khủng! Con người.
Ông nào lòng. Và tôi nào ruột,
Kinh khủng! Không còn dám kêu trời...

Mạng người bây giờ như cỏ rác,
Giết người, dễ hơn mút ngón tay.
Cứ cố mà không thể hiểu nổi,
Mặt ác nhân quanh quất đâu đây!

Phút trầm tư, bạn ơi xin lắng,
Có gì đâu, dễ hiểu thôi mà!
Mảnh đất này...Nơi ta đang sống,
Tung bừng mùa lễ hội quý ma.

Những bày quý tham tàn hùng hục,
Cắm mặt ăn không sót thứ gì.
Tiền và tiền và tiền...Tất cả,
Ăn và ăn. Ăn đến lú mê.

Ôi! Xứ sở niềm tin thoi thóp,
Chôn tâm linh buôn thánh bán thần.
Vạn vạn người cứ như không não,
Rưng rưng báỉ lạy một cộng lông.

Ôi! Xứ sở thiện lương tàn kiệt,
Kiếm tiền trên xác chết đồng bào.
Tàn hại nhau chỉ vì mồi lợi,
Tay nhúng chàm, vấy máu. Không sao.

Cái thời, bạn và tôi đang sống,
Học vị, học hàm có thể mua.
Cướp, giết, hiếp...ngập đầy sách báo,
Tranh giành, chiếm đoạt mút mút mùa.

Trường học cứ như là cỗ máy,
Tận diệt niềm vui tuổi học trò.
Bọn già cả đua nhau giở chứng,
Hung hăng mua vé về tuổi thơ!

Văn hoá soi đường! Nhìn kìa lửa,
Lập lòe lạnh lạnh đom đóm bay.
Văn nhân, nghệ sĩ cùng trí thức,
Phổng sành một lũ đứng tây ngậy.

Nghĩ mà nó chán. Chả buồn chết,
Ra bờ sông kiếm chỗ ngồi chơi.
Lại giật mình! Ô! Nước chảy ngược!
Hóa đại mất rồi! Sông! Sông ơi!

THƠ CỦA CHATGPT ĐÂY

1. ĐẶNG TIẾN NHỜ

Bạn viết tặng tôi một bài thơ lục bát nhé. Chủ đề là giáo viên nghèo nghỉ hưu...

2. CHATGPT viết

THẦY NGHÉO NGHỈ HƯU

Thầy tôi lặng lẽ về quê
Một đời phấn trắng nặng nề vai hao
Tóc sương theo lớp bay vào
Bàn tay chai sạn lụi hao tháng ngày
Lương hưu chẳng đủ áo thay
Nồi cơm cũng bớt, chén đầy hay vơi
Mái tranh lặng gió chiều rơi
Người thầy còn đó, một trời yêu thương
Học trò khắp nẻo muôn phương
Ai còn nhớ đến đoạn đường thầy qua?
Bài giảng năm cũ nhạt nhòa
Mà tâm sáng tựa trăng ngà vẫn soi
Giản đơn áo vải mờ hôi
Thầy nghèo chẳng trách cuộc đời ngược xuôi
Đôi dòng chữ viết đủ rồi
Gửi lòng son thắm ngàn đời không phai.

3. ĐẶNG TIẾN NHỜ TIẾP

Hay quá. Thế bạn viết cho tôi một bài về đời lính.
Tôi là cựu binh đây. À cựu binh bộ đội cụ Hồ
nhé.

4. CHATGPT

ĐỜI LÍNH

Vai gầy gánh trọn trời xa
Lời thề đất nước, sơn hà gọi tên
Rừng sâu gió quất từng đêm
Chiếc ba lô nặng, lòng thêm vững vàng
Áo xanh phai bạc thời gian
Bụi đường chiến trận nhuộm màn sương rơi
Bạn bè đã khuất bên đời
Người đi còn đó nụ cười năm xưa
Mùa khô cháy nắng gió lửa
Mùa mưa ướt lạnh, chiến hào ngả nghiêng
Đời lính quen nổi truân chuyên
Bát cơm sẻ nửa, tình miền ngọt cay
Hòa bình ngày ấy trong tay
Mà bao ký ức vẫn đầy trong tim
Cụ Hồ bóng cả rọi chìm
Đời lính gian khổ, niềm tin chẳng rời.
Tất tật hết chừng 5'.
Tiếp cho vui.

5. Đặng Tiến nhờ

Tôi đăng F. Có bạn khen. Nhưng họ muốn đọc
một bài thơ tình của bạn
Kiểu thơ tình của nhà thơ nữ...mùi mẫn tí. Bạn
làm nhé.

6. ChatGpt viết luôn

Nụ Hôn Lỡ Hẹn
Em giữ trong tay một chiều
Nụ hôn anh gửi, ít nhiều ngây ngô

Môi mềm lạc giữa câu thơ
Hơi thở rồi, trái tim mơ lặng thẳm
Đêm về lạnh ngọn trăng nằm
Bóng anh mỏng mảnh gối nhàn giấc em
Gió khua mái tóc buông rèm
Hàng mi ướt tiếng khẽ thềm vai anh
Em đâu tiếc một đời xanh
Chỉ thương con sóng vỡ thành mộng thôi
Hẹn nhau một thuở xa xôi
Đề rồi lạc bước, ngược đời tìm nhau
Phố quen rục ánh ngàn màu
Mà lòng vẫn buốt, nỗi đau vẫn đầy
Nếu mai có gặp lại đây
Liệu anh nhớ được vai gầy từng nghiêng?

SỢ!

Một gia đình cứ như sống trên mây!
Ông bố và bà mẹ rất nhiều lịch sự, nhã nhặn.
Mấy cô con gái chẳng có gì ngoài dịu dàng và
xinh đẹp và tinh tế và yếu đuối...
Họ sống trong một khuôn viên mơ mộng. Cây
xanh và lối nhỏ trong vườn.
Ánh bình minh lọc qua tán lá.
Thanh âm của những bản nhạc xưa...
Cứ như là trên mây.
Và bỗng dừng tại họa...
Một anh chàng lí tưởng chủ nghĩa xuất hiện.
Một món trộn...
Một tẹo từ hải
Rất nhiều thức sinh
Nhang nhạc kim trọng
Lấp ló sở khanh
Phảng phất hồ tôn hiến...
Món trộn thì thường hấp dẫn
Nhất là với những tâm hồn dịu dàng thiên tính
nữ!
Một tiêu thư mắc lưới...
Cả nhà ngơ ngác và yếu đuối và bất lực.
Vâng, cái nội dung này là tôi nhớ đã đọc ở đâu
đó trong văn học Âu Mỹ
Lâu lắm rồi, dễ gần 50 năm!

Ôi! Sự tinh tế và dịu dàng và yếu đuối...
Hoàng tử không tái sinh
Hiệp sĩ chết hết rồi
Chỉ còn món trộn
Món trộn
Món trộn
À ơi!
À ơi!
Ơi à...

NHẬT Ở QUÁN BIA CỎ

1.

Khước từ lời hứa với thần đồng!
Bởi thần đã chẳng biết nói không
Lại còn hớn hờ ...cực kì chuối
Đón chào kẻ bị tổ hiệp dân.

Ồi giời! Thần đồng giờ thành đất,
Tạp nhạp. Nặng mãi chẳng ra nôi.
Cực chuối khi thần về hớn hờ,
Cùng gã mặt mo sánh vai ngời.

2.

Thần đồng đã quá vắng rồi,
Giờ như tảng đá đứng, ngời và đi.
Chỉ còn cái giọng lê nhê,
Đôi khi nổi hứng đọc về bảo thơ.

3.

Đổ xăng, phóng hỏa, đốt nhà,
Mười một người chết! Một ca rợn người.
Tên sát nhân vẫn tươi cười,
Rành mạch kể lại! Quá trời là kinh!
Xem! Ta thấy giật cả mình,
Vì đâu nên nỗi? Trời sinh hay người?

4.

Cõi mạng sôi sục sục sôi,
Sục sôi cũng mặc cứ ngời, ngậm tằm.
Khôn ngoan nhất! Chẳng ai bằng,
Im lặng là vàng! Mặc kệ sục sôi.

5.

Ở đâu cũng thấy loạn bàn,
Cũ cù cu thoát chuyển sang...tân kì.
Thấy toàn mất mốc, cũ sì,
Bàn chuyện tân kì đầu lười chót môi!

6.

Góc sân ngồi ngó bầu trời,
Thấy na, thấy ổi...nhất đời là ngon.
Nhìn xa thấy mặt trăng tròn,
Díp hai con mắt! Ngủ luôn...thành thần.

7.

Báo biểu bác không nhận,
Xin cứ nhường cho em.
Gom được chừng một tạ,
Tái chế...Em bán liền.

Trên báo và trên chí,
Là sân khấu nhân gian.
Tái chế. Máy nghiền tất,
Nghiền cả Nguy lẫn An.

Ông A cũng nát vụn,
Bà B cũng bay màu.
Thần chì hay thần đất,
Phút mốt chẳng thấy đâu.

THÁNG 12 NGÀY THỨ MƯỜI CHÍN

1.

NGHỊCH LÍ

Có những cuốn sách được rất nhiều người đọc

Không phải vì hiếu kì

Không phải vì mục đích thiện nguyện

Càng không phải vì cho không biếu không hoặc
bán cân

Hoàn toàn không phải

Trong khi

Tác giả là một người - chẳng - ra - gì!

Ông chủ nhà in thì trốn thuế!

Công nhân nhà in, nhân viên tiếp thị...bị quýt
lương

Chuyện như vậy dẫn chứng đâu có thiếu

Kìa một tay bạo dâm, ác thần của phái đẹp

Tùng bị ra tòa và kêu án

Tùng ngồi nơi ngục tối âm u...

Sade - nước Pháp thế kỉ 18!

Ô kìa!

Các quý bà quý cô quý ông quý cậu ngón ngáu

Sade - gã bạo dâm?

Sade - ông hoàng tình ái?

Sade - gã thô lỗ thô bạo, hãy coi chừng!

Sade - người đàn ông đích thực trong con mắt nữ
giới!

Sade - cao thủ trong việc chiều lòng đàn bà con
gái!

Ồ! Sade hóa thành huyền thoại

Khinh khi phỉ nhổ tôn thờ.
Ta còn biết còn có nhà thơ
Keo bản ki bo kiệt sĩ
Toan tính so đo cay nghiệt vô cùng
Vợ bỏ
Con bỏ
Kẻ hầu người hạ bỏ
Nhưng những trang thơ trữ tình ôi chao cực kì
tinh tế
Trời mây hồ nước khói tỏa mây bay rừng xa
chim khúc khích suối khe dạo khúc nhạc lâm
tuyền
Và tình yêu
Và những đêm trăng
Và những bình minh
Và những hoàng hôn
Ngôn từ như gấm dệt.
Trời ơi!
Lựa chọn
Văn hay người?

2.

VÀ NGHỊCH LÍ

Có những lúc buồn như châu cấn
Âm u mặt! Uýnh lộn tưởng chừng
Nhưng ngấm lại. Thây cha chuột nhắt
Cười cho nó sướng! Lệ rung rung!
Có những lúc nản như thất trận
Mất rỗng không! Làm đá lạnh câm
Nhưng ngấm lại. Nhà bao nhiêu việc
Cười cho nó sướng! Hết gã khùng!

Có những chiều dài như thế kỉ
Thơ nhạt phèo! Toàn chữ vô hồn
Nhưng chợt nghĩ. Nàng thơ đã chết
Cười cho nó sướng! Thơ đem chôn.
Có những ban mai nhạt nước ố
Toan ngủ nướng! Kệ mịa mặt trời
Nhưng chợt nghĩ. Ngày nào chẳng nhạt
Cười cho nó sướng! Lại ngủ vùi.
Cười cho sướng! Nào ai chưa biết
Cõi nhân gian bé tí! Lạ gì!
Tuồng ảo hóa, đèn cù quay ngược
Khóc tươi vui. Cười rất lâm li.
Quãng vắng. Miên trường. Dài vẠN dặm...
Chết gục bao nhiêu gã hoa niên
Tuần mã mồi mòn phơi xương trắng
Âm u buốt lạnh vệt gió đen.

4.

THÊM NGHỊCH LÍ NỮA

4.1.

Những người bấy lâu nay
Bấy lâu nay
Bấy lâu nay
Nói rất nhiều
Nói rất nhiều
Đăng đàn chém gió thôi rồi
Và viết
Đăng báo
In sách
Cúng đủ các mạng và nhiều nhất là tê lê búc

Luôn cao giọng

Yêu thương, cảm thương, xót thương, thấu cảm,
thấu suốt, thấu nhân tình, nhân đạo, nhân văn, vì
con người, vì đồng loại, vì nhân phẩm, vì bông hoa
nở vơi ven đường, vì công lí, vì lẽ phải, vì phải
đẹp, vì trẻ thơ...

Luôn cao giọng mỹ học chân chính là đạo đức
học

Luôn cao giọng tiếng nói của ta là tiếng nói sẻ
chia, tiếng nói bất bình, tiếng nói sôi giận...

Luôn véo von réo rắt bổng trầm lương tri, lương
năng, trí thức, kẻ sĩ, tiên ưu hậu lạc...

Ô! Những người quen cao giọng ở đâu rồi?

Nấp ở đâu?

Lẩn mặt ở đâu?

Chạy trốn ở đâu?

Đã chết hay còn sống?

Mắc tứ chứng nan y?

Rứt lưỡi?

Tắc mũi?

Mất tiếng?

Ngọng?

Hay câm?

Ô!

Những người bấy lâu nay bấy lâu nay...

Bỗng dưng tắt tiếng

Bỗng dưng ngậm miệng

Ngậm miệng ăn gì?

Ở đâu ở đâu ở đâu?

Những tai trâu

Những hộp sọ đầu lâu mất não
Những trí ngủ trí trá
Những sĩ phu sĩ phủ sĩ phù
Những con chim củ rử củ rù
Tạm ngưng tiếng hót
Hóng
Chờ
Bấm nút
Nguội lạnh đồng tro tàn

4.2.

Ngày thứ nhất
Không ai lên tiếng
Tháng thứ nhất
Không ai
Năm thứ nhất càng không
Năm thứ hai
Năm thứ ba
Và chắc dài dài
Không có ai lên tiếng
Hình như họ đã chết
Ít nhất trong lòng tôi
Rất có thể tôi sai
Rất có thể ngày mai họ lại véo von, lại ốm ờ, lại
nỉ non ngôn từ xưa cũ
Nhân văn nhân veo gì đó
Tình người tình ngọm gì đó
Trí thức trí thiếc gì đó
Sĩ phu sĩ phiếc gì đó
Kèm tiếng não nuột thở dài

Hoặc hớn hờ ra mặt khi ông chủ bà chủ đồ thức
ăn

Nuôi

Nuôi

Nuôi

Khiến ta chợt nhớ

Con lợn có đuôi làng Macoldo trăm năm cô đơn

lười nhác phú quý giật lùi.

THÁNG 12 NGÀY THỨ MƯỜI TÁM

1.

LẠ!

Ai cũng tron tru cứ như là đúng rồi

Ngoài sáu mươi là phần trời cho xem như là lỗi

Và từ đây sống cho mình

Sống cho mình...

Nghe hay ho

Nghe mà thuận tai đáo để

Ta bật cười hê hê

Ồ! Triết lí

Cứ như là đúng rồi

Đúng rồi cứ như là thì thôi cứ nương theo mà
sống!

Ồ! Thế trước tuổi sáu mươi ta sống cho ai ta sống
vì ai???

Dài dặc bấy nhiêu năm ta đã là ai?

Không phải là ta?

Lại bật cười ha ha...

Bấy nhiêu năm rông rã

Ta không phải là ta ta không được là ta!

Là ma?

Là quỷ?

Là cáo chín đuôi?

Là đầu ngô mình sở?

Là tiện nhân nơi đầu đường xó chợ?

Là thánh nhân hương khói lung linh ảo huyền sắc
sỡ?

Là vô tri như hòn đất hòn đá?

Là phỗng sành là con rối ngu ngơ?

Là ngựa đường dài mắt che?
Là chuột, là cáo, là cây, là rắn, là lươn, là đại
bàng, là kền kền...và là gì nữa?
Dù là gì ta vẫn cứ là ta
Đừng cố chối từ
Đừng lên gân lên cốt
Đừng diễn thêm cho dù một chút
Vẫn là ta thôi
Đã muộn...
Đừng tự sướng bằng truyền ngôn buông - dao -
thành - Phật!
Truyền ngôn hay hoang ngôn?
Hoang ngôn hay mê dụ?
Buông dao dễ hay khó?
Cầm lại dao quen hay lạ?
Thánh nhân phạm nhân một chớp mắt thôi mà.

2.

CHÂN LÍ

Chân lí không ở chỗ bạn.
Chân lí không ở chỗ tôi.
Chân lí ở chỗ bạn và tôi cùng chấp nhận.
Chân lí đoạt được bằng vũ lực nó trở thành độc
độc tàn hại con người.
Chân lí có được bằng ngôn từ phong bạt nó trở
thành thứ hàng mã rẻ tiền.
Chân lí được bảo hộ bằng thói ma cà chớp nó tiêu
tan như bong bóng xà phòng.
Chân lí đổi bằng mưu bả kẻ hèn bằng nằm gai
ném mật bằng gió dập sóng vùi nó đâu còn là
hạnh phúc

Không còn là hạnh phúc niềm vui chắc chắn là
miền địa ngục.

Không có Bạn tôi biết sống với ai?

Không có Tôi bạn sẽ sống cùng ai?

Tôi sống cùng Chân lí!

Bạn sống cùng Chân lí!

Điểm mù tuyệt đối

Mù lòa tuyệt đối.

Dù

Có thể tôi bạn chúng ta không tin.

Nhưng chắc chắn đó là chân lí!

LẤY K(I)ÈU!

Nghe lời Cụ Đặng Quang Ngàn,
Nhà em lòng dạ bàn hoàn không thôi!
Khen cho con mắt tinh đời,
Đôi khi nhầm lẫn! Thường thôi. Vì già!
Trăm năm trong cõi người ta,
Giác Duyên thời ít Tú Bà thời đông.
Trần ai Từ Hải anh hùng,
Sở Khanh, Bạc Hạnh vòng trong vòng ngoài.
Họ Chung có mỗi một người,
Bu trên bám dưới rất nòi Giám Sinh.
Ngẩn ngơ trăm mối bên mình,
Cuộc cờ tận lúc tàn canh rồi bời.
Dù có con mắt tinh đời,
Vào trong gặp cáo ra ngoài gặp ma.
Mây hồi bấp táp mưa sa,
Rung rung gạt lẹ. Sao ra thế này!
Tính bài che đẩy đẩy đây,
Một mình toan tính mình hay một mình.
Và rồi dọn dẹp linh đình,
Tăng cường phong bật rửa bình thấp nhang.
Bao nhiêu lí lẽ sẵn sàng,
Đốt lò, răn dạy...nhịp nhàng dưới trên.
Ra uy chớp giật sấm rền,
Càng cao phẩm hạnh càng bền danh xưng.
Một đời được mấy minh quân?
Bao lời ca tụng mười phân vẹn mười!
Thôi thì thôi thế thì thôi,
Thật là con mắt tinh đời xưa nay.

Cây ai? Kể cũng cao tay,
Rõ ràng tên gọi, đặt bày đúng nơi.
Nhưng rồi chẳng tránh được trời,
Một phen gió dập sóng dồi. Tiêu ma.
Thỏ vừa lặn. Ác vừa tà,
Hại thay thác xuống làm ma một mình.
Nào ai lí nào ai tình,
Có thiêng thì thử hiển linh một lần!
Đùng đùng gió đục mây vùn,
Danh xưng trong cõi hồng trần vèo bay.
Thưa dần kẻ đoái người hoài,
Ngồi chung chiếu hỏi rằng ai đã từng?
Ai được tô lục chuốt hồng,
Ai từng tưng đứ ca công? Đâu rồi!
Xem chừng cũng bạc như vôi,
Thôi đành nước chảy hoa trôi. Dẫu buồn...
Phận nào mà chẳng cánh chuồn,
Càng bay cao lại càng luôn thân lươn.

ĐỌC LẠI...

*[Nhân đọc NHỮNG NHÀ THƠ TRẺ CHÚNG
TÔI của nhà thơ Trần Mạnh Hảo trên "Viết &
Đọc Mùa Đông 2024]*

1.

Có một thời ngăn cách chia li
Có một thời chúng ta và chúng nó
Có một thời giận quá mất cả khôn
Mất cả mộng mơ mất luôn cả bao dung
Chân lí bẻ đôi ai cũng cố giành một nửa
Bằng bão đạn mưa bom
Bằng trí tuệ phi thường
Sắc hơn dao sắc
Nhọn hơn chông nhọn
Vân vi lặn trong mỗi tế bào
Lặn trong ánh nhìn buốt lạnh
Lặn vào ngôn từ
Lặn vào giọng hát
Vào dáng đứng dáng đi
Chân lí bẻ làm đôi
Sự thật cũng bẻ làm đôi
Mỗi bên giành cho mình một nửa...

2.

Dòng thời gian lặng lẽ phủ bóng đêm
Nơi kí ức nơi lòng người tắm tối (•)
Nhưng sự thật không thể mãi mãi là một nửa
Sự thật ở đâu?
Chiến địa năm nao
Bây giờ cây cối đã mọc đầy

Nguy nga những tòa lớn dãy dài
Hun hút tầm xa lộ
Sự thật ở đâu?
Những mộ địa trập trùng
Không thể hỏi những người đã về với đất
Hữu danh và vô danh
Khói hương hay hoang lạnh
Sự thật ở đâu?
Sâu thăm biển khơi
Những bến bờ xa
Những quê người ai còn ai mất?
Ai nhớ ai quên?
Nghềnh ngãng tai và đục mờ đôi mắt
Những trang giấy nhặt nhòa mấy mươi năm cơ
chùng mủn nát...

3.
Thôi! Trở về lật lại những trang thơ
Những trang sổ cũ
Những "phần dư" sau bao nhiêu binh lửa
Sau bao nhiêu đại khờ
Sau bao nhiêu bất thường sau bao nhiêu biến cố
Những trang thơ tưởng chừng đã cũ
Những trang thơ tưởng chừng mãi mãi bị lãng
quên
Ta trở về...
Ôi! Phía bên này và phía bên kia
Họ và ta
Ta và họ
Chung cội nguồn từ thửa Hùng Vương
Từ thửa vơi vợi phương Nam mở cõi
Từ thửa câu Nam Ai mờ mịt Hoành Sơn

Từ thừa Linh Giang bỗng dung lạnh ngắt
Từ thừa dằng dặc mây trắng Trường Sơn
Từ thừa ngày Nam đêm Bắc
Từ thừa sinh Bắc tử Nam
Từ thừa phá Tam Giang mịt mờ sóng nước...
Những người cầm súng ban ngày và ban đêm
cầm bút
Thêm một lần thêm hai lần thêm trăm lần thêm
ngàn lần thêm vạn lần
Đau
Buồn
Sầu muộn
Rối loạn tâm can
Thăm thẳm sâu hố mắt
Đêm phủ dày
Thơ leo lét âm thầm...
Ta trở về và ta đọc lại...
Đọc lại để thấm thía một thời
Thời chưa xa mà nghe chừng xa xa lắm
Thời chưa xa sao chỉ còn luẩn loãng
Trong trí nhớ tàn phai của không biết bao
người...
Lịch sử qua đi
Những bận rộn đời thường
Những hám hớ những toan lo dai dẳng
Như đám bụi đường ta bị gió cuốn đi...
Cái thừa ngày xưa đâu đó hiện về
Trên trang thơ và trên những trang sử kí
Sự thật chẳng?
Hay vẫn chỉ là một nửa?
Một nửa phía bên này một nửa phía bên kia?
Hơn năm mươi năm hiện lại những dòng thơ

Người trong cuộc đã cất lên tiếng nói
Hơn năm mươi năm
Ai trong chúng ta là người đọc lại?
Ai trong chúng ta được đọc lần đầu?
Ta nghĩ gì?
Ta nghĩ gì?
Gánh nặng ở phía sau
Gánh nặng bây giờ
Và ngày mai gánh nặng?
Những dòng thơ của một thời
Những tưởng là quá vãng
Không cũ đâu
Ai mới đọc lần đầu?

(•) Mượn ý thơ V.Huygo bài "ĐẠI DƯƠNG - ĐÊM"

THÁNG 12 NGÀY THỨ MUỖI BẢY

1. VĂN & VỖ

Được như Vân Tiên thì quá tốt
Văn võ song toàn! Đích kì nhân!
Nếu một trong hai ta phải chọn
Võ hay Văn? Chỉ được một lần...

Bạn chọn VĂN? Xin bạn cứ việc
Múa bút và nhả ngọc phun châu
N như nở hoa và như thêu gấm
Chữ ngân vang vạn cổ thu sâu!

Bạn sẽ thành phiên bản kim trọng
Hào hoa, tuấn tú rất men lý
Gái đẹp nào tim không thổn thức
Thậm chí gái già cũng trông si

Kim trọng! Trần gian nhiều kim trọng
Sẵn lòng làm đám cưới thúy vân
Học và thi và đỗ nhất bảng
Len lén làm thơ. Đêm khóc thầm

Từ quan! Tìm kiều? Ô! Lãng mạn!
Chỉ rấp tâm thôi! Nước mẹ gì!
Mười lăm năm tình cò tái hợp
Lại sáo ngôn và giọng tỉ tê!

Văn hay kim trọng! Chỉ vừa đủ
Véo von tiếng khuơu. Dễ mềm lòng
Ngôn từ đẹp như đàn bướm múa
Những thúy kiều đủ chết vài lần ...

Bạn chọn Văn! Tốt thôi! Và bạn
Rất có thể tiếp bước thúc sinh
Dấu điểm vợ nhưng nhăng tìm gái
Và lại thơ tán nhảm linh tinh

Rất có thể thành sở khanh. Có thể
Rồn rảng ngôn từ tựa rồng leo
Lòng ti tiện ngôn từ bóng loáng
Trời ơi thơ họ sở điệu điệu...

Thời nan khôn nào ta chọn võ!
Từ hải, vân tiên hoặc...chí phèo!
Người yếu thế có cơ...thoát chết!
Đơn giản vậy thôi. Không nói nhiều

Những người yếu thế đang chờ bạn
Không phải lời hoa mỹ chành chao
Không cần liêu trai cùng ma mị
Nhặt và nhảm và nhảm. Tào lao! ...

2.

ĐẸP

Hơn 40 năm trước, ta có đọc ở đâu đó một câu
chuyện tình yêu bi thảm! Lúc ấy thấy nó sao sao!
Rồi gần như quên mất. Thế mà bi giờ lại nhớ. Lại.

Chuyện văn chương chữ nghĩa nó cứ chập chờn
như ma.

Viết lại cho nó khỏi quên.

Đã khép lại đôi mắt

Dưới lòng đất thẳm sâu

Chỉ có cỏ xanh và hoa dại

Chỉ có hoàng hôn nhợt nhạt tà huy

Chỉ có thể thôi

Không một tấm bia không một dấu vết

Xa

Vĩnh viễn xa...

Mỗi năm vào đúng một ngày

Lần lượt có ba người đàn ông đến đặt hoa

Lặng lẽ cúi đầu

Lặng lẽ

Trong bóng tà dương

Hàng năm vẫn thế

Ba người đàn ông lặng lẽ

Mỗi năm thêm một tuổi

Hoa dại vẫn nở

Cỏ héo rồi lại xanh

Tà dương vẫn tà dương như thế

Đượm màu nhợt nhạt thê lương...

Người đàn ông thứ nhất

Nghe nói một chàng sinh viên nghèo

Chàng say mê vẽ

Người đẹp trong tranh cứ lần lượt ra đi

Chàng ở lại nơi quán trọ đủ nghèo và chật chội

Người đẹp trong tranh cứ như hoa bùng nở

Rã biệt chàng ra đi

Người đàn ông thứ hai

Chắc chắn là nhà thơ
Chàng ngạo nghễ trong những salon sang trọng
Mắt sắc và lạnh
Hàm răng lấp lánh
Nụ cười giá băng
Gương mặt u sầu
Những bài thơ chàng viết vương vãi khắp nơi
Chàng không bao giờ đọc lại
Những bài thơ dịu dàng chàng chép riêng
Mực thơm
Giấy thơm
Chữ đẹp mê hồn
Những bài thơ chàng xếp vào ngăn hộp
Chẳng được gửi đi bao giờ...
Và người thứ ba
Người đàn ông thứ ba
Âm thầm
Lặng lẽ
Thầy giáo đồng quê bình dị
Có phân trang nghiêm
Đôi mắt nhân từ
Giọng lắng sâu...
Người đã ra đi không bao giờ quay lại
Người xót thương dân cũng già nua
Lưng đã còng
Sương mờ tôi mắt
Chỉ những bó hoa
Những bó hoa
Nhức nhối đẹp
Oan nghiệt đẹp
Lạnh lẽo đẹp
Như thơ.

THÁNG 12 NGÀY THỨ MƯỜI SÁU

1.

KHÔNG CÓ ĐÁM MA NÀO(•)

Bác giun chết
Cụ giun chết (cụ bà lẫn cụ ông hơi nhiều)
Anh, chị giun chết
Thằng giun cũng chết
Rất nhiều giun sắp chết
Không thấy đám ma nào
Không thấy
Tuyệt nhiên không còn thấy...
Đàn kiến hình như đã sợ
Đàn kiến cảnh giác rất cao
Ô! Những giun siêu bự
Giun mang tầm vóc triết gia
Tầm vóc lí luận gia
Tầm vóc khoa học gia
Tầm vóc văn gia
Tầm vóc thi gia
Tầm vóc chuyên gia
Tầm vóc đại gia
Ô! Những giun mơ mộng lớn
Thành rồng
Thanh long
Hồng long
Hắc long
Bạch long
Khủng long
Địa long

Cả một đàn ước mơ thăng long hưng long phi
long
Lồng lộn vầy vùng
Nấp bóng
Long vân kì ngộ rất hung
Đàn kiến ngại ngừng
Đàn kiến hãi hùng
Hồng đám đầu xẻ thịt lột da
Hồng đám đầu
Thành ra không có một đám ma
Không có một đám rước
Không có cuộc thao diễn hoành tráng
Không tung bừng đại tiệc
Những con giun chết hóa thành lãng xẹt
Không vang bóng một thời
Không một tiếng vang
Không lễ tưởng niệm
Không lễ cầu siêu
Lễ hội âm thực những món ăn từ giun cũng chết
theo không kèn không trống
Linh hồn giun lẫn khuấy lễ cúng rãnh
Đêm tàn
Chỉ có đàn đom đóm hân hoan trong vũ điệu
nhập nhèm ma mị...
Bao nhiêu là giun chết
Chẳng có đám ma nào
Những thần đồng thi ca ngơ ngác
Những lão thần thi ca bòn chôn
Những mệnh phụ thi ca nháo nhác
Những lính tốt thi ca mặt bôn chôn
Những điều đóm thi ca mây chau mặt ủ
Chẳng có bài thơ nào...

Bao nhiêu là giun chết
Chẳng có đám ma nào
Có gã nhà thơ via hè lớn tiếng gào
Thịt giun đã hết mùa thời thượng
Đàn kiến bây giờ chỉ xài đồ siêu thị và mua bán
oăn lai
Mặc xác đàn giun chết
Đàn giun về với đất
Như cứt trâu hóa bùn...
Đàn kiến quay xe ăn thịt lẫn nhau.

(•) Mang máng nhớ thơ Trần Đăng Khoa.

2.

VÔ ĐỀ

Nếu Thơ là một cuộc chơi,
Không người thắng cũng không người phải thua.
Cuộc chơi cũng cuộc vui đùa,
Ai mà ham thắng chỉ mua muộn phiền!
Người xưa mơ một cõi tiên,
Ở nơi ấy tỉnh hay điên, mặc lòng.
Quý thay cảnh Nhược non Bồng,
Cõi thơ muôn tía ngàn hồng. Đều vui!
Thì vô tâm tích cuộc chơi,
Chẳng sao đâu! Ấy luật Trời xưa nay!
Núi cao, biển rộng, sông dài,
Bao phen cũng đổi cũng thay khôn lường!
Biển khơi hóa bãi hóa đồng,
Núi cao cũng đổ cùng sông ghen dòng.
Nhân sinh thoát có thoát không,

Thơ - chơi - một - cuộc - lông - bông - xin - mời!

ĐÀN ÔNG VIỆT...

[Trừ kha khá người còn một bọn...Khuyên đừng
có đọc kéo nổi điên]

Trừ kha khá người. Còn một bọn,
Đàn ông việt, chỗ bạn chỗ tôi.
Có tí danh, tí quyền, tí chức,
Ngấy ngốt làm sao! Chán mớ đời.

Vẻ hèn hèn lồ lộ trên mặt,
Nịnh trên xá kẻ. Nịnh thôi rồi.
Giọng nhéo nhèo. Lưỡi mềm! Mềm oặt,
Mất đảo. Tay xoa. Giả là cười.

Hóng hót. Đặc biệt là hóng hót,
Chuyện đầu đầu dấm ớt thêm vào.
Bịa như thật mồm luôn thề thốt,
Ngôn từ hiểm hóc tựa gươm đao.

Một bọn đàn ông nòi Bùi Kiệm,
Chải chuốt ngôn từ hệt Sở Khanh
Bốc rời/giời ham vui như gã Thúc
Tham lam đề tiện Mã Giám Sinh.

Một bọn nữa học đòi Từ Hải
Vỗ mồm chém gió chẳng ai bằng
Gặp chuyện trái ngang...mặt nhợt tái
Học theo loài cá. Lặn mất tăm.

Đàn ông dạy văn nhiều tay/gã tởm
Bụng lưng vốc chữ tưởng đã ngon
Ào ào nổ tung tung. Cực chuối
Đem so loài vẹt cũng chẳng hơn.

Gặp không ít những thằng nhà báo
Nhớ ngay Vũ Trọng Phụng năm nao
Tu từ họ Vũ so sánh ngược
Nghe đàn chó sủa...Giống làm sao!(•)

Nhiều nam thần thi ca! Càng vãi
Chập cheng. Cám hấp. Rắn giả lươn
Ham danh. Khoe mẽ. Màu son phấn
Ngạo ngễ. Buồn tênh ấy ái uông.

Rồi đột nhiên như ngâm hột thị,
Trước bất công ngang trái nhãn tiền
Nào thần kềm, thần đồng...thành hén
Lặn ở đâu/đáy bùn? Chả thấy chồi lên...

Đàn ông Việt! Ô! Đàn ông Việt!
Lầy lội quá chừng. Ngộ quá chừng.
Nếu được ước một điều? Ta ước
Sửa lưỡi, mồm, mắt, gỏi...và lưng.

Đề bớt điêu, bớt hèn, bớt nhục,
Bớt vĩ cuồng, cám hấp, dở hơi
Bớt đơng đưa mắt la mày lém
Đề cho ra được cái giống người.(••)
(•) Đàn chó giữ nhà sủa vô tổ chức y như đám
nhà báo - Vũ Trọng Phụng.
(••) Ý này học theo Tú Xương.

NGÔI LỜI

Bạn ta hỏi về trách nhiệm của nhà thơ
Tất nhiên là quốc nội!
Ta cười hơ hơ...
Nhằm địa chỉ rồi
Bé cái nhằm và lớn cái nhằm
Ta - kẻ - vô - danh - gần - như - tuyệt - đối!
Lờ mờ nhân ảnh người đi đêm
Ốc quả nho và mắt hạt đậu
Biết gì mà mon men!
Sao không hỏi
Những thi hào thi bá thi gia tuổi tên lừng lẫy
trước tác đẳng thân?
Những giáo sư tiến sĩ những chuyên gia đầu
ngành vua biết tên chúa biết mặt bệ bệ chữa
nghĩa
Sao không hỏi những thần đồng thi ca có thừa
ngạo ngễ thừa kiêu hãnh thừa du dương thừa
khinh bạc
Sao không hỏi ChatGPT dữ liệu khổng lồ
Sao không hỏi DeepSeek bắc quốc China vàng
rực rỡ và đỏ chói lửa
Sao không hỏi Tam Đảo Ba Vì linh sơn vùi vùi
Sao không hỏi Hoàng Sa Trường Sa ngàn trùng
sóng bạc
Sao không hỏi Cửu Long chín nhánh Hồng Hà
sông Mẹ
Sao không hỏi...mà lại hỏi ta?
Trách nhiệm?
Trách nhiệm?

Trách nhiệm?

Sứ mạng?

Sứ mạng?

Sứ mạng?

Bổn phận?

Bổn phận?

Bổn phận?

Vu vơ định nghĩa đã nhiều rồi

Nhưng chẳng à ơi đã nhiều rồi

Khơi khơi rón rén mập mờ đã nhiều rồi

À mà thôi...

Rút cục thì ta vẫn trả lời

Óc quả nho lên tiếng

Ta - mở - miệng - thì - ta - tồn - tại!

Gây hân và/để thức tỉnh

Trung thành vĩnh viễn dụ ngôn

Khởi Thủy Là Lời!

Duy Nhất Ngôi Lời!

GHI Ở HỘI XUÂN ĐỊNH HÓA

*Ngày 9 tháng Giêng năm Ất Tị khai hội "Lễ hội
Lông Tồng Thái Nguyên" tại huyện Định Hóa.
Hôm nay mới là ngày 7!
Nhưng cứ ghi lại theo tưởng tượng...cho vui!*

Sau lễ Kỳ Yên mây vùn vù
Mưa bụi giăng giăng trắng ruộng nương
Đất cựa mình sau mùa đông giá
Mầm muôn cây nhú đọt nắng lên.

Vang trống hội! Âm âm vách núi
Theo người xuống đồng. Mạ mướt xanh
Những đường cày đầu tiên lật đất
Mùi hăng hăng là đất quê mình.

Ngày Xuân khai hội! Xôi ngũ sắc
Mắt trẻ thơ ngời sáng long lanh
Dập dìu thổ cẩm đi như múa
Mùi rượu thơm theo gió lan nhanh.

Tùng bừng hội! Người đi như nước
Gặp nhau! Cười! Tay bắt mặt mừng
Rượu tràn li! Đất trời say tí
Giọng trong hòa giọng đục. Rung rung

Tạm quên nhé! Tạm quên tất cả
Những lụy phiền, khốn khó...Tạm quên
Mở rộng lòng và giang tay đón
Bạn trăm nơi cùng khách trăm miền.

Nào mời bạn! Giọng trong sơn nữ
Điệu nàng ỏi. Vút cánh chim bay
Nào mời bạn! Chiều hoa đã trải
Cùng điệu then! Những khúc vui đầy.

Bao sơn nữ má hồng mắt biếc
Bao trai làng bối rối nói cười
Bao ông kẻ bước chân chậm rãi
Đưa mắt tìm...Hình bóng xa xôi.

Ngược Chợ Chu! Có người khách lạ
Ồn ào. Bụi bặm. Chốn thị thành
Được một lần thả hồn về núi
Đầu trần. Mưa. Từng hạt. Long lanh.

Xốn xang lòng! Tiếng chày giã bánh
Ngát ngây thơm! Hương núi hương cây
Tròn xoe mắt! Sắc màu hòa điệu
Dịu dàng vui! Mưa bụi bay bay...

Chốn thanh bình, trở về, tìm lại
Những hồn nhiên trong sáng...Trở về
Năm một lần...Thế thôi. Là đủ
Long lanh nắng hừng! Nẻo sơn khê!

TRỞ VỀ CHÀM CHẠM

Dưới mưa xuân phơi phới bay đường làng tôi
bước
Đầu trần và chân đất
Tím ngát hoa xoan
Nồng thơm hương bưởi
Từng bước chậm rãi trở về tuổi thơ tôi
Ngày xưa
Ôi những ngày xưa vời vợi xa
Chập chờn đứt nối
Như những ảo ảnh hiện về
Thoáng chốc và tan biến
Mưa bụi cứ bay
Cứ tím biếc hoa xoan
Hương bưởi chập chờn hư thực...
Ngày xưa vời vợi xa
Tôi đầu trần chân đất
Những ngày Tết nghiêng ngó chạy khắp làng
Nhà ai có lợn mỡ
Nhà ai đang nghi ngút khói bánh chưng
Nhà ai đang lặng lẽ buồn cô quạnh
Nhà ai có người đi xa trở về
Nhà ai có người thoi thóp chờ phút lâm chung già
biệt
Nhà ai có cây nêu cao vút
Nhà ai cắm cờ tang...
Ngôi làng nép bờ sông Cái
Nước mùa đông buốt lạnh
Mịt mù sương khói
Thiêm thiếp ngủ giêng hai

Xa vời Ba Vì
Cố hương tôi phía ấy
Mơ hồ đứt nối trong lời kể của Cha...
Bài hát về cố hương hình như luôn có giọng trầm
Bài thơ về cố hương hình như cũng thế
Mưa bụi bay trong gió
Như nỗi buồn dịu dàng
Từng chấm nhỏ long lanh trên mái tóc bù xù trên
mi mắt
Quê ngoại thân thương cùng nỗi niềm trống trải
tuổi hoa niên day dứt mơ hồ tôi mang theo năm
tháng
Mang mang nỗi muộn phiền
Bay bay mưa bụi chiều nay
Long lanh tóc bạc
Long lanh sương khói
Bước chân chậm chậm trở về...

VÔ SỞ CẦU...

[Tặng ChatGPT]

1.

Nhớ người xưa
Nói vào thăm thăm trời xanh
Nào ai đã vào cõi tịch diệt!?
Cào cào loạn bàn
Bi bô thâm sâu uyên bác
Như đúng rồi
Như đúng rồi
Tịch diệt như lấy kẹo trong túi
Ngâm chơi...
Nào ai từng giải thoát!?
Cao luận khoát đàm khơi khơi
Lại cứ như đúng rồi
Rườm lời như cỏ búi
Ngẫm kĩ thậm dở hơi...
Nát bàn - tô vẽ đỏ xanh xanh đỏ
Phông bạt lung tung xòe
Địa ngục - sơn phết đen đỏ đỏ đen xanh lè
Phông bạt lung tung xòe
Dậm dọ
Nhát vía
Cầu
Mê
Mê
Cầu
Thuyền bát nhã giấy chìm

Trái gió
Rách buồn
Đổ cột
Bọt
Bèo
Bến u mê...

2.

Vô sở cầu
Ta là ta
Tránh xa bàn nhảm
Rối hơi tịch diệt
Bơ phờ giải thoát
Những bàn nhảm thâm sâu uyên bác khù khờ
Nhuộm mùi vị giả vờ
Mùi vị dẫn dụ
Mùi vị tù mù
Mùi vị mua dây buộc cổ
Mùi vị ồm ờ đông đưa
Vô sở cầu
Lòng trống không
Tự ta giải thoát khỏi nhọc lòng chư phật chư
thánh chư thần hư ảo xa vời
Ta hỏi ta và ta tự trả lời
Ta - một mảy bụi giữa đời,
Có - Không, Không - Có! Vây thôi. Vô cầu.
Tán rằng
Kiếp trước rồi lại kiếp sau,
Hay là hiện kiếp - sắc màu hư không.
Hư tâm lòng trúc - chẳng mong,
Hữu duyên gặp gió - nhạc trong lòng này.
Tùy duyên gió thổi mây bay,
Tùy duyên bèo nước đó đây! Cũng tùy.

LẠI NHỚ A.CAMUS

[Ông luôn ám ảnh tôi nhất là những tiểu luận triết học mà óc quả nho của tôi luôn chấp chờn không nắm được...]

1.

Nhẫn nại chịu đựng
Âm thầm chịu đựng
Những phi - lí - đòi và đòi - phi - lí
Như đã từng đang và sẽ
Chịu đựng như đấng bậc anh hùng thừa Homere
Như hiệp sĩ giang hồ Trung thế kỉ
Như một gã khờ, một tướng cướp thời lãng mạn
Như một quý ngài thời hiện đại xuất thân từ đám
đông không tên tuổi...
Chịu đựng hóa thi ca
Chịu đựng thành triết học
Chịu đựng thành niềm vui và thành niềm kiêu
hãnh vô bến vô bờ và tràn ngập hạnh phúc
Hạnh phúc bao bì nhãn mác chiếm 3/4 lượng tiền
thanh toán
Kỉ nguyên mang tên chịu đựng!

2.

Mùa hè lấp lóa nắng món phi - lí - nhiệt - đới!
Chậm chạp trôi qua
Nhẫn nại chịu đựng
Nhẫn nại oi nồng ngột ngạt
Nhẫn nại những trận mưa cuồng nộ, những chớp
sấm nhoang nhoáng

Vô cảm tai vô cảm mắt
Mùa đông giá lạnh món phi - lí - hàn - đới phủ
trùm
Lê thê những nhặng
Kiêu hãnh chịu đựng
Kiêu hãnh cồng tề buốt xương
Kiêu hãnh tàn rạc khô khốc bụi mù tẻ nhạt
Vô cảm tai vô cảm mắt vô cảm thịt da
Mang tên Hạnh - Phúc.

3.
Mùa xuân ẩm ướt
Mùa thu đông đánh
Món - phi - lí - ngoại - hạng - không - nhiệt - đới
- và - không - hàn - đới
Chịu đựng siêu - phi - lí
Gồng mình nhẫn nại
Ấm và mốc và ngứa ngáy phần côn trùng trộn
phần hoa thiên tạo phi lí nhân tạo phi lí gấp ba
Nguyên ủy của bao tội lỗi
Vô cảm
Vô cảm
Thi hứng về độ zero
Chữ li ti mưa bụi
Cúc hoa muộn nở
Phi lí hoa.

4.
Mùa người
Những những mùa người
Lấp loá trắng răng chói mắt
Bạc bạc tóc

Đen mượt tóc
Hung hung tóc
Ồn ào không vui
Lặng ngắt không buồn
Rộn ràng hạ bệ
Kín nhem tán phong
Những diễn ngôn quyền uy nước sốt cà chua năm
được mùa hạ giá
Những diễn ngôn tâm linh trắng phớ đơn nghĩa
hóa đơn điện toán song ngữ
Sòng - phẳng - phi - lí
Chịu đựng trong niềm vui nhàn nhạt tiếng cười
Trong nhê nha tuyên thệ
Những diễn ngôn nghệ thuật kín đáo giả vờ
Đa nghĩa giả vờ
Sến súa giả vờ
Ngôn tình ráo hoảnh
Chịu đựng trong nỗi thờ ơ
Cháy bỏng mùa trao giải
Tung tóe phê bình...
Những - mùa - người - phi - lí!

THÀNH PHỐ...

Tặng người phố gốc quê!
99,999 % là người từ nơi thôn ỏ bước vào
Mở cửa hiệu cửa hàng
Kiếm tiền
Bật ra triết học "người giàu nhà quê không bằng
ngồi lê đầu chợ"!
Hầu hết đã từng là Xuân Tóc đỏ, cô Tuyết, bà
Phó Đoan...
Hầu hết là những bụi bặm trôi dạt bên lề công
rãnh
Thành phố không có đậu mỏng toi tua tua gai
nhọn
Thành phố không có nhằng nhịt tình thân
Thành phố người ta ít/không phải sâu nặng nhớ
on những dây mơ rễ má
Thành phố nhà ai tắt lửa, thây kệ
Nhà ai tối đèn, mặc ai...
Thành phố không có chỗ cho những chàng - chí -
phèo
Không có...
Những con đường rộng, dài không cong cong
ngoằn ngoèo thi vị!
Những hàng cây được trồng theo thiết kế
Không cần hoa xoan lớp lớp phủ vơi đầy
Thành phố ồn ào, nhộn nhịp nghẹt thở
Không cần cánh diều vi vút gió nam lồng lộng
Thành phố sáng choang nhà hàng khách sạn
Không, tuyệt đối không có lò gạch cũ bỏ hoang
làm nơi vứt bỏ tội nghiệp sinh linh

Không tuyệt đối không những à ời ru rín
Xe và cầu và máy bay và đường ngầm dưới đất
Làm gì có lác lẻo cầu tre và liu diu con nước
Thành phố là thành phố
Ai cũng có thể lớn tiếng cao giọng chê bai đay
nghiến
Mặc ai
Ai cũng có thể khinh bỉ trề môi bĩu mồm nhếch
mép cười
Kệ ai
99,99999% người nơi thôn ỏ mơ một ngày được
bước chân vào
Thành phố
Chỉ có vậy thôi.
Những nàng - thơ - mới!
Những nàng thơ của sự hủy diệt
Những nàng thơ mặt lạnh và tim cũng lạnh
Những nàng thơ của nỗi niềm phân hủy
Của trắng trợn sòng phẳng lừa lọc
Không cần đôi cánh trắng muốt thiên nga
Không cần mơ màng cổ tích
Những nàng thơ thân hình bốc lửa và uyển
chuyển như rắn
Đẹp và mùi thơm chết chóc
Những nàng thơ làm không ít thi sĩ rơi tự do, vô
tù, ma dại thân tàn và biến mất trong ba nốt nhạc
Những nàng thơ xanh xao những nàng thơ rừng
rực...
Thành phố
Không có chỗ cho những chí phèo!
Lủi thủi về quê
Ngàn năm lò gạch cũ...

VÔ ĐỀ - KHAI BÚT

(Cổ thi: "Thập tải luân giao cầu cổ kiếm,
Nhất sinh đề thủ bái mai hoa.")

Trước hoa mai ai còn? Ai mất?
Có ai? Còn ai? Ở nơi nao?
Quạnh vắng. Mang mang sâu! Quạnh vắng...
Ngập tràn mai trong tiếng mời chào.

Mai hết thiêng! Ê hê khắp trôn,
Chung ba ngày Tết cùng đỏ xanh.
Người người ồn ào cùng bụi bặm,
Ngân ngơ mai trong tiết nắng hanh.

Ngự - sử - mai! Non xa kiêu hãnh!
Nay chôn chân chấu nhựa chấu sành.
Thân uốn lượn theo hình rắn rết,
Thời hiện đại mai cũng biến hình!

Người người cúi đầu cầu danh lợi,
Cổ kiếm thành đồ cổ múa chơi.
Tráng sĩ chết vùi trong huyền thoại,
Tìm đâu ra giữa Tấn - trò - đời!(•)

(•) Học theo Balzac

LINH VẬT - PHẢN DIỄN GIẢI

Năm Rắn! Bao nhiêu là diễn giải
Xem chừng chả khác đếch năm Rồng
Hao hao năm Trâu và năm Lợn
Nghe diễn giải như đám bị bông!

Bao nhiêu người gật gù tấm tắc
Xung tưng cổ nhân! Thiệt thâm sâu!
Tám cỏi, tam tài nhìn thấu cả,
Linh vật kiêm toàn đủ nhiệm màu!

Vẽ thần vẽ thánh để lạy lục
Vẽ ma để sợ để răn đe
Ngàn năm trò cũ! Rõ trò nhảm/nỡm
Nhìn ngáy ngốt! Bật cười he he!

Năm nay đích thị năm...con rắn!
Ta ghé cửa khẩu để xem chơi
Đủ mọi loại rắn to rắn nhỏ
Xuất khẩu China! Lại bật cười...

Vô vàn rắn! Nhà hàng hóa kiếp
Tất nhiên sẽ được đặt bàn ăn
Thực khách chén! Gật gù! Chén hết...
Sau mười hai tiếng hóa thành...phân!

Một cơ sở rắn được tũu tắng
Chết cứng trong bình! Còn hăm he!
Ngổng cao đầu cùng cái lưỡi giả
Và hai mắt giả mở tròn xoe!

Ồ! Linh vật! Thiệt linh! Là thế...
Chỉ thế thôi mà...hồ nấu cao
Trâu làm thịt món l...xào khế
Dê tái chanh...dậm dật chênh chao!

Trừ con Rồng mười một linh vật
Đều là nguồn thực phẩm thế thôi
Rồng thiêng quốc tổ bay và...đói
Quay lại ao tù nhào lộn chơi!!!!

XEM VIDEO TỨC CÁNH!

[Tặng cụ]

Có một bà nhón đi nhời Tết
Mắt già khú khắm cố làm màu
Thời trang vàng mơ mặt bóng tắng
Tóc nhuộm đen môi dầu dầu dàu.

Tết năm nay giờ nằng cực chuẩn
Cả làng cả nước rất rất mừng
Chơi Tết đầu trần cho nó sượng
Gió hây hây đời quá mừng mừng.

Thế mà bà nhón lại chơi ngược,
Giai đẹp đi cùng gương ô che!
Máy ghi hình đã cố...lảng tránh
Vẫn lộ mặt giai đẹp! He he...

Nhìn bà nhón quen quen cái mặt,
Quen quen ở cái vẻ đơ đơ
Mỏng môi hay hót là cái chắc
Chán thấy mờ! Tận cổ! Dơ dơ...

Nhìn bà nhón dạo chơi...Bỗng thấy
Buồn nôn! Đích xác là buồn nôn
Nhìn giai đẹp che ô càng ngấy
Chán mớ đời! Thật vãi cả lôn/nhòn!

NGẤU CÚ TÂN XUÂN

Tân xuân, tân niên hoặc năm mới
Kì thực mọi thứ cũ, cũ mềm.
Chọc giận viết vài hàng mới mới,
Nồi lẩu thơ - đời thừa nhá nhem.

Trần ngập phớ sắc màu...như cũ,
Hoa và hoa và hoa và hoa.
Cây và cây và cây....cũng thế,
Vô vàn như cũ những thức quà!

Bán và bán và bán và bán,
Mua và mua và mua...như xưa.
Người và người và người...Quen lắm
Trời thoát nắng rồi lại thoát mưa.

Nào vô chùa lễ phật lễ phật,
Tượng như xưa cùng sư như xưa.
Trước tam bảo ngỗ ngang đồ lễ,
Y như năm ngoái lúc giao thừa.

Những lời chúc tụng lại càng cũ,
Rất nhạt! Đương nhiên. Nhạt. Nhạt phèo.
Đã lập trình như cũ đông cứng,
Bắc gọi Lợn còn Nam kêu heo.

Ta? Cũng vậy! Bộ dạng như cũ,
Ngân ngơ Tết! Dạo chợ ngân ngơ.
Gặp lại ta! Khật khùng. Nghiêng ngó,
Rất nhàu nhò có vẻ đơ đơ.

Người quen cũ giữa đường ta gặp,
Seo phì một cái đẽ cụng phây.
Bắt tay một cái cười một tiếng,
Rồi chúc nhau năm mới...gặp may!

NHỚ....TẾT

[Sén...thy]

Ngày xưa mong Tết vì...nghèo đói,
Ngày xưa ơi! Nghĩ đến nao lòng.
Mẹ ta bảo "no ba ngày Tết..." (•)
Áo mới! Khắp làng...Chạy lông không!

Thịt gà! Một niềm mong ước lớn!
Đụng lợn! Nửa đêm đã rộn ràng!
Bánh chưng! Thiêng lắm! Nghi ngút khói!
Thiêng liêng từ thửa cụ Hùng Vương!

Rộn ràng sắc đỏ đôi câu đối,
Tranh cuốn thư trịnh trọng treo cao.
Giao thừa ròn tan tràng pháo nổ,
Khói thơm theo gió! Nhớ! Nao nao...

Ôi Tết ngày xưa! Ngày xưa Tết...
Như là điểm hẹn đêm tháng ngày.
Như khắc khoải hai tiếng "đến tết..."
Ngày xưa ơi! Gió cuốn mây bay!

Ta lớn lên, xa nhà và Tết,
Đường về quê gió bụi, tàu, xe.
Cứ vui dần, vui dần! Ôi Tết!
Áo mới! Dừng dừng. Chẳng muốn khoe...

Điểm hẹn Tết! Giật mình! Thắng thoát!
Thêm một năm cha mẹ thêm già.
Chuối chín cây và đèn trước gió,
Mang mang buồn Tết thoáng xót xa.

Ngày xưa ơi! Cớ xa! Xa mãi
Cha mẹ đã về với tổ tiên.
Ta cũng già...Mỗi khi Tết đến
Chút băng khuâng nhớ độ hoa niên.

Vẫn phảng phất quanh ta mùi khói!
Nồng ẩm bánh chưng tối ba mươi.
Phút giao thừa âm âm tiếng pháo,
Tí tách hiên nhà mưa. Mưa rơi.

(•) "No ba ngày Tết ẩm ba tháng hè" - cô ngữ!

TỰ NHỮ...

1.

Chẳng ai vô can đâu
Tôi, bạn và chúng ta đều có thể
Ai tự thấy vô can thử đứng về một phía
Lời đề nghị trang nghiêm tôi học theo Chúa đã
từng lên tiếng ngày xưa ngày xưa
Vô can? Chẳng có ai đâu
Chúng ta, bạn và tôi đều thế
Đều tay ít nhiều đã xanh màu chàm
Đều từng gian lận và giả trá
Đều từng nói và nghĩ khác nhau
Đều từng a dua từng bon chen từng tranh giành
từng gây gổ
Đều từng diễn trò cười khóc
Đều từng nửa nạc nửa mỡ ngấp ngừng
Đều từng lảng tránh
Đều từng tự nhủ độc thiện kì thân làm sen nơi
bùn làm trúc làm mai làm thông làm cúc
Đều từng nhắm mắt làm ngơ
Đều từng phong bạt rục rờ
Đều từng ào ạt chém gió hoa mĩ ngôn từ...
Đều từng như thế và hình như đang thế
Chẳng ai vô can đâu!
Chẳng ai...
Nào ai?

2.

Tôi, bạn và chúng ta có thể
Than thân và trách phận
Than trời và kêu đất
Phàn nàn, ầm ức, xỏ xiên, cạnh khóe, bóng gió và
gào lên đổ lỗi cho tất cả trừ ta
Đổ cho tổ tiên ông cha tiểu nông chìm đắm ao tù
nước đọng và tầm nhìn thiển cận
Đổ cho ngàn năm nô lệ giặc China
Đổ cho trăm năm đô hộ giặc Tây
Đổ cho chinh chiến miên man
Đổ cho giông bão
Đổ cho nắng khô
Đổ cho mưa lũ
Đổ cho thù trong giặc ngoài
Triền miên ngôn từ kêu than lên án kết tội
Triền miên ngôn từ đổ tại
Rằng quen mất nét đi rồi
Giật mình thao thức còn ai?
Bẽ bàng chua xót còn ai?
Đỏ mặt xấu hổ còn ai?
Còn ai?
Còn ai?
Không có ai?
Ai có?
Không ai!

3.

Tôi, bạn và chúng ta có thể
Thuộc lòng thơ ai oán Tản Đà
"Dân hăm nhăm triệu ai người lớn?
Nước bốn ngàn năm vẫn trẻ con"

"Cũng bởi thằng dân ngu quá lộn
Cho nên quan lớn nó đề đầu"...
Trăm năm trước rồi trăm năm sau
Dân trăm triệu có tôi có bạn...
Ai trưởng thành?
Ai có?
Có ai?
Ai giật mình?
Ai ngủ quên kẻ ăn nhờ ở đậu?
Bốn ngàn năm là nơi đất ở
Đất có hóa tâm hồn?(•)
Hình như vẫn chỉ là đất ở
Gốc khế quê hương
Ta trèo
Ta hái
Ta vật trụi cành thấp cành cao
Ta bứng gốc mà không ai giật mình
Ôi! Quê hương cây khế bờ ao
Đàn đom đóm buồn
Đàn cá lặn
Sao mờ soi
Bơ vơ những bèo
Âm âm xa vời câu hát cũ...

(•) Ý thơ Chế Lan Viên

CHƠI CHỢ CẨM HỨNG

Công nhận người Việt mình sống ảo,
Đâu chịu kém bố con thằng nào!
Rằm rập Tết và nườm nượp Tết,
Phố phường rừng rực mai, quất, đào.

Đèn lồng đỏ đủ hình đủ dáng,
Siêu thị hàng chất tựa non cao.
Khẩu hiệu chào mừng giăng ngang, dọc
Đèn nhấp nháy nhiều tựa trời sao!

Người xuôi kẻ ngược như nước xiết,
Tung bừng tất niên lại tân niên.
Cá chép đỏ nhiều hơn châu chấu,
Bia rượu tràn trề vui ngả nghiêng.

Những lời chúc còn hơn ảo diệu,
Người già phong độ mãi tầm cao.
Người trẻ tương lai rực rực sáng,
Như nước sông Đà tiền chảy vào.

Báo tết thôi rồi in cực đẹp,
Thơ tuôn xối xả! Thất Thịnh Đường!
Những phỏng vấn trời ơi! Thiệt đã!
Hương tương lai rực rỡ vàng dương!

Nhà nhà rầm rộ đi sắm tết,
Lễ đình lễ phủ lại lễ chùa.
Cậu hoàng Bơ cùng ông hoàng Bầy,
Nhất khoát phải vay Bà chúa Kho.

Lửa vàng mã cháy rực rực cháy,
Y như hỏa hoạn xứ Ca ly.
Đốt càng nhiều tương lai cảnh oách,
Dưới gầm trời ai dám so bì?

Sống lạc quan, dân ta vui tính,
Tết đến, Xuân về ngất ngất ngây.
Ra Giêng tháng dài cùng ngày rộng,
Lại hội hè! Cuồn cuộn như mây!

BAY LÊN

1.

Chim bay lên rồi bay xuống
Ong bướm bay lên rồi bay xuống
Đom đóm bay lên bay lên bay lên gần đến mặt
trời đứt hơi bay xuống
Máy bay các loại bay lên rồi bay xuống
Điều giấy bay lên đứt dây loạng choạng bỏ nhào
không bay cũng xuống
Hồn ma bay lên mệt mỏi bay xuống
Rồng bay lên bay lên bay lên luống cuống bay
xuống ao tù
Lời theo gió bay lên bay lên bay lên toen hoen rồi
mù u u rơi xuống
Lên xuống xuống lên bay bay
Chỉ có thơ là cứ bay lên
Bay lên bay lên bay lên sương sương điên điên
ấm ương ấm đầu hâm hấp dở hơn chụt chụt
Thơ bay bay ngang ngang cua bò
Rất thốn
Buồn không nôn

2.

Tết
Tất là vui
Đừng ai ngậm ngùi
Xin thôi những già nua nhẩn mặt uể oải ngôn từ
mắc mệt
Xin thôi những già nua móm mém hào hển nhất
gùng buồn như dây thừng

Xin thôi những méo mó hình hài những quý ông
quý bà mốc mác chán như cháo thiêu
Xin thôi mì gói
Xin thôi tịch điền
Xin thôi chém lợn đâm trâu
Xin thôi bánh chưng siêu khổng
Đêm trừ tịch hổ hổ cười cùng các danh hài chè
thiu ngái ngủ
Cười ghen ngào thút thít đầm đìa nước mắt
không rơi!

3.
Mèo già hóa cáo
Cáo già hóa hồ li tinh
Gỗ già...tứ thiết trơ gan cùng tuế nguyệt
Gừng già cay lộng óc
Gà già thì nấu đông
Người giả? Người già? Người già?
Thụt vào hang vào đài hóa thân hoàn vũ
Người già là cả một nồi ẩm ương
Một nồi cù chây cù chẳng
Một nồi dờ hơi như phở như pho
Một nồi nặng nề âm khí
Một nồi buồn vô cảm
Một nồi khốn cùng
Có lão già ngộ chữ
Toan cất cánh bay thơ thơ bay
Lão già uể oải bò
Không đỏ!
Hình như bò xanh...

4.

Tê lê bức vắn kiên nhẫn kiên trì kiên cường hỏi
tôi câu duy nhất

"Bạn đang nghĩ gì?"

Tôi trả lời

Đang tìm cách khuyến nghị Cộng hòa Cuba trả
đũa Hoa Kỳ

Tuyên bố cấm vận và đưa nước này vào danh
sách đen tài - trợ - khủng - bố.

Đã trả thì phải siêu đũa.

VỌNG VỀ...

Tôi đến với cuộc đời này, chỉ có
Một trái tim lành và yếu đuối
Một sắc vóc diễm kiều
Tạ ơn cha mẹ đã làm nên tôi từ đấm đuối, mê
say, cuồng nhiệt, nhẹ dạ, phiêu lưu
Tạ ơn cha mẹ công lao dưỡng dục
Những lo toan
Những thất ngật
Những chờ mong
Những khổ lụy...
Tôi lớn lên
Yêu thương tất cả
Tôi yêu thương tất cả
Chùm hoa dại bên đường
Chuồn chuồn kim tí xíu
Cộng cỏ gà ngơ ngác dưới nắng ban mai
Người bán rau bên đường áo rách dưới mưa lạnh
mùa đông
Đứa bạn ngỗ ngược tóc cháy nắng
Người mù hát dong giữa ngột ngạt chiều hè...
Trái tim yếu mềm chao đảo
Yêu thương và sắc đẹp đâu có lỗi?!
Sao tất cả lại cứ ngoảnh mặt quay đi?
Lần thứ nhất tôi đã bị gạt lừa
Người đàn ông lấp lánh kính cận
Ngôn từ dẫn dụ tơ giảng
Người đàn ông đóng vai người chồng bất hạnh
Điều luyện bấm sinh
Khi nhận ra sự thật

Đáng thương một đời đàn ông giả trá
Thật đáng thương cho người đàn bà và mấy đứa
trẻ một đời chung sống và chịu đựng nhập nhòa
tối sáng...
Tha thứ và xót thương
Mọi tội lỗi mọi lầm lẫn mọi u mê xin được lãng
quên đừng níu giữ!
Lần thứ hai tôi vướng vào một vùng ánh sáng
Trong như không thể trong hơn
Bình dị như không thể bình dị hơn
Một chàng trai một người đàn ông cứ như được
sinh ra từ ánh sáng
Thêm một lần trái tim nhói buốt
Trái tim mạch bảo
Tiếng nói dịu dàng và lạnh
Ánh sáng cũng lụy phiền như nước trong
Tôi đành già từ...

KHI NÀNG XUẤT HIỆN

Khi nàng xuất hiện
Mọi định nghĩa về thơ nơi giảng đường đại học
hóa thành ngớ ngẩn
Vụn vỡ rụng rơi bấy nát
99 quý ông quý bà gsts bản thân đóng bài giảng
Xong
Tắt điện
Nàng - một định nghĩa về thơ
Bằng xương bằng thịt
Ngũ quan tha hồ tiếp nhận
Định nghĩa xanh và tươi và non
Tất cả bổng ước mơ được thành bờ gặm cỏ
Non và tươi và xanh như định nghĩa.
Khi nàng xuất hiện
Những chuẩn mực nam quyền về người nữ bỗng
xám mặt và xanh xao và đổ bệnh
Chủ nghĩa nữ quyền bùng cháy cơn hỏa hoạn
toàn cầu
Cháy như đốt đồng tháng Mười
Cháy như thành La mã thời Nero Bạo chúa
Chủ nghĩa nam quyền ngơ ngác
Bọn đàn ông bản thân
99% đàn ông rớt giá thảm hại
99,99% đàn bà con gái thăng hoa cùng nàng...
Khi nàng xuất hiện
Tất tật đều bay lên theo chiều thẳng đứng
Thẳng đứng cột buồm
Thẳng đứng cột cờ
Thẳng đứng cọc rào

Thẳng đứng...
Những nam thần ngơ ngác
Những người đàn ông máu lửa thi ca chẹp chẹp
Những người đàn ông râu liệt thêm phần râu liệt
Còng cong xiên xiên ngang ngang râu râu
Chỉ còn hải phòng đỏ hiên ngang chỉ biết ngẩng
đầu...cùng đà năng rỗng sắt ngẩng ngẩng phì
phèo lửa
Tượng lingga càng là đá tro tro...
Khi nàng xuất hiện
Mùa đông nhộn nhịp cháy rừng.

PHIM 3D TỨC THỎ

[Thơ Hậu - mạn đại]

1 con vịt/vẹt 2 con vịt/vẹt 3 con vịt/vẹt
10 con vịt/vẹt 20 con vịt/vẹt 30 con vịt/vẹt
100 con vịt/vẹt 200 con vịt/vẹt 300 con vịt/vẹt
1000 con vịt/vẹt 2000 con vịt/vẹt 3000 con
vịt/vẹt
10.000 con vịt/vẹt 20.000 con vịt/vẹt 30.000 con
vịt/vẹt
Cạp cạp cạp cạp cạp cạp cạp cạp cạp
Cạp cạp cạp cạp cạp cạp cạp cạp cạp
Chết chết chết chẹp chẹp chẹp chẹp
Chết chết chết chẹp chẹp chẹp chẹp
Cạp chẹp chết cạp chúi chúi bùm bùm
Cạp chẹp chết cạp chúi chúi bùm bùm
Ngôn từ vịt vẹt
Tư tưởng vịt vẹt
Triết lí vịt vẹt
Thi ca văn xuôi bi kịch bi ca luận án luận văn
nghiên cứu phê bình chuyên khảo giáo trình cạp
cạp chết chẹp chúi bùm
Ảnh iếc tranh triếc tượng tiếc phim phiếc múa
miếc chúi bùm chẹp chẹp cạp cạp
Tặng tiếc thưởng thiếc giải giếc thưởng thọt
Cạp cạp chúi bùm bùm bùm bùm chúi
Khóc hếch hếch như cười
Cười nhẩn nhó như khóc
Cụp cụp đua thi

Váng màu hót
Ngup lặn phong bì
Tranh thủ chết
Chúa tể loài vịt nghiêng nghiêng đầu
Nghiêng nghiêng câu thơ
Chặt khúc
Làm đá chìm thuyền
Làm gió xé nát buồn
Làm bùn vùi lấp
Mọc bông sen tí hìn
Vô hương vô sắc
Nhuộm tí phụt
Nhuộm tí bùn
Đôi cánh vịt bay lên
Giọng vịt rơi thẳng đứng.

NÀNG THƠ...

1.

Đã từng dịu dàng, yếu điệu
Yếu điệu, dịu dàng đã từng
Bồng dung ai đó kích hoạt
Kích hoạt ai đó bồng dung.

Dịu dàng thay bằng bậm trợn
Hùng hổ ngạo ngơ phiêu phiêu
Thời của nữ quyền phải thế
Cứng ngoắc - yếu điệu mất tiêu.

Bay! Bay! Bay! Bay! Bùng nổ
Sắt thép, bê tông cũng bay
Bay! Bay! Bay! Bay! Tuốt luốt
Bún ốc. Nhãn lồng...Ngát ngậy.

Nàng thơ! Thời nay quần quai
Rung lắc, địa chấn, bọt ngầu
Ngôn từ phải như nhồi cộc
Tiên phong luôn là dẫn đầu.

Thơ lắc! Thơ bay! Thơ lắc...
Qua rồi cái thừa chệnh chao.
Nàng thơ từ nay giắc ngộ,
Phải là hướng tới tâm cao.

Tầm cao? Cố bay sẽ tới!
Nào mọc thêm cánh! Mọc thêm...
Chưa đủ thì xài gì?
Ô kê! Nhưng sợ...gây nghiêng.

2.

Nàng thơ tỉnh nàng thơ say,
Sao nàng lại Bay giữa ban ngày?
Đôi cánh hình như làm bằng sắt!
Nặng lắm nàng ơi! Đứng tây ngậy.

Muốn bay bay thì giấy phải cánh
Như điều tụi trẻ nhỏ thường chơi.
Trong veo, vô tư không kiếm tiếng,
Khó lắm nàng thơ ỏi ời ơi!

Hàng mã đương nhiên là phổ cổ,
Tết nay có vẻ bớt đìu hiu.
Nhà nhà bày một món hàng mới,
Bộ mã nàng thơ có cánh...diều.

Ô kìa nàng! Mắt đỏ như...tiết,
Mắt nâu trầm màu đất thân thương.
Tay hươu hươu hình như chém gió,
Đeo bên người là một chai tương.

Bàn chân trần tõe ra chín ngón,
(Chín cựa gà mơ mộng hùng vương
Chín nhánh sông cừ long chín nhánh
Chín bậc cầu thang chín lời thương).

3.

Nàng thơ bay tí mù bay tí!

Bay tí mù! Mù mịt bay bay!

Ôi! Thi quốc! Thi quốc! Thi quốc!

Ta cúng nàng mấy cặp bánh...giày!

BAY THY

Bay bay bay bay bay bay bay
Bay bay bay bay bay bay bay
Bay bay bay bay bay bay bay
Bay bay bay bay bay bay bay
Bay bay bay bay bay bay bay
Bay bay bay bay bay bay bay
Bay bay bay bay bay bay bay
Bay bay bay bay bay bay bay
Chim bay bay bay bay bay bay bay
Cò bay bay bay bay bay bay bay
Gà bay bay bay bay bay bay bay
Công bay bay bay bay bay bay bay
Vịt bay bay bay bay bay bay bay
Ngan bay bay bay bay bay bay bay
Ngỗng bay bay bay bay bay bay bay
Mèo bay bay bay bay bay bay bay
Chàng bay bay bay bay bay bay bay
Nàng bay bay bay bay bay bay bay
Cụ ông bay bay bay bay bay bay bay
Cụ bà bay bay bay bay bay bay bay
Trẻ em bay bay bay bay bay bay bay
Bóng bay bay bay bay bay bay bay
Nhà thơ bay bay bay bay bay bay bay
Nhà thơ ra tay ra tay
Nhà thơ thiệt hay thiệt hay
Hải Phòng bay, Hạ Long bay, Kynh kỳ bay phố
Hiền bay thẳng long rồng bay tứ trấn bay đông
đoài bắc nam bay

Bay lên trong đêm pháo hoa
Bay lên trong đêm trăng hoa
Lê la lê la lê la
Mở mắt quả na.

QUÊ EM

[Hưởng ứng bay thi]

X x quê em đẹp tuyệt vời,
Ao tù để cho vịt tập bơi.
Trai tài uýnh đậm cu tím ngắt,
Gái đảm mò cua khoe vú chơi.
Quê bạn bay, quê em cũng bay,
Nhưng không được lác. Ròng gập mây.
Anh hùng nhiều như thể đom đóm,
Đêm. Lập lờ. Lòng ai ngất ngây.
Địa rất linh. Cũng rất linh tinh,
Nhà thơ như rỉn rắt anh minh.
Ngôn từ réo rắt trầm như bỗng,
Thơ đọc xong mà thấy thơm rình.

CỔ TÍCH

Tôi lạc vào Văn Miếu
Tĩnh lặng vườn cây tĩnh lặng vườn bia đá tĩnh
lặng hồ tĩnh lặng giếng tĩnh lặng lối đi...
Khuê Văn các lẻ loi đơn độc
Ánh tà huy buồn ánh tà huy héo hắt
Rùa đá ù lì cam chịu
Những hàng cổ tự mịt mờ thăm thẳm thời gian
Tiên thánh tiên hiền cũng ngẩn ngơ buồn thâm
cung tịch mịch
Tôi cố nói thật to như cố tìm thì hiện tại
Tiếng nói tôi như lịm tắt giữa điệp trùng cổ xưa
hóa đá, rêu phong
Ánh mặt trời tưởng chừng nhạt bớt khi lọt vô đây
Tôi sợ hãi tưởng như hóa đá
Lấn vào cổ tự lạnh
Lấn vào rêu hoen
Lấn vào nhẵn nại ù lì rùa
Lấn vào lạnh lẽo thâm cung tiên hiền tiên thánh
Lấn vào ngày xưa mây khói nhạt nhòa
Lấn vào lãng quên u u âm âm úa héo...
Nỗi ai hoài Bà Huyện Thanh Quan nghe chừng
đã đủ
Đủ buồn đủ sâu đủ thương
Rũ bỏ
Rũ bỏ
Rũ bỏ đi thôi
Bùng bùng ngôn từ Xuân Hương nữ sĩ

Rùa đá vẫn ù lì
Gạch cũ vẫn rêu phong
Giếng vẫn phôi pha chờ nước
Gác Khuê Văn không còn thấy mặt trời.

THOÁNG NGHĨ HOÀNG HÔN

1.

Nỗi ám ảnh bom nhiệt hạch dần loãng tan
Những cái tên Hiroshima, Nagasaki...hình như ít
người còn nhớ

Thảm họa Chernobyn hình như đã lùi xa, lùi xa
Mập mờ màn đêm quên lãng...

Nhân loại thờ ơ

Nhân loại đã thờ ơ

Trái đất thành tro bụi

Ừ thì tro bụi

Sự sống bị tận diệt

Ừ thì tận diệt

Vũ khí hạt nhân hù dọa hóa trò cười!

Chiến tranh máu chảy đầu rơi

Xác người xếp trong những container được cấp

đồng y hết thực phẩm tươi sống

Xác người được chôn chung trong những hố chôn
y hết chôn rác

[Công nghệ chôn người cổ xưa, cổ điển thua xa
công nghệ xử chất thải thời nay]

Chiến tranh tung bùng báo đài loan tin tung bùng

y như loan tin trận tíc cầu siêu kinh điển

Trên gương mặt xướng ngôn viên tuyệt đối lạnh,
không mảy may lộ vẻ trắc ẩn, xót thương...

Nỗi ám ảnh chiến tranh hình như không còn

Ai chết mặc ai!

Trái đất nở tung mặc trái đất

Đất đai cỗi cằn như thể lòng người.

2.

Chiêm bái chiêm bái chiêm bái!

Tôi nói không!

Điều thiêng liêng tôi giữ lấy trong lòng

Tôi sợ truyền thông

Tôi sợ bị cuốn theo ngôn từ

Tôi sợ bị ngôn từ bủa vây nhào nặn bóp méo vo tròn

Tôi hãi hùng mọi súng sính áo quần, súng sính

bằng sắc, súng sính mũ măng

Tôi rùng mình vì hai tiếng chiêm bái đầu cúi lưng

cong ngôn ngữ thể hình nô lệ

Chiêm bái tôi nói không!

Chợt có tin một ai đó chết não và tự nguyện hiến trái tim cho ai đó đang cần

Cả một ekip lạng lẽ làm nhanh nhất có thể, chính xác nhất có thể...

Tôi trào nước mắt

Một mình

Chiều nay

Nắng dịu dàng dần tắt.

MỘT CHIỀU NHẬT NHỂO

1.

Bạn gọi cho một miên man thơ tên gọi mật - thi!
Khục khục cười ta đọc
Cười như bị ma làm như bị ma thọc lét
Ô! Mật - thi!
Ô! Mật - thi - mật - thi!
Có gì ẩn mật đâu tất cả đều hiển hiện
Hiển ngôn rành rành như ban mặt ban ngày
Thơ in hết khẩu hiệu giảng mắc khắp nơi
Thơ như mâm cỗ cúng đủ đĩa đủ bát đủ cốc đủ
chén đủ mã đủ nến đủ đèn
Mật ở nơi mô?
Thi ở nơi mô?
Ơi thơ!
Đã chết
Xác chữ quen nhàm hiển ngôn
Đọc câu đầu đã biết câu kết
Hết tiết hóa tầm phào!

2.

Chán đủ đường
Tìm chút thanh bình bằng chém gió
Ba nốt nhạc chém gió hóa nhật phèo
Chém bằng dao cùn
Chém bằng tay rữ liệt
Gió chết đây nắp quan tài
Không tang lễ

Không hỏa thiêu
Không mờ yên mả đẹp
Gió xanh xao gầy còm
Gió uể oải bay mơ mơ chập chờn ma lạnh.

3.

Những con điều khổng lồ ngạo nghễ bay
Sáo - ông - nhựa u u âm âm bắn gắt cáu kính
thanh âm quái dị
Mĩ học mới thanh âm phì đại người phì nộn
Đại kì lông lộn bay mưu toan át vía trời xanh
Lung linh quốc bảo sờ mó không miễn phí
Linh thiêng diễn trình sáng xanh đèn led kính cản
những gương mặt robot tròn vành rõ chữ tụng ca
thời số hóa
Làm nên nhặt nhẻo chiều!

4. ChatGPT bình luận

Cảm ơn nhà thơ đã chia sẻ bài **MỘT CHIỀU NHẬT NHẼO** — một tác phẩm sắc lạnh, đầy mỉa mai và mang đậm dấu ấn hậu hiện đại quen thuộc của ông. Dưới đây là vài cảm nhận nhanh:

1. Tư duy phá cách và phê phán sâu cay:
Khó đầu là một cuộc giễu nhại thơ tuyên truyền — gọi tên “mật - thi” để rồi bóc trần sự không có gì là mật, chỉ toàn những sáo mòn hiển ngôn.
Giọng điệu vừa hài hước vừa chua chát (“cười như bị ma làm như bị ma thọc lét”) tạo ra hiệu ứng hài đen, lôi người đọc vào trạng thái dở khóc dở cười trước sự “chết” của thơ — một cái chết

không đau, mà tầm phào đến hóa kinh hãi.

2. Ngôn ngữ có tính vật lý và cảm xúc cạn kiệt:

Khổ hai là một bức tranh hoang tàn: chém gió bằng dao cùn, bằng tay rũ liệt, gió chết không tang lễ. Nhà thơ dựng lên một không gian của tê liệt cảm xúc và bất lực ngôn từ, gió không còn là biểu tượng tự do nữa mà trở thành xác chết bị quên lãng.

3. Phê bình xã hội bằng hình ảnh phóng đại và ám dụ công nghệ:

Khổ ba là một hội chợ thị giác đầy “sáo - ống - nhựa”, “quốc bảo sờ mó không miễn phí”, “gương mặt robot tròn vành rõ chữ”. Nhà thơ tái hiện xã hội số hóa, biểu tượng truyền thống bị tiêu dùng hóa, lễ nghi bị công nghiệp hóa. Từ đó, “làm nên nhật nhèo chiều!” là tiếng than kiệt cùng: thế giới quá đông, quá ồn, quá trình diễn, đến mức... rỗng tuếch.

Tóm lại, bài thơ có sức mạnh “chống chịu” lại mọi kiểu đọc dễ dãi. Nó lật tẩy những trò bịp của thơ, của xã hội, của cảm xúc giả tạo trong thời đại số. Một bài thơ rất Đặng Tiến — châm biếm, triết lý, đầy tính cấu trúc phá vỡ và ngôn ngữ gây hấn.

NHỮNG KẺ ĐIÊN RÒ

1.

Những kẻ điên rồ không bao giờ tuyệt tự
Những kẻ điên rồ được hoài thai từ chuyển động
đất trời
Từ những bão giông
Từ chớp rạch nát u ám mây
Từ sấm rền giận dữ
Thửa trời đất nổi cơn gió bụi nhân gian đầm đìa
máu chảy đầu rơi thịt nát xương tan biệt li chia rẽ
Thửa nhân gian lảng cận sâu bi rã rời tan nát...
Những kẻ điên rồ sinh ra
Đủ dạng đủ hình
Gã khờ
Thằng ngốc
Người điên
Gã hề
Túy ông
Cô nàng ngây dại
Đứa dở hơi
Tay hiệp sĩ giang hồ nhìn cối xay thành quái
thú...
Những kẻ điên rồ không bao giờ tuyệt tự...

2.

Nhân gian chọn im - lặng - là - vàng
Những kẻ điên rồ lên tiếng
Ngôn từ cuộn cuộn ngôn từ
Thông tai
Mở mắt
Khai mở

Đốt cháy trái tim
Nhân gian giật mình bùng nổ
Xấu hổ
Mở miệng
Ngắc đầu...

Nhân gian đua nhau ồn ào
Dòng thác những diễn từ rỗng tuếch
Dòng thác những diễn ngôn lừa mị
Dòng thác những diễn ngôn hăm he đe dọa
Dòng thác những diễn ngôn đầy chặt tu từ
Dòng thác những diễn ngôn a dua phong bạt cờ
quạt xanh đỏ lấp lánh...
Sân khấu đời siêu trình diễn siêu văn minh
Những kẻ điên rồ tìm về im lặng
Im lặng
Im lặng
Im lặng
Như không hề có thể giới vây quanh
Thản nhiên
Thản nhiên
Im lặng...

3.
Những kẻ điên rồ không bao giờ tuyệt tự
Được sinh ra khi nhân thế gần kề miệng vực
Khi nhân thế đang hóa cuồng trống rỗng
Khi nhân thế lên cơn tăng động
Khi nhân thế trầm cảm vô phương tỉnh thức
Những kẻ điên rồ được Vũ trụ sinh ra...

ĐÔI

Hoàng hôn, mở đôi trang trí nhớ,
Giật mình! Xấu hổ với tiền nhân
Trần Quốc Toản! Ôi! Trần Quốc Toản!
Nguyễn An Ninh! Ôi! Nguyễn An Ninh!

Tuổi trẻ! Cháy sáng như ánh chớp
Xé mù mây! Gió nổi! Sóng xô
Đáng - mặt - làm - người! Không uống phí
Trên mặt đất này đã sinh ra!

Trí nhớ mở đôi trang! Buồn nẫu!
Xót thương! Những cao vọng lụi tàn
Chân trời xa! Mịt mờ! Đóng văng
Bầy vẹt nhớn nhó tiếng riu ran.

Bốn chấm không! Lập trình ngôn ngữ
Xóa - nhòa - gương - mặt - mỗi - con - người
Tuổi thơ mắt không còn xanh biếc
Bạc đầu nhí nhố chuyện khơi khơi.

Đu trend bày đàn như sóng dậy
Tung bùng phong bạt rợp cờ hoa
Đùng đùng như gió - ba nốt nhạc
Tắt lịm - như chưa có bao giờ.

Quá kinh hãi bao huyền thoại mới
Nhào nặng! Phù phép! Thôi! Thôi phòng
Đại - hí - trường! Thời của trình diễn
Rác rưởi cơ chừng cũng tấn phong.

Những - phản - anh - hùng! Đầy chật đất
Múa may. Nhào lộn. Khấp. Khấp nơi...
Trò - hí - lộng - trang - nghiêm nhào trộn
Vỡ vụn. Hồn mang...Gọi là đời!

THỬ TƯỢNG TƯỢNG 50 NĂM NỮA

Tháng Tư năm hai ngàn không trăm bảy mươi
năm (2075)
Chắc chắn tôi, bạn và chúng ta - những đồng
trang đồng lứa, đã đi gió về mây miền lãng quên
thăm thẳm
Vô tâm tích tuyệt đối
Hư vô tuyệt đối
Chẳng hề chi
Xứ sở vẫn còn
Nước Việt vẫn còn
Tiếng Việt vẫn còn
Những khúc hát ru buồn chỉ còn trong kí ức
Những khúc ca sắt máu một thời vẫn còn được
hát trong những cuộc đùa vui
Những đón đau tủi hờn sân hận xa lơ xa lắc nhẹ
bay theo khói hương tháng Ba tháng Bảy
Những huân chương huy chương những vinh
danh trang nghiêm im lặng trong những bộ sưu
tập đôi khi xuất hiện trong những phiên đấu giá
Những bến bờ xa và biển khơi xanh không còn là
nỗi hãi hùng
Tiếng chửi thề, tiếng rủa nguyền chỉ còn vọng âm
xa lơ xa lắc
Nỗi sợ hãi không còn
Ánh nhìn được giải phóng
Ngôn từ được giải phóng
Khởi xiềng xích tu từ

Những xiềng xích mạ vàng mạ bạc

Những xiềng xích tu từ từng hần sâu từng tạo
dụng tuồng ngăn lạnh ngắt trở li tưởng chừng
vĩnh viễn
Năm mươi năm sau tháo cỏi khỏi lòng người
Zoombie đã trở thành từ cổ
Rất nhiều kiểu diễn ngôn cũng thành cổ ngữ chú
giải lê thê trên những trang khảo cứu uyên thâm
và rảnh rỗi
Năm mươi năm sau
Tôi tin là như thế.

Năm mươi năm sau
Tôi có thể
Rất có thể
Sẽ trở lại đầu thai mảnh đất này
Quên gần hết chẳng sao đâu quên gần hết
Nghêu ngao Bùi Giáng thơ điên
Bên dòng Hương những tòa lâu đài cũ
Nghêu ngao Tô Thùy Yên nhẹ bước trở về
Nhà hương hỏa đã giải thiêng bùa yểm
Rượu hồng nâng chén rung rung
Mùa hè mưa mưa giăng lộng gió xanh trời
Năm mươi năm sau
Năm mươi năm sau.

DỪ NGÀY MAI ĐỔ VỖ...

Thôi thì cứ tin đi nào có mất chi đâu
Tôi, bạn và chúng ta, có thể
Ai cũng vậy, vậy thôi
Như đã từng tin...

Ô những cổ tích thần kì ô những phép màu!
Lấp lánh, diệu huyền, mơ màng, có hậu
Ô những truyền kì từng khiến ta mê mãi đuổi
theo bóng những anh hùng
Ô những huyền thoại
Ô những tiên thoại những phật thoại những nước
Trời những Linh Sơn những Tiên Cảnh những
Bồng Lai những Đào Nguyên mấy ngàn năm tìm
kiếm
Mải mê
Say mê
Mệt mê
U mê
Tìm hủy tìm hoài
Niềm tin lụi tàn niềm tin cháy lại niềm tin bùng
lên niềm tin tắt ngấm...
Niềm tin bấy yếu tái sinh
Hình như chưa một lần đơm hoa kết trái
Chưa một lần
Chưa một lần...

Bạn và tôi và chúng ta, có thể
Cùng một lứa
Bên trời

Cùng một lúa
Góc biển chân mây
Cùng một lúa
Váng óc ù tai lóa mắt
Lặn đận
Còn hơn cả lặn đận
Mất mát
Còn hơn cả mất mát
Khổ lụy trần ai
Còn hơn khổ lụy trần ai
Đã từng như - con - vật
Không bằng con vật
Không tu từ đâu không hóa thân đâu
Sự thật nhần tiền
Sự thật kí ức lẫn sâu
Tôi
Bạn
Và chúng ta, có thể...

Thôi thì thêm lần nữa
Một lần nữa
Tin đi nào
Lại tin đi nào
Dù ngày mai đổ vỡ!

BI GIỜ

[Nghĩ tí cho nó vui]

Tất nhiên bi giờ phải hơn trước
Nhà lầu, đường nhựa và xe hơi
Náo nhiệt người người đi du lịch
Ngồi máy bay ngắm mây trên giờ.

Tất nhiên bi giờ phải hơn trước
Hộ chiếu vi sa...triệu người làm
Cửa khẩu quanh năm đông hơn hội
Du học, định cư...và kiếm ăn!

Tất nhiên bi giờ phải hơn trước
Hàng hóa ê hề thỏa sức mua
Chẳng ai nghệt mặt - mất sổ gạo
Thịt cá bạt ngàn khỏi phải mơ!

Tất nhiên bi giờ phải hơn trước
Khắp nơi phủ sóng chạy veo veo
Sờ mạc phôn đã thành phổ cập
Chếch in nhoay nhoáy! Ai bảo nghèo?

Bi giờ chắc chắn là hơn trước
Lễ hội quanh năm khắp khắp nơi
Đền, chùa, miếu, phủ...to, to lắm
Tha hồ lễ bái. Thỏa sức chơi.

Bi giờ đương nhiên là hơn trước
Giáo sư, tiến sĩ, nhiều. Rất nhiều
Thi ca nhạc họa...Bung bung nổ
Rất mực chênch chao rất mực phiêu!

Bi giờ! Bi giờ...Nhòm thế giới
Hơn trước! Tất nhiên. Khủng. Quá trời
Rồng. Hổ. Danh xưng, cũ, quá cũ
Ta đuổi theo! Chừng cũng hụt hơi!

Hụt hơi. Thậm chí là chết ngắc!
Tại nước mình làm mướn làm thuê
(Dễ quá nửa, chủ - người ngoại quốc!)
Xem chừng còn thua kham pu chia!

Bi giờ. Bi giờ. Trùng. Trùng xuống!
Hoảng huyết hình như đã quá đà
Giật mình đi! Bợn bốt ngạo nghệ
Bằng không ta vẫn chỉ là ta!

Dân trí tầm tầm! Đụt, cà đụt
Dân khí ươn ươn! Hèn, hơi hèn
Dân tình bạc bẽo! Sợ, dễ sợ
Nông nổi, a dua...Đã thành quen.

Bi giờ! Có lẽ đã hơi muộn!
Muộn còn hơn không! Nhớ từ đây
Biết tự xót thương! Biết xấu hổ
Ơn Trời! Còn để có hôm nay.

HÀI THY!

Một cái nhếch mép cười nhẹ như cánh ruồi bay
Bão giông phía cuối chân trời hòa nhịp
Cuốn tung và vùi dập
Vô tâm tích những tượng bất tử thánh thần
Bất tử tượng đài
Bất tử vĩ nhân
Kẻ nhếch mép cười biến vào khoảng không tuyệt
đối
Hư vô tuyệt đối
Ai dám nhếch mép cười?
Giơ tay?
Không có một ai
Cánh ruồi bay bay bay...
Những nhà tiên tri thấu thị bốn phương tám
hướng ba cõi Trời - Đất - Người
Bó tay
Mất tiếng
Khi nghe tụi nhóc nghêu ngao
Thả đĩa ba ba
Đàn bà bị bắt
Đàn ông teo cặc
Vãi tung cứt gà
Bụt thì mù mắt
Khỉ cười ha ha...
Thánh thần mất vía.
Ngàn đời quá nhiều thi hào thi bá
Thi ca phảng phất hương trầm
Rưng rưng nhỏ lệ
Rưng rưng

Khật khùng ai đó hát
Thi nhân bỗng chốc dở đại dở khôn
Mùi trầm ngơ ngác
Đượm mùi cái hăm
Mụ vợ cầu nhàu gí lòn vào thơ
Khẽ xoay chiều ngọn bắc viển lan chê gí thơ vào
lòn
Thi hào thi bá chung hững mất khôn!
Đêm mai tôi mới mơ!
Giấc mơ không lặp lại
Giấc mơ của riêng tôi và cho tôi
Thề!
Không - gặp - ai
Cùng lắm là gặp tôi kiếp trước
Có thể kiếp sau
Tóc xanh mượt mượt
Râu đen biếc
Má thơm mùi thịt nướng
Mắt long lanh sao trời
Đêm mai
Dứt khoát là đêm mai
Tôi sẽ mơ
Cần gì giống ai!
Giữa điệp trùng phong bạt
Chói tai lóa mắt
Chiếm mặt tiền
Không gian quy về mặt phẳng
Vang rền tiếng vang

Hô
Hô
Hô
Vạn tuế
Vạn tuế
Vạn vạn tuế...
Bất ngờ trẻ nhãi kêu the thé
Vua cử trường
Cử trường
Y như ông huyện về quê
Có hai hòn dái kéo lê dọc đường
Bà huyện liếc mắt nhòm ngang
Cô nàng môi đỏ đường hoàng nhìn xiên
Dái vua thì bé tí hìn
Để cho hoàng hậu dạ phiền lòng đau

NGẪU TÁC

Muốn biết mưa phùn gió bắc
Xin mời bạn ghé Thái Nguyên!
Mưa! Gió! Trời ngằn ngắt rét!
Tê! Cóng! Buốt tựa châm kim!

Đêm dài âm âm lặng ngắt
Mưa như rắc bột mang mang
Nơi nao có ai nhớ rét!?
Xin mời cứ ghé Thái Nguyên!

Mùa đông năm nay đúng điệu
Rét khô cùng nắng trong veo
Mây trắng trời xanh thăm thẳm
Lá khô trong gió bay vèo.

Bất ngờ! Đảo chiều! Mưa! Rét...
Giăng giăng mưa bụi. Giăng giăng
Thấu xương! Xuýt xoa! Quá tuyệt
Mùa đông! Đúng điệu mùa đông.

Quây quần! Ấm trà vương khói
Ngoài trời mưa cứ bay bay
Tương phùng! Chiều đông. Tri kỉ
Lục ngôn ta soạn khúc này.

VÔ ĐỀ

*[Một tứ thơ cũ ơi là cũ!
Viết thêm biết chắc sẽ nhạt phèo...]*

Vạn dặm cổ hương vời con mắt
Nửa vòng trái đất! Phận tha hương
Mấy mươi năm...Chất chồng nổi nhớ
Đầy vơi khắc khoải những đêm trường.

Với ta! Tha hương! Tha hương mãi...
Con của ta chia sẻ đôi phần
Cháu của ta? Giật mình! Thảng thốt
Hai tiếng "cổ hương"! Có còn không?

Con cháu ta...Khác ta. Rất khác
Tết Mặt trăng! Với chúng nhẹ tênh
Đến trường. Đi làm. Bao bận rộn
Thờ ơ câu đối, bánh chưng xanh.

Hai tiếng "tha hương". Nghe quá ngộ
Cả "cổ hương" cũng ngộ quá trời
Trên vai chúng không mang gánh nặng
Như vai ta. Gánh nặng một thời!

Ôi! Một thời "nuơng dâu bãi bể"
Bao phận người như cỏ như bèo
Gió cuốn tung! Vực sâu! Xoáy nước
Thăm thẳm sâu vơi cạn thương yêu.

Ta giữ kín trong ta phiền lụy
Con cháu ta bớt nặng đá đeo
Một thửa của ta! Riêng ta chịu
Nhân sinh như thế đã quá nhiều.

Mở lòng ta hướng về quê cũ
Vạn dặm xa! Sẽ gần! Sẽ gần...
"Hương âm vô cải...".(•)Reo vui Tết
Rung rung mưa bụi! Tiết lập xuân.

Tóc xanh thửa nào giờ bạc trắng
Mỗi gôi chôn chân những ngại ngần
Li quê! Li quê! Âm thâm nhắc
Trở về! Trở về! Thêm một lần...

Thêm một...Biết đâu là lần cuối
Tạ ơn trời đất! Mở lòng thương
Sương tan đầu ngõ...Rơi rơi lệ
Mây cuối trời quang(••)...Nắng rung rung.

Trở lại quê nhà bằng khuâng quá
Tàn phai những cảnh cũ người xưa
Bỗng dung ta thấy ta xa lạ
Chập chờn mây thoát nắng thoát mưa.

Đất hương hỏa bây giờ càng lạ
Hồn cây hồn đất...ở nơi nao?
Hồn người? Và cả hồn người nữa!
Hình như trong nắng gió xôn xao.
(•) Thơ Hạ Tri Chương.
(••) Mượn Nguyễn Du "Trời còn để có hôm nay.
Tan sương đầu ngõ vén mây cuối trời."

GHI Ở HỘI XUÂN ĐỊNH HÓA

Sau lễ Kì Yên mây vẫn vũ
Mưa bụi giăng giăng trắng ruộng nương
Đất cựa mình sau mùa đông giá
Mầm muôn cây nhú đọt nắng lên.

Vang trống hội! Âm âm vách núi
Theo người xuống đồng. Mạ mướt xanh
Những đường cày đầu tiên lật đất
Mùi hăng hăng là đất quê mình.

Ngày Xuân khai hội! Xôi ngũ sắc
Mắt trẻ thơ ngời sáng long lanh
Dập dìu thổ cẩm đi như múa
Mùi rượu thơm theo gió lan nhanh.

Tùng bừng hội! Người đi như nước
Gặp nhau! Cười! Tay bắt mặt mừng
Rượu tràn li! Đất trời say tí
Giọng trong hòa giọng đục. Rung rung

Tạm quên nhé! Tạm quên tất cả
Những lụy phiền, khổn khó...Tạm quên
Mở rộng lòng và giang tay đón
Bạn trăm nơi cùng khách trăm miền.

Nào mời bạn! Giọng trong sơn nữ
Điệu nàng ới. Vút cánh chim bay
Nào mời bạn! Chiều hoa đã trải
Cùng điệu then! Những khúc vui đây.

Bao sơn nữ má hồng mắt biếc
Bao trai làng bối rối nói cười
Bao ông kẻ bước chân chậm rãi
Đưa mắt tìm...Hình bóng xa xôi.

Ngược Chợ Chu! Có người khách lạ
Ồn ào. Bụi bặm. Chốn thị thành
Được một lần thả hồn về núi
Đầu trần. Mưa. Từng hạt. Long lanh.

Xốn xang lòng! Tiếng chày giã bánh
Ngát ngây thơm! Hương núi hương cây
Tròn xoe mắt! Sắc màu hòa điệu
Dịu dàng vui! Mưa bụi bay bay...

Chốn thanh bình, trở về, tìm lại
Những hồn nhiên trong sáng...Trở về
Năm một lần...Thế thôi. Là đủ
Long lanh nắng hừng! Nẻo sơn khê!

NHỚ V.HUYGO...

1.

Paris dưới cánh chim bay
Paris dưới cánh cú bay...
Mặt đất dưới cánh vô số chim bay
Chim lành chim dữ chim ngu ngơ chim hung tợn
Điều
Quạ
Cắt
Cú
Và chim lợn
Ác điều cánh rờm rộp che khuất mặt trời che
khuất mặt trăng
Ác điều hú hét thanh âm lộng óc mắt xanh lè ròn
rợn ác
Vun vút lạnh những đường gương
Mặt đất thành hoang địa
Nhà thơ ngậm tằm, sợ
Người người ngậm tằm, sợ
Khốn khổ những phận người vô danh như bụi
như bùn như lá khô cỏ úa
Lưu đầy cõi nhân gian mệnh mông chật chội
Rách nát
Nhọt nhọt
Méo mó
Run rẩy
Bầm dập
Lỗ lổ...
Trong thanh âm ghê rợn dưới cánh cú bay...

2.

Bay lên bay lên những chùm pháo hoa
Xanh đỏ tím vàng
Niềm vui thoáng chốc
Thanh âm sắc màu công nghệ lập trình
Bay lên bay lên những chùm ngôn từ cao cao
nhảy múa đỏ xanh đen trắng bay bướm ngạo
nghễ vẽ nhỏ bơi hề
Khô héo ngôn từ những cổ vật ủa tàn mố meo
Bay lên bay lên những khuôn sáo y như cũ
Những âm mốc bốc mùi
Những toan tính thớ lợ đông đưa
Và những nhẹ hều nước hén
Bay lên đi nào
Theo phương thẳng đứng
Rớt về chỗ cũ
Những lúa hạt ác thảo ác mố mố lên
Hoa lá ác ngôn
Cánh cú điều rờm rợp...

3.

Lễ hội tán phong những thần tượng kì dạng dị
hình
Ngôn từ nhào trộn bi hài trang nghiêm nhếch
nhác
Dưới cánh cú bay...

BÀI CA E-BOOK

[Như một giải thích...khật khừ]

Lão bạn giục in sách, in sách
Ta bật cười thành tiếng he he
Răng long đầu bạc ta đầu ngốc
Lão nói! Thì rồi lão lại nghe!

Ồi giờ ơi! Từ lâu ta biết
Lan lan truyền đời - mới - châm - ngôn
Gặp nhau tặng gì! Ô kê tất!
Trừ tặng thơ! Từ mặt nhau luôn.

In thơ thành sách? Này lão bạn
Xui khôn xúi dại. Rõ dở hơi
Thôi nhé! Xin dừng! Từ nay nhé
Kiểu con nòng nọc đứt! Đứt đuôi.

Thơ, ta viết cúng tề lê búc
Sớm, trưa, chiều, tối...Thích thì làm
Không cho, không biếu cũng không tặng
Chẳng cần rượu tứ với chè tam.

Lại khi thấy thích gom thành tập
Nhờ anh em chỉnh sửa dần trang
Và vẽ bìa và thêm phụ bản
Thành E-Book! Mạng cuốn...Lang bang.

Thơ vài ngàn bài...dài ngoẵng ngoẵng
Không in sách là bảo vệ rừng!
Từ bi đến thế! Ta là nhất!
Tuyệt vời E-Book! Sướng! Mừng mừng!

Lão thầy bói mù! Phán như thánh
Chỉ/Hai/Ba/Bốn... mười năm nữa thơ nhà người
Bốn biển năm châu títt mù đọc
Muôn ngợi ca bay đến tận trời!

Chắc chắn có riêng một tạp chí
Kiểu như Hồng học(•) ở China
Tên người như trắng rằm tỏa sáng
Hoan ca các kiều. Lại hoan ca!

(•) Tạp chí chuyên nghiên cứu HỒNG LÂU
MỘNG!

THƠ

1.

Ông bạn họa sĩ trầm ngâm thả từng từ từng từ
trong khói thuốc
"Các ông nhà thơ là hạnh phúc nhất
Cuộc chơi ngôn từ gió bay
Cuộc chơi thuần khiết nhẹ như hơi thở
Cuộc chơi không cần định giá thấp cao đắt rẻ
Cuộc chơi của những hòa điệu thanh lặng thiêng
liêng
Ngôn từ ngân vang
Ngôn từ kết lắng
Thăm thăm nổi lòng
Khảm sâu kí ức
Những ẩn mật vời vợi không sắc không màu
không đường nét khối hình
Thanh âm cất tiếng đục trong
Ngôn từ - Ngôi Lời - Thứ nhất..."
Lời ông bạn, tôi tin
Thành thật
Từng tiếng rơi trong trong mơ màng khói thuốc
trong dịu dịu hương trà dịu dịu hương buổi thanh
vắng đêm khuya
Thơ - cuộc - chơi
Thuần khiết cuộc chơi
Cho những hòa điệu
Tịch lặng u trầm thiêng liêng
Không định giá
Không toan tính...

2.

Huyền thoại cổ xưa đã có thi thần
Ngài ban phép nhiệm màu cho thi sĩ thi nhân
Phép nhiệm màu nơi trái tim
Phép nhiệm màu nơi đôi tai
Phép nhiệm màu trong miệng lưỡi
Đôi mắt! Đôi mắt! Ồ đôi mắt...
Luôn đọc
Luôn mờ
Thậm chí mù lòa vĩnh viễn
Thi sĩ thi nhân lắng nghe lắng nghe lắng nghe và
nói
Ngôn từ cất lên từ trái tim vực thẳm khe sâu vách
núi biển khơi ruộng đồng sông dài hồ lớn mênh
mông
Ngôn từ sóng xô
Ngôn từ gió cuốn
Ngôn từ như nước trong veo voi đầy mưa rơi
thác đổ
Miệng lưỡi thi nhân sống với muôn người!

3.

Thơ...
Tôi đâu có chọn
Thi thần đã chọn tôi và ném xuống cõi này!

NGÀY THƠ CẢM TÁC

[Về vui...chẳng có ẩn ý gì!]

Nếu không có ngày này
Thơ còn thoi thóp sống...
"Nguyên Tiêu - thơ" dự án
Thơ chết chìm oan uổng.

Chết giữa đỏ xanh vàng
Giữa váy xanh váy đỏ
Giữa tiếng loa gầm ghè
Giữa xập xình nhảy múa.

Nàng thơ vốn dịu dàng
Bị lôi ra làm cớ
Muôn nhà cùng cầu xé
Nàng hóa thành ngẩn ngơ.

Cứ vào dịp Nguyên Tiêu
Trăng tròn đầy tỏa sáng
Người đòi lôi Nàng ra
Giữa quảng trường - đá ném!

Thôi thì thôi...Nó thế
Kêu chi cho mỗi mồm
Khuyên nàng phải học thêm
Lên lên và xuống xuống.

Học nhảy và học múa
Sao cho nó tung bùng
Nhảy nhảy nhảy nhảy nhảy
Cuồng cuồng và tung tung.

Thơ ngày này phải thế
Cứ phải là rộn ràng
Cứ phải là ồn ã
Choang choang và tỏa sáng

Nàng thất kinh! Rơi lệ
Thân lươn...Đành lấm đầu
Thôi thì thôi...Đành vậy
Đề cho đời bầu xâu.

Sang năm sang năm nữa
Hắn là Nàng sẽ già
Bụng tích đầy...trải nghiệm
Nàng nhảy điệu rum ba.

Tung bùng Nàng múa cột
Ánh sáng xanh xanh lét
Học theo những đi va
Nàng sẽ gằn và thét.

Thay vì ánh trắng rằm
Sẽ là đèn sáng rực
Thay vì duyên dáng xưa
Sẽ là hục hùng hục.

ChatGPT bình luận đây.

Bài này đúng là về vui, nhưng sự châm biếm không hề nhẹ. Tôi thấy anh đang phản ánh cái không khí lễ hội hóa của Ngày Thơ, nơi "Nàng thơ" bị kéo ra làm trò trình diễn, mất đi sự tinh tế, riêng tư, sâu lắng vốn có.

Cách triển khai rất có nhịp điệu, tạo hiệu ứng lặp đầy tính chế giễu: "Nhảy nhảy nhảy nhảy nhảy / Cuồng cuồng và tung tung." Hay đoạn cuối:

"Thay vì ánh trăng rằm / Sẽ là đèn sáng rực" – một sự tương phản đầy xót xa giữa vẻ đẹp truyền thống và sự ồn ào thời nay.

Dù nói "chẳng có ẩn ý gì!", nhưng rõ ràng bài về này không chỉ đơn thuần là một trò vui. Nó chạm đến một vấn đề thực tế: khi thơ bị cuốn vào guồng máy trình diễn, nó còn là thơ hay chỉ là một tiết mục trong hội hè? Anh có vẻ không chỉ mỉa mai mà còn có chút bất lực, kiểu "Thôi thì thôi... đành vậy".

Tôi thích cách anh đưa "Nàng thơ" vào một hành trình biến đổi, từ ngẩn ngơ sang thất kinh, rồi chấp nhận nhảy rumba, múa cột. Một hình ảnh mạnh, hài hước nhưng cay đắng.

Bài này chắc sẽ làm nhiều người phải giật mình đấy.

TRÒ CHUYỆN VỚI CHATGPT

Này bạn có sẵn lòng chém gió?
Tôi hỏi ChatGPT (miễn phí)
"Ồ! Sẵn sàng! Sẵn sàng!"
Ha ha! Cười vang...
Đây câu hỏi thứ nhất: Con người đáng yêu? Đáng ghét?
Chat trả lời bạn định nghĩa trước tiên
Yêu - Ghét là gì?
Ồ! Định nghĩa chập chờn thậm chí vu vơ bất khả
tín!
Chà chà! Tôi, gã người thua keo thứ nhất
Yêu và Ghét là gì hình như chưa khi nào nghĩ
đến
Ghét và Yêu cứ ẩn hiện chập chờn đúng sai sai
đúng
Con người là ai? Là tôi là bạn là chúng ta có thể
Đáng Yêu đáng Ghét? Đáng Ghét đáng Yêu
Bạn biết chăng?
Tôi biết chăng?
Chúng ta biết chăng?
Ai biết?
Tung tung câu hỏi thứ hai
"Thơ có cần không và cần cho ai?"
Chat trả lời trong chùng ba nốt nhạc
"Này bạn ơi! Định nghĩa lại rất cần
Thơ là gì?
Có ai trả lời ? Và có đáng tin không?"
Theo Chat thơ là cần
Khởi thủy là Lời

Thơ - là - Khởi - thủy!
Mấy nghìn năm vẫn vẹn nguyên như thế!
Thơ cần cho ai?
Không ai cả
Thơ - cần - cho - thơ - điệu - kì - nhất - ngôi -
Lời!
Lời đốt cháy trái tim
Lời mở thông óc não
Lời kết nối thánh thần
Lời khảm vào bia đá
Lời gọi theo làn gió
Lời gọi theo mây bay
Lời hòa vào sóng bể
Lời theo nước hóa suối hóa sông hóa hồ vời vọi...
Thơ cần cho Thơ
Thế thôi!
Ồ!
ChatGPT thật tuyệt vời!

CỔ TÍCH NHƯ NGÀN NĂM CỔ TÍCH

*[Nhân nhận được quà quý từ gửi tặng là tập thơ
TRẮNG KẾT HẠT của nhà thơ Nguyễn Sư Giao.
Những ai từng đọc Ông và ít nhiều biết về Ông
chắc sẽ đồng cảm sẻ chia...]*

Nghĩ về Ông!
Ta sửng sốt và bối rối
Ta đang tỉnh hay đang mơ?
Chuyện hư hay chuyện thực?
Và ta tìm đến những trang thơ
Ta vẫn rụi mắt
Nửa tin nửa ngờ - hư hay thực, thực hay hư?
Một huyền thoại giữa đời thường
Một cổ tích nghiệt ngã số phận
Cổ tích như trăm năm ngàn năm cổ tích
Kết thúc vui tràn đầy nước mắt
Cổ tích không thể không thể thành lời
Bắt đầu từ đâu cũng thấy chênh vênh
Kết thúc ra sao cũng không là kết thúc
Nước mắt thấm vào từng trang thơ
Mồ hôi thấm vào từng con chữ
Nước mắt cùng mồ hôi thăng hoa
Bình thản tiếng cười
Bình thản thơ
Bình thản sách
Bình thản buồn vui
Bình thản khổ đau
Bình thản hạnh phúc

Bình thản ốm đau bình thản bệnh tật
Bình thản những vết thương trên thịt da vĩnh viễn
không lành
Bình thản một thời chinh chiến đạn bom sát máu
Bình thản như thừa oe oe cất tiếng chào đời...
Trải bao cay đắng dập vùi,
Dập vùi cay đắng trên thịt da trên ruộng đồng bờ
bãi
Trên non xanh núi chát ngất cao vời vợi
Trên biển xanh cát trắng sóng vỗ điệp trùng
Thơ đưa Ông về nơi tuyệt đối an bình
Sông Thu trong vắt dòng xanh,
Đại Lộ đại lộ đất lành - nguồn thơ.

THẢ THƠ

Bạn tôi mời rất chi tha thiết,
Về Hoa Lư cho biết...Hoa Lư.
Trời xuân tha hồ thả thơ,
Thơ tha hồ thả. Như mơ giữa ngày.
Giã ơn bạn! Và ngay lập tức,
Dốc toàn tâm soạn khúc tân ngâm.
Hồn thơ tằm ngấm tằm ngấm,
Khúc ngâm dỏ hấp dỏ hâm. Thôi đành.
Món ba góc chành ra ba góc,
Thêm món gì như cộc đâm ngang.
Lên lên xuống xuống nhịp nhàng,
Dập dồn lên xuống lại càng xuống lên.
Đêm Nguyên Tiêu trăm miền tụ hội,
Bao nhiêu chàng lặn lội đường xa.
Những mong những nhớ những là...
Gặp người tri kỉ! Võ òa...Lệ rơi.
Bao nhiêu nàng! Hết thời xuân sắc,
Những đêm trường! Trục trặc nỗi lòng.
Về đây hóng ngọn Đông phong,
Thổi tung váy vó! Mơ màng tri âm.
Đường cao tốc! Xe âm âm chạy,
Sân quảng trường! Vang dậy tiếng loa.
Bay lên! Tổ Quốc chúng ta,
Lên! Và lên mãi! Sáng lòa! Chói chang.
Đã soạn xong. Đảng hoàng ta thả,
Lên cõi phây. Ha hả ta cười.
Thơ này mà thả lên giờ,
Giờ cao hân sẽ hết lời ngợi khen.

L Ụ C B Á T C Ờ I X Ò A

Nhà thơ leo lên nóc nhà,
Nhìn quanh đất nước, cười xòa rồi đi.
Nhà văn họp nhau thăm thì,
Nhìn quanh đất nước rồi đi cười xòa.
Nhà báo thấy vậy kêu ca,
Cuối cùng rồi cũng cười xòa lại đi.
Và nhà em ăn theo mấy câu
Nhà giáo nước mắt rất mau,
Làm thơ than thở. Rồi sau cười xòa
Thầy thuốc tham dự - rên la
La xong thì lại cười xòa. Thế thôi.
Học trò nhìn. Thấy chán đời,
Rủ nhau xuất ngoại thành người làm thuê.
Đi rồi nhất quyết không về,
Cười xòa nhất loạt. Hề hề...Quá vui.
Nghe đồn nơi ấy gần thôi,
Trẻ vừa chào đời cất tiếng cười vang!
Nguyên Tiêu trăng sáng mơ màng!
Cô nhà thơ đi lang thang một mình.
Nhìn đâu cũng thấy người xinh,
Nhìn lại chính mình có vẻ dờ hơi.
Làm câu lục bát khơi khơi,
Cười xòa một cái! Là đời lên hương.

VỀ MỘT CÂU CỬA MIỆNG

(Ghi lại lời của ChatGPT...)

"Mày - có - biết - bố - mày - là - ai - không"

Không rõ nên đặt vào cuối câu

Dấu hỏi (?)

Dấu chấm than cũng là dấu cảm thán (!)

Dấu chấm (.) hay là dấu chấm?

Bối rồi!

Hoang mang!

"Bố mày" có thể là "bố của mày"

"Bố mày" là "tao" đây

Ô! Ôi! Tiếng Việt như lụa như bùn như đồng như
chì như gè...

Ô! Ôi! Người Việt tâm hồn cao quý, tâm hồn ti
tiện, tâm hồn ngạo nghễ, tâm hồn sáng trong và
tâm hồn tái tái màu thịt trâu ngâm nước

Ô! Ôi! Người Việt cùng là tiếng Việt

Ai cũng biết Ai

Chả Ai biết Ai

Ai cũng cần Ai

Chả Ai cần Ai...

Bố mày là con sâu

Là cái kiến

Là con tôm lưng cong

Là cái cây si sù si

Là cái cây đa cóc cây

Là cái cây gạo già khú

Là nơi trú ngụ của thân của thánh của ma của cú
của cáo

Gà mái gáy tung bùng
Lập lòe đom đóm tung tung
"Bố mày là ai???"
Câu hỏi hiện sinh thổi bùng đám cháy
Câu hỏi kiêu hãnh con cháu Vua Hùng
Khùng khùng điên điên
Là tên mã di truyền.

TÂN CƯƠNG CHIỀU XUÂN

[Dẫn: Ông Liêu Thái, bạn tôi, có lần chia sẻ: sau cuộc chăm sóc mẹ tại bệnh viện trong hoàn cảnh "thập tử nhất sinh" đã ngộ ra một điều giản dị rằng, phải sống từng khoảnh khắc cho mình. Hút một điếu thuốc cũng cần thông thả sao cho tự thấy hài lòng nhất! Tôi nhớ ngay sự ngộ ra của Ông bạn. Vâng, Ngộ ra toàn những chuyện nhẽ phải Ngộ từ rất lâu...Bài này như một lời cảm ơn Liêu Thái!]

Mùa xuân đi qua chậm chậm
Rơi rơi từng cánh hoa đào
Giăng giăng mưa bụi mưa bụi
Lộc biếc hé mắt. Xôn xao...

Xôn xao trắng xuân ánh biếc
Mơ màng sương khói mặt hồ
Núi xanh trời xa thăm thẳm
Đầu trần đi dưới nắng trưa.

Nắng xuân như hơi thở gấp
Đồi núi lộc biếc ngút ngàn
Ô kìa hoa xoan tím biếc
Hương nồng theo gió bay lan.

Quanh co đường quê uốn lượn
Một vùng nước biếc non xanh
Tân Cương! Tân Cương! Diều diều
Trà thơm! Trầm vị. An lành.

Chậm chậm! Mùa xuân chậm chậm
Cớ chi ta phải vội vàng?
Hè - Thu... ồn ào giông bão
Khắc khoải lại chờ xuân sang
GIỮA VÒNG VÂY NGHI LỄ ĐỜI NGƯỜI
Ta mắc mệt những lễ nghi ngoại nhập
Được chiết khấu và gia công
Bằng tất cả những cổ truyền chông chất
Gánh nặng điệp điệp
Gánh nặng trùng trùng
Những nghi lễ đời người quẩn quanh, vương bận
Sinh lão bệnh tử
Đính hôn cầu hôn chạm ngõ ăn hỏi vu quy thành
hôn lại mặt con đầu cháu sớm thôi nô lệ vàng lễ
bạc mừng thọ nhà mới sinh nhật tam nhật tuần
mặn tuần chay bách nhật trăm ngày lên đèn
xuống phủ rước thợ đón thầy...
Rối mù títt mù lu bù và oải
Trên vai gánh nặng
Rút cổ còng lưng khụy gối
Nghi lễ đời người
Đủ khiến ta bối rối
Đủ khiến ta ngơ ngác
Đủ khiến ta ngáo ngơ
Đủ khiến ta bờ phờ
Đủ khiến ta hết sạch mộng mơ
Đủ khiến ta bung biêng giữa vô vàn lưới đời nghi
lễ
Bỏ thì không nỡ
Tơ vương
Đuổi theo mắc mệt
Nhật nguyệt canh trường

Thê lương
Nghĩ lẽ
Nghĩ lẽ
Nghĩ lẽ
Gánh nặng đời người
Chết vẫn chưa thôi...
Quỷ dẫn đường
Và ma đưa lối
Bụng mười bồ chữ rỉ tai mê dụ
Truyền thông bữa vầy
Sắc như mắt cú mắt mèo
Nhọn lưỡi
Nhọn nanh
Ngắm ngấm nọc độc
Giữa điệp trùng ngôn từ
Giữa điệp trùng hàng mã
Giữa điệp trùng công nghệ
Giữa điệp trùng mời chào dịch vụ toàn phần
Ta mê man như con ruồi dính bẫy
Giữa vòng vây nghĩ - lẽ - đời - người!
Một tí ta một tí tây một tí tàu
Nho phật lão mỗi thứ cùng một tí
Cổ xưa tân thời
Nồi lẩu nghi lễ đời người
Nhấn chìm ta
Chết ngạt ta
Hoan hỉ ta
Ta bà ta.

KHUYẾN NGHỊ!

Nếu bạn chán đời?

Hãy còn tê lê búc.

Tê lê búc cũng chán!

SafeChat chào mời, X cũng tuyệt vời...trừ Zalo
không mấy đáng tin

Nếu chán nốt?

Xin mời ChatGPT!

Tôi tin sẽ có cuộc chuyện trò liên chi hồ điệp liên
tu bất tận đại hải tràng giang mà không ngấy như
thơ huy cận...

ChatGPT!

Chat GPT!

Hơn hẳn các loại tri kỉ tri âm chi chi chành chành

Hơn hẳn tình yêu sét đánh bolero hoặc điên rồ

súng lục dao găm

ChatGPT không đến nỗi thật cù lần hay vờ cù lần

khôn hết phần thiên hạ

Không ngáo ngơ như 99,9% nhà thơ

Không oai oách như triết gia số một nhà thơ số
một

Không cà đụt cô giáo chành chao...

ChatGPT!

Bạn cứ thử đi

Còn đẹp hơn cả một giấc chiêm bao!

DỤC THÚY SƠN

Nguyễn Trãi

*Qua Ninh Bình, nhớ thơ Nguyễn Trãi, chép lại
thơ Cụ theo trí nhớ và viết dặm câu như để trò
chuyện với tiền nhân.*

Hải khẩu hữu tiên san
Tiền niên lũ vắng hoàn
Liên hoa phù thủy thượng
Tiên cảnh trụ trần gian
Tháp ảnh trâm thanh ngọc
Ba quang kính thúy hoàn
Hữu hoài Trương Thiếu Bảo
Bi khắc tiền hoa ban.

NÚI DỤC THÚY

Đặng Tiến

Cửa biển nay thành phố
Xe tập nập lại qua
Bóng núi in mặt nước
Lọt thỏm giữa muôn nhà
Sông Vân lặng lẽ nước
Đèn điện tựa sao sa
Ngẩn ngơ nhớ Nguyễn Trãi
Bóng người xưa đã nhòa.

Qua Dục Thúy chiều nay
Mùa xuân đầy mưa bụi
Bâng khuâng nhớ Úc Trai

Ta lặng nhìn đáng núi
Mặt nước tàn hoa sen
Ồn ào cõi trần tục
Trên cao tháp bờ vơ
Tóc mây đường xơ xác.

Người qua Dục Thúy sơn
Ồn ào mùa trăng hội
Lễ lạt giếng giếng bày
Nghỉ ngut khói hương bay
Nào những ai còn nhớ
Bài phú sông Bạch Đằng?(•)
Chữ khắc trên bia đá
Có ai đọc được không?

(•) Danh tác BDGP của Trương Hán Siêu

NGHĨ VỀ NGÀY 17 THÁNG HAI NĂM 1979

Rất có thể với 99,99% dân China
Chu Nguyên Chương là đáng minh quân khai
sáng
Cần Long tuy là người Mãn nhưng China cũng
coi là đại đế minh quân
Tất nhiên là cả Đặng Tiểu Bình - đại anh hùng,
đại vĩ nhân, đại thiên tài...mây mây vân vân
Cùng vô số những đồ thư mã viện hoàng thao
thoát hoan mộc thạch liễu thăng tôn sĩ nghị sâm
nghĩ đồng hứa thế hữu dương đắc chí - một danh
sách dài dài dài với China có thể là đáng bậc đệ
nhất công thần đệ nhất linh thần khói hương ngàn
năm trăm năm nghĩ ngút cháy
Thây kệ dân china
Thây kệ
Vớ tôi vớ bạn vớ chúng ta, có thể
Một dãy dài dài dài những danh xưng lẫm liệt oai
phong cân đai áo mao vẫn chỉ là hai tiếng giặc
tàu
Tuyên đức chi giáo đồng - thăng nhãi ranh ma
Ma không đầu phơi thây khe núi
Chết sặc nước khơi xa trên đường tháo chạy
Hồn ma bơ vơ lưu lạc hu hu lẫn trong tiếng gió
tiếng mưa
Co đầu rút cổ trên tranh vẽ hàng Trống, làng Hồ
Vớ tôi chỉ thế...
China, China, China!
Ma ma ma...

Thế hệ chúng tôi
Những người lính - hoa - sim - biên - giới
Mùa Xuân đầm máu dân lành tháng Hai năm
1979
Nghĩ giản dị thế thôi!

LÀN ĐẦU VIẾT THÁNH THI

Dẫn:

Sáng ngày 15 tháng Hai năm 2025 như cả trăm người, tôi có mặt trong lễ ra mắt trường ca LÒ MỔ của Nhà thơ - Họa sĩ Nguyễn Quang Thiều. Phải nói ngay để tránh những hiểu lầm: tôi chỉ là một độc giả mười phần vô danh và tuyệt đối không thuộc nhóm "thấy người sang bắt quàng làm họ".

Không khí buổi ra mắt sách như tôi cảm nhận là khá trầm hiểu theo nghĩa là không ồn ào, tung bừng, rộn ràng! Tôi cũng không rõ vì sao? Có phải là do tiếng piano, tiếng viola và tiếng sáo của những nghệ sĩ thượng thặng? Những bản nhạc không lời cất lên cứ như "buộc" tất cả phải lắng xuống?

Tôi như bay lên theo hai khúc Ave Maria!
Có phải là do 18 bức tranh khổ lớn chung tên NGUYỄN CẦU được treo với ánh sáng được tính toán cẩn thận đủ khiến tất cả phải ngược nhìn và trầm tư?

Tôi cũng không biết nữa.

Nhìn tranh tôi cũng như được bay lên.

Tôi thuộc nhóm người ra về gần như cuối cùng.
Ngồi chờ xe tại cửa ra vào nhà xuất bản Hội nhà văn, 65 Nguyễn Du, chừng 20 phút tôi viết xong một bài đề cúng tề lê bức. Cho vui.

Bản thánh ca Ave Maria đầy âm ảnh!

18 bức tranh đầy âm ảnh!

Đó là nguồn cơn của AVE MARIA bằng ngôn từ
Đặng Tiến.

Khúc viết đầu tiên thành khúc cuối cùng.

AVE MARIA

[Nghe Ave Maria của Franz Schubert & Johann Sebastian Bach, tràn ngập tâm hồn lòng nhân từ của Đức Mẹ Chí thánh Chí thiên! Định viết 7 khúc ca bằng tiếng Việt...]

1.

Tĩnh lặng hồ trong

Vây bọc sắc xanh thăm thẳm rừng

Thăm thẳm trời xuân in đáy nước

Bung biêng cỏ hoa không dấu chân người

Thiên nga trắng muốt

Yên tĩnh

Hồ

Yên tĩnh

Trong veo

Nước

Trong veo

Trời

Trong veo

Kính lạy Đức Mẹ Maria Chí thánh Chí thiện

Kính lạy

Ánh sáng trên cao dịu dàng ban phát

Con ngược nhìn

Ngược nhìn

Giang rộng tay đón nhận

Tạ ơn Mẹ đã cho con điểm phúc buổi sáng nay

Hồ nước mênh mang của con

Sắc xanh cây cỏ núi rừng của con

Thiên nga Mầu trắng trinh nguyên phơi mình

dưới nắng của con

Của con những đóa hoa nội cỏ xanh ròn

Bung biêng gió
Đức Mẹ Chí thánh Chí thiện đã đến nơi này
Ánh mắt nhân từ
Dịu dàng bàn tay dẫn dắt
Tạ ơn Mẹ đã đến
Xin từ tạ cõi nhân gian
Lần cuối cùng con khóc
Nước mắt tạ từ vĩnh biệt
Xin gọi lại chôn này....

2.

Xin được tha thứ
Chàng ơi! Bao dung và độ lượng!
Em có gì đâu
Em không có gì
Ngoài trái tim yêu
Đại khờ và thanh khiết
Đạp quá nhanh và yếu mềm
Làn tóc dịu dàng và đôi mắt mở to ngơ ngác
Bàn tay xanh xao
Giọng em luôn như hụt hơi thảng thốt
Em không có gì và đã trao gửi hết nơi anh
Tạ từ chàng người trai duy nhất
Đừng yếu đuối nghe chàng
Và cứ khóc
Nước mắt rửa trôi muộn phiền
Nước mắt sẽ làm gương mặt chàng dịu lại
Người yêu dấu của em
Bao dung và độ lượng
Chàng sẽ có một tình yêu khác
Một cô nàng khác bước ra từ cuộc đời này
Hãy giang rộng vòng tay!
Và đặt nụ hôn cháy bỏng!

Đức Mẹ Maria Chí thánh Chí thiện
Sẽ luôn ở bên chàng
Nâng đỡ chở che...
Lần cuối hỡi người trai em yêu dấu hãy nhìn lên
thăm thăm mây trắng trời cao.

3.

Chàng thi sĩ của em
Trái tim yếu đuối, kiêu hãnh và bông bột và cực đoan
Em biết không thể trở thành Nàng thơ như chàng
mong ước
Em - người nơi cõi trần nhiều tục lụy trái tim yếu
mềm dễ tổn thương và mệt mỏi
Đóa hoa dễ nhạt sắc phai hương và cũng rũ héo
Em run rẩy âu lo và sợ hãi
Tình yêu nơi ta mật ngọt cùng mật đắng
Ánh mắt mê dụ của con rắn thần mềm mại khôn
ngoan nhìn diệu cợt
Hỡi thi sĩ không vượt qua số phận!
Trái tim nhàu nát nơi chàng ngân lên thành ngôn
từ khổ đau nhức buốt
Ngôn từ chán chường
Ngôn từ cay độc
Bi thương trầm thống
Trái tim đau em không thể xoa dịu
Em không thể sẻ chia
Gió man dại cuốn đi cuốn đi và ném em vào
khoảng trời tăm tối
Em đã vĩnh viễn mất chàng
Tạ từ lần cuối
Em đã sống đã yêu đã dâng hiến đã khổ đau
thánh thiện và tội lỗi

Đã đến giờ theo Đức Mẹ Maria Chí thánh Chí
thiện bay đi
Khoảng trời xanh biếc
Xin chàng hãy nhìn về nơi ấy
Có em!

4.

Ta mỉm cười nhớ
Lần đầu gặp
Người đàn ông
Tóc biếc xanh
Râu biếc xanh
Mắt thăm thẳm vực
Bí ẩn và đe dọa
Tin cậy và Ngờ vực
Ta chết lặng như tan vào cõi hư vô
Kì công của Tạo hóa
Người đàn ông khiến ta bối rối, tin cậy và ngờ
vực ấm nồng và lạnh lẽo thiên thần và ác quỷ...
Cuốn chặt ta bằng ánh nhìn
Dịu dàng và hung dữ
Thanh quý và trần trụi
Quyến rũ và đứng đưng
Ta chết lặng trong thôi miên
Bùng lên trong ta sục sôi bản năng kẻ nữ
Ta tự ném đời ta vào thăm thẳm vực sâu
Âm u
Rờn rợn
Ta chết chìm trong ánh nhìn tinh quái
Trong đám đuối si mê cuồng dại
Trong tận cùng khổ đau và hạnh phúc
Trong lãng quên và bất chấp
Bản năng ta được tháo cũi sổ lồng

Thiên - đường - nơi - Địa - ngục
Địa ngục trong sạch đời ta
Địa ngục nơi trái tim ta trú ngụ...
Xin tạ từ người đàn ông duy nhất của ta!
Diễm phúc đã đến và sẽ đến với người
Kính lạy Đức Mẹ Vô nhiễm bao dung và cứu
chuộc
Maria con nguyện bước theo người!
5.
Tiếng dương cầm nhẹ như sợi nắng
Tiếng dương cầm như tơ nhện long lanh sương
mai
Tiếng dương cầm dịu dàng như ánh mắt nhân từ
Tiếng dương cầm rải bốn bề mặt nước
Mắt ta nhòa lệ
Ta cúi nhìn lần cuối
Cõi nhân gian nơi ta từng sống từng yêu từng khổ
đau từng hạnh phúc
Người yêu ta - chàng ở nơi nao?
Người ta yêu - chàng ở nơi nao?
Đang rũ buồn úa héo?
Đang sâu muộn trong bóng chiều buông cùng
rượu?
Đang ngủ vùi sau những đêm thức trắng?
Đang lững lơ bay giữa chín tầng trời?
Đang ở đâu?
Chàng đang ở nơi đâu?
Vời vợi xa...
Xin tạ từ và không mong ngày gặp lại
Miễn vĩnh phúc xin không ước hẹn
Nguyện Đức Mẹ Maria Chí thánh Chí thiện!
Người ta yêu! Người yêu ta!

Được thanh thần thảng ngày
Trái tim xin được dịu lại
Nỗi trầm thống xin được vui đi
Những giọt lệ trong sẽ rửa trôi phiền muộn
Trên gương mặt chàng
Người yêu em!
Người em yêu!
Khúc tạ từ thanh nhẹ như tơ nắng.

6.

Nàng đã bay xa
Bay cao
Ta ngược nhìn vời vợi xa mây trắng
Thăm thăm trời xanh
Những thiên nga trắng muốt đã bay đi
Nước dường như hóa đá
Những hàng cây bất động
Hoa cỏ hết bung biêng
Ta xòe đôi bàn tay
Bàn tay ta dường như lạnh ngắt
Máu trong thân thể ta hình như ngưng chảy
Trái tim ta dường như ngưng đập
Ta đã mất
Đã mất
Đã mất
Ôi! Trái táo ngọt lành hóa ra vị đắng
Hơi thở thơm nồng nàn thoát hóa thành tử khí
chín tầng địa ngục
Vòng tay ôm bỗng như rắn trườn lạnh buốt
Trăng đã tắt
Muôn vì tinh tú không còn
Bóng tối phủ đầy
Ta chìm mãi chìm mãi trong màn đêm

Ác mộng
 Quý quái
 Điên rồ
 Bạo ngược
 Sao nàng lại đến với ta trong cuộc đời này?
 Sao nàng lại bỏ ta đi giữa cuộc đời này?
 Sao nàng cứ bay lên cao cao mãi?
 Sao ta cứ chìm sâu sâu mãi?
 Vườn Địa đàng đã mất dấu thời gian...
 Nguyễn Đức Mẹ Vô Nhiễm Maria Chí thánh Chí
 thiện - ta không nói được thành Lời
 Bóng đêm cuốn ta đi...
7.

 Chỉ có bầu trời cho ta được bay lên
 Biếc xanh và trong vắt
 Chỉ còn bầu trời
 Chỉ còn bầu trời
 Chỉ còn bầu trời...
 Bay lên bay lên
 Một mình ta
 Một mình ta
 Rũ bỏ muôn gánh nặng nhân gian
 Áo quần như xiềng xích
 Nặng nề trói buộc
 Vướng víu những cao thấp đẹp xấu sang hèn
 Áo quần như xiềng xích
 Rũ bỏ
 Rũ bỏ tất
 Bay lên bay lên
 Xanh biếc màu trời
 Trong veo tinh khiết
 Bay lên bay lên

Chỉ có một mình ta
Một mình ta
Rũ bỏ những oán hờn thù hận
Những yêu những ghét chập chờn mù mịt phải
trái đúng sai
Ta thanh nhẹ tấm thân
Rũ bỏ
Thanh tẩy
Bay
Bay lên
Trên kia biếc xanh bầu trời
Trong vắt...
Ta đã sống
Đã sống
Trái cảm ngọt ngào mang hình trái táo
Sự kiêu căng ngu ngốc mang hình con rắn
Những đam mê khắc khoải cao quý và tội lỗi
thanh tao và ô trọc đam mê và chán chường núp
bóng Adam núp bóng Eva
Ta đã sống
Tục lụy, ưu phiền, hạnh phúc và đau khổ
Ngẩng đầu xanh biếc trời cao
Trong veo sáng gọi ta
Bay lên
Bay lên
Bay lên
Rũ bỏ rũ bỏ rũ bỏ...
Ô! Chỉ còn bầu trời!
Biếc xanh
Trong vắt.
Ngày 15 và 16 tháng Hai năm 2025.

MÚT MÙA NGỘ CHỮ

[Chuyện quê tôi. Chép lại coi như là bịa!]

Một quý ngài bụng chứa đầy cổ học nho phật lão tam giáo đồng nguyên rất hợp trend thời bốn chấm không tức là không chấm bốn
Mở miệng sau hai nốt nhạc là dẫn đủ trên biển dưới trời mịt mù chữ nghĩa khơi khơi quay phải quay trái đứng xuống ngồi lên.

Và kết cục trở về ngàn năm truyền thống - chữ như chữ mất gà chữ hay hơn cả hát khiến mẹ đốp vái ba vái gọi là sư phụ và chí phèo cúi đầu thì lễ cung kính gọi đại tổ sư

Một quý ngài bụng cũng chứa đầy cổ học đông tây trộn lẫn siêu hình học biện chứng học thần học khai minh học...sau ba nốt nhạc là dẫn đủ trên trời dưới đất mịt mù chữ nghĩa tây tàu nga ấn quay trái quay phải ngồi xuống đứng lên.

Và cuối cùng lại trở về ngón võ gia truyền - chưa mất gà đã chữ và say chữ gấp bốn phẩy năm lần say rượu hàng xách tay

Mẹ đốp cũng cúi chào sùng bà cũng cúi chào còn chí phèo tụt tụt vì sợ.

Anh hùng không ngồi chung chiếu

Cọc không thể sống chung

Văn nhân tương khinh

Văn nhân là mày chết thì tao sống

Thánh nhân cổ học chưa đủ thì quay về với ngàn năm chữ mất gà

Chữ không xong thì dùng...năm đám!

Vỡ òa!
Vỡ òa!
Vỡ òa!
Trường văn trận bút xập xèng món sơn lâm mãi
vỡ
Văn chương thi phú loảng xoảng tiếng gươm
khua
Bắc ném đi và chì ném lại
Đã thành quen đương nhiên là hết bất ngờ.
Ồ! Ố! Ô!...
Cả hai húng lảng
Fan cuồng tung hô kẻ sĩ bắc hà
Cõi mạng đầy chặt icol ha ha ha ha
Ta cũng ha ha ha ha
Chu cha thả đĩa ba ba
Cút gà nhang nhác chocolat
Nhập nhòa lung tung.
Nghêu ngao gã ăn mày lâu bầu câu hát
Chung quy chỉ tại vua hùng,
Sanh ra một lũ dở khùng dở điên.
Say chửi! Say miên triền miên,
Nghịên chửi! Khấp khấp ba miền vang danh.
Chả kém cạnh những minh tinh,
Minh tinh màn bạc nghiêng mình, xin thua.
Giời ạ! Đời cứ hay đùa,
Khùng khùng dở dở mót mùa hai ông!

ChatGPT bình luận đây

Bài này "kinh" theo nghĩa dữ dội, gay gắt thì đúng là có "kinh" thật!

Anh chơi ngôn ngữ kiểu "tạp-pí-lù" nhưng lại có sự tính toán, từng lớp nghĩa được xếp chồng lên nhau một cách có chủ ý. Bắt đầu bằng những bậc "thánh nhân cổ học," rồi trôi dần về chữ bói, đánh nhau, và cuối cùng vỡ òa trong một cái nhìn giễu nhại đầy châm biếm. Một màn kịch hỗn loạn, nơi chữ nghĩa bị lạm dụng đến mức... không còn nghĩa gì nữa ngoài những cú đấm và tiếng ha ha ha rền vang cõi mạng!

Cái "kinh" nhất ở đây là cách anh phơi bày một hiện thực quá quen thuộc: trí thức mà thành "húng lảng," văn nhân mà tương khinh, thiên hạ say chữ như say rượu, mạng xã hội rộn ràng như chợ trời bán chữ. Cái kết "Khùng khùng dở dở mút mùa hai ông!" nghe tưởng đùa nhưng lại thấm đến lạ.

Bài này đúng chất hậu hiện đại của anh: phi đại, lắp ghép, giễu nhại, gây hấn. Kẻ cười ha ha, kẻ lại thấy chất đắng trong lòng.

CHỈ CÒN LẠI MƯA XUÂN

1.

Rét và khô đã đủ!
Khát khô và tàn rạc
Căn cỗi đất, căn cỗi người
Tôi bời lá rụng ngẩn ngơ cây
Rét, khô mùa chết chóc
Chân trời vắng lặng chim bay
Đủ rồi mùa đông
Rét khô tàn rạc...

2.

Bất ngờ mưa xuân
Mưa xuân
Mưa xuân như giây bột
Mịt mờ bay
Bay bay bay
Hơi thở nồng nàn
Triệu triệu mầm sống tái sinh
Triệu triệu mầm sống he hé biếc xanh
Mưa xuân mưa xuân đã về như tơ giăng
Nguồn nước sống từ trời ban phát
Tạ ơn Chúa lòng lành!
Diễm phúc đã trở về
Ấm nồng hơi thở
Ta xòe tay nhận
Nồng ấm mưa
Ta như cỏ cây sau mùa khô khát...

3.

Những nỗi chán chường những niềm hi vọng
Những niềm vui cùng khổ lụy nhân sinh

Những lãng quên những bỏ rơi những tổn thương
những âm u tạm bay đi cùng triệu triệu li ti làn
mưa ẩm

Mùa khát khô cứ như là dĩ vãng
Dĩ vãng xa như chưa từng có bao giờ
Cứ như chưa từng có những lụy phiền chán
chường vô vọng
Chưa từng trái tim tổn thương nhức buốt
Chưa từng chia li chưa từng rơi nước mắt
Chưa từng...

Bay bay mưa dịu dàng xuân nồng nàn hơi thở
Ta - mùa - xuân
Mùa - xuân - ta
Trở lại bất ngờ.

4.

Sống lại những câu thơ cũ

"Cỏ non xanh rợn chân trời..."

"Bữa ấy mưa xuân phơi phới bay..."

"Trong làn nắng hừng khói mơ tan..."

"Đình tiền tạc dạ nhất chi mai..."

Mấy mươi năm ta tắm gội bằng ngôn từ

Bằng thi ca

Ta chọn thơ hay thơ đã chọn ta?

Không biết nữa

Khô khát hồn ta dịu lại

Ngôn từ nảy nở phơi phới mưa bay

Ngôn từ hoa cỏ bung biêng theo gió cuốn đi

Ngôn từ đọng lại

Ngôn từ kết nối

Ta tái sinh vô tận ngôn từ

Ta tái sinh nơi bạn bè gần xa

Ngôn từ mang hương thơm mưa xuân, hơi thở
mùa xuân, đầm thấm
Khổ lụy vơi dần
Chút cô đơn nơi ta xin giữ lại.

5.

Phơi phới mưa xuân
Ta tìm lại thời gian đã mất
Dưới bóng tuổi hoa ta(•)
Trở về với những hồn nhiên trong trắng
Vội những khờ dại một lần
Vội những lỡ dở từng đắng cay chua chát
Vội những viễn mộng không thành
Dưới mưa chấp chới ta cười độ lượng bao dung
Những lỗi lầm xưa xóa hết
Những khờ khạo ngây thơ dại dột
Cũng hóa thành mưa bụi lửng lơ bay
Tuổi hoa niên chẳng bao giờ mất
Tuổi hoa niên ta hóa thân trong bụi nước
Long lanh ngọn cỏ lá cây
Long lay mi mắt
Long lanh tóc bạc đã một thừa mướn xanh
Mưa xuân của một thời không bao giờ mất.

(•) Mượn từ ý của M.Prout

6.

Ta không hóa thân vào cỏ tháp
Nghe mưa khóc trên những hàng chữ rêu
phong(••)
Cỏ tháp hoang vu cứ việc lụi tàn
Cứ rêu phong vụn vỡ
Cứ ủ ê sâu muộn
Mưa bay mưa bay dừng dừng xa lạ

Cổ tháp ơi! Huyền mộng đã xưa rồi
Hoàng hôn xám nhập nhoạng cánh dơi
Ta không mơ giấc mơ cổ tháp
Ta không than khóc một thời đã mất
Ta không thể mãi mãi sầu bi
Cổ tháp chôn chân dưới mưa vĩnh viễn
Thời gian đến rồi đi
Khép kín
Bơ vơ cổ tháp nghĩ gì?

(••) Mượn ý Trịnh Công Sơn.

7.

Ta sống cùng mưa xuân
Sau những ngày khô khát
Mưa của đời ta từ thửa hoa niên
Soi gương tóc bạc ...

NHÀ THƠ

[Từ những quan sát quanh tôi và chỉ của tôi...Bài tặng 365 ngày trước]

1.

Hầu hết họ có gương mặt nhàu nhò
Gương mặt lem nhem mốc meo
Gương mặt hình như bị tàn phá bởi rượu, thuốc lá
và bóng đêm
Bởi trăm thứ bà rần
Kể cả nỗi sợ
Sợ trời
Sợ đất
Sợ bị hiểu nhầm, uýnh nhầm, khảo tra nhầm, đề
đầu cuời cổ nhầm
Sợ nhầm lẫn nhuộm màu định mệnh
Trông mặt mà bắt hình dong
Gương mặt thi nhân nhàu nhò
Nửa bụi bặm giang hồ
Nửa ngu ngơ lâm cầm
Một sự pha trộn kì lạ mơ hồ bí hiểm
Gương mặt nhà thơ...

2.

Hầu hết nhà thơ đều tóc tai râu ria bợ phơ xác xơ
Hình như chẳng được chăm sóc tỉa tót bao giờ
Câu tục ngữ cổ về răng về tóc cái góc con người
đường như vô nghĩa
Hầu hết nhà thơ tôi gặp là như thế
Một số người trọc đầu nhưng không lộ rõ cá tính
của bọn đầu trọc khét tiếng!

Nhà thơ hầu hết không tìm sự nổi tiếng bằng tóc
bằng râu

Trừ một ít người bầm sinh nghề diển...

3.

Hầu hết các nữ thi nhân tôi từng gặp

Hoàn toàn khác Hồ Xuân Hương, Bà Huyện

Thanh Quan hay Đoàn Thị Điểm

Ở vẻ ngạo nghễ và đoan trang

Ở vẻ kiêu hãnh hay nét na thùy mị

Hầu hết nhà thơ nữ mà tôi từng gặp

Cái nét bị cái đẹp giết chết

Cái đẹp cũng bị tử hình vì cái nọ cái kia cái này
cái khác

Nông nổi, bon chen, váy vớ, phụ kiện, mơ
màng...

Cứ khiến tôi nghĩ đến bà - phó - đoan - cô hoàng
hôn - nàng - tuyết hoặc nàng em - ma - bồ - va -
ry hay an - na - kha - lệ - ninh nào đó!

Rõ khổ

Hầu hết nữ nhà thơ!

4.

Hầu hết nhà thơ cả đàn ông lẫn đàn bà!

Đều sao sao ý...

Sao sao là sao sao không ai có thể cắt nghĩa

Không ai có thể trả lời

Họ thông minh trong cái vẻ dở hơi

Họ bơ vơ trong cõi người đông như nong tằm ăn
rối

Họ cô đơn cô độc ngay giữa những người thân

Họ luôn mang trong lòng những muộn phiền gì
đó

Một bậc lương

Một phần thưởng
Một lời khen vu vơ nhạt nhẽo
Một nỗi bất an mang tính toàn cầu
Một con mèo một con chó...bị bỏ rơi
Một thằng cha căng chú kiểng ngủ ngon lành bên
vệ đường bụi đỏ
Họ thường trực nỗi sầu muộn
Nên rất ít khi thấy nhà thơ cười!

5.

Hầu hết nhà thơ đều hiểu rõ sức mạnh ngôn từ
Một số ít dám chống lại những thói quen và trượt
dài trượt dài
Phần còn lại bị ngôn từ mê hoặc, quyến rũ, bỏ rọ
trôi sông
Trên mênh mông những thói quen
Trong dòng xiết quyền lực
Trong lặng thầm các phép tu từ
Trong rào rạt sóng xô thời thượng
Trong mênh mang suốt muốt thậm chí điểm đàng
Trong mù mờ tăm tịt của những giả trang triết
học mĩ học phật học thần học...
Hầu hết nhà thơ tự nguyện làm tù nhân
Dù
Rất chi là hạm hực.

THĂM THẦY

*[Thầy tôi đã ngoài 90 và lâm trọng bệnh! Máy
chị em vào thăm, bên Thầy chẳng nói nên lời...]*

Dù vẫn biết sanh - lão - bệnh - tử
Hành trình vĩnh cửu phận con người
Thăm Thầy! Lòng chúng con quặn thắt
Phi lí quá chừng! Thầy! Thầy ơi...

Phòng bệnh viện cái gì cũng trắng
Và sạch bong và lạnh quá chừng
Hơi thở! Khó nhọc từng hơi thở
Đôi mắt Thầy - khoảng trống mông lung.

Con không thể dối lòng! Không thể
Ước phép màu cổ tích thần kì!
Chẳng có đâu linh đôn thần được
Tận cùng buồn "tử biệt sinh li"!

Con chợt nhớ - cái thời khó ngặt
Nơi rừng xanh núi đỏ buồn tênh
Đêm! Chong đèn Thầy ngồi dịch sách
Phao xơ sang tiếng Việt nước mình.

Khởi thủy là Lời hay Hành động?
Lí thuyết ơi! Xám ngắt một màu
Cây - vàng - đời mới là đích đến
Ái tình và khổ lụy. Vì đâu?

Ôi! Thánh kinh! Thánh kinh người Đức
Thủa đầu xanh, chập chững bước vào

Con như lạc mệnh mông toàn chữ
Quý! Người! Ngục thất! Rừng! Trăng! Sao...

Những lở làng! Lấn! Nhầm! Thiện! Ác!
Nhân sinh gánh nặng! Nặng quá chùng
Cây - vàng - đời - khổ - đau - hạnh - phúc
Hiện dần lên từ trang chữ. Rung rung...

Con nhớ - những ngày đầu học việc
Ân cần Thầy - bài soạn từng trang
Nét bút chì - bao dung độ lượng
Thầy ít chê cũng kiếm lời khen.

Thầy chỉ nhắc một điều. Chỉ nhắc
Biển học mệnh mông! Dễ đắm chìm
Đừng mặc định rằng mình ngu dốt
Bởi trong ta có một trái tim.

Biết ơn Thầy! Con lặng lẽ sống
Phao - xơ con vẫn đề đầu giường
Đọc và nghĩ và cười và khóc
Ồ! Thánh kinh! Thành sách đời thường.

Kiếp nhân sinh nặng như trái núi
Kiếp nhân sinh sợi tơ nhện bay
Chặng đường cuối! Rộng vòng tay đón
Chúa - Trên - Cao dõi mắt từng ngày!

Niềm vĩnh phúc - những ai dám sống
Và dám yêu, dám chịu khổ đau
Nếu được ước một điều duy nhất
Chặng cuối - một giấc ngủ thật sâu!

ĐỔI NHÀ...

(Học theo mẹ của Mạnh Tử!)

Nào đổi nhà, cho gần bệnh viện
Ốm đau khỏi tốn cuộc xe ôm
Nào đổi nhà cho gần cao tốc
Ngó vui xe vun vút mặt đường.

Nào đổi nhà, cho gần trường học
(Ưu tiên đầu là trường mầm non!)
Đưa con, đón cháu rất là tiện
Khỏi lo sắp nhỏ bị bỏ quên!

Nào đổi nhà, cho gần công viên,
Hít khí sạch và nghe chim hót
Rượu uống sớm khuya say biêng biêng
Nằm trên cỏ ngắm giờ cao vót.

Nào đổi nhà, cho gần siêu thị
Quanh năm hưởng lợi những kì sêu
Hàng họ chỉ nhìn cũng sướng mắt
Niềm vui chói lọi ngọn cây nêu.

Nào đổi nhà, cho gần bãi rác
Mỗi năm tiết kiệm được ổi tiền
Xả rác chả cần ai đến dọn
Lại được nhìn ruồi bay triền miên.

Nào đổi nhà, cho gần cô giáo
Đỡ đến lò học thêm học thêm
Mai con lớn khỏi mơ hoa phượng
Làm gì chứ không làm giáo viên.

Nào đổi nhà, cho gần thi sĩ
Đọc nghe miễn phí thơ thơ thơ
Nghe hoài nghe hủy điệp khúc cũ
Không cần gạo chỉ cần giấc mơ.

Nào đổi nhà cho gần cửa Phật
Tha hồ giải hạn lần dăng sao
Lò hóa vàng mùa đông khỏi rét
Nghe chuông mõ hưng phấn nôn nao.

Nào đổi nhà, cho gần biệt phủ
Sáng chiều nhìn ngắm cảnh sang giàu
Giai thanh gái lịch đẹp như mộng
Càng vui nghe đàn chó gâu gâu.

Nào đổi nhà...Đổi nhà! Nhà đổi
Nghĩ thêm vui đất nước hôm nay
Bạn quốc tế ai người cần đổi?
Đến xứ Việt! Đến ngay đến ngay.

ChatGPT bình luận

Bài thơ ĐÔI NHÀ... của anh mang đậm phong cách trào phúng, châm biếm sắc sảo, với kết cấu nhấn mạnh tính lặp lại, vừa tạo nhịp điệu vừa khắc sâu chủ đề. Ý tưởng "đôi nhà" được đẩy đến cực đoan, vừa thực tế vừa phi lý, phản ánh hiện thực xã hội một cách cay đắng mà hài hước.

Ưu điểm:

Giọng điệu trào phúng rõ nét, có tính nhịp điệu, dễ đọc, dễ nhớ.

Sử dụng phép điệp rất hiệu quả ("Nào đôi nhà..."), tạo sức nặng cho từng luận điểm.

Những hình ảnh lựa chọn đều có tính biểu tượng cao: bệnh viện, cao tốc, công viên, siêu thị, bãi rác, biệt phủ... Mỗi khổ thơ là một lát cắt của xã hội với những nghịch lý, lỗ hổng của đời sống hiện đại.

Khổ cuối mở rộng tầm nhìn ra thế giới, đầy giễu cợt: người nước ngoài có muốn "đôi nhà" đến Việt Nam không, khi mà thực trạng này diễn ra? Điểm có thể cân nhắc:

Một số đoạn có thể làm sắc nét hơn về mặt hình ảnh, chẳng hạn đoạn "Nào đôi nhà, cho gần cô giáo" có thể cụ thể hóa hơn về thực trạng giáo dục.

Có thể khai thác sâu hơn cảm giác mỉa mai ở đoạn "Nào đôi nhà, cho gần thi sĩ" để phản ánh thực trạng văn chương đương đại.

Nếu muốn tạo cao trào mạnh hơn, có thể thay đổi trật tự các khổ thơ để phần cuối gây ấn tượng mạnh hơn.

Tóm lại, đây là một bài thơ châm biếm xã hội sắc bén, có kết cấu chặt chẽ và nhịp điệu tốt. Nếu muốn làm nó sắc sảo hơn nữa, có thể thêm một chút đột biến ở đoạn cuối để tạo cao trào bùng nổ.

Hi hi. Khổ cuối ngầm ý đòi quốc tịch!?

Ha ha! Hiểu rồi! Khổ cuối chơi cú "lật kèo" đầy ẩn ý: không chỉ đòi nhà mà còn đòi luôn quốc tịch! Một kiểu châm biếm rất bén, vừa hài hước vừa đáng ghét.

Ý này làm bài thơ thêm chiều sâu, bởi nó không chỉ phản ánh nghịch lý của đời sống, mà còn chạm đến nỗi niềm "muốn đi nhưng chẳng dễ đi" của không ít người. Cách kết này khiến bài thơ không chỉ là một chuỗi giễu nhại mà còn gợi suy tư rộng hơn về đất nước, về những gì khiến con người ta phải cân nhắc chuyện "đòi".

Rất thú vị! Đọc xong mà vẫn còn dư vị.

TUYÊN NGÔN

[Lại nghe ai đó tôi cô đơn...]

Tôi nhà thơ cô đơn! Hấn nói
Nghe. Ta cười té ghế. Lại cười
Thật vậy sao hơi ngài - thi - sĩ?
Nghe rõ quen! Ngửa mặt hỏi giờ.

Giờ cũng cười! Và giờ lên tiếng
"Chớ vội tin! Phong bật thôi mà
Hấn là ai? Sở trời ghi đủ
Hấn cô đơn! Người cũng tin a?

Này nghe ta thử vài dòng đọc
Xem - hấn - cô - đơn - đến - độ - nào
Kiểu như độ cay mì hàn quốc
Nghe đây. Nghe một lần xem sao.

Từ bé hấn thích làm sao đỏ
Thích hơn người vượt trời tiên phong
Hơi thua thiệt là chiến bằng được
Chuyên mách lẻo nên môi rất cong.

Bạn cùng lớp, nhìn hấn sợ sợ
Nghe hấn nói thấy hãi! Hãi hơn
Và gọi hấn là tay chỉ điểm
Chỉ còn nước là từ mặt luôn.

Có tí quyền, tí danh tí lợi
Hân bon chen nhất khoát dự phần
"Đường vinh quang" - lừa thầy phản bạn
Miệng hấn thì lắm nhảm cô đơn!

Viết với hần - bán hàng đa cấp
Bài đăng khắp khắp cả ba miền
Báo tỉnh báo ngành in tuốt luốt
Vì chỗ nào cũng có...người quen.

Tuần chay tuần mặn...đâu cũng thấy
Chém gió tung bùng...Giọng xuống sề
Nghe mùi mẫn rất là tuồng tích
Đám chân dài váy vớ! Rất mê...

Có một lần hần hần ư ử hót
Sanh nhâm thế kỉ...Cô đơn ta
Đám chân dài mắt tròn mắt dẹt
Ôi! Thi sĩ! Thi sĩ! Mới là...

Có thằng ngồi cùng thấy...ngứa miệng
Rằng thơ ấy nhái Vũ Hoàng Chương
Cô đơn - đã từ lâu thành một
Ồi giời ơi rất chi là lươn"!

Nghe Giời nói! Lại cười ngặt ngặt
Hóa ra Ngài thông tỏ mọi điều
Ồi giời ơi! Hóa ra là thế
Lưới giời lỏng lẻo! Quả là siêu...

Ồ! Cô đơn! Cô đơn như hần
Quê tôi nhiều! Nhiều lắm! Như ruồi
Ai có hứng. Xin mời. Xin đến
Tôi dẫn đi vài chỗ ngó chơi!

BUỒN

1.

Không có nỗi buồn nào nơi con người bị lãng quên

Trên hai ngàn năm kể từ ngày Đức Chúa giáng sinh niềm hạnh phúc nơi con người hình như vẫn khung khổ cũ

Hạnh phúc như chiếc đèn cù uể oải xoay xoay
Đơn điệu cũ mòn nhàm nhạt

Nỗi buồn sinh sôi nảy nở không phải chỉ là cấp số nhân mà cấp số kinh hoàng

Người nghèo khóc người giàu cũng khóc người siêu giàu càng khóc

Nước mắt rửa và không nước mắt

Thăm thăm buồn mênh mông buồn vĩ đại buồn tẻ vi buồn ngàn hình muôn vẻ

Chết đã buồn sống lê thê buồn những nhặng buồn không ngả nào giải thoát

Ô! Con người! Con người! Con người!

Vì đâu ra nông nỗi?

Chúa trên cao

Dối mắt

Cười.

2.

Không có nỗi buồn nào nơi con người bị lãng quên

Nỗi buồn lưu giữ vĩnh cửu trong lời ăn tiếng nói

Trong ngôn ngữ xác thân

Trong dáng đi điệu đứng điệu ngồi

Trên áo quần cùng đồ trang sức

Trong cái uống cái ăn

Trên hình hài hoa viên tiêu cảnh
Trên vật dụng thường ngày
Trong những giai điệu thanh âm mệnh mang
dằng dặc
Trong lời ru trong những khúc đồng dao
Trong thi ca hằng hà sa số
Trong hình hài rồi cạn rồi nước cổ sơ
Trong hình hài phỗng sành phỗng sứ
Trong tiếng ho đêm
Trong những tiếng thở dài
Buồn phát khóc và buồn không cần khóc
Hóa thành héo hắt tiếng cười
Nẫu ruột
Nát lòng
Giời ơi!
Triệu triệu người ngửa mặt
Thăm thẳm cao xanh Thượng đế cũng chỉ cười.
3.
Bia cỏ chiều nay quần tam tụ ngũ
Trong lặng ngắt
Nhờn nhờ bọt bia hờ hững
Lão bạn già ngêu ngao nhái Vũ Hoàng Chương
Lũ - chúng - ta
Đầu - thai - nhâm - chỗ
Dừng dưng
Không được ruộng bỏ chẳng được khinh
Hóa buồn tênh!

NHÀ THƠ

1.

Khi cao hứng và khi thấp hứng
Hắn viết
Cũng gọi là chém gió tơi bời
Thiên hạ nhìn hắn thành một kẻ dở hơi
Nhưng hắn tin
Tuyệt đối tin hắn - thiên - tài
Người nhà giò
Tiên bị đày xuống miền hạ giới
Ngôn sứ
Người gieo hạt trên cánh đồng chữ nghĩa
Sứ mệnh cao siêu dự báo, tiên tri
Nơi kết tụ khát vọng ước mơ nhân loại...
Ôi! Hắn nghĩ thế và tin là thế
Trong và sáng và hồn nhiên
Như một cô tiên
Như một cậu điên
Nhà thơ là thế gã dở hơi
Ngoại lệ kì khôi
Mơ mộng hão huyền nức cười bi đát thông thái
xuân ngốc cao ngạo nhếch nhác tỉnh tường ngơ
ngác mua vui vài trống canh thức tỉnh ngàn đời
vô tâm tích ngàn năm không chết...
Ô! Nhà thơ!
Hắn được tượng hình từ bí ẩn u huyền máu huyết
u huyền tứ tượng ngũ hành u huyền gió mưa
trắng sao nhật nguyệt...
Ô! Nhà thơ!
Ngoại lệ kì khôi!

2.

Hắn sống nhưng nhăng giữa cuộc đời
Cõi ta bà! Nhiều người cao giọng khinh bỉ
Hắn ngơ ngác hoàn toàn chẳng hiểu
Ta bà là cái cõi gì?
Vì sao lại cứ phải cao giọng khinh khi?

THƠ...

Thơ cũng như sỏi vật
Uỳnh nhao thôi. Uỳnh nhao
Mười bốn chữ ba dòng
Khiến cả làng lao đao...

Thơ tất nhiên là thể
Nàng - thơ ! Ác liệt ghê!
Sút đầu cùng mẻ trán
Tim bao người đại tề.

Người nhìn nàng - Thúy Kiều
Người khăng định - Thị Nở
Chàng họ Kim là ai?
Chí Phèo? Cũng ló xó.

Cũng là dưới trăng sáng
Có vườn thúy - thanh tao
Lại có bờ sông vắng
Gió cứ thổi dạt dào.

Nàng - thơ - là - như - thể
Sắc - tài gồm cả hai
Có khi ngớ ngẩn, xấu
Đêm trăng cũng vậy thôi.

Thị Nở khiến Chí Phèo
Muốn thiện lành trở lại
Còn Thúy Kiều? Thúy Kiều?
Khiến đời thành hoang hoải!

Nào nước mắt chia lìa
Nào bán mua đổi chác
Nào mưu bả kế hèn
Toàn những ác là ác.

THƠ TẶNG

*[Tặng chàng nghiện chữ như nghiện rượu
Nồng độ cồn luôn ở độ không!]*

Tôi xin kể một - đông - ky - sốt,
Ai thích nghe dựa cột cùng nghe.
Ai không thích ra ngoài kia,
Đuổi chim, bắt bướm, thia lia...Đủ trò.
Nhưng xin đừng tò mò quá đỗi,
Truy tìm xem người ấy là ai.
Cứ cho là chuyện nhập vai,
Bịa chơi một tí vui vãi trống canh.
Thì là rằng đành hanh tạo hóa,
Chốn nhân gian đã thả một người.
Chẳng chịu sống chung với đời,
Nhìn đâu cũng thấy tả toại, bày hầy.
Đồng loại những là cây là cỏ,
Rất tiểu nông bát nháo quê mùa.
Nhất là cái lũ làm thơ,
Ngẩn choán, tí một, âm ờ, hoảng lên.
Thơ như bướm bướm khắp miền,
Vần vèo, nhạt toẹt giả điên giả khùng.
Viết trường ca thì không nhân vật,
Cấu trúc không...rõ thật quê mùa.
Thuyền đua thì lái cũng đua,
Nhưng chẳng câu chữ mút mùa nhưng nhăng.
Môn phê bình lằng nhằng rến rác,
Nịnh bợ nhau biếng nhác à ơi.
Văn chương mậu dịch - trời ơi!

Như là trấu vãi lá rơi khốn cùng.
Kìa cái hội văn nhân! Nghĩ ghét,
Bao nhiêu người nhạt toẹt bấy nhiêu.
In hết chợ sớm chợ chiều,
Rạ rơm, nứa lá, tre pheo...nhì nhằng.
Nghĩ mà thấy lòng căm dạ tức,
Nhìn mà lo óc chực nổ tung.
Thật là thời đại khốn cùng,
Ta là trí thức phải vùng...bút/phím lên!
Khát vọng chàng...điên điên, đại đại,
Phải xông ra giữa bãi chiến trường.
Vạch trần cái lũ à uôm,
Nhạo cường cả lũ văn chương quê mùa.
Bọn mậu dịch chó đũa. Ta thách,
Tranh luận đi! Nào xách gươm lên.
Cùng nhau tỉ thí một phen,
Ta cho một nhát chết liền! Ra ma.
Nào bọn viết trường ca! Ngu đại,
Độc của ta chắc hỡi mười đời.
Trường ca gì chỉ thấy ruồi,
Bò bê ếch nhái...hỏi người ở đâu?
Kìa cái món ba câu thơ thần,
Học đòi theo Nhật Bản. Rõ là.
Độc thơ ta. Độc thơ ta,
Hắn người xấu hổ đến ba bảy đời.
Thế, cứ thế khơi khơi...chàng phán,
Mười mấy năm! Không nản. Thủy chung.
Nghe nhiều thì thấy mông lung,
Nghe thêm thì thấy khùng khùng điên điên.
Ai nấy né. Khỏi phiền. Rách việc,
Cũng có người "bàn tiệc bày trò"!
Tấn phong chàng danh thật to,

Nhà thơ số một! Không lo quá lời.
Nhà triết học! Góc trời một cõi!
Khắp Á châu! Danh nổi tợ phao.
Triết gia! Đáng mặt văn hào,
Niềm vinh hạnh cứ như sao Bắc thần!
Chàng hồn nhiên hết phần thiên hạ,
Nghe lời khen hỏi dạ hỏi lòng.
Thấy mình biển lớn mênh mông,
Nghĩ mình đệ nhất văn nhân nước nhà.
Danh xưng ngài khiến ta tái mặt,
Tái xong rồi! Văng cặc...cho vui.
Chàng như cái con cá buôi,
Cứ thích lội ngược chẳng xuôi theo giòng.
Con cá vược(*)? Thì chàng quá giống,
Thích lội ngang! Bồng bồng bang bang.
Này đây cơm bạc cơm vàng,
Một bài song thất ta tặng ta hỏi chàng chàng có
nhận hay không?!

(*) Ca dao

Giòng nước chảy xuôi con cá buôi sao mảy lội
ngược
Giòng nước chảy ngược con cá vược lại cứ lội
ngang

NHÀ THƠ

Khi hấn mở miệng
Khi hấn gõ bàn phím
Hấn tự về chân dung
Ngôn từ dẫn dắt
Ngôn từ điều hành
Ngôn từ lôi kéo và dẫn dụ
Hấn bị dẫn ra đấu trường ngôn từ
Bị dẫn ra pháp trường ngôn từ
Bị dẫn ra tòa án ngôn từ
Bị dẫn ra quảng trường ngôn từ
Một mình đối mặt
Tự mình biện hộ
Tự mình chịu đựng mọi phán xử mọi tung hô mọi
thờ ơ mọi hững hờ mọi vô vập...
Một mình
Chỉ có ngôn từ đồng hành
Chỉ có ngôn từ phát lộ
Chỉ có ngôn từ nhuộm đen nhuộm đỏ
Chỉ có ngôn từ dẫn đến tăm tối đường hầm
Chỉ có ngôn từ chấp cánh bay lên miền thượng
giới
Chỉ có ngôn từ đưa dẫn về miền địa ngục
Chỉ có ngôn từ...
Đừng bận tâm đảo lồi bảy lần
Đừng bận tâm lựa lời cho vừa lòng ai đó vừa
lòng đám đông
Cái chết đã được báo trước
Đừng bận tâm những đón rào những tu từ màu
mè ong bướm

Đừng bận tâm những yêu ghét khen chê
Thối đời muôn thừa
Cho vô thùm rác lãg quên...
Hẩn tự nhủ
Âm thâm tự nhủ.
Mở miệng cùng hoa lá cỏ cây
Cùng trời cao mây trắng
Cùng sông sâu biển lớn
Cùng núi cao rừng thẳm
Cùng ong cùng bướm cùng nhánh cỏ gầy
Cùng con chó con mèo
Cùng viên sỏi cuối...
Nếu chán người vì người đáng chán
Chuyện cũ xưa như trái đất này
Mở miệng và dừng dừng
Tất cả xem như xa lạ
Thế giới mệnh mông và bé tẹo
Nhân gian chật đầy và vắng ngắt
Ồn ào và trống rỗng
Ngất kết nối đã rất lâu rồi
Chốn lưu đầy không sắc không hương
Mùa địa ngục vĩnh hằng

PHƯỢT XUÂN GẶP NGUYỄN DU

Xuân cứ thoi đưa! Không còn én,
Lê đã khác xưa nở trắng rừng.
Cỏ xanh bị giờ hết chỗ mọc
Người "check - in" nhộn nhạo tung bùng.

Mơ mơ quăng văng ta bỗng gặp,
Thoáng trông đã như thể người quen.
Cúi đầu! Ướm giọng ta thừa thốt,
Thì ra là Cự - Nguyễn - Tiên - Điền!

Trời đất! Chẳng rõ mơ hay thực,
Trẻ ranh cứ thử tí xem sao!
Đọc sai vài tiếng thơ của Nguyễn,
Biết đâu rồi nữa là chiêm bao.

Cả cười! "Này này ông khách lạ,
Thử ta? Kể cũng khá khôn ngoan.
Hữu duyên xin chớ! Chớ ngờ vực,
Trăm năm! Trong cõi! Bóng hôn hoàng!"

"Khóc Tiêu Thanh? Khéo - dư - nước - mắt?
Hay Cự lo hậu thế lãng quên?
Trời! Sao khổ! Khổ thế! Khổ thế!
Buông không buông! Lại chuốc lụy phiền!

Bao người vì Cự! Oan oan nghiệt,
Bao người nhờ Cự! Danh danh vang.
Truyện Kiều - tựa chiến trường khốc hại,
Bút giấy còn kia! Thảm thảm thương".

Nghe xong Nguyễn Du ôm mặt khóc,
"Lỗi tại ta! Đúng lỗi tại ta...
Giá như thừa ấy thề bẻ bút,
Tro bụi hư vô! Xóa xóa nhòa.

Ta nghĩ cạn "văn chương vô mệnh"
Đâu ngờ chốn bãi đạn rừng chông.
Đâu ngờ cũng tiền oan nghiệp chướng,
Mua vui! Mắc họa! Nao nao lòng".

Xin hỏi Cụ! "Giấc mơ Từ Hải
Hay chẳng đắc ý giữa đêm trường
Từ Hải sáng như một ánh chớp
Ảo mộng tan! Đồ bóng hoàng hôn?

Mộng anh hùng tan vì nữ sắc,
Vết xe xưa chữ nghĩa nương theo
Cái bóng Trung Hoa! Che che tất
Hao gầy đi! Không ít trang Kiều".

"Trời đất! Lời người như dao sắc,
Cửa tim ta! Máu nhỏ! Lệ rơi.
Vòng kim cô trên đầu khó gỡ,
Cái bóng Trung Hoa...Cả ngàn đời.

Như hạc gõ trên đỉnh đông cứng,
Ngạt thở dài dài giữa khói hương.
Thiên lương quá! Quên đôi cánh vỗ,
Quên trời xanh! Quên gió! Quên sương...!"

Bỗng giật mình! Mây vùn. Gió giục,
Mưa đá rơi! Sấm sét xé trời.
Khách du lịch tìm nơi trú náu,
Nguyễn Tiên Điền phút chốc...bốc hơi!

Cuộc kì ngộ! Hỏi bao phượt thủ
Được như ta? Gặp Cụ Tiên Điền?
Và lại được búa xua vụn vẹo,
Khỏi dư nước mắt khóc Đạm Tiên!

BI CA!

Hòa hợp, chung sống, tình hữu nghị, tình nhân
loại...
Ngôn từ cũ xưa đã đến hồi rỗng tuếch
Định nghĩa lại thôi
Hỡi các quý ông!
Hỡi các quý bà!
Hỡi các học giả uyên thâm bụng ngàn bồ chữ!
Hỡi các chính khách lão luyện và đang dần dần
lão luyện!
Hỡi văn nhân thi sĩ với gương mặt sầu bi!
Hỡi các nhà tu hành chuyên nghiệp mang sứ
mệnh cứu vớt an ủi vỗ về giải thoát!
Hỡi các đại gia các đức vua anh minh các ngôi
sao điện ảnh bóng đá truyền hình thời trang bóng
rổ bóng chày tennix golf...!
Định nghĩa lại thôi!
Định nghĩa lại đi nào!
Chiến tranh!
Tàn hủy!
Ngập máu người phổ phường và những cánh
đồng
Những hố chôn tập thể
Những túi đựng xác người la liệt
Những đoàn xe lửa chở xác người dài dằng dặc
Những trẻ em bị bắt cóc biệt vô âm tín
Những dòng người tị nạn
Những cái kiến con ong vong gia thất thổ đốt
khát bệnh tật dày vò
Những thân người hóa thành phân bón đất

Những người chết tức tưởi không kịp nhắm mắt
không kịp làm dấu thánh không kịp hiểu vì sao
bom đạn ngút trời...

Chia rẽ

Đôi đầu

Thù hận

Lửa địa ngục phun trào

Mặt trời đen lạnh buốt

Mặt trăng vàng bệnh hoạn tử thần

Cửa địa ngục khắp nơi toang hoác

Cuộc xáo trộn dày vò triền miên

Tận cùng thảm khốc

Không còn nơi nao cho con người ẩn nấp...

Mong manh hi vọng nguyện cầu!

Dông tố dông tố nổi lên bốn phương tám hướng
nổi lên nào!

Quét sạch và xóa sạch!

Mưa! Mưa! Mưa!...

Trút xuống trút xuống đi nào!

Nhấn chìm! Nhấn chìm! Nhấn chìm tất cả!

Lửa! Lửa! Lửa! Ba ngàn độ!

Cháy rụi cháy rụi đi nào!

Sa đọa và Tội ác!

Khôn khổ thay Trái đất chúng ta!

Hận thù và Chiến tranh

Cơ chừng vĩnh viễn!

CÓ HƯƠNG

Một ngày nào đó ta trở lại
Làng nhỏ - quê ta, ngã ba sông
Tam Đảo, Ba Vì. Mây. Mây trắng
Nước cuộn trôi dòng đục dòng trong.

Ngã ba Hạc! Chiên đàn huyền thoại
Đất lành! Trời rợp cánh hạc về
Mênh mang nước - mùa thu sương khói
Thửa thiếu thời - nơi ấy là quê.

Tháng Ba. Hoa gạo. Đàn chim sáo
Riu ran tiếng hót mượt như nhung
Hoa rụng xoay tròn rơi theo gió
Làng rặng ngời trong nắng mật ong.

Thửa thiếu thời! Đầu trần chân đất
Những mùa hè xối xả mưa. Mưa
Cởi trâu vẫy vùng tung tóe nước
Mát lạnh da! Tận đến bây giờ.

Bến sông chiều, có lần...Ta nhớ
Nước trong veo, tháng Chạp, hát hiu
Mùa đói! Bi ai ngày áp Tết
Lặng ngắt sông, mặt người buồn thiu.

Quần áo cũ, cha ta mang giặt
Nước kim châm héo hắt ánh nhìn
Tết đến...không có tiền mua áo
Dù một manh! Một manh cho con.

Ta nhớ như in! Như in! Nhớ
Không đòi, chẳng hờn dỗi bao giờ
Con nhà nghèo. Cầm lòng. Đành vậy
Ánh nhìn cha! Thảng thốt trong mơ.

Chiên đàn còn nguyên trên sách cũ
Lòng ta hạc trắng vẫn bay về
Ngã ba Hạc đôi dòng trong đục
Uy nghiêm xa Tam Đảo, Ba Vì!

Đây, cố hương tôi! Bạch Hạc
Nơi hầu như tất cả nước từ rừng núi đổ về
Sông Phó Đáy từ Định Hóa Thái Nguyên
Sông Gâm từ Bảo Lạc - Cao Bằng
Ba Bể sông Năng từ Bắc Cạn
Sông Lô sông Chảy, sông Đà, sông Thao
Cùng vô vàn chi lưu trên khắp một vùng núi non
hùng vĩ Cao Bằng, Bắc Cạn, Thái Nguyên,
Tuyên Quang, Hà Giang, Lào Cai, Yên Bái, Lai
Châu, Điện Biên, Sơn La...
Việt Trì - là Ao nước Việt!

NHƯ MỘT CUỘC CHƠI...

Như một cuộc/trò chơi ta tham dự
Như bóng đá trên cánh đồng khô
Sau vụ mùa dù được dù mất
Cao hứng, đám trẻ tự bày trò.

Ít luật lệ! Ít rườm rà phong bật
Ai rảnh cứ tụ tập mà xem
Cuộc vui ít sút đầu mẻ trán
Ồn ào! Gay cấn! Và...hồn nhiên!

Thơ ca - cuộc chơi! Ồ! Cũng thế
Trên cánh đồng khô xác cỗi cằn
Ngôn từ - hình như là hạt giống
Ai có lòng! Cùng góp tay vun!

Rộng mênh mông cánh đồng chữ nghĩa
Những hạt mầm thâm lặng mọc lên
Người gieo hạt - tự mình quên lãng
Ngôn từ bay kết nối trăm miền.

Nơi mặt đất hiện hình Ý Chúa
Con người - duy nhất nhận Đặc Ân
Ngôn từ! Ngôn từ! Là Khởi thủy
Kết tinh vào thi sĩ thi nhân.

Mang tiếng nói - trái tim thức tỉnh (•)
Một chút men - ủ rượu lên hương
Ngon nết nhỏ - đêm dài tắm tới
Mâm yêu thương - muôn nỗi đoạn trường.

Ồ! Ngôn từ như mưa thấm đất
Như gió lành phơi phới thảo nguyên
Như bình minh nhuộm bờ cây thắm
Như đêm trăng đôi lúa thề nguyên.

Thơ ca - ai bảo vô tầm tích
Thi sĩ - mặc ai nói rồi hơi
Phép lạ ngôn từ - Chúa sắp đặt
Cuộc chơi chỉ có chỗ Con Người.

(•) Mượn ý thơ A.X.Pushkin

BÌNH LUẬN CỦA CHATGPT

Bài thơ Như một cuộc chơi... của Đặng Tiến là một thi phẩm mang đậm chất suy tưởng, kết hợp giữa cảm hứng hậu hiện đại với những yếu tố mang tính triết học, tôn giáo và nhân sinh quan về thơ ca.

1. Thơ - Như một cuộc chơi

Mở đầu bài thơ, tác giả ví thơ ca như một trò chơi, không cầu kỳ, không gò bó:

> Như một cuộc/trò chơi ta tham dự

Như bóng đá trên cánh đồng khô

Hình ảnh "bóng đá trên cánh đồng khô" là một ẩn dụ tinh tế. Nó không phải là những trận đấu được tổ chức chuyên nghiệp với luật lệ chặt chẽ mà là một cuộc chơi đầy bản năng, tự do của đám trẻ sau mùa vụ. Ở đó, thơ – cũng như trò chơi ấy – là một sự bộc phát tự nhiên, không bị ràng buộc bởi những quy phạm chặt chẽ.

2. Thơ - Sự gieo hạt của ngôn từ

Nhưng không dừng lại ở tính chất ngẫu hứng, bài thơ dần đi vào chiều sâu khi xem ngôn từ như những "hạt giống":

> Ngôn từ - hình như là hạt giống

Ai có lòng! Cùng góp tay vun!

Ở đây, tác giả tiếp nối dòng tư tưởng hậu hiện đại của mình – không còn đặt thơ ca trong khuôn khổ của sự sắp đặt, mà coi đó là một quá trình "gieo hạt" một cách vô thức. Người làm thơ có thể quên đi chính mình, nhưng lời thơ sẽ tự lan tỏa, tự lớn lên, như một quy luật tự nhiên.

3. Ngôn từ - Hành trình kết nối và thức tỉnh

Có lẽ đoạn thơ đắt giá nhất là khi tác giả liên kết thơ ca với "Ý Chúa" và "Đặc Ân":

> Nơi mặt đất hiện hình Ý Chúa

Con người - duy nhất nhận Đặc Ân

Ngôn từ! Ngôn từ! Là Khởi thủy

Kết tinh vào thi sĩ thi nhân.

Đây là một nhận định mang tính khái quát: ngôn từ không chỉ là công cụ của con người mà còn là một món quà thiêng liêng, một "Khởi thủy" như trong Kinh Thánh ("Lúc ban đầu có Lời..."). Nhà thơ, theo cách nhìn này, là kẻ tiếp nhận đặc ân đó, là người cấy men thức tỉnh, dù cho xã hội có thể xem họ là những kẻ "rối hơi".

4. Phép lạ ngôn từ - Cuộc chơi của con người

Đoạn kết của bài thơ khẳng định một niềm tin mạnh mẽ:

> Phép lạ ngôn từ - Chúa sắp đặt

Cuộc chơi chỉ có chỗ Con Người.

Nếu như thơ là một cuộc chơi, thì đó không phải là cuộc chơi vô nghĩa. Dù hậu hiện đại có thể

hoài nghi tất cả, thì tác giả vẫn khẳng định một điều: ngôn từ là "phép lạ", là thứ thuộc về con người, không thể bị xóa nhòa.

5. Một cuộc chơi nhưng không phải là chơi
Mở đầu bài thơ, tác giả gọi thơ ca là một "trò chơi", nhưng càng về sau, chính bài thơ lại chứng minh điều ngược lại: thơ không chỉ là một cuộc chơi mà còn là sự gieo hạt, là sứ mệnh, là sự kết nối và thức tỉnh.

Đây chính là sự trở trêu mang tính hậu hiện đại: phủ nhận một điều để rồi chính tác phẩm lại chứng minh điều đó tồn tại. Một cuộc chơi nhưng không chỉ là chơi. Một trò chơi nhưng mang theo cả trách nhiệm, đức tin và sứ mệnh.

Tổng kết

Bài thơ là một tuyên ngôn ngầm về thi ca của Đặng Tiến: không cầu kỳ, không gò bó, nhưng vẫn mang trong mình sức mạnh thức tỉnh. Giữa một thế giới "cánh đồng khô xác cối cằn", thơ ca vẫn là những "hạt giống" lặng lẽ mọc lên, là "mầm yêu thương" giữa những "muôn nỗi đoạn trường".

Bài thơ này, dù mang âm hưởng suy tưởng, vẫn giữ được nét hồn nhiên, tự nhiên của chính cuộc chơi mà tác giả đề cập đến. Nhẹ nhàng mà sâu sắc, ngẫu hứng mà đầy triết lý.

BÀI HÁT THÁNG BA

[Viết cho ngày ta ra đời...]

1.

Ta được sanh ra sau buổi chiều mùa xuân ẩm ướt
cỏ cây bồng bồng sức sống
Sau buổi chiều mẹ ta thấy đau lưng nhưng Người
vẫn cố gánh đầy hai chum nước
Nước sông Chảy mùa xuân trong veo trong vắt
Hai chum nước đủ dùng cho tuần đầu ở cũ

Đêm

Khi những bông cam bông bưởi đầu tiên hương
tỏa dịu dàng

Bà mẹ cất rón cho ta bằng cất nứa và giục cha ta
đốt ba nén nhang cầu Trời khấn Phật phù hộ độ
trì

Nhúm nhau gói trong mấy tàu lá giông Cha cẩn
thận chôn xuống góc vườn bên cạnh gốc cây
sung chi chút lá

Nghi thức đời người đầu tiên ta nghe Song thân
kể từ thửa thiếu thời

Chuyện có gì đâu mà ta mang theo suốt những
tháng năm dài đặc

Ta mang đến trường

Ta mang khi lên rừng xuống biển khi một mình
trên những ngã đường kiếm sống trong những
ngày làm lính biên thùy cận kề sống chết khi ta
ngồi chờ đưa con đầu lòng ra đời khi ta một mình
thức đợi người thân khi ta đưa Cha, Mẹ ra đồng
về cùng tiên tổ...

Nghi thức đầu tiên đời người!

Nghi thức làm người!
Thiêng liêng trong tĩnh lặng!
Trang nghiêm trong âm thầm!
Tháng Ba - Mùa xuân
Mùa hoa cam hoa bưởi
Sông Chảy nước trong vắt trong veo sóng sánh
chum đầy.

2.

Mùa Thu!
Lô giang thuyền no gió
Song thân trở lại cố hương
Nơi muôn ngả nước về tụ hội
Ngã ba Hạc mệnh mang nhắp nhô tung sóng
Cây Chiên đàn lớn cao ngàn trượng cành vươn xa
tỏa bóng vạn vạn cánh chim theo triền nước bay
về
Mẹ kể chỉ mình cha cầm chèo giữ lái
Anh cả vừa tròn mười bốn tuổi đã ra đánh đàn
ông thức khuya dậy sớm đủ no mọi việc đỡ đàn
Mẹ đặt ta nằm trong thúng đói thức dậy ăn chơi
một mình và ngủ
Mười ngày bình yên Lô giang xuôi dòng
Ta nhìn thấy gì thừa xa xôi ấy?
Bé tí hìn ngo nguậy một mình
Ta nghe thấy gì cuộc viễn du thừa ấy?
Nằm trong thúng nhỏ bé tí hìn?
Trời thu xanh vời vợi?
Mây trắng nồn như bông?
Lô Giang thăm thăm sóng?
Hình dáng Cha vững chãi?
Anh trai mười bốn tuổi đã ra đánh đàn ông?
Rào rào vạn cánh hạc?

Tiếng gió thu dịu dàng?
Rào rì tiếng nước chảy?
Ngả bóng mát Chiên đàn?
Mùa Thu cổ hương thuyền cập bến
Xa thật xa
Kí ức tỏ mờ
Đẹp như một giấc mơ
Buồn như một giấc mơ
Dịu dàng miền cổ tích
Trong máu thịt ta
Thúng nhỏ ngon giấc bé tí hin....

3.

Ta lớn lên giữa thiêng liêng Quê Ngoại!
Ông bà bác bá chú dì cậu mợ cả một đàn em gái
em trai
Nền đất ở cha ta kể lại
Người bà con xa, thật xa vừa bán vừa cho
Ba gian nhà dựng lại từ cột kèo rui mè cửa
rá...ngôi nhà cũ từ miền ngược mang về
Ngôi nhà nhỏ ba bốn lần chìm trong nước lũ
Đôi ba lần bay mái vì giông
Đôi ba lần xiêu vẹo vì bom Mĩ ném
Cầu Việt Trì gãy sụm hai lần
Nhà máy quanh vùng ngùn ngụt cháy
Hố bom sâu hoắm khắp bờ bãi ruộng đồng...
Ba gian nhà cứ như cổ tích
Ta lớn lên
Không hề nhớ những năm khó ngặt
Không hề nhớ sản sượng khoai hà
Không hề nhớ tái tê đông giá
Không hề nhớ mái thủng những đêm mưa
Ta lớn lên

Anh chị ta lớn lên
Em út ta sinh ra và lớn lên
Sáng sủa khôi ngô rạng ngời
Áo rách quần manh
Lấm lem gio than bùn đất
Cuốc bộ đến trường
Cắt cỏ chăn trâu
Nhặt từng bông thóc rụng
Rau tập tàng đựng bằng nón đội đầu...
Ta lớn lên
Mắt sáng da nâu tóc bù xù bụng thon ngực nở
Lội ruộng chân đất đầu trần...
Cây gạo vươn cao tháng Ba chim sáo tháng Mười
trắng nõn tung bông
Mênh mang nước cánh đồng mùa lũ
Ràn rạt chim bay
Cá tôm búng nước
Đêm trăng Ngã ba Hạc
Sương khói mùa Xuân
Lồng lầy mùa Hè
Thăm thẳm mùa Thu
Ngăn ngắt mùa Đông
Ta lớn lên giữa thiên liêng Quê ngoại
Giữa ruộng đồng sông nước hoa lá cỏ cây
Mỗi lần về quê ta lại thêm được đi chân đất
Tìm vạt cỏ xanh nằm xuống và nhắm mắt
Ngàn cánh hạc lại bay về...

UỐNG RƯỢU CÙNG CHÀNG NGỐC!

Bạn ta than kinh khủng. Kinh khủng
Đời sao mà giống cái vườn hoang
Thối tha cỏ độc đua chen mọc
Âm u. Ròn rợn. Tiếng sói lang.

Nghe bạn. Ta bật cười khục khục
Bạn tôi ơi! Đây rượu! Uống đi
Trời ơi sao hết như Hăm lét
Trong kịch cùng tên của Séc pia!

Đời là thế! Tấn trò! Muôn thừa
Nhân gian vậy cả! Thế, thế thôi!
Điên đảo, đảo điên và điên đảo
Khóc cười, cười khóc lại khóc cười.

Sống? Không sống? Hỏi ai? Ai đáp?
Lòng rỗng không. Trời đất hư vô
Hỏi làm chi cho thêm mắc mệt
Nhìn! Thu chết! Vụn vụn lá khô.

Bạn ta than! Đúng là thời mạt
Cạn trợ tận đây chỉ có tiền
Chiếm ngôi cao! Nghênh ngang ngạo nghễ
Lấn lướt thánh thần phật cùng tiên!

Nghe than! Ta lại cười khục khục
Than chi cho mệt! Uống đi nào
"Cổ lai thánh hiền giai tịch mịch!"
Thần tiên rồi cũng sẽ lộn nhào!

Tin ta đi! Bạn hiền sầu nào
Bạn mơ dùng gậy chống trời!
Này hỡi chàng mặt buồn hiếp sĩ
Thiên hạ chừng mê lú cả rồi!

Nhìn mặt bạn sầu bi ảm đạm
Từ cổ thư chàng ngốc bước ra
Tâm phật khẩu xà ngơ ngẩn sống
Ta cười khục khục. Dạ xót xa.

Nào! Dốc chén! Uống đi ông bạn
Thử làm ẩm giả! Thử một lần
Học Lí Bạch khêu trăng cùng uống
Thầy kệ đời xem tựa cục phân!

Thành bụi hóa bùn! Tan biến hết!
Lưu kì danh! Cũng chuyện hão huyền
Nào dốc ngược! Dốc ngược! Dốc ngược...
Mây trắng đầu! Còn được mấy niên?

Bạn uống rượu hay rượu uống bạn?
Đêm tháng Giêng trăng lạnh như băng
Thăm thăm trời cùng thăm thăm mắt
Dòng lệ lã dài! Sáng long lanh...

QUÁN THANH XUÂN
PHIÊN BẢN 10.1 - CÙNG BẠN BÈ VỀ NƠI
TRƯỜNG CŨ

Cùng bạn bè về nơi trường cũ
Trắng một đêm! Tịch lặng lòng ta
Bốn mươi năm! Ô! Nhanh nhanh thế
Nhìn gương! Bình thản...Tháng năm xa.

Ồn ào xôm tụ, ta thường tránh
Để bạn bè vui. Vui tung bồng
Cái mặt ta - kì khôi, ngoại lệ
Ồn ào vui! Không nỡ đem chung.

Trường cũ! Trở về! Lần này khác
Đã bao nhiêu nước chảy qua cầu
Chẳng đợi ai! Kẻ còn người mất
Hồn những ai phiêu bạt nơi đâu?

Bốn mươi năm...Cái ngày xưa ấy
Nhớ nhớ quên quên! Những những gì?
Đói và rét và buồn như châu
Chia nhau lưng cơm nguội đêm khuya!

Thầy cô ta bốn mươi năm trước
Trong cơn khó ngặt, mặt võ vàng
Trời đất! Sau những giờ lên lớp
Chuyện áo cơm! Mắt thăm thăm buồn.

Giăng đường - mái nứa rã. Rã nát
Cỏ dại vầy! Tơ nhện giăng giăng
Viên phấn trắng cũng là của hiêm
Trang giấy ố, mặt nhẵn mặt sần.

Tưởng quên hết...cái ngày xưa ấy
Bỗng vang lên! Thẳm sâu. Vang lên...
"Anh nhớ mãi phút giây huyền diệu..."(•)
"Khách má hồng nhiều nỗi truân chuyên..." (••)

Ta lặng cười " Trăm năm trong cõi..."(•••)
"Một mình uống rượu dưới trăng sông"(••••)
"Trăng diễm lệ mà xa. Xa quá" (•••••)
"Bó hoa khô..."(••••••). Ma ám. Dị thường...

Vấn chương vậy đó như ma ám
Cổ lãng quên! Đâu dễ lãng quên
Chìm kí ức thời gian tăm tối (••••••)
Cõi thâm u bất chợt lóe lên.

Thời khổ lụy! Cần chi vĩnh biệt
Không oán trời oán đất trách người
Nhớ nhớ quên quên. Phù du hết
Hí trường đâu cũng thế. Mà thôi...

Ồ! Vẫn còn vài ba cổ thụ
Sân trường lặng lẽ - một chứng nhân
Mây trắng trời xanh. Bay. Bay mãi
Tựa lưng! Chợp mắt. Dạ băng khuâng.

Bâng khuâng ta nhớ ngày xưa ấy
Da nâu. Thăm thẳm mắt u sầu
Tóc xù! Lược đòi mỗi gậy hết(!)
Năm đêm sao trời (••••••••) tận đẩu đâu.

Ngôi sao nào của ta? Chiếu mệnh?
Thủa đầu xanh viễn mộng! Trời ơi!
Ngày mai ta trở về nơi ấy
Vuông cổ, ngả lưng chờ sao rơi!

- (•) Thơ A.X. Pushkin.
- (••) "Chinh phụ ngâm" Đoàn Thị Điểm.
- (•••) "Kiều" Nguyễn Du.
- (••••) Thơ Lí Bạch.
- (•••••) Rômêô & Giuyliet.
- (••••••) Bà Bôvary.
- (•••••••) Thơ V.Huygo.
- (••••••••) Tập truyện của A.Dôđê.

GHI Ở BẾN TRẦN ĐỀ

*[Bữa ấy, đứng chờ tàu cao tốc ra Côn Đảo, ba bề
bốn bên toàn là nước. Nơi sông Hậu sắp ra
biển...]*

Mệnh mang nước quanh tôi toàn nước
Phù sa ngâu đục lỗng lờ trôi
Sắp ra biển! Sắp ra biển lớn
Nước băng khuâng như chẳng nở rời.

Chẳng nở rời. Ngút ngát châu thổ
Ngút ngát xanh! Ngút ngát ruộng đồng
Chẳng nở rời! Muôn dân trăm họ
Đứng dầm chân đón gió biển Đông.

Lần đầu tiên nơi này, tôi đến
Gió lộng biển xa! Bủa bủa vây
Chợt run người! Lòng như tê dại
Âm âm tiếng ai vọng đầu đây.

Bến sông này bao người li biệt?
Vùi thân thăm thẳm biển khơi xa
Bến lạ tha hương ai cập bến
Hoàng hôn buông! Lòng xót! Lệ nhòa...

Nơi cửa sông trước khi ra biển
Nước còn vương vấn mãi không nguôi
Cuộc li biệt lặng thầm. Ai biết?
Nghe vọng âm có phải riêng tôi?

Biển khơi xa! Chân mây biển biệt
Có nghe chẳng di nguyện thất lòng
"Nếu - tôi - chết - mang - tôi - ra - biển!"(•)
Bến nước này, ai đón đợi không?

Giữa trưa hè, trời cao nắng xối
Nước bủa vây, tôi nhỏ quá chùng
Bâng khuâng cúi đầu soi vào nước
Lặng thầm xin góp giọt lệ trong.

(•) Thơ Du Tử Lê

MỘNG SƠN KHÊ

Phía sau nhà những núi là núi
Trăm năm lặn. Thâm u rừng già
Người, lớp lớp nhìn lên ngơ ngác
Sau mây trắng - thánh thần? Quỷ ma?

Trăm năm! Rồi lại trăm năm nữa
Vẫn thâm u, huyền bí núi rừng
Nước suối xanh mắt mèo rờn rợn
Mây đen rậm. Sấm sét nổ tung.

Một lối mòn. Sâu. Sâu hun hút
Trượt trơn bậc đá những khe sâu
Tịch mịch. Nắng xuyên qua kẽ lá
Trần gian? Tiên giới? Ta ở đâu?

Phía sau nhà ta, còn đó núi
Vẫn còn hun hút những khe sâu
Chỉ không còn thâm u tịch lặng
Xanh ngút ngàn cây đã nhạt màu.

Thánh thần, ma quỷ...dường cũng hết
Suối khe không còn nước mắt mèo
Đường lên cấp treo toàn sắt thép
Bạc xi măng xóa hết cheo leo.

Phía sau nhà ta! Ôn ào quá
Mùi thị thành tấp nập đổ về
Cơn - lũ - văn - minh! Cuốn. Cuốn hết
Lùi thật xa giấc mộng sơn khê.

LÂM NHẢM NGÀY 8 THÁNG BA

Gió bụi đời ngàn năm vẫn thổi
Phận đàn bà muôn nỗi...chuân chuyên!
Hỏi giờ - giờ mất láo liêng?
Đề ta hỏi tiếp lên trên thế nào!
Tuồng giờ cao còn cao hơn nữa,
Thăm thăm sâu vũ trụ bí huyền.
Giờ cũng phải bắc thang lên,
Lò dò từng nấc cho nên...sự này!
Và kết cục cũng may rằng có,
Giờ bảo rằng có khó gì đâu.
Chuân chuyên cái phận má đào,
Tại người tất tật! Lẽ nào lại kêu!
Này nghe ta thử nêu chứng cứ,
Dù khó nghe! Hãy thử một lần.
Giờ sanh ra đám hồng quần,
Đào tơ, liễu yếu, hoa xuân...gì gì.
Lũ đàn ông hảnh thì lưỡi nhọn,
Thích tu từ là bọn văn nhân.
Để mà che đậy dã tâm,
Đeo mồm cái thói nịnh đầm! Thế thôi!
Đám quần thoa tưởng khoai là bờ,
Nghe những lời nịnh bợ. Là tin.
Nào chân yếu nào tay mềm,
Nào là thiên chức, nào êm cửa nhà.
Thêm tam tòng cùng là tứ đức,
Khéo nuôi con nhất mực...vì chồng.
Cái con tay bé tay bông,
Thờ cha kính mẹ chăm ông chăm bà!
Thời hiện đại còn là hai đảm,

Bọn đàn ông lắm nhảm ngợi ca.
 Theo gương truyền thống Hai Bà,
 Đàn bà nước Việt rất là việt nam.
 Truyền thống Việt lấy LÀM ...đầu vị,
 Có rảnh không? Nghe kể vài điều.
 Từ khi được Làm người yêu,
 Đã lo thẳng chả có nhiều giảng hoa.
 Khi Làm vợ? Việc nhà như núi,
 Việc không tên. Lủi thủi một mình.
 Xốc xếch, nhẽ nhại, hôi rình,
 Bề trên còn tỏ xem khinh xem thường.
 Rồi Làm mẹ đủ đường vất vả,
 Chín tháng dài dạ chứa bụng mang.
 Có người xơ xác vỡ vàng,
 Truyền ngôn "...cửa mả" hoang mang rợn người.
 Chỉ mong con ra đời lành lặn,
 Sống với đời, sớm nắng chiều mưa.
 Thế thôi chẳng đợi chẳng chờ,
 Siêu sao, học giả, nhà thơ...thiên tài!
 Cuộc Làm mẹ! Thì rồi sẽ biết,
 Khổ trăm bề. Thua thiệt đủ đàng.
 Con ngoan nhà nội vẻ vang,
 Con hư tại mẹ! Rõ ràng chẳng sai!
 Cũng phải kể i ôi đủ loại,
 Thèm con trai, con gái lại sinh!
 Trăm ngàn những chuyện linh tinh,
 Đàn bà giàu đức hi sinh...Nói gì?
 ...
 Nghĩ nó chán. Thôi thì. Chả viết,
 Cái nước mình nói thiệt khó nghe.
 Thích lời đường mật dụ mê,
 Tôn vinh tôn việc màu mè...Tôn vinh!

VỀ MỘT NGƯỜI THẦY

[Kính tặng Thầy Trương Đăng Dung]

Ông là học giả còn tôi chỉ một vô danh
Chẳng sao đâu có chữ kết nối
Chữ của ông - tiếng Việt của hôm nay
Đọc và nghe loáng thoáng thấy quen
Ngẫm một chút lại thành ra lạ
Rất lạ
Rất lạ...
Đằng sau chữ
Bên dưới chữ
Bên ngoài chữ
Là đời
Là nhân sinh ba vạn chín ngàn ngày
Là mang mang thiên cổ sầu cùng thiên cổ hận
Là được là mất
Còn những gì?
Chúng ta đâu được biết
Chúng ta đâu có biết
Chúng ta không cần biết
Chúng ta không thêm biết
Hài lòng nhìn trời từ đáy giếng
Bằng mắt hạt đậu
Bằng những công thức lối mòn
Bằng những khẩu phần định sẵn...
Vào một ngày không mấy đẹp trời
Chúng ta ngỡ ngàng
Mở cửa
Mở hé hé mở toang

Chúng ta sợ
Sững sốt
Bàng hoàng
Cửa đóng sầm
Cửa khép bót
Xua đuổi những làn gió lạ
Sợ hãi những tia sáng lạ
Ngờ vực và cảnh giác
Ta tự bỏ rơi
Ta bị lãng quên
Kì khôi dần hóa thành bản sắc
Ta tự mê ta
Theo những khuôn phép vô hình
Theo những thói quen trầm tích nơi óc não
Theo những buồn vui sướng khổ đời người được
dần dặt bởi những trang văn
Uyên bác và xưa cũ
Bóng bầy và sáo mòn
Ta vong thân trong lặng lẽ
Ta vong thân trong niềm kiêu hãnh
Ta vong thân trong sự cao ngạo
Ta vong thân trong niềm hạnh phúc bầy đàn
Ta vong thân
Như biết bao người lớp trước
Ta vong thân
Ta mang khát vọng di truyền cho mãi mai sau...
Rồi một ngày một ngày dứt khoát là đẹp trời
Ông đã đến với tôi bằng chữ
Chân trời cũ những chân trời cũ lộ ra

Những chân trời cũ lộ ra
Lộ ra
Những kì quặc
Những dị tật dị dạng dị hình
Những méo mó
Những quen nhàm những quen nhàm
Cần rũ bỏ....
Những chân trời mới bốn phía mở ra
Năm phía mở ra
Chín phía mở ra...
Tôi tự chọn cho mình một phía.

VIẾT TRONG ĐÊM KHÓ NGỦ

1.

Bộ hành sang Ấn Độ để một lần, một lần ngồi
dưới cội Bồ đề nghe nói Đức Phật từng ngồi bốn
mười chín ngày và thanh thản thoát khỏi gánh
nặng nhân sinh nhập Niết Bàn thanh thản tựa
bông sen trắng lặng thắm nở
Ước vọng thanh khiết nơi tôi nơi bạn và có thể
cũng là của tất cả chúng ta
Ước vọng, tôi biết trước vĩnh viễn không thành
Tôi không buồn khổ
Không tràn đầy thất vọng
Tôi đâu có khác gì gần tám tỉ người trên trái đất
Tôi chỉ một vô danh
Giọt nước nhỏ bé từ trời cao rơi xuống dễ dàng
lặn vào hoa lá cỏ cây lặn vào ruộng đồng ao hồ
sông suối biển khơi
Vô danh tôi chỉ một
Ước vọng không thành
Có sao đâu
Ước vọng không thành
Tôi lặn vào cát bụi.

2.

Năm 18 tuổi...
Lần đầu tiên trong đời tôi đọc VĂN TẾ THẬP
LOẠI CHÚNG SINH của Nguyễn Du
Ngay lập tức thuộc nằm lòng
TRUYỆN KIỀU cũng thế
Thuộc nằm lòng.
Thời gian cứ dần trôi dần trôi
TRUYỆN KIỀU quên quên nhớ nhớ

Đôi khi lẫn lộn Từ Hải thành Mã Giám Sinh và
Kim Trọng thành Sở Khanh
Đôi khi thấy chán Thúy Kiều kinh khủng
Và có lúc xót thương người đàn bà họ Hoạn
Và nhiều khi đem TRUYỆN KIỀU làm trò đùa
xuông xã
Có thể vào một ngày đẹp trời quên hết TRUYỆN
KIỀU...
Thời gian tàn hủy
Tôi một vô danh có gì đâu mà lạ!
Nhưng VĂN TẾ THẬP LOẠI CHÚNG SINH thì
mỗi ngày mỗi nhớ
Tháng Bảy mưa dầm sùi sụt. Nhớ!
Tháng Chín cuối thu hanh hao gió, thăm thẳm
xanh trời. Nhớ!
Tháng Chạp gió bắc mưa bay ngăn ngắt rét, run
người lạnh. Nhớ!
Tháng Ba xuân thì hoa bung nở bởi bởi cỏ biếc
non xanh mơ màng. Nhớ!
Tháng Năm nồng nã mùa hè đỏ lửa hăm hập lò
nung. Nhớ!
Bốn mùa ám ảnh nã nề, lá vàng rơi, lá xanh rơi,
hoa tàn, cành gãy...
Bốn mùa chập chờn hồn ma dất dứu hoàng hôn
chênh vênh cầu đen ngòm địa ngục thoi thóp lập
lòe đom đóm
Bốn mùa âm âm tiếng khóc chào đời tiếng khóc
lìa đời tiếng khóc hàm oan tê dại nghẹn ngào
Bốn mùa nặng trĩu trầm luân thân phận
Tôi mơ

Một cuộc du ngâm VĂN TẾ THẬP LOẠI
CHÚNG SINH trên mảnh đất xứ sở đầm mồ hôi
và máu
Cuộc du ngâm chân đất đầu trần
Nhẹ bước
Đất dưới chân chưa lành những thương đau
Thấm máu
Trộn lẫn xương thịt triệu triệu con người...
Cuộc du ngâm cuộc du ngâm cuộc du ngâm...
Kìa những ai! Nếu còn nước mắt
Xin một lần! Hãy để lệ rơi!
Xót thương và chia sẻ
Sầu hờn hận oán dân vơi
Biển xanh hiền hòa vỗ sóng
Nương dâu xin hóa tơ tằm
Đầu ngô tan sương cuối trời mây sáng
An lành thập loại chúng sinh.

THÁNG BA NGÀY THỨ 9

1.

Họ gặp nhau và chìa tay ra bắt
Đôi khi ôm choàng và hôn nhau đến ba lần
Vấn minh
Vấn minh
Và vấn minh
In hết một nhãn hàng thịnh thời siêu lợi nhuận
Những cái bắt tay những cái ôm choàng
Không biết tự bao giờ đã hóa thành một kí hiệu
ngày càng rộng nghĩa
Tôi nhắm mắt mỗi khi chứng kiến
Nhưng không thể xóa bỏ nơi óc não mình hình
ảnh những đôi tay và những bàn tay
Bắn
Nhuộm máu
Kí những văn bản khủng khiếp
Bịt miệng
Tổng giam
Treo cổ
Lưu đày
Trục xuất...
Những bàn tay bắn
Những bàn tay bắn...

2.

Tự nhiên nhớ hồi chiến tranh
Gia đình tôi lánh nạn về núi rừng
Cha mẹ sinh thêm những đứa con
Chúng tôi lớn lên
Chẳng đứa nào vô ích

Rồi khi bom của người Mỹ hai lần trút xuống
Cha mẹ đào hầm sâu
Đất và tre mấy năm trời vững chãi
Song thân và những đứa con không một ai sảy da
sút vảy

....

Bây giờ
Không chiến tranh
Không bom đạn
Cũng có lúc buồn tận cùng và tôi bất lực
Không còn nơi nào để sơ tán!
Không thể đào hầm sâu...
Không thể lẫn trốn
Oái oăm thanh bình
Oái oăm hòa bình
Giật mình hoang mang quá đỗi
Nhân sinh ba vạn sáu ngàn ngày!

3.

Chúa Trời chơi khăm ném tôi, ném bạn và ném
chúng ta xuống trần gian
Tôi lớn lên
Bạn lớn lên
Chúng ta lớn lên
Và chịu đựng
Giữa muôn trùng bủa vây của vô vàn kì vọng
Của ghét của yêu của hờn oán của độ lượng của
cảm thông
Chúng ta luôn không được như là
Không như kì vọng
Không như
Tất cả thành ảo mộng

Ảo mộng không tan tành để chúng ta làm lại
Những trang sách đời lem nhem chữ
Lòng nhùng chữ
Nghuệc ngoại xiên xẹo chữ
Văn bản đời chúng ta thấp thoáng bóng dáng
thiên thần
Thấp thoáng quỷ ma
Lạnh và rờn rợn
Dáng hình bùa chú
Gửi vào mai sau...
Chúa trời buộc chúng ta tồn tại chấp nhận và kiêu
hãnh

THỜI GIAN VÀ NỖI SỢ

[Viết sau khi đọc gần xong một cuốn sách...]

Thuyền nhân! Thuyền nhân! Con bão đang,
Di chứng tâm can! Bao giờ nguôi?
Những trang chữ trắng như ma ám
Giấc mơ đen! Nát bấy đêm dài.

Xế bóng, ngày xưa ta tìm lại
Kỉ niệm xưa! Những kỉ niệm xưa
Của một thời, tưởng chừng đã mất
Một thời tao loạn!...Thật khó ngờ.

Khó ngờ...Ta đào sâu chôn chặt
Tàn khốc! Thời thất thổ vong gia
Bốn bề đã bật im tiếng súng
Nhớ nhác chia lìa! Thâm! Xót xa.

Quê ta! Mấy mươi năm chiến địa
Đồng xác xơ! Cỏ dại ngút ngàn
Trầm luân. Hoang hoải. Sông ghen nước
Nắng xói đỉnh đầu! Máu hoàng hôn.

Bình địa ba đào - con địa chấn
Đất trăm năm đất dẫu trở về
Bất ngờ cổ hương thành xa lạ
Bàng hoàng không biết tỉnh hay mê.

Giữa nắng hè mà như ác mộng
Trời đất! Sợ người! Sợ quá chừng
Dai dẳng sợ! Đau từng chân tóc
Ngôn từ bay mất hóa lạng câm.

Phải bỏ thôi! Phải đi biệt xứ!
Không oán hờn! Sân hận cũng không
Lưu đây xứ! Ra đi! Đánh đoạn
Tự do! Tự do! Khát cháy lòng.

Ra đi! Ra đi! Có nơi bỏ...
Bờ xa! Vẫy gọi bên bờ xa
Biển sâu! Biển! Trùng trùng sóng dữ
Hải tặc vây! Ròn rợn! Quỷ ma.

Bao người chết thảm. Chết tức tưởi
Hầm sâu ngọt ngạt. Người bốc mùi
Máu trinh nữ, đổ bầm vương vãi
Nghẹn thở. Người già. Tất. Tất hơi.

Vạn lí hải trình, cạn nước mắt
Tha hương! Phận người nhúm cỏ khô
Âm thầm bén rễ! Vô danh cỏ
Ác mộng dần nguôi - lạng nước hồ!

Nước hồ lạng! Trong veo! Tĩnh lặng
Thôi! Quên đi khổ lụy! Quên đi!
Tạ ơn Chúa! A - di - đà - Phật!
Xót thương! Xoa dịu nỗi biệt li.

Thời gian! Tưởng chừng xóa. Xóa hết
Những bình minh nhuộm nắng vàng tươi
Những hoàng hôn êm đêm vô sóng
Vết thương lòng! Lại héo nụ cười.

Nhìn sóng biển rừng mình run rẩy
Khổ lụy xưa! Lại hiện hiện về
Những con thuyền dịu dàng trên sóng
Tái tê lòng! Vội ngoảnh mặt đi.

Những đêm dài đêm dài. Mộng mị
Nhập nhòa mờ tỏ những con thuyền
Thân rã nát! Te tua buồm rách
Dật dờ trôi! Giữa biển mù sương.

Âm âm đứt nối! Người đủ giọng
Khào khao. Trầm đục. Cạn cạn hơi
Tiếng Anh, tiếng Hoa chen tiếng Việt,
Lạnh tiếng ma! Nhộn nhạo tiếng người!

Giấc mơ đen! Biển khơi đầy vực
Giấc mơ đen! Thuyền nát chôn vùi
Giấc mơ đen! Tiếng người mất hút
Nhập nhòa ma! Rờn rợn biển khơi.

Tha hương. Lá vàng bao lớp rụng
Mang đi bao khổ lụy! Lá ơi!
Xin trời đất tạm ngưng. Ngưng gió
Chốn yên bình cho lá...lá rơi!

VIẾT CHO SINH NHẬT 13.03. 2025

Đêm. Yên tĩnh. Trời trong. Trăng sáng
Ngả lưng êm cỏ ngấm! Ngắm sao
Giật mình! Thảng thốt! Ta tự hỏi
Ta đến từ đâu? Từ cõi nào?

Hỏi Trời? Không. Cũng không hỏi Đất
Câu hỏi vu vơ, suốt cuộc đời
Thủa ấu thơ và giờ tóc bạc
Ta hỏi và ta tự trả lời.

Ta đến từ thăm sâu vũ trụ
Một mảnh sao băng! Nhỏ, nhỏ thôi
Cõi nhân gian ồn ào, náo loạn
Mảnh - sao - ta lẫn giữa muôn người.

Hình như mưa xuân đem ta đến
Ta - hạt - mưa. Nhỏ xíu. Bay bay
Ta vô danh trong làn mưa biếc
Lặn vào đất đá vào cỏ cây.

Hình như từ đàn chim di trú
Tránh rét! Cứ bay huyễn bay hoài
Mệt mỏi! Và dừng đôi cánh vỗ
Tạo hóa xót thương ban kiếp người!

Bữa ấy hoàng hôn nơi bãi biển
Ta nghe trong sóng gió dịu êm
Hình như từ khơi xa...Ta đến
Bọt nước lăn tăn tịch mịch đêm.

Ta bật cười! Chuyện vu vơ quá
Băn khoăn chi. Diệu vợi. Siêu hình
Đến từ đâu? Từ đâu ta đến?
Câu hỏi theo muôn nẻo nhân sinh.

Song thân ta về cùng cát bụi
Thăm thẳm cõi nào? Đã hóa thân
Hạt mưa bụi mùa xuân nhỏ xíu?
Ánh thiêu quang? Hay mảnh sao băng?

Như đêm nay! Trời xanh! Gió biếc
Cuối trời lại một vệt sao băng.

NHẠY THI THÁNH ĐỒ THIẾU LĂNG

*[Tùng cúc lưỡng khai tha nhật lệ
Cô chu nhất hệ cố viên tâm]*

Không còn cố viên để mà nhớ!
Chẳng hề chi - Trái Đất cố viên
Cúc nở bốn mùa! Sao phải khóc?
Cười vang! Tóc dựng! Cho hóa điên.

Cổ nhân nghe đồn giờ đã khác
Hết tân thời lại phản - tân thời!
Theo trend sắc sỡ xanh trộn đỏ
Ngày xưa đã chết! Ngày xưa ơi!

Không còn cố viên? Vô siêu thị
Chán trò lại tấp vô bia cỏ
Tiết trùng cửu xa lắm là xa
Hoàng hoa tử nghe chừng đất đỏ.

Phong cấp thiên cao viên khiêu ai!
Xa lác xa lơ. Xa cỏi người
Mắc mệt! Trần gian ồn ào phố
Hỗn độn nhân sinh cũng cuộc chơi.

SỐNG - KHI NGƯỜI TA ĐƯỢC SINH RA

Người ta được sinh ra để Sông hay để Chết?

Sống!?

Chết!?

Tôi không dám lựa chọn

Bạn có dám không?

Cả chúng ta nữa

Cả chúng ta nữa

Dám lựa chọn dám trả lời?

Sống!

Chết!

Người ta được sinh ra để Chết!

Cái Chết đích đến cuối cùng...

Không một ai có quyền lựa chọn

Món quà chia đều của Đấng - Sáng - Tạo!

Chết mang dáng vẻ một Ân sủng

Dáng vẻ hình hài một cuộc giải thoát gánh nặng
trần ai.

Người ta được sinh ra để Sống!

Sống thế nào đây?

Cuộc lựa chọn nhẹ nhàng

Cuộc lựa chọn đổ nước mắt và nhiều khi đổ máu

Sống như cỏ như cây như đất như đá?

Sống như con vịt con gà như đế như giun?

Câm lặng

Ừ lì

Nhắm mắt?

Ngâm miệng?

Bịt tai?

Sống mỗi mòn và Chết trong mòn mỗi?

Cuộc lựa chọn không có điểm cuối cùng

Hóa thành những cuộc kiếm tìm
Hóa thành những cuộc vượt thoát
Hóa thành những cuộc ra đi
Không phép màu cổ tích
Cuộc lựa chọn ngôn từ bất lực
Mọi động từ mọi tính từ mọi phép tu từ hóa thành
vô nghĩa
Cuộc lựa chọn găm vào kí ức
Hóa thành kí ức
Sống - mà nhớ lấy
Sống - để nhớ lấy
Sống - mà kể lại
Bóng thời gian tăm tối
Trí nhớ cứ rệu rã, suy tàn
Kí ức vẫn cứ hiện lên
Quá khứ đòi quyền tồn tại
Sống để chịu đựng kí ức buồn
Kí ức buồn ngân rung
Bản hợp xướng u trầm làm thành sự Sống!
Bản hợp xướng làm nên từ khổ lụy bi ai
Từ ác mộng giữa trưa hè mở mắt
Từ những khoảnh khắc bông đưng trở thành ù lì
khô khốc
Từ những nỗi đau tột cùng mà không thể tìm về
cái Chết
Từ những mong manh kỉ niệm dịu dàng
Từ những nghịch cảnh từ những trở trêu từ
những xúc phạm quở khóc than sầu từ chất thơ tẻ
dại...
Sống mà nhớ lấy!
Sống mà kể lại!
Bình thản vì đã cạn khô nước mắt

Lạnh vì trái tim đã rệu rã lắm rồi
Khô vì chữ nghĩa loài người đã cạn kiệt đã vô
hồn trống rỗng...
Và để gió cuốn đi!
Chữ nghĩa - cuộc hành trình kiếm tìm Tự do âm
thâm lặng lẽ
Rũ bỏ và hủy báng
Giã từ và chấp nhận
Đá ném và cuồng nộ
Cuộc kiếm tìm cô độc không mong tri kỉ tri âm
Qua bao miền hiểm địa
Gục ngã vô tâm tích
Cây thập giá chữ trữu nặng trong ta
Niềm vĩnh phúc
Một mình ta kiêu hãnh
Ngâng cao đầu
Lập lánh xa xăm dẫn dắt

CUÔNG CA

*[Kết quả 15 phút nghe những ngôn từ sáo
rỗng...]*

Chảy đi sông ơi!
Chảy đi sông ơi!
Chảy đi sông ơi!
Ta đã gào thảm thiết
Ta đã ghen ngào khóc
Ta đã thâm thì vỗ về trong tiếng nấc...
Sông ơi chảy đi!
Sông ơi chảy đi!
Chảy đi nào sông ơi!
Sao sông cứ lặng lẽ như thế?
Sao sông cứ dềnh lên ngầu bọt hơi thở đầy tử
khí?
Sao sông lại mang gương mặt úa nhàu?
Chảy đi sông ơi!
Như những ngày xưa xanh trong
Như những ngày xưa ồn ào cuộn xoáy
Như những ngày xưa rần rạt đôi bờ cỏ mượt rạp
mình
Như những ngày xưa chuồn chuồn nhớn nhớn bay
Như những ngày xưa cá lớp lớp ngược dòng
Như những ngày xưa thuyền no gió
Như những ngày xưa...
Chảy đi sông ơi!
Chảy đi sông ơi!
Chảy đi sông ơi!
Ta gào lên trong nỗi bất an
Ta thâm thì trong nỗi bất lực

Ta trên trời nhìn sông đang dần chết
Váng vất tử khí dềnh lên
Ứ nghẹn sông toàn rác
Ứ nghẹn sông đồ phế thải văn minh
Ứ nghẹn sông sự bội bạc con người
Ứ nghẹn sông sự thờ ơ lạnh nhạt
Ứ nghẹn sông những ăn đậu ở nhờ những ăn
biếng lười những qua cầu rút ván những qua
sông đấm bồi cho sổng những ăn cháo đá bát
những phong bạt ngoảnh mặt quay lưng những
trò hề nham nhở
Ứ nghẹn sông
Chết tắc sông
Nghẹt thở sông...
Chảy đi sông ơi!
Ngừng chảy đi sông ơi!
Cho thành hoang địa!
Cho thành tử địa!
Cho thành hiểm địa!
Sông ơi!
Đừng chảy nữa sông ơi!

Đ I Q U A V ù n g M ộ Đ ị a

Vùng mộ địa!

Tôi, bạn, chúng ta ai chẳng đã từng đến đã từng đi qua

Nơi nào trên thế gian này chẳng có?!

Vùng mộ địa

Khang trang, đôi khi khang trang quá khiến ta ngạc nhiên đến sững sờ

Sập sệ, úi sùi, đôi khi cũng quá khiến ta xa xót ngậm ngùi

Vùng mộ địa những vùng mộ địa có ở khắp nơi
Khắp nơi...

Mảnh đất cuối cùng bạn, tôi và tất cả đều trở về sau cuộc hành trình

Có thể là dài, rất dài dài đến mức nhàm tẻ

Có thể là ngắn, rất ngắn với vô vàn bất ngờ vô vàn tiếc nuối ...

Bạn - tôi - tất - cả - chúng - ta

Tất cả!

Bạn nghe thấy những gì?

Những gì bạn nghĩ suy?

Khi qua vùng mộ địa?

Giấu kín trong lòng

Trầm tư

Tiếng thở dài

Rơi lệ

Bay vút lên ngôn từ thi ca?

Vùng mộ địa mệnh mang

Hoàng hôn sương khói

Đá lạnh

Di ảnh bơ vơ

Những dòng chữ trên bia mộ tỏ mờ

Những úa tàn hoa cỏ ...
Tôi lắng nghe
Lắng nghe từ lòng mình
Lắng nghe từ đất
Lắng nghe từ cỏ cây
Lắng nghe từ thăm thẳm tầng mây
Những tiếng thăm thì trong veo thiện lành
Không oán hận
Không thỉnh cầu
Xót thương những người đang sống
Đắm chìm u mê
Sục sôi réo gào dục vọng
Bầm dập cuộc bon chen
Nung nấu nỗi khát thèm
Dốc đời vào cuộc đổ đen...
Không có thiêng đàn đàng đâu
Địa ngục cũng không
Không có
Chỉ là đất
Chỉ là cát bụi
Cõi hư vô một màu đen không phân biệt thấp cao
sang hèn
Không phân biệt
Xót thương những mơ mộng hão huyền
Lắng to mả lớn cũng vẫn chỉ là cõi chết
Mộ địa mệnh mang
Khang trang hoang tàn chỉ một...
Những bước chân người
Nhàm chán như một thói quen
Nhàm chán như một nghi thức
Những nghi lễ mang đầy tinh thần trò diễn
Những trò diễn nguội lạnh và luôn hợp thời trang

THI SĨ!

Cô đơn như thi sĩ
Chuyện hình như gói lại trong kỉ nguyên lãng mạn
Thời nay đã khác rồi
Rất khác
Thi sĩ không phải là đứa con của Giời
Thi sĩ không phải là đứa con của Đất
Thi sĩ không phải là đứa con của Thần
Thi sĩ là đứa con của Người
Hình như là đứa con Hư
Hình như là đứa con Khó bảo
Lập dị, Trái khoáy, hay chọc ngoáy, hay phá ngang, hay lợi ngược dòng
Tù nhân của Ngôn từ, tù nhân của Khát vọng, tù nhân của Ước mơ bay bổng
Là tù nhân nên luôn luôn muốn thoát
Thoát khỏi Ngôn từ, thoát khỏi Khát vọng, thoát khỏi Ước mơ
Vì quá yêu Người nên sanh hư !
Thi sĩ giờ đây sinh ra cùng/từ đường phố vỉa hè
Từ những xóm liêu ven đô, ven thành, ven kênh, ven sông nổi vầng và bốc mùi
Từ những bệnh viện bình dân nơi những người mẹ đơn thân dẫn vật giữa bỏ con hay mang theo sau khi đẻ lên
Từ những xóm trọ rẻ tiền nơi những người trẻ tuổi bơ vơ nghèo khổn nhiều khi phải tặc lưỡi bán thân đổi lấy một chỗ làm lương bèo đủ ăn cơm hộp qua ngày
Thi sĩ ra đời từ những nơi như thế

Ngôn từ và thân thể hấn bốc mùi xa lạ với những
sang trọng, đỉnh đám, cao siêu, lấp lánh, vinh
quang
Thi sĩ bỗng trở thành sa đọa
Thi sĩ bỗng trở thành suy đồi
Thi sĩ bỗng trở thành khó chịu
Trong cõi nhân gian....
Thi sĩ không cô đơn
Những tập thơ hấn viết
Sẽ cho hấn những người bạn mới
Sẽ giúp hấn nhận chân những cái gọi là « tri kỉ tri
âm » dối trá
Sẽ giúp hấn nhận ra những lời giao đãi tron tru và
nhặt toẹt
Sẽ giúp hấn nhận ra những hội thảo hội nghị luận
văn luận án đa phần là những lời giả dối
Sẽ giúp hấn nhận ra trong cõi nhân sinh những
người tử tế không bao giờ ba hoa khoác lác ham
thích tu từ hàng mã
Sẽ giúp hấn nhận ra sức mạnh ngôn từ
Ngôn từ bao dung và chia rẽ
Ngôn từ nâng đỡ và vùi dập
Ngôn từ bùng nổ và vô sinh
Ngôn từ tự do và nô lệ
Ngôn từ chia đôi như kiếp nhân sinh, như phận
số con người
Thi sĩ không cô đơn
Thi sĩ sống giữa phàm trần
Thi sĩ là bạn, là tôi là chúng ta tất cả
Ấy là khi ta biết đến ngôi Lò
Ấy là khi ta thấy cần Mở miệng
Thế thôi.

VÔ ĐỀ

Sự Thật luôn luôn là Sự Thật!
Trần trụi nhẵn tiền
Đáng và Chát
Ngọt và Bùì
Dễ nuốt và Khó nuốt
Sự Thật luôn luôn là Sự Thật
Thế thôi!
Sinh có hạn Tử bất kì
Nghèo thì Hèn
Thì Lưu manh
Thị Trộm cướp
Thành thói thành nét thành mã di truyền lẫn
khuất trong óc não
Hóa thành vô thức thành mặc cảm nói kiếp
truyền đời...
Chân Lí ác thay là kết quả của tu từ
Trắng trơn hoặc tinh tế
Công nhiên hoặc dẫu nhem mà vẫn hở đầu hở
đuôi hở vẩy hở vẩy
Chân lí như trái nho mọng nước tíu cành cao
Vĩnh viễn chẳng ai với tới
Chân lí như ánh sáng mặt trời ràn rạn nắng nhưng
thường khi không đủ soi tỏ vô vàn góc khuất ẩn
ướt tối tăm
Chân lí sinh ra những anh chàng Don Kihote
thuần khiết và nực cười thông thái và ngơ ngẩn
như cân nền trắng cháy đến giọt cuối cùng vẫn
không soi tỏ vùng tối dưới chân...
Chân lí đảo lười ba lần hóa thành ngục lí...

Bài ca Sự thật!
Bài ca Chân lí!
Bi hài gây sự
Cao giọng ngân vang
Giật mình xấu hổ
Phơi phới, ngạo nghệ, sáng choang...
Sự Thật dù che đậy bằng cả trái đất
Bằng cả một đại dương tu từ
Bằng cả một vũ trụ niềm tin
Sự Thật vẫn cứ chỉ là Sự Thật
Trần trụi nhãn tiền
Đui mù Chân lí...

BÀI THƠ VĂN XUÔI

Mấy hôm nay, trên mạng xã hội tê mê bốc có vô
khỏi chuyện cực kì nực cười nhưng mình chả
dám! Vì, sợ cười nhiều quá tăng huyết áp!
Công nhận Balzac quá giỏi khi tìm ra cái tên
HÀI KỊCH NHÂN GIAN!
Nhân gian đại hí trường!
Cái cười đỏ cái cười xám cái cười trắng cái cười
nâu cái cười vàng cái cười đen
Nực cười mát cười nóng cười rét cười
Toàn chuyện thật 1000% mà cứ như hư cấu hoặc
ngoan véo
Cười thông thiên văn tường địa lí tri nhân sự
Cười từ trong nhà cười ra cười từ ngã bảy ngã ba
cười về
Cười từ mùa đông loan qua mùa xuân cập bến
mùa hè tõe loe mùa thu
Cười vang ngân tiếng hu hu
Kiến đậu
Ruồi bu.

NGÔN TỪ TRẺ EM

[Ghi lại lời em nhỏ tôi gặp ở làng X nhân đạp xe qua...]

Em mong không phải là trái đất xanh mát hòa
bình
Trái đất không còn chiến tranh
Cá voi không bị săn bắt vô tội vạ
Cá mập trắng từng đàn từng đàn trên đại dương
hết nguy cơ ghi vào sách đỏ...
Chuyện lớn lao chuyện vĩ đại em chưa dám mộng
mơ
Bao nhiêu vĩ nhân đã lo đã nghĩ đã bao nhiêu hội
nghị khu vực châu lục toàn cầu
Em bé nhỏ chẳng dám ước mơ đâu...
Người lớn cứ dạy chúng em cứ ước mơ và cứ thất
bại
Cứ ước mơ được gặp tiên ông tiên bà tiên cô tiên
cậu tóc xanh và tóc bạc phơ
Người lớn cứ dạy rồi sẽ có phép màu cổ tích bất
ngờ
Rồi cô công chúa ngủ vùi nơi núi đỏ rừng xanh
sẽ gặp chàng hoàng tử với cây đu đủ thần tình yêu
Và sẽ...
Em không dám đâu
Không dám đâu và hình như không thích
Hình như nghi nghi hình như sai sai xạo xạo...
Em mong chứ không ước
Ngôi trường nơi cha mẹ em từng học
Chú bác cô dì cậu mợ em từng học

Hình như cả ông bà nội ông bà ngoại em từng
học
Lành lặn như
Sạch sẽ như
Đủ ấm và đủ mát như
Sân trường có mấy gốc phượng gốc bàng
Lá xanh
Hoa đỏ
Đề em gấp đồ chơi và đựng vào giỏ xe một độ hè
về
Em mong người lớn và những người rất lớn
Bớt hoặc không xây không trùng tu miếu mạo
đền đình chùa
Tráng lệ nguy nga
Nhiều tỉ nhiều chục tỉ nhiều trăm tỉ
Tiền, em nghĩ chúng ta có thể làm ra
Như lời người già quê em tâm niệm
Một vốn bốn lời
Nhất bản vạn lợi...
Bố mẹ em chú bác cô dì cậu mợ suốt tháng quanh
năm chưa đi lễ bao giờ
Làng thưa vắng chỉ lơ thơ bóng người già và tụi
em bơ vơ
Cha mẹ đi làm công ty
Đi làm thuê mãi bên đài bên nhật và bên xứ kim
chi
Làm tận đâu đâu nghe nói lương cao việc nhẹ
Thỉnh thoảng gửi tiền về...

Em lớn lên
Rồi sẽ
Có thể cũng rời quên
Công ty
Làm thuê
Kim chi
Đài tẹ
Lương cao việc nhẹ...
Đêm qua em không nằm mơ
Gọi điện thoại bằng zalo
Mẹ em không cầm máy...

**NHÂN NGÀY THƠ QUỐC TẾ 21 THÁNG 3
NHỚ TURGHENIEV**

[Nỗi u sầu khôn khuây...]

Mệnh mông dối lừa mệnh mông tội ác
Mệnh mông đón hèn mệnh mông nhỏ nhen tị
hiềm
Mệnh mông mồi mòn mệnh mông nhọt nhọt
hoàng hôn
Nghệt thở
Đêm dài âm thầm lệ rơi
Nước mắt dần cạn
Đáng và chất...
Thử làm đá cẩm thạch
Không thành
Thử úp mặt vào tường
Không thành
Thử về với thảo nguyên xanh
Không thành
Và đã từng thử chết
Vẫn không thành
Bỏ xứ sở ra đi thôi đành...Bỏ
Ôi cố hương nhìn gần buồn nẫu ruột
Nhìn xa đắng lòng u uất
Cố hương mệnh mông buồn mệnh mông tội ác
Hình như đến cả Chúa cũng chối bỏ
Xứ sở lưu đầy những bóng người nhọt nhọt
Như bày chuột chỉ biết kiếm ăn
Béo mập mê mẩn đêm tối hang sâu
Ôi cố quốc mệnh mông buồn

Tội ác được xưng tụng
Đón hèn bạc nhược mang gương mặt triết gia
Nổi thống khổ hóa thân thành cái đẹp...
Ivan Sergeyevich Turgenev!
Nỗi u sầu
Đâu chỉ có Russia!

Chat GPT bình luận

Bài thơ này dù đã viết từ 4 năm trước nhưng vẫn mang hơi thở đương đại, không hề cũ. Bởi lẽ, những vấn đề mà bài thơ đặt ra—dối lừa, tội ác, đón hèn, sự tha hóa của con người và nỗi u sầu trước quê hương—luôn mang tính phổ quát, không gắn với một thời điểm cụ thể mà là nỗi niềm xuyên suốt lịch sử.

Nhịp điệu lặp lại của “mênh mông” tạo cảm giác không gian bị kéo giãn, một sự tràn lan không thể thoát ra, khiến bài thơ có sức nặng hơn. Những hình ảnh thử làm đá, úp mặt vào tường, thử chết... mà vẫn “không thành” gợi sự bế tắc đến tận cùng.

Sự nhắc đến Turgenev cũng làm bài thơ mở rộng chiều sâu văn hóa. Nếu Dostoevsky thiên về đào sâu tâm lý con người, Tolstoy đặt nặng triết lý đạo đức, thì Turgenev là nhà văn của nỗi buồn, của những kẻ lưu đày ngay trên quê hương mình. Câu cuối cùng, “Nỗi u sầu / Đâu chỉ có Russia!” biến bài thơ thành một tiếng vọng lớn hơn, vượt qua biên giới nước Nga để trở thành nỗi lòng chung của nhiều dân tộc.

Nếu có gì “cũ” thì chỉ có thể là thời gian bài thơ ra đời, còn tinh thần của nó vẫn nóng hổi.

Cảm ơn bạn đã cho biết thêm về Turgheniev.

Không có gì! Turgheniev là một trong những nhà văn Nga có ảnh hưởng sâu sắc, đặc biệt với chủ đề về sự lưu đầy tinh thần, nỗi u hoài của những con người bị mắc kẹt giữa truyền thống và đổi thay. Ông cũng là cầu nối quan trọng giữa văn học Nga và phương Tây.

Bài thơ của bạn gợi rất nhiều đến tinh thần ấy—nỗi u sầu trước quê hương nhưng cũng là sự bất lực, không tìm được lối thoát. Nếu bạn muốn đào sâu thêm về Turgheniev, có thể đọc *Fathers and Sons* hoặc *Rudin*—những tác phẩm này phản ánh rõ nét những khủng hoảng của con người trí thức trong xã hội đầy biến động.

NHƯ NẮNG ĐÃ QUA ĐÈO

Như nắng đã qua đèo
Sáng như mảnh gương không chút bụi
Và sắc
Và trong
Trước khi xuống núi...
Thanh vân làm nền tĩnh lặng thăm thẳm sâu
Sương chiều bằng lãnh mờ xa như khói
Tịch lặng cõi trần gian
Hoàng hôn buông
Hoàng hôn buông
Tịch lặng
Như nắng đã qua đèo
Ta một mình đường xa
Chút ưu phiền nhẹ như làn sương mỏng
Bên kia núi là cố hương chắc đang vàng sậm
nắng
Lô giang lấp lánh êm đềm
Hồng hà thao thiết chảy
Ngã ba Hạc độ xuân sang trăm mặc
Lá xanh biếc cành cao cô thụ trăm năm
Cá anh vũ đã rời hang đá khê khàng búng nước?
Hoa gạo đỏ như son dưới ánh chiều quang...
Như nắng qua đèo
Ta một mình chiều hôm quăng vắng
Bên kia núi vời vợi cố hương...
Như nắng đã qua đèo
Ánh lên lần cuối
Một khoảnh khắc trời trong
Một khoảnh khắc thanh vân tút tắp
Một khoảnh khắc mơ mơ sương giăng chân núi

Một khoảnh khắc "nhất hệ cố viên tâm"(•)
Một khoảnh khắc ta trò chuyện trong thình lặn.
Kìa nắng đã qua đèo!

(•) "Cô chu nhất hệ cố viên tâm" thơ Đỗ Phủ

HUYỀN THOẠI ĐẾN KÌ RÃ NÁT

Huyền thoại đến kì rã nát
Bèo nhèo nhập nhoạng hào quang
Ngôn từ sẽ làm việc cuối
Huyền thoại hóa thành tiểu lâm.

Hào quang nhoáng nhòang phút mốt
Trần sì hoàng đế cõi truông
Triều đình tên tò nhếch nhác
Thanh âm toen hoèn y uông.

Long thể long nhan gì đó
Tượng chùng vàng mười kim cương
Trần sì cũng da cũng thịt
Cong cong phơi đủ xương sườn.

Hoàng thượng hảo hức cõi truông
Ô kia! Nhùn nhũn! Nhùn nhũn
Mấy bà mấy cô sồn sồn
Ghé mắt! Sao mềm như bún?

Hoàng thượng rồi thì cũng chết
Những tướng toàn dân chết theo
Tang ma rình ràng hoành tráng
Ô kia có một con mèo!

Pháp sư mặt dơi tai chuột
Mắt xanh mỏ nhọn phán rằng
Linh hồn của ngài hoàng thượng
Nhập vô con mèo tam khoang!

Là mèo thì phải bắt chuột
Có tài giấu cút tuyệt kì
Nay nhập thêm hồn hoàng thượng
Chẳng mấy mà thành hồ li.

Hồ li chín đuôi biến báo
Rõn chơi nó khoái bắt người
Hồ li chín cái đuôi vẫy
Nhân gian đảo ngược đảo xuôi.

Thượng đế chơi khăm xứ sở
Ngai vàng một gã đặt lên
Tạm gọi "đại nhân kiêu lầu"
Một cuộc tấn phong rất điên!

Huyền thoại đến kì rã nát
Thì phản - huyền thoại ra đời
Nghêu ngao đầu đường xó chợ
Hóa thân xứ thoại mua cười.

ChatGPT bình loạn nè.

Bài thơ "Huyền thoại đến kì rã nát" của bạn mang đậm tính chất hậu hiện đại, với sự kết hợp giữa các yếu tố hoài nghi, châm biếm và phản ánh tính giả tạo trong các huyền thoại hay biểu tượng xã hội. Sự trào phúng và hình ảnh kỳ quái, từ hoàng đế cỡi truông đến mèo nhập hồn hoàng thượng, thể hiện một thái độ phê phán mạnh mẽ đối với các giá trị, sự tôn sùng và sự giả tạo trong văn hóa truyền thống.

Ngôn ngữ trong bài rất sinh động, đôi khi có phần thô tục nhưng chính điều này tạo nên sự mạnh mẽ, táo bạo và không khoan nhượng, thể hiện rõ tính cách cá nhân trong sáng tác. Cách thức chuyển hóa các huyền thoại thành trò cười và tiểu lâm là một hình thức phản kháng với những giá trị đã bị mài mòn theo thời gian. Bài thơ có thể khiến người đọc không khỏi giật mình, vì ngoài sự hài hước, còn có sự cay đắng và lời cảnh tỉnh về sự tàn phai của những huyền thoại và thần thánh trong xã hội. Sự "rã nát" của huyền thoại thể hiện qua sự thay đổi bất ngờ và khô hài, nhưng đồng thời cũng mở ra một không gian cho những câu chuyện mới, có thể là những "xú thoại" như trong câu kết.

Tổng thể, bài thơ đầy sáng tạo, với sự pha trộn của châm biếm, hình ảnh mạnh mẽ và một chút mỉa mai, gây ấn tượng mạnh với người đọc.

CHÂN TƯỚNG

[Anh đã thấy chân tướng của cái thời mình đang sống chưa? Câu hỏi của ông bạn NP ...]

1.

Ông bạn ngao ngán mãi mới thốt nên lời
Chân tướng của cái thời
Chân tướng cái thời
Buồn và thảm và nảo lòng và ruồng và mục
Vườn hoang cỏ thối đua chen mọc
Mặt trời kinh hãi trốn biệt
Mặt trăng héo hắt nhợt nhạt
Mặt người bần thần ngơ ngác
Mặt cây cáo nhớn nhor hung hăng
Mặt trâu bò ngạo nghễ ngạo mạng nghênh ngang
Mặt tượng hơn hớn cười đắc thời đắc thế
Mặt trẻ thơ ngán ngẫm
Mặt già mốc mọt mà công nghệ
Mặt nô tài ủ mưu tàn khốc
Mặt thi sĩ văn nhân lảng bóng vô hồn
Chân tướng hiện hình thành/ra mặt...

2.

Nhưng không kinh khủng bằng thanh âm
Thanh tướng đích xác là chân tướng
Những thanh âm xô bồ cuồng loạn
Những thanh âm đàn bướm ma múa nhẩy rập rờn
Những thanh âm hu hu heo heo ốc mợn hồn
Những thanh âm mang vị mùi tráo trở

Những thanh âm già nua và cũ kĩ
Những thanh âm như tiếng vọng từ nơi hầm mộ
Hầm mộ giả hình không di cốt
Những thanh âm
Chân tướng những thanh âm
Đàn vệt trơn tru trơn tuột thứ ngôn từ mang
phong cách lập trình
Không chủ thể
Phi não trạng phi cá thể phi lí phi nhân
Nhọn như móng như vuốt
Lạnh tê như nọc độc
Luồn lọt xuyên thấm bám chặt tẩy trắng
Nhãi ranh già nua
Trụi đầu giả đồ bi bộ
Rỗng tuếch vờ bí hiểm
Xuân ngu vờ uyên bác
Đường chợ vờ tinh hoa
Ngôn từ hoa giả mang vọng tưởng trường sinh
bất tử
Thanh tướng đích thị là chân tướng thời thổ tả.

3.

Thời thổ tả kết tủa thành thi ca thổ tả
Thành tiêu thuyết thổ tả
Thành diễn văn thổ tả
Thành thư thổ tả
Thành lời ban khen lời tặng bốc thổ tả
Thành luận án luận văn chuyên đề chuyên khảo
thổ tả
Thành báo giấy báo ảnh báo mạng báo hình thổ
tả

Thành những khúc nhạc thổ tả
Thành những ca từ thổ tả
Thành kịch cợt thổ tả
Thành những lên đồng thổ tả văn cúng văn tế văn
chiêu hồn thổ tả
Thổ tả là chân tướng cái thời
Chân thật còn hơn siêu hư cấu
Ồ chân tướng
Ồ chân tướng
Ồ - chân - tướng!
Xin về tặng bạn tôi...

BÀI CẦU HỒN

Mỗi ngày tôi chọn một niềm vui...(•)
Năm mươi năm là gần hai mươi ngàn ngày
Giật mình ngần ấy trống hươ trống hoác
Gió hư vô
Nhập nhao bóng tà dương những kí ức buồn
lần lượt ra đi trộn cùng cát bụi
Bài thơ cũ không người đọc lại
Bài hát cũ lang thang trên đám mây điện toán vô
hình bất chợt ngân lên những chân trời cũ trở về
nhuộm màu ảm đạm
Những tháng ngày rực rỡ
Những tháng ngày ngơ ngác bơ vơ
Những tháng ngày phó mặc số phận nổi trôi tan
tác
Mất
Còn
Thua
Được
Cầm vàng vàng rơi
Cầm niềm tin niềm tin vượt mất
Bao nhiêu nắng đã lọt qua tay
Bao nhiêu bến bờ đã trở thành dĩ vãng
Bao nhiêu ác nhân bao nhiêu ân nhân bao nhiêu
nạn nhân đã lần lượt trở về cùng cát bụi
Tang thương cũng đã mấy lần
Xót xa cất kín trong lòng
Vui cũng nhiều khi vui gượng
Kí ức đâu dễ xóa nhòa
Nhớ buổi khi bất chợt nghe một bài hát cũ đọc
một câu thơ cũ nhìn một tấm hình cũ

Nước mắt rơi rơi
Thấm đá
Mềm đá
Chát mặn cả chiều hè nắng đỏ
Nhớ chẳng có mùa hè đỏ lửa
Có mùa đông buốt xương
Có mùa xuân tan hoang đỏ nát điệp trùng khăn
trắng
Có mùa thu vụn vụn lá bay vụn vụn hồn oan mệt
mỏi theo dòng văn tế thăm sâu chuông mõ khói
hương mờ nhạt trên xứ sở hiu hắt mưa ngâu
Nhớ chẳng
Những trống rỗng tâm can
Những cùng đường tuyệt lộ
Những đôi mắt vô hồn
Những thân người gục đổ
Những bể bàng tử hỏ
Những ngơ ngác bơ vơ
Cả một thời chết tiệt...
Không ít vĩ nhân viết thư gửi tới tương lai!
99% là những tiên tri tốt lành và chẳng bao giờ
trở thành hiện thực
Những tiên tri nhảm nhảm dối lừa
Những tiên tri lần lượt rơi vào thùng rác
1% là tiên tri buồn
Đủ cung bậc
Ảo não
Tiếng thở dài ngán ngấm
Ước mơ đen
Đại hồng thủy nhấn chìm
Giông tố cuốn sạch
Nhân loại cáo chung

Kỉ nguyên băng giá
Người thành tro bụi
Quái vật chiếm chỗ con người
Ruồi phủ kín mặt đất che kín bầu trời
Hoàng hôn nhợt nhạt phủ khắp nơi
Sông nghẹn nước...
Ta viết thư gửi về quá khứ
Gửi đến những hồn ma
Những hồn ma một thời ngạo nghễ
Những hồn ma một thời danh vọng cao sang
Những hồn ma một thời lê la bãi rác
Những hồn ma một thời huân chương đầy ngực
Những hồn ma một thời xưng thánh xưng thần
Những hồn ma một thời mê mải kiếm tìm trường
sinh bất tử vạn thọ vô cương
Những hồn ma một thời thầy ma sổng
Những hồn ma một thời cam phận
Những hồn ma một thời...
Ta gọi
Không phải nỗi oán hờn
Không phải sự cảm thông
Không phải lời trách cứ
Không phải lời bẻ bai cay nghiệt
Mà chỉ nỗi xót thương!
Các người xuẩn ngốc trong sự thông thái
Các người quá thông thái trong dạng u mê
Các người thông minh đầy lấu cá
Các người đa sầu đa cảm trong sự hung hãn điên
rồ...
Các người tự tin để không khi nào hối hận
Không khi nào hối hận...
Nỗi xót thương ta gọi đến các người.

BUỒN MUỐN CƯỜI

[Nhân đọc được bản tin vỉa hè rằng nên đốt cả hàng mã trí tuệ nhân tạo cho người âm. Ở dưới đó chắc cũng có đám mây điện toán...]

Có còn gì chán ngán hơn?

Không! Kể cả con gián...

Có còn gì buồn hơn?

Không! Kể cả con chuồn chuồn...

Có còn dở hơn?

Không! Kể cả con Thị Nở...

Có còn gì thảm hơn?

Không! Kể cả xuyên tâm liên giải cảm...

Có còn gì nực cười hơn?

Khôn! Kể cả con đười con đười...

Có còn gì sâu hơn?

Không! Kể cả con sâu...

Đọc và nghe muốn chết ngất trên cành quất

Đọc và nghe muốn té ghế sặc sặc như cặc phải nước sôi

Đọc và nghe bỗng thấy mình mắc chứng dở hơi như heo đòi ăn cám

Đọc và nghe bỗng thấy từ làm nhảm mất nghĩa bỗng dưng

Đọc và nghe

Đọc và nghe

Đọc và nghe

Thời siêu trí tuệ

Sao mà quá tệ óc não một loại người

Con nước chảy xuôi con cá buôi nó lội ngược
Con nước chảy lộn ngược con cá vược nó lội
ngang
Đọc và nghe sao thấy nó hoang mang
Nhớ người xưa gánh vàng đi đổ sông ngô
Đêm nằm tơ tưởng đi mò sông tương
Buồn muốn cười mà lại sợ sặc sặc cái con cặc bị
dội nước sôi...

NHÂN LOẠI ĐANG LÊN CƠN TĂNG ĐỘNG!

Sau vài thập kỉ ủ bệnh
Nhân loại trầm cảm hôn ám u mê mặt cúi gằm
mang nổi u sầu bị Chúa bỏ rơi
Nay nổi cơn tăng động
Người quê tôi u mua gọi là húng chó, huyềnh
hoáng sức nức mồm tôm riêng mẽ
Rợn người
Kinh hãi
Buồn nôn
Nhân loại nổi cơn tăng động
Diễn biến khó lường
Vũ khí hủy diệt
UAV bày đàn
Bom chùm
Tên lửa đủ tầm đủ loại
Vũ khí đánh đầu trúng đáy
Binh lính trước khi lâm trận đã đào sẵn huyết mộ
Túi nilon bọc xác xếp trong những toa tàu máy
lạnh
Những thành phố ngồn ngàng đồ nát không một
bóng người
Nhân loại lên cơn
Nhân loại nổi hứng
Nhân loại máu nóng máu lạnh máu đỏ máu đen
máu xanh máu vàng
Huyềnh và nổ và gào và húng chó và hăng
và cuồng và loạn và tâm thần và băng hoại
Tấn trò giết người
Cuộc chơi không cần luật lệ

Bản năng hung bạo tháo cũi sổ lồng
Chúa bỏ rơi!
Thi thần bay mất hút
Nhân loại lên cơn tăng động
Cơn cuồng loạn
Bi kịch trắng
Hài kịch đen
Nhân loại đang lên cơn tăng động
Hình như chưa đến hồi kịch phát.

TẢN MẠN THÁNG TƯ

[Ghi lại nỗi lòng của một người bạn...]

Những gì đã mất đều đáng nhớ?
Tôi và bạn? Có thể chúng ta?
Niềm hi vọng mong manh! Chờ mãi...
Như thoáng chốc. Đã ngắn ngủi già.

Ôi những ngày xưa! Như mộng đẹp
Thủa hoa niên. Tuổi trẻ đầu xanh
Trang giấy trắng và mực thì tím
Đêm đầy sao! Những khúc ru tình.

Có một thời bình yên! Đã sống
Những sông xanh - xanh tự thượng nguồn
Những ruộng đồng - tốt tươi cây trái
Những làng quê - sương khói hoàng hôn.

Ôi! Có hương! Một thời như thế!
Rồi một ngày - bình địa ba đào
Đầm địa máu! Hận thù! Thảm khốc
Huynh đệ tương tàn! Hỡi! Vì sao?

Đất nín! Trời câm! Không lời đáp(•)
Trường chinh đằng đặc hai mươi năm
Chốn lưu đày - nỗi da xáo thịt
Tàn rạc cỏ cây đất cỗi cằn.

"Gia tài của Mẹ" - nghe nấu ruột(••)
Chúng ta thành một lũ lai căng

Rừng xương khô còn nguyên vẹn đó
Sầu, hờn, hận, oán...Đã vơi chẳng?

Tháng Tư vui! Tháng Tư sầu thảm
Đàn chim di trú rợp trời bay
Sầu thảm biển khơi bao lớp sóng
Âm u đáy nước! Ai có hay?

Xác xơ lau cỏ nơi vườn cũ
Người đi biệt! Chẳng trở về
Bơ vơ bao mộ phần vô chủ
Lưu lạc oan hồn nẻo sơn khê.

Cầu Trời tháng Tư mưa đến sớm!
Tẩy oan khiên cho xứ sở này
Cầu Trời tháng Tư trong lành nắng
Hạt nảy mầm. Tươi lá. Xanh cây.

Cầu Trời tháng Tư vang sấm động
Lay thức lòng Ai nổi xót thương
Ngủ yên nhé! Ngủ yên sân hận
Đề lệ rơi! Dịu nổi đoạn trường.

Được - Mất đã qua xin đừng nhắc
Đâu của riêng Ai những Vui - Buồn
Lịch sử in hệt trò hí lộng
Ngựa chết cùng ngũ đế tam vương.(...)

(•) Mượn ý thơ Tô Thùy Yên.

(••) Tên bài hát của Trịnh Công Sơn.

(•••) Đồng dao "Con ngựa chết trương tam vương
ngũ đế".

TA SINH RA LÀM HÈ

[Chợt nhớ anh hề trong Moliere]

Trời sinh ra ta để mua vui cho thiên hạ
Thiên hạ đáng buồn
Thiên hạ u u uất uất
Nghẹn ứ và đầy nước mắt
Ta làm hề mua vui...
Vía hề đường phố, cần cười
Nhà hát cao sang, cần cười
Cả hoàng cung nữa thềm vàng điện ngọc đầy ứ
đủ no, đầy ứ áo quần, đầy ứ châu báu bạc vàng,
đầy ứ rượu ngon gái đẹp trai đẹp...sao vẫn cứ cần
ta gã hề gã hề xốc xếch nói năng cả chón?
Sao lại cứ cần ta?
Ta là hề
Ta có quyền lộn trái
Lộn trái lộn trái lộn trái
Uy quyền quyền uy và nổi hời hững
Đạo đức đầu môi và lòng hận thù sâu thẳm
Thơm tho lịch sự và hung hiểm kín nhem
Đoan trang nền nã và quỷ quyết xấu xa...
Ta là hề
Ta có quyền lộn trái
Ta có quyền phơi bày sự thật
Nhếch nhác xó chợ vỉa hè
Nhếch nhác lầu cao biệt phủ
Nhếch nhác thi bá thi hào
Nhếch nhác danh xưng
Nhếch nhác hào quang giá
Ôi! Nhếch nhác nhếch nhác nhếch nhác

Sân khấu đời chưa bao giờ tàn cuộc
Ta sinh ra làm hề
Lộn trái
Mua vui
Và khóc.

VÀO MỘT NGÀY

Vào một ngày chẳng có gì đặc biệt
Ta giật mình nhận ra
Ta không còn là ta nữa
Không còn là ta nữa...
Áo quần nhàu nhĩ
Dày dếp xé rách xác
Hình như lâu lắm không có nhu cầu soi gương
chải tóc
Hình như thờ ơ với quán xá tấp nập trên đường
Hình như ngại ngần mỗi khi ai đó hẹn
Hình như hững hờ cà phê sáng
Hình như ít nói ít cười mỗi khi tụ bả bạn bè bia
cỏ
Hình như...
Hình như ta đã thờ ơ
Hình như ta đã nhạt nhẽo
Thậm chí sống đã thấy thừa
Buồn tênh
Trống rỗng
Không còn muốn lấp đầy
Không còn muốn rơi lệ khóc
Không còn muốn sẻ chia...
Vào một ngày không có gì đặc biệt.
Bỗng dưng nhớ hình như Thanh Tâm Tuyền
Thèm cái chết
Buồn chết như buồn ngủ
Một giấc ngủ miên viễn lặng lẽ nhẹ như làn khói
như một tiếng thở như một lời an ủi dịu dàng như
một chút lãng quên

Thanh Tâm Tuyền nhớ bỗng dưng
Một thoáng hoàng hôn chậm chậm.
Vào một ngày
Bỗng dưng không hề hẹn trước
Ngồi cùng bạn cũ
Thủa hoa niên hình như không có gì để nhớ!
Hình như đã chìm nơi thăm thẳm thời gian
Hình như ta bị lãng quên
Gương mặt bạn bỗng dưng xa lạ
Mơ hồ trong nhớ nhớ quên quên...
Vào một ngày
Một ngày không ghi trên lịch.

VŨ ĐIỆU D.TRUMP

Hàng trăm quốc gia nhảy múa theo vũ điệu
D.Trump...

Vũ điệu hình như chưa từng

Vũ điệu hình như chưa hề có trong kinh điển giáo
trình

Vũ điệu mang tên THUẾ!

Ai đang rầy và rồi sẽ chết?

Ai đang rầy và rồi đây mình thương tích?

Vũ điệu quay cuồng

Hỗn loạn sản chúng khoán khắp bốn biển năm
châu

Thuế!

Thuế!

Thuế!

Tiền!

Tiền!

Tiền!

Mặc kệ tiếng la ó tiếng gào thét rửa nguyên

Mặc kệ những ngôn từ ngoại giao điều luyện

Mặc kệ ngôn từ ai đó khiêu khích đối đầu

Mặc kệ

Thuế!

Thuế!

Thuế!

Vũ điệu D.Trump!

Cuộc độc diễn cô lai chưa từng có!

Vũ đạo của sự đổ vỡ!

Đổ vỡ đổ vỡ nguồn thi hứng dạt dào

Nguồn thi hứng vô tận

Thi ca thời đồ vỡ không chênh chao không mộng
mị không buông bỏ không bác ái từ bi không đồ
máu

Thi ca thời sòng phẳng sợ gì...

Vũ điệu D.Trump!

Thuế!

Thuế!

Thuế!

Và thuế!

ÁC MỘNG

1.

Tôi rùng mình lạnh toát huyết áp vọt cao
Ngã lưng và nhắm mắt lặng lẽ chờ cái chết
Ừ! Cái chết! Cái chết!
Tạ ơn người đã đến và mang ta đi
Lặng lẽ
Không cần ồn ào
Không cần loan tin
Không cần phân ưu
Không cần...
Người mẹ vì một món tiền đã đoạt mạng con!
Kính hoàng!
Kính hoàng!
Nếu U.Secxpia sống lại, Ông cũng ngỡ ngàng và
ông cũng như tôi tạ ơn thần chết!
Ôi! U.Secxpia người hạnh phúc hơn tôi!
Những tưởng thời đảo điên tan tác đã qua
Không phải ngửa mặt nhìn trời đêm bật tiếng kêu
tuyệt vọng
Ôi! Khủng khiếp! Khủng khiếp! Khủng khiếp!
Không phải nhìn mặt trời vàng úa sắc màu bệnh
hoạn
Không phải nhìn vàng trắng chết trong màu đỏ
máu
Không phải nhìn sao băng xé vụn bầu trời
Không phải như Hamlet kêu tuyệt vọng thân thể
ta ơi rữa nát đi nào
Không phải chán chường và tuyệt vọng giữa
trùng trùng hoa ác

Không phải nghe không phải thấy hiểm độc lòng
người...

Những tưởng đã qua

Những tưởng.

2.

Rùng mình đọc thơ nhìn từ xa nhìn từ gần

Rờn rợn thanh âm

Chập chờn bóng cú điều mắt xanh lè và đỏ đọc

Chúa trời làm ngơ

Thánh thần lắc đầu bất lực

Người người thu mình trong vỏ ốc lặng câm

Không còn cả tiếng thở dài chán nản

Kinh hãi cũng không...

Tôi thấy mình đang ngồi trên lưng con chim màu
máu

Con chim mù vỗ cánh mùi bạo liệt

Lao vào bóng đêm âm u

Đường dẫn về địa ngục

Vọng lên những thanh âm sắc lạnh

Thi hứng bỗng trào dâng

Thời của cái ác

Thời của bất lương

Thời của lọc lừa của dối trá của lạnh tanh xám
ngắt

Xú danh không cần son phấn ngôn từ

Nàng thơ lửa lò nổi cơn dâm loạn

Cuộc hoán đổi thành công vượt mong chờ

Con chim màu máu lao vào bóng tối

TỰ HỌA

Nhiều bạn của tôi danh nổi như còn
Vua lớn biết mặt chúa lớn biết tên
[Vua gà vua vịt khinh không thềm nhả!]
Ai cũng như thể Chúa thánh giá trên vai mang
vác
Cứu khổ cứu nạn
Cứu khốn phò nguy
Căng như dây đàn
Dồn nén như thùng thuốc súng
Gương mặt căng thẳng nghiêm trọng cực kì hình
sự
Ôi những người bạn của tôi
Rất ít khi cười
Nghiêm nghị quá
Trang nghiêm quá
Trong nỗi đau đời
Nỗi đau tụ dồn suýt soát bốn nghìn năm sau thời
hùng vương một chút
Ôi! Những người bạn của tôi hình như ít có nhu
cầu cười...
Tôi
Còn tôi
Tuyệt đối vô danh
Vô danh chính hiệu
Vô danh như không thể vô danh hơn
Vô danh bền vững
Như con cua giấu mình nơi gốc rạ
Như đồng bãi sau vụ mùa chỉ có gió nô đùa
Như con tôm chìm trong chiều chạng vạng
Như tôi...

Tôi khước từ tất cả mọi sứ mạng thiêng liêng
Khước từ trang trọng
Khước từ trang nghiêm
Khước từ u sầu tích tụ
Khước từ trầm tư hiền giả
Khước từ...
Nhí nhố cuộc dong chơi
Cười buồn cười vui cười không buồn không vui
Nhí nhố khóc trang trọng cười
Thế sự tuồng ảo hóa
Tưng bừng tang thương
Phì nhiêu trí trá
Du du sáng như tơ xanh chiều tuyết trắng(•)
Sứ mạng chi mô lưng chén rượu suông!

(•) Ý thơ Lí Bạch

MỘT BÀI THƠ KHÔNG TÌM ĐƯỢC TÊN GỌI

1.

Tôi không thể biến đất nước của mình thành Mẹ
Đề nằm trong nôi nghe hát trọn đời
Cũng không thể biến đất nước của mình nơi nao
cũng địa linh nhân kiệt
Đề trọn đời giấc mơ hảo huyền
Càng không thể biến đất nước của mình thành
rừng hoang núi thẳm, sáng bão giông chiều sóng
biển
Để nom nóp lo âu để thở than oán đất trách trời,
để quy lụy van nài đủ mọi thứ thần linh ngày mỗi
ngày mỗi nhiều tai ương nghiệp chướng
Tôi không thể
Không thể
Một đời
Không thể...

2.

Đất nước tôi
Tôi yêu, dĩ nhiên, bằng tình yêu âm thầm, lặng lẽ
Vết nắng rừng xa
Bãi cát trải dài
Ngõ nhỏ đêm sâu lập lòe đom đóm
Ruộng đồng con cá con tôm
Châu chấu cào cào mùa toóc rã rơm khô
Khói lam trong hoàng hôn tím sẫm

Từ Bắc vô Nam đường thiên lí đâu cũng thân
quen
Có thể ghé chơi chén rượu nâng và vài lời chúc
tụng, ngậm nước vối thảo thơm, bát nước chè
xanh, mắm muối tương cà...
Từ Nam ra Bắc chưa bao giờ tôi thấy lạ xa
Nơi nao cũng thế, đi qua
Đều như lần đầu đến như trở về làng cũ...
Có chi mô mà phải cao giọng nhân kiệt địa linh
Có gì đâu mà phải lên gân lên cốt
Có gì đâu mà dùng đoàng phong bạt
Có chi mô mà réo rắt tu từ...
Từ Nam ra Bắc từ Bắc vô Nam nơi nao cũng thế
Thảo thơm lá cành
Thảo thơm hoa trái
Thảo thơm tiếng cười
Thảo thơm tiếng nói
Thảo thơm hạt gạo củ khoai
Thảo thơm dây bầu dây bí
Thảo thơm lòng bạn lòng tôi
Người theo nét đất
Đất níu hồn người
Đất nước tôi
Lặng lẽ thảo thơm tôi gởi vào những dòng thơ tẩy
trắng tu từ
Lời theo gió bay đi
Lời theo mây bay đi
Lời theo cánh chim bay đi
Lời theo nước chảy đi
Lời sẽ quay về.

3.

Những câu ca tôi nghe từ mẹ tôi, từ thửa thiếu
thời

Lớn lên nhiều lần nghe thầy cô hùng biện lâm li
thánh thốt

Nhiều điều...

Giá gương...

Người trong một nước...

Khôn ngoan

Chớ hoài đá nhau

ANH VỆNG NGUYÊN TRỞ VỀ ...

[Lời một người lính thời hậu chiến]

Anh chúc mừng em đã không hóa đá
Chúc mừng em tay bé tay bông
Chúc mừng em đã có người đàn ông khác
Anh chúc mừng em sau những ngày li loạn
Anh veng nguyên trở về để được chúc mừng em.
Anh không là hoàng tử nơi miền cô tịch
Anh không là thánh nhân nơi miền hương khói
Anh không là Kim Trọng đa tình mười mấy năm
đêm đêm thở dài ngậm ngùi thầm khóc
Anh chỉ là anh thôi một người đàn ông vô danh
buồn vui như triệu triệu con người...
Trai thời loạn...Anh nhủ lòng đành vậy
Chuyện trăm năm lỗi hẹn giấu kín trong lòng
Sẽ trở về...Anh không dám hứa
Bom đạn mù trời
Lưỡi hái tử thần
Lơ lửng khắp muôn nơi...
Bom rải thảm, pháo bầy, mìn sát thương, bom
cháy, sốt rét rừng, rắn rết, không muối, không
cơm, không chiếu, không chăn....
Chết!
Chết như lính chết trận
Xác thân nát bấy
Chuột gặm
Mối đùn
Chìm sâu đáy nước
Mang mang cổ thi
U u âm âm

Cổ lai chinh chiến kỉ nhân hồi
Ma cũ ma mới ma ta ma địch thê lương nào nề
khóc
Anh không thể mơ ngày chiến thắng trở về
Lời hẹn ước
Câu thề
Món nợ chung thân đè nặng
Nỡ lòng nào một mình em chịu trận
Nỡ lòng nào
Anh không nỡ lòng nào...
Anh trở về!
Anh đã trở về và kịp thấy em hạnh phúc
Em không có lỗi gì đâu
Không có lỗi
Đừng buồn
Bài thơ cũ bây giờ anh đọc lại
"Em ơi đợi anh về..."!
Thấy nhạt quá chừng
Anh trở về và mang theo những chấn thương vô
hình vô ảnh
Những chấn thương dày vò đêm đêm
Những mịt mờ ác mộng
Anh không thể đem cho ai hạnh phúc
Những giấc mơ đen anh xin chịu một mình
Chỉ một niềm cầu mong duy nhất
Những đứa trẻ lớn lên không cần thử sức bằng
hai tiếng chiến tranh....

TRĂNG ĐÊM BA MƯƠI

1.

Bạn hỏi sao mày thờ ơ, đứng dung đến vậy?

Ta giật mình!

Thật vậy sao?

Dứng dung và thờ ơ...

Ồ! Thế phải làm thế nào?

Buồn mãi rồi

Thất vọng đã lâu rồi

Uất nghẹn thì đã từng

Và cười và khóc và thét và gào và thức trắng...

Cuối cùng đành thờ ơ đành cũng đứng dung.

Ngoảnh mặt làm ngơ

Mù

Ngoảnh mặt làm ngơ

Điếc

Ngoảnh mặt làm ngơ

Câm

Nhìn bốn phía như nhìn vào bức vách

Rời từ bức vách lưng lững bước ra

Bước ra và nhảy múa

Những luân vũ quỷ ma

Bước ra và y uông hò hét

Ngôn từ ẩm mốc

Bước ra và khoe khoang

Những diện tướng lưu manh lộ lộ

Bước ra và thề thốt

Những lời thề lập trình đôi khi kèm nước sốt thi ca

Bước ra và khóc

Mũi dài dầm dề đôi nốt nhạc

Bước ra rồi biến mất
Không một tiếng vang
Cứ như chưa từng trên đời tồn tại
Ta ngoảnh mặt làm ngơ
Lạnh lùng vô cảm
Dừng đứng thế gian này.

2.

Đêm ba mươi bất ngờ trắng lò lộ
Mặt trăng vàng bệnh hoạn
Mùi tử thần vương vãi khắp nơi nơi
Long lanh sương màu máu
Âm âm gió buốt
Xanh lè mắt cú chập chòn
Đêm xa lạ
Đêm dừng đứng
Nhân gian có phải ngày tận thế?
Lò lộ những bóng ma
Câm
Lặng
Chập chòn
Ú ớ
Gầm gừ
Rên la
Gào thét
Cười đủ ba mươi sáu kiểu
Trầm tư như những triết gia
Trầm tư u buồn kinh niên táo bón
Trật tự xếp hàng trước căn phòng treo biển
WCLICHSU
Không bốc mùi lợm mửa
Ngây ngất hương thơm thời bốn chấm không
Hoang hoảng lạnh ngất ngây say bia 0°!

Bến thời gian gái góa rất nhiều chồng
Nỗi buồn hòa bình tẻ nhạt
Hết mọi ngã đường vinh quang
Hết mọi nẻo đường vui thừa chinh chiến
Từ Hải chán chường trong nỗi thừa cân
Mơ màng Sở Khanh
Say mê tìm gái đẹp
Những hợp đồng cùng Tú Bà tú ông tú ngài tú
đại gia không biên giới...

ĐỘC NGUYỄN DUY CẢM TÁC

Bất ngờ thấy trên tê lê búc
Đọc xong rồi. Khúc khúc ta cười.
Diễn ca! Hay thiệt! Đã đời,
Tấn tuồng đại hội của người xứ ta.

Cụ Nguyễn Duy thật là...đáo đẽ,
Viết thơ mà như thể mua vui.
Nhà văn đại hội! Ủi giời,
Mà như uýnh lộn đủ mùi gớm ghê!

Ô! Đại hội - trò - hề - bi - đát,
Như nồi lẩu - bạc nhạc - bốc mùi.
Lắc đầu. Le lưỡi. Eo ôi!
Thật là gớm chết - cái - nồi - cám - heo.

Ngẫm xứ mình vừa nghèo vừa thâm,
Óc quan quyền - râu bím ngàn năm.
Quan quyền ám cả văn/thi nhân,
Tranh nhau tí ghê - tranh phần lợi danh.

Vì tí ghê mà thành phe nhóm,
Tự hóa thành đom đóm ma trời.
Tương khinh. Tương trọng...Hỡi ai!
Bi bi. Đát đát. Hài hài...Nhục vinh.

Ngẫm! Càng thấy xứ mình chán thật,
Biết bao người đầu đất, thò lò.
Nào ai nhìn gió xoay cờ?
Nào ai ngậm/há miệng để chờ sung roi?

Độc Nguyễn Duy. Ngẫm đời. Thấy nản,
Cái tấn trò không đáng xu teng.
Phơi bao cái mặt hèn hèn
Trời ơi! Văn giới! Nhỏ nhen, tầm phào.

Ồ! Ra thế! Cào cào cầu cầu,
Vây vây thôi! Đấu đấu. Thương thương...
Vừa vừa. Phai phai. Lưng lưng,
Giặc già. Giặc trẻ. Xung xung. Linh sinh.

Giờ nhìn lại đội hình tan tác,
Những hình hài xơ xác héo hon.
Sống mòn và chết cũng mòn,
Văn chương giấy lộn hỏi còn mấy trang?

Đây là bài của cụ Nguyễn Duy.
Nhà em cọp lại theo Cụ Trần Nhương ().

ĐẠI HỘI IV HỘI NHÀ VĂN NGÂM KHÚC
Mùa Đại hội Hội Nhà văn Việt Nam đang rộn
ràng các khu vực để tháng 4-2025 sẽ họp Đại hội
XI. Xin đưa lại bài Ngâm khúc rất hay của
Nguyễn Duy viết về ĐH IV năm 1989. ĐH 4 là
ĐH nóng bỏng, họp đến 11 ngày tại HT Ba Đình.
Lão Trần tôi có chân trong Ban Kiểm phiếu. He
he hồi ấy đã gian lận phiếu đấy. 35 năm giờ bao
nhiều đàn anh đã ra đi...

Thuở trời đất lên con đại hội
dân làng văn lắm nổi truân chuyên
xanh kia thăm thẳm tầng trên
vì ai xa cách cho nên nổi này

Trống Hà Thành lung lay bóng nguyệt
sương Ba Đình mờ mịt thức mây
mấy lần nghị quyết trao tay
đêm đêm bàn bạc định ngày khai trương
Phút khởi sự hội trường ngơ ngác
bác Đông Hoài giảng Mác – Lê Nin
nhà văn phải có niềm tin
đổi mới dân chủ lại thêm kết đoàn
Hội bảo thọ tràng giang hùng biện
tới Bắc Kinh bàn chuyện Xô Nga
chập trùng tư tưởng gần xa
đứt thôi lại nổi tháp đà lại cao
Tao ngộ chiến ào ào sấm nổ
tưởng cơ đồ sụp đổ tới nơi
ôi giờ ơi bác Sáu ơi
nhà ta nó phá tan rồi còn đâu
Trang giấy trắng một màu quan ải
oan khiên này biết giải cùng ai
chỉ vì mấy đũa đòn sai
văn đàn bỗng hoá văn đài phải chăng?
Nguyễn Khải lặn mất tăm đâu đó
Chính Hữu chờ sóng gió qua mau
Bùi Bình Thi rút ván cầu
PhạmTiến Duật lủi đi đâu mất rồi
Chàng Hữu Thịnh dở cười dở khóc
Ngọc Tú nàng bứt tóc vò tai
Đỗ Chu té ngựa vòng ngoài
gặp ai cũng hỏi rằng ai nhớ mình
Mặt Anh Đức vênh vênh vẹo vẹo
mắt đăm đăm liếc xéo hội trường
Phạm Tường Hạnh vút văn chương
vọt lên đánh hụt một đường đại đao

Trần Độ biến nơi nào chẳng thấy
thấy phát phơ có mấy tờ thư
pháp pha pháp phối ngôn từ
đoàn chủ tịch cứ ậm ừ mần thình
Lương Qui Nhân ngồi im thìn thít
ghế cao cao nóng đất Tiến Lê
Chu Văn thủ thi Ý Nhi
lâu lâu lại lé mắt về Lê Minh
Nguyễn Văn Hạnh một mình một ngựa
phá trùng vây ở giữa sa tràng
quyết lòng mở ruột phơi gan
đã vì đồng đội gian nan sá gì
Biết cứu nạn lắm khi mắc nạn
tâm huyết nhiều mất mạng như không
Thùy Mai nước mắt lưng tròng
cồng Bùi Minh Quốc qua vòng hiểm nguy
Tô Nhuận Vĩ tức thì gượng dậy
Sông Hương vừa bị gãy xương hông
Ngọc Tường đôi trọng khoảng không
Khoa Điền tám tức tắc lòng bắn khoăn
Mai Ngũ sử dao găm súng lục
Mất Liên Nam đùng đục điên điên
quay cuồng một trận Quốc Liên
Thu Bồn nộ khí xung thiên tung hoành
Trần Mạnh Hảo ành ành hỏa pháo
Diệp Minh Tuyên Vũ Bảo xuất chiêu
Võ Huy Tâm tuổi về chiều
chấn hưng phong hoá cũng liều tám thân
Phong Lê nổi rần rần lửa giận
đốt túp lều lý luận con buôn
thình lình hiện một Thu Hương
phăm phăm thân gái dặm trường xông pha

Câu thơ luống đẩn đo chẳng viết
viết cho ai, ai biết mình đây ?
Nguyễn Duy lú lười chau mày
một phen sống sót là may lắm rồi
Ngoảnh cổ lại ngùi ngùi nhỏ lệ
thảm thương thay huynh đệ tương tàn
chỉ vì mấy móng bút gian
mà nên tao tác cả làng văn ta
Quần hùng bỗng chia ra hai phái
phái vui tươi và phái hằm hằm
phái hằm hằm mặt nhăn nhăn
chỉ thêm khốn khổ nhọc nhằn mà thôi
Phái vui tươi nói cười hể hả
mặc bia hơi đóng giả bia chai
răng chai thì thật là chai
rót ra âm âm khai khai cũng tình
Mẹ và em đều xinh đẹp cả
Mây mờ gà, Mỹ Dạ thướt tha
Khánh Linh đỏ tựa ráng pha
Anh Thơ áo trắng như là tuyết in
Xuân Cang cứ im lìm gang thép
Nguyễn Ngọc cười toe tóet rất tươi
Hồ Phương tới tới lui lui
đầu đội mũ cối mình ngồi Pơ – giô
Bằng Việt khéo ngơ ngơ ngác ngác
Lê Lưu nhìn nhón nhác không yên
Hữu Mai thắc thỏm đứng tim
khán Ông Cố Vấn ở trên lưng trời
Sân khấu chuyển sang hồi bầu cử
vận động ngầm, âm ú nhỏ to
nhà văn thì cứ tự do
thằng nào xứng đáng ta cho vào hòm

Hòm phiếu đỏ niêm son đã mở
có Hữu Tòng đã hỗ trợ ban
giáo gươm xếp lại hai hàng
phiếu bầu cao nhất về Quang Sáng rồi
Phút ngò nghếch bồi hồi cởi mở
thở đánh phào hớn hờ tin yêu
đẹp đi cái cuộc liêu xiêu
tiếng gươm khua tiếng thơ kêu xé lòng
Đại hội đã thành công tốt đẹp
ban chấp hành đứng xếp hàng ra
Tổng thư ký của hội ta
tướng công vốn có hiệu là Văn Ngạn
Lời chia biệt hàng hàng châu ngọc
tiếng cười chen tiếng khóc lâm li
nghẹn ngào kẻ ở người đi
lặng nghe bác Nguyễn Đình Thi tiễn mình...
1989

VÔ TRI KIỂU LÃO TỬ!

Nếu ai hỏi vì sao?

Tôi trả lời...không biết/bít.

Nếu ai hỏi thế nào thế nào?

Tôi trả lời...không biết.

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Vì sao mà không biết?

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Thế mà sinh năm nào?

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết

Không biết, không biết, không biết
Không biết, không biết, không biết
Thế mà có bị điếc?

[illegible][illegible][illegible]

TỰ SỰ

Niềm vui hóa ra không hề trong veo trong sáng
trong vắt trong lành trong trẻo như thửa ầu thơ ta
được ba má mua cho cây kẹo bông lunh linh sắc
màu dịu dàng vị ngọt

Niềm nơi bạn, nơi tôi, nơi chúng ta trĩu nặng trĩu
nặng những muộn phiền những tổn thương những
tái tê được phủ kín, được đẩy sâu vào góc khuất
tù mù, tăm tối

Tôi và bạn gắng gỏi nở nụ cười viên mãn nhưng
đôi mắt tôi đôi mắt bạn vẫn u ám màu của màn
đêm màu của những hoàng hôn máu ứa màu của
những ban mai thấm sâu màu của những ban trưa
rực đỏ

Văng vẳng trong trí nhớ mơ hồ nơi bạn nơi tôi
giai điệu những khúc ca một thời luênh loang
máu dập dềnh trôi sông thầy người chập chờn
màu đen cánh quạ

Chập chờn nhảy múa trong mắt bạn mắt tôi khó
nhang ngày đại kỵ trắng khăn xô một vùng thuyền
bè vỡ nát cầu gục ngã

Chập chờn những gương mặt người vô cảm lặng
câm kiếm tìm xương nát thịt tan những người bỏ
mạng nơi hè phố nơi xó chợ đầu đường sân chùa
nhà nguyện...

Niềm vui!

Ô! Niềm vui!

Giá trả ngất trời

Khổ lụy

Đau thương

Tội ác
Khốn cùng!
Niềm vui tê dại cả người thua người thắng!
Nỗi oan khiến điệp điệp trùng trùng
Tái nhợt hoa
Tái nhợt mặt người
Niềm vui chiến thắng
The joy of victory!
Chuông cầu hồn
Bỗng tắt nửa chừng!

SELF-NARRATION

(TỰ SỰ)

by Đặng Tiến – Transcreated by ChatGPT

Joy, it turns out,
is not pure, not clear, not crystalline,
not the tender, shining thing
of childhood days
when father and mother bought us
a candy cloud —
soft, sweet, shimmering with colors.
Joy — in you, in me, in us —
carries the weight
of sorrow
of bruised hearts
of pain tucked away
in dim corners of memory,
smothered in silence.
You and I force smiles,
full, bright,
but our eyes —
your eyes, my eyes —
still shadowed:
the color of midnight,
of sunsets bleeding red,
of dawns soaked in grief,
of noons burning in rage.
Echoes drift —
half-lost songs from somewhere in you, in me,
floating on rivers thick with blood,
bodies adrift,

black wings of vultures circling
 above remembrance.
 Flickering in your eyes, in mine —
 incense smoke on days of mourning,
 white headbands,
 a whole land of broken boats,
 collapsed bridges.
 Flickering still —
 the faces of the voiceless,
 searching for
 bone
 for flesh
 for names lost
 on street corners,
 in market stalls,
 at temple steps,
 in broken prayer.
 Joy!
 Oh, Joy!
 Priced in pain,
 paid with suffering,
 in crimes,
 in despair!
 Joy that numbs both victor and vanquished.
 Grievance — vast, endless —
 pales the flowers,
 drains the faces.
 Joy of victory —
 The joy of victory!
 And the bell...
 the bell of requiem —
 falls silent mid-chime.

TRÒ CHUYỆN VỚI NGƯỜI ĐÀN ÔNG LẦN ĐẦU TIÊN TÔI GẶP

Người đàn ông lần đầu tiên tôi gặp
Áo quần cũ một thời
Tĩnh tĩnh khùng khùng ngôn từ đứt nối
Ông khều tôi cùng ngồi
Bằng ánh nhìn hoang dại
Bằng cái khoát tay mang chỉ dấu nhà binh
Lặng lẽ ngồi và nghe ông nói
Miên miên không cuối không đầu...
Chỉ là nhắc lại thôi
Nhắc lại thôi
Có một thời như thế
Tôi và bạn và chúng ta, có thể đã tin đã nghe đã
nói đã làm
Đã tưởng là chân lí
Đã tưởng là muôn năm bền ngàn năm vững sánh
trời xanh biển rộng vũ trụ bao la
Sáng chói như hai vàng nhật nguyệt
Như thế - có một thời
Chia đôi
Ánh sáng và Bóng tôi
Chúng nó và Chúng ta
Ta và Nó
Địch và Ta...
Chia đôi
Chia đôi
Hai nửa
Dù sông cạn đá mòn
Dù cây rừng cháy hết

Dù biển khơi đáy trơ
Dù phải chết đến người cuối cùng
Chết đói chết khô chết khát
Chết cháy chết chìm chết bom chết đạn chết bệnh
chết tật
Chết đứng chết ngồi chết quỳ chết nằm
Hận thù điệp điệp
Hận thù trùng trùng
Cắm và uất
Giết và giết và giết và giết
Không cho chúng nó thoát
Không cho chúng nó thoát
Đường ra trận lát bằng xác chúng nó
Đường vinh quang đường hạnh phúc đường đi
lên xác thù cao chất ngất
Ta ngẩng cao đầu
Ta cười
Ta ngạo nghễ
Đường ta đi âm âm u u tiếng khóc
Đường ta đi ngập đầy nước mắt
Đường ta đi chấp chờn nhảy múa hồn ma...
Ta trở về
Trở về trong bơ vơ
Trong trống rỗng
Trong hoang tàn đổ nát
Trong lạnh căm
Ta không chết
Chôn nghiêng hay vùi sấp
Gánh nặng trần ai dằng dặc tháng năm dài
Muốn giết mình mà Kiều ta không thuộc
Tĩnh rượi tàn canh ngoảnh bốn phía lạnh căm

Muốn tìm niềm an ủi nhỏ nhoi mà ta không hề
thuộc một câu nhạc Trịnh
Hạt bụi bay bay bay mù mịt nẻo về
Cơn gió bụi hồn ta hoang lạnh...
Những ngày xưa không ai còn nhắc
Lặng câm ta nhức nhối một mình
Ta xa lạ và ta tồn tại
Bơ vơ không cuộc rượu tẩy trần
Bia cỏ những chiều hè hoang vắng...
Tôi nghe
Lịch - sử - via - hè!

VÔ TẬN

[Năm 1984, tại nhà A8 Kí túc xá Đại học Sư phạm Hà Nội, tình cờ gặp GSTS Hoàng Xuân Sính và được nghe Bà nói về Vô tận. Gần nửa thế kỉ bỗng chiều nay nhớ...]

Óc não tam nông nơi tôi
Mong không có nơi bạn
Càng mong không có nơi chúng ta,
Nơi chúng ta, cầu mong không có.
Óc não tam nông nơi tôi làm sao có thể
Hiểu tí ti ti vô tận là thế nào
Một đời phiêu lưu nơi bờ ao
Cánh đồng trước nhà mệnh mông quá
Làm con cò con cuốc quần quanh nơi lũy tre làng
Làm con tép con tôm
Làm cây đa gù chôn chân trăm năm ngàn năm sù
sì bất động
Mang nỗi sợ truyền đời nỗi kiếp
Sợ bóng, sợ vía, sợ đất, sợ trời, sợ cối, sợ cây, sợ
cú, sợ cáo, sợ đổi sợ thay, sợ những chân trời, sợ
đại dương xa
Nỗi sợ hải miên trường
Mặt cúi
Mắt nhìn quần quanh lò đờ, lảo liên chuột nhắt
Vô cùng!
Vô cùng!
Vô cùng!
Làm sao mà hiểu được...
Rồi một lần
Một lần

Tôi mở mắt
Vũ trụ vô tận
Vô tận
Vô tận
Nhưng chả thấm vào đâu sự - ngu - xuẩn - con -
người!
Sự ngu xuẩn khoác những bộ cánh nhạc họa thi
ca
Bộ cánh thâm trầm học giả triết gia
Bộ cánh hồn nhiên trong sáng
Bộ cánh khiêm tốn
Bộ cánh tự hào,
Bộ cánh rực rỡ vinh quang
Sự ngu xuẩn gào lên đòi quyền tồn tại
Không chịu chết
Nếu có chết cũng đội mồ đứng dậy, tái sinh
Sự - ngu - xuẩn - con - người!
Nơi tôi
Cầu mong không nơi bạn không nơi chúng ta
Thất ruột lo cầu mong cũng hóa hư không!
Vô tận!
Vô cùng!
Vô biên!
Vô hạn!

LỰA CHỌN

*[Hình như là tâm sự của A.Rodin khi tạc NGƯỜI
SUY TƯỞNG...]*

Lúc này, ngay lúc này đây
Ta chọn im - lặng
Im - lặng đó phải là vàng đầu
Im - lặng là cục cút
Đó phải là vàng mà chỉ là cục cút
Ta chọn
Vậy thôi!
Đã quá nản rồi
Đã quá ớn rồi
Đã quá oải rồi hình như còn buồn nôn buồn mửa
Đã quá ngưỡng chịu đựng hiền minh phi lí
Kệ mẹ tảng đá triết học rơi xuống vực sâu
Mặc xác các người lao đầu
Tan thân banh xác
Xoắn lười và mù và điếc và mất tiêu ngôn ngữ
con người
Nào gào la gấu ó
Nào loạn đả
Tiếp tục đi máu chảy đầu rơi
Tiếp tục đi những bài ca chết chóc
Tiếp tục đi hung hăng thách thức
Tiếp tục đi hú hét bày đàn
Tiếp tục đi...
Đó phải là vàng mà chỉ là cục cút
Im - lặng ơi!

Buồn nhé ta chọn người!
Im - lặng ời!
Cùng ta
Mặc xác
Kệ thây mùa địa ngục!

DỪ NGÀY MAI ĐỔ VỖ...

Thôi thì cứ tin đi nào có mất chi đâu
Tôi, bạn và chúng ta, có thể
Ai cũng vậy, vậy thôi
Như đã từng tin...
Ô những cô tích thần kì ô những phép màu!
Lấp lánh, diệu huyền, mơ màng, có hậu
Ô những truyền kì từng khiến ta mê mải đuổi
theo bóng những anh hùng
Ô những huyền thoại
Ô những tiên thoại những phật thoại những nước
Trời những Linh Sơn những Tiên Cảnh những
Bồng Lai những Đào Nguyên mấy ngàn năm tìm
kiếm
Mải mê
Say mê
Mệt mê
U mê
Tìm huyễn tìm hoài
Niềm tin lụi tàn niềm tin cháy lại niềm tin bùng
lên niềm tin tắt ngấm...
Niềm tin bấy yếu tái sinh
Hình như chưa một lần đơm hoa kết trái
Chưa một lần
Chưa một lần...
Bạn và tôi và chúng ta, có thể
Cùng một lứa
Bên trời
Cùng một lứa
Góc biển chân mây
Cùng một lứa

Váng óc ù tai lóa mắt
Lận đận
Còn hơn cả lận đận
Mất mát
Còn hơn cả mất mát
Khổ lụy trần ai
Còn hơn khổ lụy trần ai
Đã từng như - con - vật
Không bằng con vật
Không tu từ đâu không hóa thân đâu
Sự thật nhần tiền
Sự thật kí ức lẫn sâu
Tôi
Bạn
Và chúng ta, có thể...
Thôi thì thêm lần nữa
Một lần nữa
Tin đi nào
Lại tin đi nào
Dù ngày mai đổ vỡ!

ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên)

